

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

JANUAR/FEBRUAR 2021 | NR. 1 | 109. ÅRGANG

■ KOMMENTAR: STATE OF THE NAVY

■ TEMA: ARKTISK KOMMANDO
FORBINDELSESELEMENT FÆRØERNE

▲ Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN ses her agten for tværs af fregatten NIELS JUEL's styrbords side under patruljering ved Færøerne i juni 2020. Arktisk Kommando har året rundt enheder fra Søværnet og Flyvevåbnet til rådighed for at sikre kongerigets integritet og ukrænkelighed. Som oftest er enhederne spredt i Arktisk Kommandos operationsområde, men når enhederne mødes, udnyttes altid muligheden for at træne sammen. *(Foto: Forsvaret)*

State of the Navy

*Af chef for Søværnskommandoen,
kontreadmiral Torben Mikkelsen*

Lad mig starte med at takke for invitationen til at bidrage i det nye års første udgivelse af Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog". Jeg vil benytte lejligheden til at give en kort status på Søværnet her i den spæde start af 2021.

Søværnets fremtid ser lys ud! Det siger jeg ikke kun, fordi vi er startet på et nyt år, hvor vi hen imod sommer forhåbentlig kan begynde at tale om covid-19 i datid. Fremtiden er lys for Søværnet, fordi vi til stadighed bliver efterspurgt både internationalt og inden for det danske rigsfællesskab. Det gør vi, fordi Søværnet løser vigtige opgaver for rigsfællesskabet og for Danmark som verdens 5. største søfartsnation. Jeg kan med stolthed sige, at opgaveløsningen er kendetegnet ved høj kvalitet og Søværnets store grad af professionalisme. Det, vi laver, giver ganske enkelt rigtig god mening.

Søværnet skal også i 2021 løse operative opgaver i rammen af NATO, men også i samarbejde med vores flådestrategiske partnere, herunder USA, Frankrig og England.

De nationale opgaver har stort fokus og fylder fortsat meget i Søværnet. Vi er indsat kontinuerligt 24/7 med farvandsovervågning, suverænitethåndhævelse i hele kongeriget, hvor vi også støtter det grønlandske og færøske samfund på en lang række områder. Herudover kan nævnes, at Søværnet er ved at opbygge Vessel Traffic Service Femern, hvor vi skal varetage sejladsikkerheden under bygning af Femern-forbindelsen. De nationale opgaver er i udvikling, også på det mere militære område, og der arbejdes på at tilvejebringe de nødvendige kapaciteter til dette.

Søværnet er altid indsat og altid operativt! Dette trækker til tider store veksler på mandskabet, som udgør grundstenen i vores opgaveløsning. I 2020 begyndte Søværnet derfor et vigtigt arbejde med at styrke vores sejlene besætninger og derved øge vores robusthed, som har været udfordret. Det omfatter bl.a. oprettelsen af en ekstra besætning til inspektionsskibene af THETIS-klassen, samt en ekstra besætning til DIANA-klassen, som varetager den daglige patruljer i de danske farvande.

Derudover er vi ligeledes i gang med at øge besætningerne på inspektionsskibene af THETIS-klassen samt på fregatterne af både IVER HUITFELDT- og ABSALON-klassen. Foruden besætningsforøgelserne styrkes uddannelses- og træningsniveauet i alle de sejlene besætninger. Vi fortsætter dette vigtige arbejde i 2021. For hele Søværnet gælder det, at vores personel - hvad end de er på sejlene enheder eller i land - er vores absolut vigtigste ressource. Vi skal passe godt på dem!

2021 bliver et spændende år for Søværnet. Vi skal ikke blot fortsætte, men udvide vores engagement i Nordatlanten. Vi har i de seneste år haft fregatter indsat under Arktisk Kommando, og det fortsætter i 2021. Vi fortsætter arbejdet med at styrke evnen til at detektere og bekæmpe undervandsbåde. ABSALON-klassen er blevet omdøbt til fregatter og vil være vores ASW-specialiserede enheder. Tillige fortsætter vi udvikling af evnen til at udøve områdeluftforsvar med nye missiler til fregatterne af IVER HUITFELDT-klassen. Derudover er analysen relateret til udskiftning af de aldrende miljøenheder ved at være i sidste fase, og vi har initieret arbejdet med skibe til afløsning af inspektionsskibene af THETIS-klassen. 30 år i Nordatlanten og Arktis sætter sine spor. De nye skibe skal designes med så stor fleksibilitet, at de kan håndtere Søværnets opgaver i den nordlige del af kongeriget og have den nødvendige fleksibilitet til at kunne tilpasse sig

dette over en periode på 30 år, som er skibenes typiske driftslevetid i dette regi.

Selv om vi i Søværnet ser frem imod en masse spændende i fremtiden, så er det vigtigt, at vi husker, hvor vi kommer fra. Vores maritime traditioner viser vores fælles historie og er med til at skabe vores fælles maritime identitet. Her ser jeg Danmarks Marineforening have en helt central rolle. Jeg tør slet ikke forsøge at estimere, hvor mange års akkumuleret erfaring, I kan mønstre mellem jer. Den erfaring understøtter den store opgave, vi har i Søværnet med at danne og introducere vores medarbejdere for det unikke maritime dna, der binder os sammen. Foruden at bidrage med at fastholde vores mange unikke traditioner, så har I ligeledes en vigtig rolle i jeres lokalsamfund. Ved at bære de stolte maritime traditioner videre i jeres lokalsamfund og fortælle den gode historie, er I med til at støtte op og påvirke jeres unge til at tage en uddannelse inden for det maritime erhverv og derved støtte op om den fremtidige rekruttering til både Søværnet og Det Blå Danmark. Det vil jeg gerne takke jer for!

Afslutningsvis vil jeg benytte lejligheden til at ønske jer alle et godt og lykkebringende nyt år! Jeg ser frem til, at vi igen kan samles i de mange traditionsrige lokale Marineforeninger og dele vores historier, traditioner og det maritime bånd imellem os.

Danmarks Marineforening har en positiv positionering i det danske samfund

De for nuværende 8.500 medlemmers løbende og kontinuerlige tilpasning af den 108 år gamle foreningsorganisation Danmarks Marineforening bærer frugt. De mange positive meldinger og samarbejder med personel fra Søværnet, Handelsflåden, Fiskeriet og de dertil knyttede organisationer er et godt fingerpeg om, at værdigrundlaget og tanken med Danmarks Marineforening også her i 2021, efter 108 år på det danske foreningsmarked, er relevant for hr. og fru Danmark.

Her på redaktionen får vi løbende informationer fra bestyrelserne i de 76 lokalafdelinger, der alle peger i samme retning: Marineforeningernes gøren og laden i lokalsamfundet vækker interesse.

Ud over afdelingernes maritimfaglige events er indsatsen på det socialkammeratlige område blevet bemærket. Sammenholdet, og det at mange medlemmer kerer sig om og holder øje med hinanden, er et stærkt og brugbart signal at sende til omverdenen.

Herfra er der ingen tvivl om, at disse to parametre er en af de tungevejende årsager til, at Danmarks Marineforening på et presset foreningsmarked stadig kan fastholde og endda udbygge medlemskaren.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmeværnet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og "Slopkisten"

landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Steen Engstrøm
Benløse By 30E, 4100 Ringsted
Mail: lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th,
1400 København K

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Skovlundevej 2, 5750 Ringe

Landssekretær

Ejendomsmester
Birger Tykskov
Rosenvænget 16, 2.tv,
3600 Frederikssund
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Humblehaven 24,
2500 Valby
Tlf. 5159 3372
Mail: pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
Mail: lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

Marinespecialist John Alex Christensen blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Henning Baltzer Engstrøm blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist John Milling Eriksen blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Dan Witttrup Behrnt blev den 12. november 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandør Carsten Fjord-Larsen blev den 4. oktober 2020 Kommandør af Dannebrogordenen.

Marinespecialist Mogens Gade blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Michael Griese blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandørkaptein Morten Gotthard blev den 4. oktober 2020 Ridder af Dannebrogordenen.

Orlogskaptajn John Færø Hansen blev den 4. oktober 2020 Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptein Vilhelm Stefan Holsting blev den 4. oktober 2020 Ridder af Dannebrogordenen.

Marinespecialist Flemming Roland Arentoft Jensen blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Finn Bruun Nielsen blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Orlogskaptajn Peter Bjarne Kayser Nielsen blev den 4. oktober 2020 Ridder af Dannebrogordenen.

Overmekaniker af 2. grad Karsten Nyeman-Thode blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Kjeld Petersen blev den 4. oktober 2020 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandørkaptein Niels Pind blev den 4. oktober 2020 Ridder af Dannebrogordenen.

Orlogskaptajn Jens Peter Holst-Andersen blev pr. 15. november 2020 udnævnt til kommandørkaptein. Tiltrådte samme dato som chef for et inspektionskib i THEFIS-klassen.

Den 26. november 2020 dekorerede forsvarsminister Trine Bramsen årets modtagere af Forsvarsministeriets Medalje for indsats, der har

Været usejlsk, handlekræftig og modige. Årets ni medaljemodtagere fordeler sig således: Kystredningsstjernen ved 3. Eskadre i Søværnet: Bådfører Knud Andersen, bådmand Anders Christian Thomsen, bådmand Eric Andersen, bådmand Ulrich Korsgaard Thomsen og bådmand Nicolai Rommer Olesen. Hjemmевærnet: Kaptajn Thomas René Seløy. Specialoperationskommandoen: Tre anonyme af hensyn til deres virke.

Orlogskaptajn Jan Landberg Svendsen blev pr. 1. december 2020 udnævnt til kommandørkaptein. Tiltrådte samme dato i stillingen som chef for Flådestation Frederikshavn, 3. Eskadre.

Den 16. december 2020 dimitterede Thomas Straarup Andreasen, Andy Schneider Von Appen, Hanne Julie Godske, Anders Hamann, Marc Holst Hansen, Emilie Søgård Jakobsen, Alexander Bonde Jørgensen, Mala Holst Kristensen, Daniel Bastian Frimann Larsen, Nicklas Eneemark, Marskot, Rasmus Sørensen Møller, Lykke Alvira Klittgaard Nielsen, Nicklas Nielsen, Sebastian Skøtte Vinther og Fokas Cernovas som befarne skibsassistenter fra Svendborg Søfartsskole.

Den 16. december 2020 dimitterede Laura Sadajadi-Munk, Gitte Storm, Karina Mosegaard Willumsen, Hjalte Mathias Rosendahl Arge, Victor Lilija Bjerregård, Martin Meyer Burkal, Jesper Skaarup Gøgel Hansen, Victor ter Hendrik Marinus Frauenfelder, Anders Skaarup Gøgel Hansen, Victor Oliver Hansen, Lauritz Hoffmann, Modar Jaikama, Nicholas Bissgård Jensen, Jonathan Sillas Johansen, Nuka Kunnak Johansen, Christoffer Josefson, Zakaria Kadim, Joakim Kristensen, Daniel Hansen Lindblad, Sebastian Lisby, Benjamin Brinch Jensen, Lucas Bording Jørgensen, Zarko Merzan, Esben Felix Carlsson Myrthue, Simon Corfitt Petersen, Bjørn Sebastian Stamborg, Patrick Ribet Wulff, Muneeb Arshad, Daniel Blond Frank og Mathilde Marie Bordessoule som ubefarne skibsassistenter fra Svendborg Søfartsskole.

Kommandørkaptein René Fuglsig er udnævnt til kommandør den 1. januar 2021 og tiltrådte i stillingen som chef for Trænings- og Uddannelsesdivisionen ved Søværnskommandoen i Karup.

Siden 2015 har Kurt fungeret som Sende-
mandsmødernes valgte dirigent - en opgave,
der med Kurt's lange og store erfaring som
"foreningens grå eminence", og ikke mindst
hans kammeratlige tilgang, er løst til alles til-
fredshed. Hjertelig tillykke med fødselsdagen
den 22. januar 2021

Æresmedlem i Danmarks Marineforening Kurt
Wulff Flatau fyldte den 22. januar 2021 80 år.
Kurt blev tilbage i 1969 valgt som Danmarks
Marineforenings landssekretær. I 1974 overtog
han landskassererposten. En post han bestred
til han tiltrådte som landsnæstformand i 1990.
Kurt Flatau, der loyalt har tjent i alt fire lands-
formænd, trådte af i 2014 efter 45 års aktivt
virke i landsbestyrelsen - en helt imponerende
indsats, må man sige.

Kurt, der fortjent blev udnævnt til Æresmedlem
af Danmarks Marineforening i 1988, er årgang
1961 i Marinen, hvor han aftjente værnepligt i
Kongeskibet DANNEBROG. Efter 40 års virke i
Rederiet A. P. Møller-Mærsk modtog Kurt H. M.
Dronningens Fortjenstmedalje i Sølv.

Æresmedlem i Danmarks Marineforening Leif
Mortensen fylder den 4. februar 2021 75 år.
Leif tiltrådte som Danmarks Marineforenings
redaktør i oktober 2002.

Leif aftjente værnepligt i 1966-1967 med tje-
neste på Flådestation Grønnedal.

Med sin brede kommunikationsmæssige bag-
grund har Leif varetaget funktionen som redak-
tør af til dato 110 udgivelser af Marineforenin-
gens tidsskrift "Under Dannebrog". Herudover
har han haft ansvaret for en række særudgi-
velser af forskellige publikationer i samarbejde
med blandt andet Søværnet og Marinehjem-
meværnet.

Digitalisering af samtlige udgivelser af "Under
Dannebrog" siden 1912 på Marineforeningens
hjemmeside, er én af Leifs mange meriter.
Dette til gavn for medlemmer, fagfolk, marine-
historikere, studerende mfl. Endvidere fungerer
Leif som landsbestyrelsens stabile og pålidelige
kommunikationsrådgiver.

Leif modtog fortjent udnævnelse til Æresmed-
lem af Danmarks Marineforening i 2019. Hjer-
telig tillykke med fødselsdagen den 4. februar
2021.

Åbningstider
Priser
www.fregatten-jylland.dk
Gratis parkering

FREGATTENS HÅNDVÆRK

Glæd dig til årets store tema om håndværket
på Fregatten Jylland

Guidede rundvisninger med fregattens håndværker 🚩
Særrangementer 🚩 Fortællinger om håndværket 🚩
Prøv-selv-aktiviteter for store og små 🚩 Særudstilling
om håndværket den gang og nu 🚩

Se mere på www.fregatten-jylland.dk

Danmarks Marineforenings populære forret-
ningsfører John Engskov fylder den 8. februar
2021 70 år. John blev pr. 30. januar 2015 blev
ansat som Danmarks Marineforenings forret-
ningsfører.

John Engskov blev i 1971 indkaldt til Søværnet,
hvor han i sin VP tid gjorde tjeneste i Søværnets
Tamburkorps. I 1973 blev han medlem i Køge
Marineforening. I 2002 modtog John Marine-
forenings Hæderstegn i Sølv. I 2005 blev han
Æresmedlem i Køge Marineforening medens
han i 2012 modtog Danmarks Marineforenings
Hædersskjold for 25 års bestyrelsesarbejde i
lokalafdelingen. Hjertelig tillykke med fødsels-
dagen den 8. februar 2021.

... Danmarks Marineforenings medlemstal er pr. 13. januar 2021 8.208 personer ...

▲ ... På 50-årsdagen den 21. oktober 2020 for indvielsen af den nye Lillebæltsbro besøgte kronprinsesse Mary Middelfart. Under besøget blev kronprinsessen om bord på galeasen "Aventura" sejlet en tur ud under broen. Tre medlemmer fra Middelfart Marineforening deltog aktivt i operationen. Henrik Traugot Olesen og Kurt Andersen var henholdsvis skipper og matros, mens Carl Vittrup fotograferede vedstående foto, hvor kronprinsessen ses sammen med borgmester Jacob Bjerregaard, Fredericia Kommune. Borgmester Johannes Lundsryd, Middelfart Kommune, holder paraplyen

▲ ... Med Grenaa Marineforening som initiativtager og Norddjurs Kommune, Vognmand Gert Svith, Djurs Entreprenørforretning, Djurslands Museum, Egnsarkivet og sidst, men ikke mindst stenhugger Nesser som samarbejdspartnere kunne borgmester for Norddjurs Kommune, Jan Petersen, den 26. november 2020 på 75-års-dagen for en af i alt fire nedkastninger på Grenaa Hede under 2. Verdenskrig holde indvielsestalen ved mindestenen "Valdemar", der er opsat på koordinatet 56.39.33.71 N – 10.90.29.90 E. Peter Schack Poulsen og Jørgen Als Holm, begge medlemmer i Grenaa Marineforening, har været dynamo og tovholder på projektet. Mindestenens navn "Valdemar" henviser til de kodeord fra BBC, der altid begyndte med "En hilsen til..." og dermed fortalte modstandsbevægelsen, hvor og hvornår der skulle foregå en våbenedkastning. Vedstående foto af Steen Poulsen viser den flotte mindesten ...

▲ ... Juleaftensdag den 24. december 2020 kl. 0930 var der med de anbefalede covid-19-restriktioner in mente kranselægning ved Mindeankret ved Nyhavn i København. Foreningen Krigssejlerne blev repræsenteret af Anne Paludan og Morten Bach. Fra Danmarks Marineforening deltog Søren Konradsen, Ib Kettler, Per Vilstrup Olesen og Erik Jørgen Bodal, der også tog vedstående foto ...

I skal ikke blive glemt

Marstals døde i forbindelse med Anden Verdenskrig

Selv om Anden Verdenskrig ligger små 76 år tilbage i tiden, skabes der stadig publikationer, der forsøger at fortælle nye historier og vinkler fra denne uhyggelige æra fra 1939-1945.

Seneste skud på denne stamme af historiske fortællinger kommer fra Marstal Søfartsmuseum, der i forbindelse med 75-året for krigens afslutning i Danmark udgav bogen "I skal ikke blive glemt – Marstals døde i forbindelse med Anden Verdenskrig".

Byen og omegnen omkring Marstal mistede 81 personer. Deres biografier listes alle op med en yderst præcis skildring af tid, sted og de efterdønninger, det gav i det lille samfund på det sydøstlige Ærø.

Biografierne fortæller om alt for korte liv, dramatiske begivenheder og sorg. Men indirekte

bliver det også historien om, hvordan en by rammes kollektivt, når fire lokale søfolk går ned med samme skib, når nabokonerne bliver enker samtidigt, og når præstens tilstedeværelse kan føles skræmmende. Kommer han mon med dårligt nyt?

En god og præcis fortælling om en tid, hvor danske søfolk var hovedårsagen til, at Danmark blev opfattet som en del af de allierede, da regnskabet efter krigen blev gjort op.

I SKAL IKKE BLIVE GLEMT MARSTALS DØDE I FORBINDELSE MED ANDEN VERDENSKRIG

Udgivet af Marstal Søfartsmuseum
Skrevet af Gunnar Egholm Rasmussen
og Karsten Hermansen
Billedbehandling Kaj Frandsen
og David Thygesen-Tashev

I skal ikke blive glemt

Marstals døde i forbindelse med Anden Verdenskrig

Gunner Egholm Rasmussen og Karsten Hermansen

Tryk og grafisk opsætning:
Mark & Storm Grafisk A/S
168 sider med hardcover i format 170x250 mm
Pris kr. 245,00
Kan købes via Marstal Søfartsmuseum.
Hjemmeside: marmus.dk, telefon 62532331
ISBN: 978-87-89829-75-3

Det modige skib Lotus

Et sublimt samarbejde mellem journalist og forfatter Knud Jakobsen samt grundlæggeren af Sea War Museum Jutland i Thyborøn, Gert Normann Andersen, har de seneste år afstedkommet en lang række fagligt retvisende og spændende bøger, mestendels fra det historiske maritime miljø på Nordsøen. Seneste eksempel på dette samarbejde er udgivelsen af bogen "Det modige skib Lotus".

Historien, som beskrives i bogen, fortæller, at "HMS Lotus" var en ud af i alt 270 korvetter, som i al hast blev bygget i Anden Verdenskrigs første år. Det var en helt ny skibstype, der med en norsk hvalfanger som forbillede blev udviklet som eskortefartøj. Korvetterne blev indsat i Atlanten, i Arktis og i Middelhavet, og selv om de i virkeligheden var alt for små til opgaven, var de afgørende for den allierede sejr. Korvetterne holdt ubådene på afstand og sikrede, at de livsvigtige konvojer nåede frem.

"Lotus" blev bygget i 1942, og den allerførste opgave var så krævende, som den på nogen

måde kunne være. "Lotus" blev beordret til Island for herfra at eskortere konvoj PQ 17 til Rusland, og denne konvoj blev både berømt og berygtet. Af frygt for de tyske slagskibe blev eskorten trukket væk ud for Nordnorge, hvorefter tyske ubåde og fly sænkede 24 af konvojens 35 skibe. Kun et eneste af de mange eskorteskibe vendte om for at komme de nødstedte søfolk til undsætning. Det var den lille "Lotus" fra Fjaltring, som reddede 109 mand fra den visse død.

Under krigen deltog "HMS Lotus" i over 40 konvojer og to invasioner. Efter krigen blev skibet solgt til et skotsk hvalfangerselskab, hvorefter det under navnet "Southern Lotus" tilbragte de følgende år som hvalfanger ved Antarktis. I 1963 blev skibet lagt op i Norge, og da hun i 1966 skulle bugseres til ophugning i Belgien, rev hun sig løs og drev ind på den jyske vestkyst. Den tidligere korvet blev kastet så højt op på stranden, at alle forsøg på at få hende fri blev opgivet, hvorefter hun blev hugget op på stedet.

DET MODIGE SKIB LOTUS

Udgivet af Sea War Museum Jutland
Forfatter: Knud Jakobsen
Format 210x210 mm. 64 sider, 66 illustrationer
Pris: kr. 75,00. Kan købes gennem museet.
Telefon: 40433808
ISBN: 978-87-93771-07-9

Danmark som søfartsnation

Fortællinger, interesser og identitet gennem 250 år

Bogen "Danmark som søfartsnation" er bind nr. 79 i rækken af M/S Museet for Søfarts årbøger. Forfatteren Anders Ravn Sørensen, lektor, ph.d. ved Institut for Ledelse, Politik og Filosofi ved CBS i København, har præsteret et flot stykke arbejde for at komme ud i de fleste hjørner af dansk søfart. Han har undersøgt og analyseret den historiske udvikling af fortællingerne om Danmark som søfartsnation. Dermed viser bogen, hvordan søfartsfortællinger har været i konflikt med andre grundfortællinger om, hvordan det moderne Danmark blev til.

I bogens forord kan man læse, at søfarten har haft en altafgørende rolle for Danmarks udvikling - økonomisk, geografisk og kulturelt.

DANMARK SOM SØFARTSNATION FORTÆLLINGER, INTERESSER OG IDENTITET Gennem 250 ÅR

*Udgivet af Gads Forlag i samarbejde med
M/S Museet for Søfart*

Forfatter: Anders Ravn Sørensen

Projektledelse: Henrik Sebro

Forlagsredaktion: Rikke Kensing

Grafisk tilrettelæggelse: Le bureau

Tryk: GPS Group

304 sider med hardcover i format 215x275 mm

Rigt illustreret

Forlagspris kr. 349,95

ISBN: 978-87-12-06062-8

Corona satte også præg på flagdagen

CORONAPANDEMIEN SATTE SINE SPOR MANGE STEDER - OGSÅ PÅ DEN EFTERHÅNDEN GODT INDARBEJDEDE TRADITION DEN NATIONALE FLAGDAG.

Af Erik Staffeldt

Den 5. september er den officielle flagdag for Danmarks udsendte. Flagdagen blev højtideligholdt første gang i 2009. I 2020 var det 12. gang. Langt de fleste kommuner (79) gennemførte flagdagen, nogle steder i lidt mindre målestok end sædvanligt, og kun i 17 kommuner af de 98 blev mindedagen aflyst. I hovedstadsområdet var det i Brøndby, Frederiksberg, Glostrup, Høje-Tåstrup og København.

I andre større byer med mange indbyggere og mulighed for mange deltagere, der skulle færdes tæt, blev arrangementet også aflyst. Således i Odense, Herning, Holstebro, Silkeborg, Skive, Morsø, Thisted, Aalborg, Slagelse, Sorø, Kolding og Vejle, hvoraf flere er garnisonsbyer.

2 kommuner har ikke oplyst, om de afviklede flagdag i 2020.

En anden side af veteranarbejdet, som er nok så vigtigt og mindre synligt udadtil, er veterankoordinatorerne. Kommunerne er blevet opfordret

til at udpege medarbejdere til dette arbejde, og en række kommuner har en medarbejder, som alene dækker feltet, mens nogle kommuner har medarbejdere med job som veterankoordinator sammen med andre funktioner.

Det er en fordel for veteranerne og deres familier, at der er én indgang til kommunen, som samtidig er bindeled mellem forskellige dele af den kommunale indsats, og som støtter veteranen i forhold til f.eks. sundhedsvæsenet. Samtidig øger det Veterancentrets mulighed for at støtte kommunerne med viden og erfaring i relation til sagsbehandlingen af veteraner, skriver forsvarsminister Trine Bramsen (S) i et svar til folketingsmedlem Lise Bech (DF). Efter min opfattelse bør alle kommuner have en dedikeret veterankoordinator, tilføjer ministeren. Der kan dog være kommuner, hvor behovet ikke berettiger en fuldtidsansat veterankoordinator.

I regi af Forsvarsministeriet har Veterancentret kontakten med kommunerne. Veterancentret har oplyst, at det har kendskab til, at 46 kommuner har en veterankoordinator. 13 kommuner har en anden funktion, der har samme formål som en veterankoordinator. På Færøerne og i Grønland er der ligeledes medarbejdere på veteranområdet, der varetager en funktion, der har samme formål som en veterankoordinator.

Det danske søværn er i dag en lille, men professionel styrke, som danske politikere kan indsætte, hvor som helst på de syv have, hvor danske eller allieredes interesser skal forsvares. Denne lidenhed til trods råder Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen "Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede" og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent ved Institut for militærhistorie, kulturforståelse og krigsteori, Forsvarsakademiet, bringer vi på denne plads i de kommende udgaver historik og data om Søværnets forskellige skibsklasser. Vi starter selvfølgelig med flådens skib nummer ét.

Kongeskibet DANNEBROG

Opkaldt efter Dannebrogordenen, oprettet i 1671.

Kongeskibet DANNEBROG er flådens skib nummer ét. Det er kongefamiliens flydende bolig og har som sådan tjent kongefamilien og Danmark under besøg i et utal af danske og udenlandske havne.

DANNEBROG er designet og bygget af Orlogsværftet i København, der frem til 1970'erne stod bag bygningen af hovedparten af flådens enheder. Kongeskibet blev søsat den 10. oktober 1931 og er flådens ældste skib. Første kommandohejsning fandt sted den 26. maj 1932, og siden da har DANNEBROG tjent som officiel og privat residens for den kongelige familie på togter i danske og udenlandske farvande. Kongeskibet har været udrustet hver sommer siden 1932 med undtagelse af perioden 1940-45, hvor skibet på grund af den tyske besættelse af Danmark lå oplagt, samt i 2020, hvor corona-pandemien medførte en aflysning af årets togt.

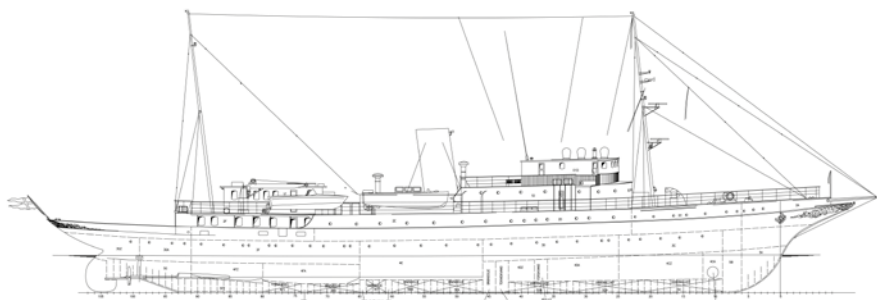
DANNEBROG er ikke bevæbnet, men bidrager, når det opererer i danske farvande, i suverænitets håndhævelsen og redningsberedskabet og kan i tilfælde af krig eller krise udrustes som hospitalsskib. Ligeledes fungerer skibet som uddannelsesplatform for kadetter og værnepligtige.

Trods alderen er kongeskibet i fornem stand og bliver løbende vedligeholdt og moderniseret med respekt for skibets historie og med den hovedudfordring, at der ikke er megen plads tilovers om bord.

DANNEBROG er underlagt 1. Eskadre i Frederikshavn, men ligger i sommermånederne, når det ikke er på togt, ved Bøje 1 i Københavns havn. Kongeskibet er en selvstændig kommando, som administreres af skibschefen, der med rang af kommandør og titel af jagtkaptajn er medlem af Majestætens hofstab.

▲ Siden kommandohejsning i 1932 og frem til 2019 har kongeskibet DANNEBROG tilbagelagt mere end 400.000 sømil og besøgt hovedparten af de danske, grønlandske og færøske havne.

- ▲ • Kongeskibet DANNEBROG
- Byggeværft: Orlogsværftet. Søsat i 1931
- Mål: Længde 79 meter. Bredde 10,4 meter. Dybgang 3,7 meter.
- Deplacement: 1.130 tons
- Fremdrivning: 2 B&W Alpha dieselmotorer, 2 skruer, 1 bovpropel.
- Topfart: 13,5 knob. Aktionsradius 3.600 sømil ved 13,5 knob.
- Besætning: 56 mand plus 18 kongelige og gæster i den kongelige husholdning.
- Bevæbning: Ingen

Besætningen består af ni officerer, syv sergenter, to konstabler og 38 værnepligtige. Befalingsmændene gør normalt tjeneste om bord i to til fire år ad gangen, mens de menige værnepligtige kun er med én sommer.

TEKNISKE OPLYSNINGER

DANNEBROGs skrog er bygget af stål i en nitet konstruktion, og skibet har klipperstævn og elliptisk hæk. Indvendigt er kongeskibet inddelt i to sektioner: Foran skorstenen findes besæt-

ningens underbringelse, laster og maskineri. Agten herfor er den kongelige afdeling, som i rollen som hospitalsskib kan anvendes til underbringelse af patienter. Ved anløb af danske og udenlandske havne benyttes det overdækkede agterdæk til receptioner.

DANNEBROG drives frem af to dieselmotorer, der giver en topfart på 13,5 knob. Skibet er udstyret med to skruer agter og en bovpropel for.

Marinehjemmæværnet inspirerer søfartsskole

ELEVER PÅ SVENDBORG SØFARTSSKOLE HAR EFTERLYST MERE STRUKTUR I DEN ELLERS GODE UNDERVISNING. NU HAR UNDERVISERNE FÅET STØTTE FRA MARINEHJEMMÆVRNET MED LEKTIONSPLANLÆGNING OG TRICKS TIL AT UNDERVISE EN MEGET DIFFERENTIERET FLOK ELEVER.

Af Christina Van Elzelingen.

Foto: Heidi Lundsgaard.

Det gik hen og blev en succes, da rekrutteringsspecialist Lærke Vigerø Dyrehauge fra Hjemmæværnstilølle 244 Svendborg bragte sine undervisningskompetencer fra Marinehjemmæværnet i spil på Svendborg Søfartsskole. På en pædagogisk læringsdag for søfartsskolens undervisere øste Lærke Vigerø Dyrehauge, der også er instruktør i Marinehjemmæværnet, ud af sine erfaringer og gav undviserne relevant sparring og inspiration til deres egen undervisning. Initiativet til besøget og samarbejdet med Marinehjemmæværnet kom fra Søfartsskolen.

— Vi havde et ønske fra skolens elever om en mere struktureret undervisning, og vi ville gerne have nogle input og tricks til, hvordan man kunne motivere vores elever, forklarer Sandra Malik, der er ansvarlig for kursus og udvikling på Svendborg Søfartsskole. Så Sandra tænkte ud at boksen og kontaktede Marinehjemmæværnsskolen i Slipshavn.

EFFEKTIVE LEKTIONSPLANER

Lærke var straks med på ideen og sagde ja til at deltage på den pædagogiske læringsdag. Hun, der også civilt arbejder inden for søfart, leverede et tre timers intensivt inspirationsboost, hvor hun blandt andet brugte tiden på at undervise skolens lærere i at lave en lektionsplan, som det bliver gjort på Marinehjemmæværnets skole på Slipshavn. Hun lærte dem også, hvordan det er muligt at inddrage og motivere flest muligt af eleverne i undervisningen trods forskellige baggrunde og kompetencer.

Struktur og en meget differentieret samling af kurser er nemlig noget af det. Hjemmæværnet er rigtig gode til at håndtere. Samtidigt er det maritime den bindetråd, der gjorde, at Lærke havde et fælles fagligt sprog med søfartsskolen

▲ Rekrutteringsspecialist Lærke Vigerø Dyrehauge fra Hjemmæværnstilølle 244 Svendborg bragte sine undervisningskompetencer fra Marinehjemmæværnet i spil på Svendborg Søfartsskole.

skolens undervisere lige fra start af. Det var en rigtig god indgangsvinkel til samarbejdet.

FIK RELEVANTE VÆRKTØJER

Det er ikke alle undervisere på Svendborg Søfartsskole, der har en pædagogisk baggrund. En lektionsplan, som den Lærke Vigerø Dyrehauge præsenterede dem for, var derfor et nyt og anvendeligt redskab. Så skolens undervisere var utroelig glade for de værktøjer, som Lærke gav dem, og som de selv kan videreudvikle i deres egen undervisning. Det var en stor gevinst at finde ud af, hvor simpelt det er at skabe en struktur, som alle kan sætte deres præg på og samtidig bevare en ensrettet undervisning.

— Lærkes undervisning var rigtig godt skruet sammen. Det var rart at få nogle værktøjer til at få mere struktur på undervisningsplanerne, siger Brian Jensen, der er uddannet skibsfører og har undervist på Svendborg Søfartsskole siden 2019.

ERFARINGSUDVEKSLING

Under forløbet var søfartsskolens undervisere meget engagerede, og der var tid til at få udvekslet erfaringer både blandt undviserne og med Lærke. Der var en god dialog om, hvordan man kan udvikle undervisningen, der blev snakket om forskellige typer af hjælpemidler,

hvilke fordele og ulemper de enkelte hjælpemidler kan have samt hvilken læringssti, der passer til det enkelte hjælpemiddel. Deltagerne fik også en god dialog om de forskellige kurser, der findes på henholdsvis søfartsskolen og i Hjemmæværnet, og hvordan man kan fremme indlæringen i forhold til nogle af de elever, som skal kæmpe mere med at lære stoffet.

INSTRUKTØRKURSET ER FUNDAMENTET

Lærke Vigerø Dyrehauge er ikke selv i tvivl om, hvad der har givet hende de brugbare pædagogiske undervisningskompetencer, som hun fik lejlighed til at formidle:

— Den praktiske del og de gode diskussioner fra Hjemmæværnets instruktørkursus har givet mig baggrunden for at kunne undervise og dele tricks ud til andre. Det var rart at kunne give dem de redskaber, de manglede, siger Lærke.

Der var da også bred enighed om, at kurset havde været meget gavnligt og inspirerende, og det kan ikke undlades, at undervisnings-samarbejdet mellem Svendborg Søfartsskole og Marinehjemmæværnet fortsætter også i fremtiden.

Rekordoptag af studerende til praktikophold til søs

▲ De blå uddannelser på alle niveauer tiltrækker flere og flere unge.

ORGANISATIONEN DANSKE REDERIERS MEDLEMMER LEVEREDE 480 BLÅ PRAKTIKPLADSER I 2020.

Skal man lære at sejle, må man til søs. Og i år kommer rekordmange af de maritime studerende en tur på havet som en del af deres uddannelse. I en ny opgørelse, som Danske Rederier har lavet blandt medlemmerne, viser det sig, at de i år stiller 480 praktikpladser til rådighed for de studerende på de maritime uddannelser. De 480 pladser er opgjort i årsværk, og da praktikperioderne veksler, er det ikke 1:1 med antallet af studerende. En stor del af pladserne er gået til studerende på MARTEC i Frederikshavn, hvor blandt andre de nye bachelorskibsførere alle er klar til komme en tur på havet. Pladserne er fordelt mellem navigatører, maskinmestre, befarne og ubefarne skibsassistenter, dualassistenter og en enkelt skibsteknikerlærling.

Dette er en melding, som glæder uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen. – Det er ingen hemmelighed, at mit hjerte ban-

ker for det maritime erhverv. Det udfylder en meget vigtig rolle for Danmark og de mennesker, der beskæftiges til søs. Derfor er det en både glædelig og vigtig rekord. Det er det samspil, der skal til mellem det offentlige og det private for at sikre, at der fortsat vil være kvalificeret arbejdskraft til en stolt søfartsnation som Danmark, siger Ane Halsboe-Jørgensen.

GARANTI FRA DANSKE REDERIER

I starten af 2019 garanterede Danske Rederier, at man ville stille med 350 praktikpladser hvert år. Den garanti er mere end indfriet i 2020.

– MARTEC startede vores første skibsførerbachelorhold op i august 2020 og har fået nogle fantastiske og ambitiøse unge ind på uddannelsen. De har lyst til udfordringer og glæder sig til deres første praktikforløb, som kommer allerede et halvt år inde i uddannelsen. Vi har oplevet en helt uvurderlig support fra Danske Rederiers praktikkontor, og allerede nu har alle vores studerende fået deres første praktikplads, som de startede på her i januar 2021, siger Pia Ankerstjerne, direktør for MARTEC.

KAN BRUGE ENDNU FLERE PLADSER

På trods af de rekordmange udbudte praktikpladser i år er der dog stadig studerende, som mangler pladser. Forklaringen skal findes i, at optaget af studerende i år ligeledes har været rekordstort. 860 blev i sommer optaget via den koordinerede tilmelding, og det er en stigning på 22 procent i forhold til 2019.

– Vi har markeret og brandet os over for de unge i de ældste folkeskoleklasser i en række år nu. Det begynder at give resultater. Flere studerende har valgt os i Det Blå Danmark, og nu må vi også vise, at vi vil vælge dem. Vi skal selv bruge arbejdskraften lige om lidt, så jeg håber, at vi kan få skrabet de sidste praktikpladser sammen, så alle kommer en tur på havet, siger Anne H. Steffensen, adm. direktør i Danske Rederier. Det drejer sig om fremtidens kaptajner og skibsførere på navigatøruddannelsen, hvor der i øjeblikket mangler cirka 20 pladser.

Kilde: Danske Rederier.

Foto: Hundested Havn/Red. arkiv

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Kattegat-seltra selekterer ikke bedre end Skagerrak-seltra

Tekst og foto: Helle Kristensen

Placeringen af det lovpligtige seltrapanel i Kattegat driller fiskerne, for den forhindrer fiskerne i at fange store rødspætter og hummere. Til gengæld er det lovpligtige panel kun mere selektivt over for større torsk og ikke overfor undermålstorsk, hvilket ellers var hele ideen med redskabet, sammenlignet med hvis man placerede panelerne som reglerne foreskriver i Skagerrak, dvs. 4-7 meter fra bindestroppen. Sådan lyder fiskernes indvending, og nu bakes en ny rapport fra DTU Aqua op om netop den frustration.

Rapporten udkom i oktober og bygger på en række forsøgsfiskerier, der er udført i juni og september. Her testede DTU Aqua effekten af seltrapaneler, herunder hvordan placeringen af panelet påvirker redskabets evne til at sortere, så hummere bliver tilbageholdt i nettet, mens torsken kan forblive i vandet. Man har også testet brugen af seltrapanelet i kombination med andre redskaber. Forsøget er en del af fast-track-projektet, der gennem de seneste år har arbejdet med at udvikle bedre og mere selektive redskaber til fiskeriet.

Problemet er, at seltrapanelet ifølge lovgivningen skal placeres 3-6 meter fra bindestroppen, når man fisker i Kattegat, og den placering påvirker redskabets evne til at fiske effektivt. I rapporten fremgår det bl.a., at de seltrapaneler, der er lovlige at fiske med i Kattegat, sorterer store torsk fra, men også resulterer i et større tab af hummere, som er målartern for fiskeriet i Kattegat. Også andre vigtige arter for fiskerne i Kattegat som eksempelvis rødspættens bliver udelukket fra fangsten.

Til gengæld er der ikke nogen væsentlig forskel på mængden af små hummere og fisk, der fanges sammenlignet med de seltrapaneler, det er tilladt at benytte i Skagerrak. Og det betyder i praksis, at fiskerne skal fiske mere for at fange deres kvote.

– Ud fra vores resultater ser det ud til, at redskabet mister flere hummere, når seltrapanelet er placeret 3-6 m fra bindestroppen, end når

▲ Jordan P. Feekings (t.h.) fra DTU Aqua udvikler gerne redskaber sammen med fiskerne. Her viser han og Henrik Lund fra Danmarks Fiskeriforening grejer frem på Danfish 2019.

panelet er placeret 4-7 meter fra bindestroppen. Resultaterne viser også, at der ikke er en signifikant forskel i mængden af små torsk, der fanges i nettet, når man sammenligner de to placeringer, fortæller Jordan P. Feekings, der er ansat hos DTU Aqua og har deltaget i forsøgsfiskeriet.

Der er altså opbakning til fiskernes sag i rapporten fra DTU. Seltrapanelets placering er

en væsentlig faktor for, om fiskeren kan opnå et selektivt og målrettet fiskeri. Håbet hos fiskerne er derfor, at myndighederne vil lade sig overbevise af DTU Aquas rapport og tilrette lovgivningen, så det bliver tilladt at fiske med samme redskab i Kattegat, som det er tilladt at bruge i Skagerrak.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ØRDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE

ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER

BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

Redaktionen modtager fra tid til anden henvendelser fra medlemskolleger i Danmarks Marineforening, der på et tidspunkt deres liv har haft en oplevelse, som de husker for altid. Nogle har skrevet notater eller dagbøger om hændelsen, eller som John Fleckner udgivet en pamflet om begivenheden. Når oplevelserne har en almen historisk karakter, bringer vi gerne - i en tilpasset form - fortællingen i nærværende tidsskrift.

Brand i Aresødallejren 1951

overdægnede mig og min makker med vand, mens vi arbejdede med at sikre, at liden ikke bredte sig til barak 4.

ROS TIL VAGTKOMPAGNIET

John Fleckner fortæller videre, at han og kollegerne, da det blev lyst, opdagede, at én af deres kammerater var brændt inde i barakken. – Ingen vidste, hvem det var før ved monstringen mandag morgen. Her blev alle 120 gaster fra 6. kompagni talt op. Efterfølgende fik vi dog stor ros af Frederiksværk Brandværn for den resolute måde, som vi havde handlet på. Også af lejredelsen fik vi ros. Der var ikke tvivl om, at vi havde ydet en god indsats, selv om vi aldrig havde prøvet det før.

ARESØDALLEJREN 1950 - 1951

John Fleckner er i dag medlem af Aalborg Marineforening og har i 2020 modtaget 70-års-jubilæet for indkaldelse til Søværnet. Født den 25. februar 1931 var han 19 år, da han den 20. juli 1950 skulle møde på Holmen for at få udlævert en kølesæk og udrustning:

– Vi blev kørt i lastbiler overdækket med presenning til Aresødallejren i Frederiksværk. Jeg var rekrut i lejrens 5. kompagni 2. deling med lejnummer 1348, indkvartering var i en 120 mand stor fælles sovesal for kompagniets fire delinger. Vi sov i toetagers køjer. Lejren var tidligere tykke flygtningebarakker i træ på den skønne plætskrånende ned mod og med udsigt over Aresø.

Barakkerne var sildt, så man kunne se jorden gennem sprækker i gulvet. Under gulvbrædderne var der plads til kompagniets cykler. Barakkerne blev opvarmet af to store kakkelovne, en i hver ende, hvor vi fyrede med tørv, smuld og briketter. Alle havde et lille skab til udrustningen. Der var et stort badrum med koldtvandsbruser og dikhaskerfade. De sanitære forhold bestod af en stor fælles tissekurme. Skulle man lave stort, var det oppe ved Krudthuset i toiletbygningen, hvor der var 50 toiletter til ca. 1000 mand.

Efter de to måneders rekruttid, blev alle udstationeret, og jeg endte i lejrens vagtkompagni,

▲ John Fleckner bærer med stolthed sit 70-års-jubilæetegn og 25-års-medlemsbælm for Danmarks Marineforening.

Natten søndag den 4. marts 1951 udbrød der en altdelæggende brand i barak 6 på Søværnets Eksercerskole i Aresødallejren ved Frederiksværk. Den dengang 20-årige John Fleckner gjorde som værnepligtig orlogsgast tjeneste i lejrens vagtkompagni og dermed også lejrens brandkorps.

– Alle mand fra vagtkompagniet, der var i lejren, blev purret ud, fortæller John Fleckner og fortsætter: – Straks jeg vågnede, kunne jeg se de orange lidskær gennem et vindue i vores barak. Vi kom i tøjet på rekordtid og styrede ned mod garagen, hvor motorpumpen stod. Vi handlede instinktivt og skubbede motorpumpen foran os over vejen direkte ned oven engen ved Aresø. Terrænet skrånede lidt, så vi kunne trænge gennem pigtrådshegnet med pumpen foran os. Selv om der var is på søen, fik nogle med økser slået hul i isen til sugeslangen, mens andre lagde slanger op til den brændende barak. Milt job var at holde strålerøret, så da der kom tryk på, begyndte jeg at sprøjte vand på lilstedet. Inden brandvæsenet fra Frederiksværk ankom, sprang liden med hjælp fra vinden ude fra Aresøen over i den nærliggende barak 5, der lå lidt højere i terrænet. Varmen var ulidelig, og andre

hvor vi var 50 mand fra mange forskellige erhverv. Jeg var om formiddagen lejrens messesbud for officerer og kvartermestre, udstyret med en langjohn-cykel, hvorpå der stod ARRESØDALLEJREN.

Vi mønstrede chauffører, messesfolk, sygepassere, elektrikere, ordonnanser og flaggaster, der truttede flaget op og ned, matroser, kontorfolk m.m. Jeg hørte til Dronningens kvarter og havde nu lejrnummer 308. Om eftermiddagen havde vi øvelser og skydning med forskellige våben. Vi startede med tyske karabiner. Så fik vi amerikanske Garand-geværer, svenske Husqvarna maskinpistoler og rekylgeværer. Derudover lærte vi også at kaste med håndgranat.

Ud over formiddagsjobbene var vi også lejrens brandmænd og oplært i at betjene en motorpumpe. Vi havde også vagttjenester ved lejrens indkørsel, og om natten vagt omkring Krudthuset og våbenværkstedet, der lå bag pigtrådshegn og med projektorer lysende ud mod skoven og træerne.

Opholdet i Aresødal var for mig en god tid med mange minder. Dette også, selv om jeg ikke kom ud at sejle i Søværnet. Men jeg havde før min værnepligt været næsten to år i handelsflåden og sejlet mellem Nord- og Sydamerika og nåede 12 gange over ækvator.

Hen mod sommeren så vi frem til hjemsendelsen, der skete den 13. juni 1951 efter næsten 11 måneder, hvor vi igen var inde på Holmen for at aflævere vores udrustning.

Jeg er glad for, at jeg blev medlem af Aalborg Marineforening og kommer der jævnligt til de gode arrangementer. Jeg var for 10 år siden med på Holmen og fik der 60-års-jubilæet og har nu også fået 70-års-jubilæetegn, som jeg med stolthed bærer.

Ny residens til Fredericia Marineforening

Med en ualmindeligt god behandling fra entreprenør-, udviklings og ejendomsinvesteringsselskabet A. Enggaard A/S i Aalborg samt et godt samarbejde med byudviklingsselskabet Kanalbyen i Fredericia P/S, der er 25% ejet af Fredericia Kommune og 75% ejet af Realdania By & Byg havde Fredericia Marineforenings nye domicil store chancer for at få en vandkantsplacering med udsigt over Lillebælt til Strib og Lillebæltsbroen. Desværre blev placeringen underkendt af Fredericia Kommune. Derfor er afdelingens nye marinehus nu placeret i byens nordlige område.

Gik det galt med udsigten, er der til gengæld meget at glæde sig over lokalemæssigt.

– Vi har købt en ejerandel i en erhvervsjendom på Havepladsvej, fortæller afdelingsformand Bent Telander. – Lokalerne husede tidligere en restaurant. Her har vi 125 kvadratmeter i gadeplan og en kælder på andre 125 kvadratmeter. Så i alt har Fredericia Marineforenings nye marinehus 250 kvadratmeter at gøre godt med, lyder det fra afdelingsformanden, der også fortæller, at kælderen er indrettet som billardstue og hyggehule for medlemmerne.

De små bump, der var på vejen mellem Fredericia Kommune og ADP Fredericia Havn omkring marinehusets forlægning, er ryddet af vejen. Så nu glæder de 113 medlemmer sig over, at Fredericia Marineforenings fremtidige lokaleforhold er sikret. De byggetekniske ændringer omfatter skift af fem vinduer på siden af bygningen. Herudover er hele facaden blevet skiftet, da der var to kæmpe butiksrudder i etlagsglas og uden isolering.

– Vi fik af entreprenør Enggaard lov til at tage alt det med, som vi kunne bruge fra den gamle marinestue. Derfor fik vi vores flotte indgangsparti med Marineforeningens medlemsdæmpelem i glasdørene opsat i den nye facade. Al isolering fra loftet i den gamle marinestue er brugt i den nye facade, der er blevet beklædt med lvarplank. De to store vinduspartier er skiftet til tre små vinduer, så huset ser mere hyggeligt ud udefra, siger Bent Telander.

FLOT PROMOVERING

Som afrunding på etableringen af marinehuset deltog Fredericia Marineforening ultimo november 2020 i byeventet "Foreningernes lør-

▲ Denne smukke skibsmodel vakte megen opmærksomhed, da medlemmer fra Fredericia Marineforening i november 2020 var på promoveringsarbejde i byens bibliotek.

▲ Fredericia Marineforenings nye marinestue fremstår varm og hyggelig i afdelingens nye marinehus.

▲ Marinehuset i Fredericia pr. november 2020.

dage". 12 lokalforeninger havde fået hver deres lørdag hen over efteråret til promovering. Det sagde bestyrelsen ja til og kunne derfor byde interesserede velkommen i byens bibliotek, hvor Danmarks Marineforenings udstillingssæt

garneret med lokal info om Fredericia Marineforening vakte berettiget opsigt. Dette ikke mindst fordi et af tre udstillede skibsmodeller var et 1,5 meter langt og 1 meter højt sejlskib.

ARKTISK KOMMANDO FORBINDELSESELEMENT FÆRØERNE

Den 31. oktober 2012 blev Arktisk Kommando oprettet. Det skete ved en sammenlægning af Grønlands Kommando og Færøernes Kommando. Arktisk Kommando er en værnssfælles operativ kommando med tjenestegørende personel fra Hæren, Søværnet, Flyvevåbnet, Forsvarets styrelser og civile. Ansvarsområdet strækker sig fra Færøerne i øst, Grønlandshavet og Det Arktiske Hav i nord, hen over Danmarkstrædet og Irmingerhavet til Davidsstrædet og Baffinbugten mellem Canada og Grønland. Ud over hovedkvarteret i Nuuk og Forbindelseselementet på Færøerne består Arktisk Kommando af følgende elementer, stationer og enheder: Forbindelseselement Thule Air Base. Stationerne Kangerlussuaq, Grønnedal, Nord, Mestersvig og Daneborg samt stations- og patruljetjeneste Grønland beliggende på Flyvestation Aalborg. I dette TEMA sætter vi i et tæt samarbejde med chefen for Forbindelseselement Færøerne, kommandørkaptajn Jes Hultquist, fokus på udvalgte dele af det omfattende færøske beredskab, der udgøres af Forsvarets enheder, færøske myndigheder og frivillige ildsjæle. Det er vigtigt at understrege, at de udvalgte nedslagspunkter langt fra beskriver alle dele af beredskabet. Men vort mål er, at fortællingen i sin helhed udgør et spændende indblik i bredden og engagementet i det færøske beredskab.

Tekster, kilder og foto: Forsvarskommandoen, Forbindelseselement Færøerne, Brian Djurslev, Jes Hultquist, Leif Mortensen, Atlantic Airways Helicopter Division, Hans Erik G. Jacobsen, Havnar Bjargingar Felag, Òli H. Olsen, VØRN, Inspektionsskibet THETIS, Eskadrille 723, De færøske redningsselskaber og Luft Gruppe Vest.

Forsvaret på Færøerne

Arktisk Kommando Forbindelselement Færøerne (FEF) repræsenterer Forsvaret på Færøerne. Forbindelselementet er en integreret del af Arktisk Kommando, der har ansvaret for det militære forsvar af Grønland og Færøerne. Forbindelselement Færøerne har kontor i Tórshavn, hvor seks medarbejdere dagligt møder ind for at løse en række væsentlige og alsidige opgaver for Forsvaret.

Suverænitetsbevogtning og overvågning af færøsk farvand er kerneopgaver for Arktisk Kommando. Opgaven løses på daglig basis med enheder fra Søværnet og Flyvevåbnet. Såfremt opgaven kræver det, kan der ligeledes trækkes på Forsvarets øvrige kapaciteter.

SAMARBEJDER MED FLERE NATO-LANDE

Arktisk Kommandos operationsområde spænder over enorme geografiske afstande. De seneste års udvikling har medført et markant politisk ønske om at styrke overvågningen i Arktis og Nordatlanten yderligere. Der er primært to spor til at tilføre den ønskede effekt. Dels kan der tilføres flere ressourcer nationalt. Dels kan samarbejdet med de øvrige aktører i området styrkes. Begge spor forfølges. På nationalt plan er den politiske beslutningsproces omkring "Kapacitetspakke Arktis" i fuld gang. Pakken tilfører området yderligere 1,5 mia., som specifikt skal understøtte en forbedret overvågning. En endelig beslutning om specifikke kapaciteter forventes afsluttet i første halvår af 2021. Derudover styrkes samarbejdet med øvrige allierede aktører i området. Arktisk Kommando underskrev således i løbet af 2020 tekniske aftaler med blandt andet Storbritanniens maritime operationscenter (UK MOC) og den canadiske kystvagt. Disse aftaler er indgået for at understøtte en bedre udnyttelse af ressourcer og sikre et styrket samarbejde i området.

PÅ PATRULJE ÅRET RUNDT

På Færøerne patruljeres året rundt territorialfarvandet og den omkringliggende færøske fiskerizone. Som oftest under anvendelse af sejlene enheder fra Søværnets 1. eskadre. Inspektionsskibe af THETIS-klassen er særdeles velegnede til opgaven, idet denne skibstype er designet og konstrueret til sejlads i Nordatlanten og kan medbringe en helikopter. Derved øges aktionsradiusen væsentligt, og respons-

▲ Fregatten NIELS JUEL på patrulje. Her fotograferet fra helikopterdækket på Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN.

▲ Helikopteren er et vigtigt element i Forsvarets arbejde på Færøerne.

▲ Inspektionsskibet HVIDBJØRNEN i Skalafjorden den 13. januar 2021.

tiden reduceres. De seneste år har enheder fra Søværnets 2. eskadre ligeledes i perioder bidraget til patruljeringen ved Færøerne. CHALLENGER-fly fra Flyvevåbnet gennemfører året rundt jævnlige overvågningsflyvninger af den færøske fiskerizone. Derudover indgår satellitbilleder i den normale opklaring af det maritime billede ved Færøerne. Alt sammen for at tilsikre en effektiv suverænitetsbevogtning og varetagelse af kongerigets integritet og ukrænkelighed.

KOORDINERES FRA TÓRSHAVN

Den daglige indsættelse af operative enheder koordineres fra kontoret i Tórshavn, hvor operationrummet i samarbejde med hovedkvarteret

i Nuuk og enhederne sørger for, at opgaverne i færøsk farvand prioriteres og løses effektivt. God overvågning tager afsæt i et indgående kendskab til de særlige lokale forhold. Et solidt kendskab til "normalbilledet" er afgørende for at kunne konstatere og erkende afvigelser fra det normale maritime billede. Derfor holdes der godt øje med alle aktiviteter i færøsk farvand.

PELAGISK FISKERI OG OPDRÆT

Havets ressourcer udgør et afgørende fundament for den færøske økonomi. Det omfatter pelagisk fiskeri i den færøske fiskerizone og opdræt af laks i de færøske fjorde. Dette forhold kombineret med stolte maritime traditioner

gør, at Færøerne har en udpræget interesse i, at det maritime område er velreguleret og overvåget. Fiskerilovgivning er et hjemtaget færøsk ansvarsområde, og Færøerne er ikke medlem af EU. Derfor har Færøerne et stort manøvrerum i forhold til indgåelse af bilaterale aftaler på området. Den færøske fiskerilovgivning er en kompleks størrelse, der er omfattet af stor færøsk politisk bevågenhed som følge af fiskeriets økonomiske betydning for øerne.

Den færøske myndighed VØRN sørger for hyppige kontroller af de fiskeskibe, der opererer i færøsk farvand. Forsvarets enheder indgår i dette kontrolregime og gennemfører ligeledes inspektioner for at sikre, at den færøske fiskerilovgivning overholdes.

Afhængigheden af havet gør, at Færøerne har en udtalt interesse i selvstændigt at opretholde et effektivt maritimt beredskab. Færøerne har således påtaget sig det daglige ansvar for søredning og bjærgning i færøsk farvand. Det praktiseres gennem den færøske MRCC (Maritime Rescue Coordination Centre) i Tórshavn og VØRNs to sejlene enheder, "Brimil" og "Tjaldrið". Forsvarets enheder assisterer naturligvis, såfremt situationen tilsiger det, men det er i høj grad et område, hvor Færøerne på yderst professionel vis omsætter stolte maritime traditioner og respekt for havet til et effektivt beredskab.

▲ VØRN – Fiskerikontrol og Maritim Rescue Coordination Centres enhed "Brimil".

▲ Næstkommanderende ved Forbindelselement Færøerne vurderer det færøske maritime situationsbillede i samråd med til- og afgående vagthavende befalingsmand.

FÆRØSKE MYNDIGHEDER ORIENTERES LØBENDE

Forbindelselement Færøerne løser desuden en række meget forskelligartede opgaver. Ud over den daglige koordination og indsættelse af Forsvarets operative enheder gennemføres uskadeliggørelse og bortsprængning af ammunition, udløbet pyroteknik og indleveret fyrværkeri.

Forbindelselementet varetager også en væsentlig funktion ved at holde de færøske myndigheder orienteret om Forsvarets operative virksomhed i området. Derudover føres tilsyn med Forsvarets øvrige installationer på Færøerne. Blandt andet en hangar i lufthavnen og antenestationer fordelt omkring på øerne. Alt i alt en yderst alsidig tjeneste, hvor to dage aldrig er ens.

Fra L16 til F341

De seneste år har enheder fra Søværnets 2. eskadre i perioder været indsat i Arktisk Kommandos operationsområde. ABSALON var indtil den 19. oktober 2020 benævnt som et støtteskib med pennantnummer L16, men er nu omklassificeret til ASW-fregat med pennantnummer F341. ASW - Anti Submarine Warfare - er en kapacitet, som Forsvaret gennem de kommende år prioriterer. Nordatlanten er interessant i ASW-sammenhæng, idet ubåde opererer i de to korridorer, som udgøres af farvandet mellem Grønland, Island og Storbritannien.

ABSALON og søsterenheden ESBERN SNARE udstyres med en ny slæbesonar, der kan de-

▲ F 341 ABSALON under patrulje ved Færøerne i november 2020.

tektare ubåde på væsentlig større afstand end den eksisterende skrogmonterede sonar. Derudover kan fregatten medbringe to helikoptere af Seahawk-typen, der udrustes med såkaldt dypsesonar, sonarbølger og anti-ubådstorpedoer. Samlet set vil dette tilføre et substantielt løft

til den danske ASW-kapacitet. Udrustningen af de to fregatter forventes gennemført i 2026.

ABSALON har en tonnage på 6.300 tons og kan i forvejen medbringe Harpoon-missiler, Sea Sparrow-missiler og anti-ubådstorpedoer.

Det flyvende færøske beredskab

▲ En besætning på 13 m/k'er sikrer, at Atlantic Airways Helicopter Division kan servicere det færøske samfund hele døgnet hen over årets 365 dage. Ved skudår tager de også dag nummer 366 med.

"Atlantic Airways Helicopter Division" opererer to helikoptere på Færøerne. Der har eksisteret et selvstændigt færøsk helikopterberedskab i næsten 20 år. De første helikoptere var af typen Bell412 i "Search and Rescue"-versionen, og implementeringen var sammenfaldende med overtagelsen af Tórshavn Radio som færøsk sagsområde og oprettelsen af søredningsstationen MRCC Tórshavn (Maritime Rescue Coordination Centre). Hermed havde Færøerne etableret et selvstændigt maritimt redningsberedskab. Indtil da var det en opgave, der blev varetaget af Forsvaret.

I 2015 blev det besluttet, at tiden var inde til at finde afløseren for Bell412. Valget faldt på to stk. AgustaWestland model 139 (AW139) i den særlige "Leonardo"-udgave. AW139 er udstyret med en række avancerede systemer, der kan være afgørende i en kritisk situation. Herunder "Forward Looking Infra Red"-kamera (FLIR), Night Vision Imaging System (NVIS), "Flight Management System" (FMS), afstandssensorer etc. Kort sagt: den store pakke!

Helikoptertypen er desuden en såkaldt "Class ONE"-helikopter, hvilket betyder, at helikopteren er udstyret med to motorer og kan holdes i luften selv ved udfald af én motor. Under normale forhold har AW139 en tidsmæssig udholdenhed på mere end fire timer og kan tilbagelægge en distance på over 500 sømil. I praksis betyder det, at AW139 kan flyve til den yderste grænse af den færøske fiskerizone 200 sømil ude, gennemføre en operation i området i ca. 30 minutter og herefter returnere til øerne.

De to AW139 løser en række forskellige opgaver. De udgør en del af den færøske infrastruktur og gennemfører ruteflyvning og transportopgaver mellem øerne til og fra de mest isolerede bygder. Det er relativt billigt at benytte ruteflyvningen mellem øerne. En tur fra Tórshavn til Klaksvík kan købes for kr. 215. Skulle man stå og have et behov for en privat tur eller lidt gods, der skal flyttes, så kan den også lejes til en minutpris på kr. 585.

AW139 indgår i det færøske redningsberedskab og indsættes i maritime Search and Rescue-

operationer samt ved eftersøgning og evakuering i fjeldene. Beredskabet varetages af syv piloter og seks reddere, der tilsammen sørger for, at vagten fungerer 24/7/365 fra lufthavnen i Vágur. For 2020 forventes antallet af udkald at lande på omkring 50. Fra alarmen modtages, til helikopteren er i luften, går der gennemsnitligt 10 minutter.

Helikopterne er udstyret med to separate hoist-systemer og kan medbringe forskellige typer af bårer alt efter, om opgaven er redning i fjeldet, søredning eller sygetransport mellem øerne. AW139 er udrustet med topmoderne udstyr til genoplivning og stabilisering af tilskadekomne. Blandt andet "Telemedicine and Remote Monitoring", der ud til 60 sømil fra øerne giver mulighed for at dele patientens tilstand med sygehuset i Tórshavn. Alt sammen for at sikre en optimal præhospital behandling.

Atlantic Airways Helicopter Division leverer således et yderst effektivt bidrag til såvel beredskab som infrastruktur på Færøerne.

Havnar Bjargingar Felag er også en del af det færøske beredskab

En del af det færøske beredskab varetages på fornem vis af frivillige. Havnar Bjargingar Felag (HBF) er et godt eksempel på dette. HBF er 100 procent drevet af engagerede frivillige, der uddanner sig og indgår i beredskabet i deres fritid. HBF består dels af redningsfartøjet "Tanum" og dels af en gruppe (Fjallabjargarir), der kan klatre i fjeldene og komme til undsætning, hvis nogen er kommet til skade eller forsvundet under en vandretur.

"Tanum" er netop i år leveret fra værft i Sverige. Fartøjet er 15 meter langt, fem meter bredt og fremdrives af to Scania dieselmotorer på hver 680 hk. Det giver en topfart på omkring 24 knob. Derudover kan "Tanum" medbringe en "Rescue Runner" (en modificeret vandscooter), der gør det muligt at operere helt ind til klipperne og komme en nødsted til undsætning. "Tanum" løser hovedsageligt tre typer af opgaver: assistance til både og fartøjer med

fremdrivningsproblemer, patientevakuering og sygetransport samt eftersøgning (Search and Rescue).

"Tanum" kan operere i stort set al slags vejr, hvilket stiller høje krav til udstyret ombord. Arbejdet på dækket kan være risikabelt, og derfor er alle ikklædt arbejdsdragt, hjelm, integreret kommunikationsudstyr samt mobile

▲ Redningsfartøjet "Tanum" fra Havnar Bjargingar Felag ved kaj i Tórshavn

"Emergency Position Indicating Radio Beacon" (EPIRB), hvis det værste skulle ske.

HBF leverer også støtte til politiet og andre færøske myndigheder efter behov. Der trænes jævnligt med blandt andre Arktisk Kommandos enheder ved Færøerne, Atlantic Airways-helikoptererne og det lokale brandvæsen.

Beredskabet udgøres af fire faste hold, der hver omfatter en fartøjschef, navigatør, ma-

▲ Mandskab om bord på "Tanum" under bugsering af havarist.

skinmand og redningsmænd. Et alarmudkald modtages af vagthavende på brandstationen, der efterfølgende tilkalder "Tanum". Typisk vil første mand være på "Tanum" efter fem til syv minutter, og fartøjet kan som oftest afgå, inden der er gået 12 minutter. En ganske imponerende responstid, der i høj grad er medvirkende til, at potentielt farlige situationer kan håndteres, inden det går rigtigt galt.

▲ Redningsfartøjet "Tanum" under gang.

At indgå i et frivilligt beredskab kræver opbakning fra arbejdsgiver og det lokale samfund. På Færøerne er der en lang og stolt tradition for netop dette arbejde. De fire hold, der indgår i vagten, består af et bredt udsnit af befolkningen. Her er akademikere, håndværkere og søfolk. Alle optaget af at bidrage til fællesskabet under til tider meget vanskelige vejrsmæssige forhold.

VØRN – Fiskerikontrol og Maritime Rescue Coordination Centre

▲ Besætningen på "Brimil" klargør slæbetrosse.

Den færøske myndighed VØRN udfører kontrol af fiskeriaktiviteter og søredning i den færøske fiskerizone. VØRN har to selvstændige enheder, "Brimil" og "Tjaldrið", til rådighed. "Brimil" er 60 meter langt og bygget på værft i Norge i år 2000, mens "Tjaldrið" er 42 meter langt og fra 1976. Begge enheder er bemandede og udrustede til at gennemføre fiskerikontrol på fiskefartøjer samt bjærgning, bugsering og søredningsopgaver.

Fiskerikontrollen har til opgave at sikre, at alt fiskeri i den færøske fiskerizone foregår efter gældende lovgivning. Denne kontrol foretages

▲ Vejr og vind ved Færøerne stiller høje krav til skib og mandskab

gennem konstant overvågning af fiskefartøjernes position (Vessel Monitoring System), fysiske kontroller om bord på fiskefartøjerne samt kontrol i land ved losning eller omladning af fisk. Desuden sidder en kontorstab i Tórshavn og sørger for, at de administrative opgaver løftes.

Ansvaret for VØRN søredning varetages af MRCC Tórshavn, der er døgnbemandede. Herfra iværksættes og koordineres Search and Rescue operationer. MRCC Tórshavn håndterer også iværksættelse af patientevakueringer og sygetransport. Havmiljø er et hjemtaget færøsk anliggende, og derfor modtager og behandler

▲ Manglende fremdrivning i høj sø er risikabelt.

MRCC Tórshavn også eventuelle olieobservationer til søs.

VØRN har indgået samarbejdsaftaler med eksempelvis Atlantic Airways Helicopter Division, Arktisk Kommando og de frivillige redningskorps og stationer, så alle tilgængelige ressourcer kan komme i anvendelse ved større hændelser. Derudover er der formelle samarbejdsaftaler med MRCC Aberdeen og JRCC Iceland

Samarbejdsaftaler om hjælp, hvis der er behov for det, er lavet med Atlantic Helicopter Division, Arktisk Kommando og de lokale redningskorps.

CL-604 – Effektiv overvågning og eftersøgning

Arktisk Kommando anvender regelmæssigt Flyveåbnets fly af typen Challenger (CL-604) til overvågnings- og eftersøgningsopgaver. CL-604 opererer ud fra Luftgruppe Vest i Kan-gerlussuaq, men kan indsættes i hele Arktisk Kommandos operationsområde. Hastighed og rækkevidde gør CL-604 til en effektiv kapacitet i operationsområdet, hvor tiden ofte er en helt afgørende faktor ved eftersøgningsopgaver. Tilsvarende kan CL-604 opklare det maritime billede ved Færøerne på ganske kort tid. En opklaring af billedet vil lidt forenklet sige, at kendte spor valideres og ikke erkendte spor opdages.

Flyveåbnet råder over fire Challenger-fly (CL-604), der kan konfigureres til vidt forskellige opgaver. Flyene har blandt andet været indsat i anti-pirateri-indsatsen ved Afrikas Horn og i Frontex, men gennemfører ligeledes transportopgaver og VIP-flyvninger for blandt andre Kongehuset.

▲ Færøerne set fra en CL-604

De færøske redningsselskaber

DE FÆRØSKE REDNINGSSKLSKABER UDGØR EN UFORMEL, MEN VIGTIG DEL AF DET FÆRØSKE BEREDSKAB. DER FINDES I ALT 10 FORSKELLIGE REDNINGSSKLSKABER AF VARIERENDE STØRRELSE. HERBLANDT HAVNAR BJARGINGAR FÆLAG, DER ER BESKREVET ANDETSTEDS PÅ TEMASIDERNE.

Hvor politi, kystvagt, brandvæsen, m.m., har en fast organisation med formelle opgaver og ansvar, er redningsselskaberne ikke pålagt noget formelt ansvar, og de er baseret på en struktur af frivillige. Opgavemæssigt fungerer redningsselskaberne som en underliggende struktur, der støtter det formelle beredskab på de områder, hvor der lejlighedsvis er behov for ekstra støtte.

Redningsselskaberne finansieres af den færøske finanslov, og Fiskeriministeriet håndterer bevillingen. Private sponsorer yder også støtte. De 10 redningsselskabers udrustning og opgaver varierer, alt efter hvor på Færøerne de befinder sig, og hvilke opgaver der har været mest behov for at støtte.

Kystredningstøtjører af forskellige størrelser bliver bemandet og drevet af redningsselskaber. De største fartøjer findes i Tórshavn, Klaksvík, Eðoi og på Vagar. Derudover findes nogle mindre på Suderø, Sandø og Nolsø. Kystredningstøtjøljerne bliver anvendt til eftersøgning og redning, små slæbeopgaver, sygetransport fra mindre øer samt andre forefaldende opgaver. Aktivering af kystredningstøtjøljerne er meget sæsonpræget, men gennemsnitligt aktiveres de ugentlig eller hver anden uge.

Alle redningsselskaber har lokalt stedskendte personer, som assisterer ved eftersøgning af folk, som er blevet væk i fjeldene, samt ved lignende opgaver. Tórshavn Redningsselskab har på dette område specialiseret sig ved oprettelse af et bjergredderkorps, som med udrustning, træning og uddannelse har specialiseret sig i redning af nødstedte personer fra svært tilgængelige steder.

Sammenslutningen af redningsselskaber (Lands-fæløjð fyri bjargingarfeløgini, LFB) har for nyligt påbegyndt etablering af et droneberedskab, som

▲ Landsfæløjð fyri bjargingarfeløgini bruger nu droner til eftersøgning.

skal træde i kraft ved eftersøgning af personer i fjeldene samt ved andre situationer, hvor man kan drage nytte af en drone med både almindeligt og infrarødt kamera. Dette beredskab er Tórshavn Redningsselskab tovholder på, og i samarbejde med flere andre selskaber skal dette udmunde i en permanent vagtordning.

Redningsselskaberne aktiveres af beredskabslederen, og hyppigheden afhænger af, hvor mange ressourcer beredskabslederen i øvrigt har til rådighed. I takt med at redningsselskaberne har fået økonomisk mulighed for at udbygge sine færdigheder og anskaffe yderligere udrustning, har de taget et uformelt ansvar for at løse forskellige beredskabsmæssige opgaver.

Orlogsprovsten går på pension

DAVÆRENDE KIRKEMINISTER TOVE FERGO UDNÆVNTE MED TILTRÆDELSE DEN 15. DECEMBER 2001 SOGNE- OG ORLOGSPRÆST EJGIL BANK OLESEN TIL SOGNE- OG ORLOGSPROVST I HOLMENS KIRKE, KØBENHAVNS STIFT. DEN 1. MARTS 2021 STÅR DEN PÅ PENSIONERING. VI BRINGER HER ORLOGSPROVSTENS PERSONLIGE HILSEN TIL DANMARKS MARINEFORENING SAMT SMÅ NEDSLAG FRA HANS AFSKEDSARTIKEL I HOLMENS KIRKES KIRKEBLAD "ANKERKÆDEN".

Når man har fået lov til at være præst samme sted i mere end 35 år og fyldt så meget, som jeg har gjort, skal man sørge for ikke stå sin efterfølger i vejen, men vige pladsen. Så derfor dette måske. Men hvad angår Danmarks Marineforening, kan jeg heldigvis sige TAK og PÅ GENSYN, for planen er, at jeg melder mig ind i Gilleleje Marineforening, da Solveig og jeg nu bor i Gilleleje. Jeg har været på vej for at få et medlemskab, men coronaen har besværlig gjort det. For jeg vil jo gerne have den gratis øl i baren, der følger med ved personligt fremmøde. Og Gilleleje Marineforening er jo desværre også lukket for tiden. Pjat, jeg glæder mig til at være en del af fællesskabet med gamle gaster og alle, som har kærlighed til vores stolte søværn. Jeg har heldigvis fået meget vand under kølen i årenes løb, hvorfor jeg godt kan tale med og bidrage til fællesskabet. Det har i øvrigt altid i alle årene været en stor glæde for mig at arbejde for og sammen med Danmarks Marineforening, og jeg er overordentlig taknemmelig for al den hjælp og støtte, jeg har fået gennem årene i forbindelse med afvikling af mange forskellige arrangementer. Aldrig er jeg gået forgæves med at spørge om hjælp. Og så er jeg også meget glad for alle de personlige relationer, jeg gennem Danmarks Marineforening har fået over det ganske land. TAK til jer alle og PÅ GENSYN. Fra 1.marts 2021 menig Ejgil Bank Olesen.

(Foto: Leif Ernst)

IKKE "farvel og tak", MEN "tak" og måske "på gensyn".

Kære Holmens Kirkes menighed eller rettere menigheder!

For der er søndagsmenigheden, koncertmenigheden, orgelkoncertmenigheden, onsdagsmorgenmenigheden, babysalmesangsmenigheden, festmenigheden, juleaftensmenigheden, flagdagsmenigheden, Tordenskioldsmenigheden, Det Blå Danmarks menighed og så videre og så videre. Holmens Kirke har mange menigheder, som overlapper hinanden, og som fra tid til anden møder hinanden, og man kan sagtens være med i én eller flere af kirkens menigheder. Det kendetegnende ved alle disse menigheder er Holmens Kirkes rummelighed. Der er plads til alle, uanset hvornår eller i hvilket anliggende man kommer i Holmens Kirke: glæde, sorg, hverdag, højtid og fest. "Gå ind ad disse porte" står der over indgangen til Kaptajnsgangen, som vender ud mod Holmens Kanal. Jeg, som har haft den glæde at være om bord i 35 år,

kan konstatere, at der gennem årene og ikke mindst efter årtusindeskiftet er flere og flere, som går ind ad kirkens porte. Det er så glædeligt, ja, det er mere end det, for det lover godt. Ikke alene for Holmens Kirkes, men for folkekirkens fremtid.

I dette efterår er det 35 år siden, at jeg blev ansat i Holmens Kirke den 1. september 1985. Jeg var den 1. juni 1985, som den første i Danmark uden først at være kaldet af en menighed, blevet ordineret og ansat til et barselsvikariat. Jeg var ny og ukendt. Men Holmens Kirkes rummelighed viste også dengang sit venlige og imødekomende ansigt. Menigheden, kirkens ansatte og menighedsrådet tog godt imod mig og kunne rumme mig – en godt nok veluddannet teolog, men en jysk, lidt bred og glad dreng, som ubetinget mente at kende sit eget værd. Årene i Holmens Kirke og de mange sejladser

med Søværnets skibe har gjort mig mere ydmyg og også meget taknemmelig. Holmens Kirkes rummelighed gennemlyste dengang som i dag og forhåbentlig også i al fremtid kirkens liv og ånd.

RUMMELIGHED

Vi skal så meget i Holmens Kirke. Vi skal rumme det officielle Danmark, vi skal rumme vores mange menigheder, vi skal rumme Søværnet, Danmarks Marineforening, veteranerne og ikke mindst deres efterladte. Vi skal rumme Beredskabet, vi skal rumme Holmens sogns børnehaven, plejehjemmet Nybodergården, konfirmanderne, menighedsplejen, mm. Og vi skal vi også være der, når den kongelige familie ønsker at bruge kirkens smukke og historiske rammer eller Christiansborg Slotskirke, hvad enten det er i forbindelse med kirkelige handlinger i den allernærmeste kongelige familie, eller når der

er tale om store nationale markeringer og jubilæer. Det er meget ærefuldt at være en del af, og jeg glæder mig over, at Holmens Kirke med kirkeskibets dygtige besætning kan løfte begivenheder af den karakter også i fremtiden, når jeg med mit kritiske blik og min overvågning ikke længere står på broen.

SEJLADS MED SØVÆRNETS SKIBE

Provsteembedets stigende omfang har desværre medført, at der ikke har været mulighed for at tage på sejlads med Søværnets skibe. Dem har der ellers været mange af i årenes løb, både i Golfen 1990-1991 og i Adriaterhavet i 1990'erne, sejlads til Færøerne og Grønland, med Kejserinde Dagmar til Sct. Petersborg, til USA og også med gudstjeneste om bord på Kongeskibet DANNEBROG for Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen med Kronborg om styrbord i forbindelse med Dannebrog's 75-års-jubilæum. Og tiden med undervisning på Søværnets Officersskole stoppede også. Det var ellers ugentlige inspirerende, morsomme, lærerige frikvarterer fra alle

de mange økonomiske, administrative opgaver af enhver art i et stort provsteembede. Det har i alle årene været en meget fin menneskelig oplevelse at lære kadetterne og deres foresatte og alle familierne at kende, et bekendtskab, som er blevet plejet flittigt i forbindelse med kirkelige handlinger, og når jeg har været på sejlads med Søværnets skibe.

MANGE NAVNE

Det er med stort vemod, jeg erkender, at min tid nu er forbi. Det er mit eget valg, og i skrivende stund har jeg ikke fatteevne til at forestille mig livet uden mit daglige virke i Holmens Kirke og til ikke at skulle være præst her. Men taknemmelig er jeg over, at det er blevet mig forundt at have så mange gode år i den gamle Ankersmedje. Blandt mange navne er jeg blevet kaldt pater og himmellods, og der er også dem, der har kaldt mig mr. Holmens – men det lyder vist mere som en kendt herreekviperingshandel. Lad mig her sige det én gang for alle og til alle, at jeg er glad, berørt, ydmyg og taknemmelig over den tillid og fortrolighed, der

er blevet mig til del gennem de mange år. Tak til alle de mange mennesker, jeg gennem årene til lands og til vands har fået lov at knytte bånd til. Tak til kirkens menighed, menighedsråd, til kirkens medarbejdere og præstekolleger. Jeg ønsker jer alle god vind, og i Danmarks maritim kirke ved vi godt, at det betyder "Gud velsigne dig".

Jeg har ikke lagt skjul på, at det er af helbreds-mæssige grunde, jeg ikke længere ser mig i stand til at bestride det store embede som sognepræst ved Holmens Kirke, orlogsprovst for Søværnet og provst for Holmens og Østerbro provsti. Men hvor tog jeg gerne en tur mere, men sådan er det jo ikke, og der er sikkert dem, der stille tænker godt det samme.

Sluttelig: Jeg håber meget, at min tak og mine kærlige tanker når til alle, som jeg har været i berøring med i årenes løb. I er alle i mine tanker. Af hjertet tak.

De allerbedste hilsner Ejgil Bank Olesen

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

Vandtæt foret vinterjakke med hætte, ærmevindfang og store lommer. Leveres i størrelserne: S, M, L, XL, 2XL, 3XL og 4XL.

Varene kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

Danmarks Marineforening

DISTRIKT I

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Maglemosevej 33, Marbjerg, 2640 Hedehusene
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
*Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Frederiksberg, Ishøj, Godthåb og Bornholm*

DISTRIKT II

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Rypevænget 109, 2980 Kokkedal
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
*Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested,
Frederikssund og Frederiksværk*

DISTRIKT III

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Fjordparken 4, 4300 Holbæk
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
*Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør og Skælskør*

DISTRIKT IV

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Henrik Marrill Christiansen
Grønsundvej 17, 4780 Stege
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
*Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns,
Haslev, Nakskov og Nykøbing Falster*

DISTRIKT VII

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Gl. Nybyvej 25, Troense, 5700 Svendborg
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
*Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens,
Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg,
Langeland og Middelfart*

DISTRIKT IX

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Mågen 9, 6270 Tønder
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
*Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten,
Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev,
Aabenraa og Vejle*

DISTRIKT X

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Frøvången 1 H, 8920 Randers NV
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjaet@post.tele.dk
*Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg,
Horsens, Samsø og Skanderborg*

DISTRIKT XI

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Søndervænget 14, Jebjerg, 7870 Roslev
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
*Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn
og Struer*

DISTRIKT XII

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14, 9310 Vodskov
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
*Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro*

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

GODT NYTÅR: - Så er året 2021 skudt i gang, om end det bestemt ikke har været den start, vi helst havde set, men der er håb forude. Covid-19-vaccinen er under udrulning, og i en ikke alt for fjern fremtid vil vi alle have fået et tilbud om at få stikket.

Vi har fra landsbestyrelsens side allerede truffet en række foranstaltninger i lyset af pandemiens fortsatte rasen. Det syntes helt urealistisk, at afdelingerne ville kunne gennemføre deres generalforsamlinger inden for den normale vedtægtsbestemte termin. Denne er derfor foreløbig udskudt til udgangen af april måned. Som konsekvens heraf har vi også besluttet at udskyde sendemandsmødet til efteråret - formentlig til en gang i september. Landsbestyrelsen skulle samles i starten af marts, men dette synes nu heller ikke længere realistisk, så det bliver nok først i april/maj.

Om disse tidspunkter kan holde, må tiden og pandemibegrænsningernes effekt vise. Vi er i hvert fald klar til at udskyde yderligere, hvis dette måtte blive relevant.

Men hvor trænger vi dog til lidt mere normale tilstande, så vi igen kan mødes til kammeratligt samvær.

Vi er i landsbestyrelsen meget opmærksomme på jeres bekymringer og udfordringer i afdelingerne om økonomi og medlemstal med mere, og vi er naturligvis altid parate til en dialog herom. Derfor er det netop vigtigt, at vi nu står sammen og alle bidrager på bedste vis til vores fælles passion for det maritime.

Men hvor trænger vi dog til lidt mere normale tilstande, så vi igen kan mødes til kammeratligt samvær.

Steen Engstrøm

Endnu engang godt nytår med ønsket om, at vi snart må være sammen igen. Jeg ser meget frem til at kunne komme ud til jer. HUSK, at glasset er halvt fuldt og ikke halvt tomt.

LANDSKASSEREREN

Cafeer, værtshuse, diskoteker, pizzeriaer, grillbarer, isbarer, købmænd, døgnkiosker samt restauranter, der har en omsætning på over kr. 50.000 og mindre end kr. 10 mio., kan ifølge en Folketingsbeslutning allerede fra sidste år pålægges at bruge et digitalt registreringsystem.

– Pålægget kan efter min opfattelse også gælde de marineforenings-lokalafdelinger, der driver marinestuer, siger landskasserer Flemming Heden Knudsen, der på den baggrund har haft informationsmøde med firmaet Shopbox, der udbyder et nemt og driftssikkert "alt-i-et"-kassesystem med integreret betaling.

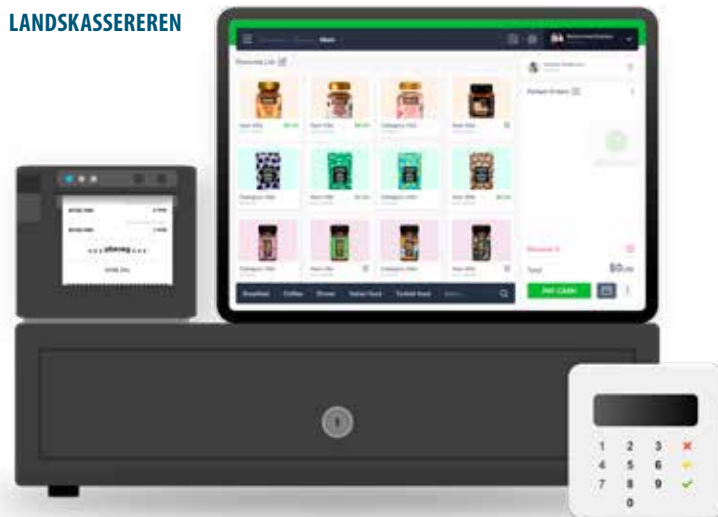
– Løsningen opfylder, hvad der kræves af myndighederne og tilgodeser revisors og bogholders ønsker om aktuelle transaktioner, omsætningsdata og vare forbrug, oplyser Jan Ulbjerg Sørensen fra Shopbox, der også fortæller, at virksomheden pr. primo december 2020 er i forhandling med én af Danmarks Marineforenings 76 lokalafdelinger.

Efter drøftelserne med Shopbox og set i lyset af de gældende og kommende myndighedskrav, er konklusionen fra landskassereren, at han anbefaler, at de enkelte lokalafdelinger sætter fokus på emnet og fremadrettet sikrer, at kasetransaktionerne i marinestuer med en omsætning på over kr. 50.000 foregår elektronisk.

▲ Landsformand Steen Engstrøm opfordrer medlemskollegerne i Danmarks Marineforening til at stå sammen, så vi alle bidrager til vores fælles passion for det maritime Danmark.

LANDSKASSEREREN

▲ Landskasserer Flemming Heden Knudsen anbefaler, at lokalafdelingerne fremadrettet anvender elektroniske kassesystemer. Det kunne være et system – eller tilsvarende – som vist på vedstående foto.

LANDSSKYTTEUDVALGET

Som I alle er bekendt med, måtte landsskytteudvalget ad to omgange tage den tunge beslutning først at udsætte og senere aflyse landsskyttestævnet 2020.

– Vi ønsker ikke igen at komme i den situation, hvor vi må udsætte og efterfølgende aflyse med meget kort varsel. Det skriver skytteudvalgsformand Pierre Jensen. – I håb om at hele Covid-19-situationen er betragteligt forbedret, er der derfor i samråd med værten Ebeltoft Skyttelav truffet beslutning om en udsættelse af stævnet i 2021, så det vil blive afholdt i weekenden den 2.- 3. oktober 2021.

ASSENS

▲ Frits Duus Hansen, Leif Nissen og Palle Holst forestod den 1. januar 2021 standerhejsningen på Assens Marineforenings flagmast.

BRØNDBY

▲ Også i Brøndby Marineforening ser man langt efter afdelings- og skyttelavsarrangementer.

DISTRIKT 11/NORDJYLLAND

OPFORDRING: Charley F. Pedersen, afdelingsformand i Aalborg Marineforening og distriktformand for distrikt 12/Nordjylland, har følgende opfordring til medlemskollegerne i Danmarks Marineforening:

– Når nu vi i landsbestyrelsen har sat kontingentbetalingen til landskontoret til 31. marts 2021 i stedet for som tidligere den 31. maj, vil jeg hermed opfordre alle medlemmer i Danmarks Marineforening til at huske at betale kontingent til deres respektive lokalafdelinger inden de lokale generalforsamlinger, som på grund af coronaen er flyttet til engang i marts måned. Jeg ved, at vi i afdelingerne ikke har haft arrangementer i næsten et helt år og derfor heller ikke har haft indtægter. Men de løbende omkostninger (vand, varme, el og husleje) skal stadigvæk betales, så HUSK at betale jeres kontingent, så vi ikke skal udmelde nogen medlemmer på grund af manglende kontingentbetaling.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

Den 1. januar 2021 kl. 10 stod den med tre medlemmer som deltagere på standerhejsning i flagmasten ved marinehuset i Assens.

Den planlagte nytårsmønstring med kransekage og portvin to dage senere blev aflyst. Her var det ellers planlagt, at Ivan Frost og Dan Pedersen skulle tildeles deres 25-års-medlemsanciennitetsemler.

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

BORNHOLM

Medlemmerne i Bornholm Marineforening har de seneste år haft flere udfordringer. Covid-19-pandemien hen over 2020 har ikke gjort situationen bedre. Medlem af afdelingsbestyrelsen, Carsten Kofod, fortæller blandt andet, at der ikke har været arrangementer i afdelingen siden den ordinære generalforsamling og efterfølgende ekstraordinære generalforsamling i februar 2020.

– I februar 2020 stod vi ved en milepæl. Skulle vi prøve at bevare Bornholms Marineforening, eller vi skulle lade os nedlægge, siger Carsten Kofod og uddyber: – Vi havde mistet en del medlemmer, som simpelt hen havde meldt sig ud eller ikke betalt kontingent og derved var blevet slettet. Samtidig var vi pr. 1. april 2020 blevet opsagt i de lokaler, vi havde lejet til marinestue, så vi stod uden lokaler efter den dato og havde mistet en del medlemmer. Ved den almindelige generalforsamling viste flertallet, at vi skulle nedlægge os selv eller gå standby et stykke tid. Som følge af denne beslutning holdt vi en ekstraordinær generalforsamling. Her deltog landssekretær Birger Tykskov og distriktformand Gert Allan Larsen. Ved den ekstra ordinære generalforsamling blev det så vedtaget, at vi skulle prøve at få skruen i vandet igen, og da vi efter 1. april stod uden lokaler til marinestuen, ville vi leje os ind andre steder for at holde vores arrangementer, siger Carsten Kofod, der også oplyser, at afdelingen efterfølgende har fået et brugeligt lejemål i lokaler på Rønne Havn. Den nye marinestue har plads til godt 20 personer og er for nuværende et perfekt mødested for afdelingens medlemmer. Hermed er der nu skabt ro om Bornholm Marineforening. På den baggrund vil bestyrelsen nu arbejde målrettet på at få gang i arbejdet med medlemsoptaget.

– Det er dejligt, at alle, der ud over at være nuværende eller tidligere tjenestegørende i Søværnet eller Marinehjemmeværnet eller ansatte i handelsflåden eller fiskeriet, som nærer interesse for orlogs- eller handelsflåden og dermed beslægtede erhverv, kan optages i Bornholm Marineforening og dermed Danmarks Marineforening, lyder det fra Carsten Kofod.

BRØNDBY

marineforening.dk

Som det fremgår af vedstående foto, har man også i Brøndby Marineforening og Skyttelav måttet se langt efter arrangementerne i 2020.

– Men vi holder ud, og vi står sammen, og nu håber vi, at vi snart kan se en ende på fraværet af social og kammeratlig kontakt, skriver Kim von Wowern på vegne af kollegerne i Brøndby Marineforening og Skyttelav medio december. – Så nu glæder vi os bare til, at vi igen kan være sammen. Godt nytår til alle

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltft.dk

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Bestyrelsessarbejdet og aktiviteterne i marinehuset har hen over 2020 mestendels ligget underlejret. Det oplyser Nils Brandt Petersen. Dog har bestyrelsen fået udarbejdet og udsendt aktivitetsprogrammet for 2021. Den varslede generalforsamling er dog flyttet til formodentlig april. Det lave aktivitetsniveau og dermed manglende indtægter i 2020 sender regnskabet ud med røde tal på bundlinjen.

FANØ

fano-marineforening.dk

FREDERICA

Som forfatit på tekstslideme har Fredericia Marineforening skiftet adresse. Forrægingen har i sagens natur krævet en rimelig håndfast indsats fra bestyrelsen og medlemmerne. Alligevel har der hen over året 2020 også været tid til at afholde en række sociale arrangementer. Ifølge afdelingsformand Bent Telander har medlemmer fra afdelingen siden årets første event den 1. januar 2020 og frem til, at covid-19-aflysningerne startede i marts, deltaget i mindnehøjtidligheden den 9. februar for en australsk/britisk flybesætning, der styrtede ned i Lillebælt under 2. Verdenskrig. Herudover er der afholdt generalforsamling samt repræsentation ved Vejle Marineforenings 100-års-jubilæum for denne afdelings minebøsse. Den 10. marts var der opfølgning på mindearrangementet for det britiske flystyr i Lillebælt.

Efter flyttrødet og covid-19-aflysningerne deltog afdelingen i arrangementer som distriktsmøde, fællesskydning mellem de lokale afdelinger af Forsvarsbådrene og Garderforeringen samt vildtspisning. Ultimo november var afdelingen en del af Fredericia Kommunes event Foreningernes lørdag, der blev afholdt på byens bibliotek.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksvaerkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Skytelaver:

Skytelavsformand Rasmus Birkeholm fra Faaborg Marineforening fortæller, at der ikke var mange skytter til den årlige fregatskydning. — Det skyldes nok Covid-19, fødselsdag, sygdom samt det politiske arbejde, mener Rasmus Birkeholm, der dog glæder sig over, at 12 friske skytter mødte frem til eventet. Skydningen foregik hos Villy Kjeldsen. Efter afjivelse af i alt 134 skud stod det klart, at ny fregatkaptajn anno 2021 blev Erik Hansen.

▶ Under eventet Foreningernes lørdag på Fredericia Bibliotek deltog Fredericia Marineforening med Danmarks Marineforenings informative udstillingssæt.

▶ 11 af Faaborg Marineforenings skytelavs 12 skytter ved fregatskydningen i oktober 2020 er her forevigt i en pause under konkurrencen. Nummer seks f.v. er den nye fregatkaptajn Erik Hansen.

Konkurrencen sluttede på behørig vis med tildeling af rombæger, medalje, bånd og pokal. Alt sammen garneret med forplejning og gode historier.

GILLELEJE

gillelejemarineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

GRENAA

grenaaaminforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

Lisbeth Schmidt mener, at 2020 har budt på mange udfordringer. Sålædes også i Haderslev Marineforening.

— Men det blev et år, der har lært os meget. Vi har opdaget, hvor vigtigt det er, at vi kan mødes i Marinehuset, så der har været god opbakning til vores lørdagsåbent, hvor medlemmer kom og gik i en passende lind strøm. Lørdag den 2. januar var der planlagt nytårssparole, men det gik jo ikke. I stedet dukkede den faste stok op til endnu en gang hjemmebagte boljer, kaffe en lille én eller to og ikke mindst en god gang snak om løst

og fast. Afdelingens ulkeaftener hver anden torsdag kan heldigvis også fortsætte, men vores "Spisning med damer" har nok lange udsigter, lyder det fra Lisbeth Schmidt, der også er af den formening, at uanset hvad der sker, byder vi det nye år velkommen og glæder os til et lyst forår med fuglesang og skum for boven og på øllet.

HALS

halsmarineforening.dk

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

I forbindelse med Hirtshals Marineforenings 100-års-jubilæum den 25. januar 2021 har bestyrelsen med Jens Bertelsen, Leif Andersen, Kristian Nielsen, Preben Sanderhoff og Poul Erik Frandsen som ophavsmænd og Martensens Bogtrykkeri som producent tilvirket en retvisende jubilæumspamflet om afdelingens første 100 år. Arrangementer er i skrivende stund - medio december 2020 - planlagt til at løbe af stablen lørdag den 23. januar. Dette blandt andet med Søværnets Tamburkorps, kranselægning, reception og jubilæumsfest på programmet. Læs om 100-års-eventet i nærværende tidsskrifts marts/april 2021-udgave.

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KALUNDBORG

Den 16. oktober 2020 afholdt Kalundborg Marineforening ålespisning i marinestuen. Der var 28 medlemmer tilmeldt arrangementet. Det oplyser Hjalmar Johansen, der også fortæller, at det var Helga og John, der stod for tilberedningen af ålene. Et job, der ifølge noteinformanten blev

håndteret så perfekt, at det blev et yderst vellykket arrangement til glæde for de fremmødte.

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

koldingmarineforening.dk

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Erik Staffeldt fortæller, at bortset fra den traditionelle sommergrill, fregat-skydning og Kulturnatten blev det allermeste af sæsonens program sat på pause. Foretagsudvalgsformand Johnny Bannow fik en ekstra tjans med at bede foredragsholdere om at holde sig væk. Samme ekstratjans fik banjermester Leif Larsen for så vidt angår tilmeldte til berammede og aflyste møder. Hvad gør man så? Chefen, afdelingsformand Per Vilstrup Olesen, satte marinestuen i dok, og han gik sammen med afdelingsnæstformand Karl-Erik Knaack og flagbærer Erik Hansen i gang med knibtang, spartelmasse, maling og godt humør, så "fartøjet" kan fremstå nyskinnende og omorganiseret til næste forventede møde den 28. februar 2021.

— Som følge af dette kan vi først udføre prøvesejladsen af vores lokaler efter denne dato. Vi håber, at hele besætningen vil komme godt igennem værftopholdet, og at alle kommer til at deltage i deres egne planlagte, velfærdsture rundt i Danmark. Hvis der er dele af besætningen, der har behov for en hjælpende hånd i forbindelse med opholdet i egen kahyt, er man velkommen til at kontakte formanden, udtalte afdelingsformanden hjælpsomt. Vi håber, at alle kommer igennem opholdet med smilet og kammeratskabet i højsæde. Vel mødt i det nye år.

KØGE

koege-marineforening.dk

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

MORSØ

morsmarine.dk

Jørgen Otto Frederik Reimers er død, 89 år gammel. Jørgen Otto Reimers var som bestyrelsesmedlem i en årrække afdelingens nagelfaste

▲ Afdelingsnæstformand Karl-Erik Knaack i gang med renoeringen af København Marineforenings stue. (Foto: Erik Staffeldt)

omdrejningspunkt og stærkt medvirkende til, at afdelingen i dag lever i bedste velgående. På den baggrund blev han for år tilbage udnævnt til æresmedlem i Morsø Marineforening.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

I december 2020 udgav Nyborg Marineforenings historiske udvalg igen et hæfte med en maritimlokalhistorisk vinkel. Hæftet fortæller historien om torpedomissilbåden P 541 BREDAL. Udgivelsen omtales mere uddybende under rubrikken Bøger og Publikationer i nærværende tidsskrift nr. 2 marts/april 2021.

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

Alle planlagte arrangementer i forbindelse med Næstved Marineforenings 100-års-jubilæum den 9. februar blev aflyst.

– Vi havde ellers tilrettelagt et ret så omfattende jubilæumsprogram, siger afdelingsformand Erik H. Hansen. – Vi har sparket det hele til hjørne, men vender stærkt tilbage, når covid-19-pandemien er vel overstået, lyder det fra afdelingsformanden. På jubilæumsdagen mødes nogle få i marinehuset for på lavt blus at markere afdelingens første 100 år.

ODENSE

odense-marineforening.dk

Bestyrelsen i Odense Marineforening har som flere andre lokalafdelinger tilvirket en efter det oplyste ganske fortræffelig rom.

– Rommen er lavet i samarbejde med et lokalt rom- og spiritusfirma, som har været flinke til at hjælpe os igennem hele processen, fortæller Johnny Kottal, der også oplyser, at der er planer om at sende en flaske i en til lejligheden fremstillet teaktræsæske til Kronprins Frederik. Æsken skal efter planen udstyres med Kronprinsens monogram i bladguld.

Den velsmagende rom kan ved henvendelse til Odense Marineforening købes i flasker a 70 cl for kr. 349,00 pr. flaske.

En yderst tilfreds afdelingsformand Ole Bøwig fortæller, at afdelingen op til jul gennem eksterne besøg i marinehuset har fået 10 nye medlemmer. 2020 har således givet en tilgang til Odense Marineforening på omkring 30 nye medlemmer.

Pladsen omkring marinehuset tager efterhånden form. Blandt andet har der været afsløring af mindestenen for den sønderjyske genforening i 1920. Der arbejdes også på en renovering af flagspillet og hornminen. Dette kræver nogle økonomiske kræfter, som afdelingen kæmper med. Dette skal også ses i lyset af, at Odense Kommune kun lejer grunden ud for fem år ad gangen.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

▲ Ved en meningsløs ulykke den 9. december 1951 omkom redningsmændene Thyge A. Thygesen, Carl Frandsen, Marius Jensen, Aage Iversen og Iver Enevoldsen i havet ud for Hvide Sande. Medlemmer fra Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening lægger hvert år på datoen krans ved mindestenen.

– Vi har søgt om at overtage grunden, hvor flagspillet står, for at sikre denne, siger Ole Bøwig, der også oplyser, at afdelingen har nedsat et udvalg, der skal skabe nye ideer til udvikling af afdelingen og dermed sikre Odense Marineforenings fremtid.

RANDERS

randersmarineforening.dk

Afdelingsnæstformand Allan Lau Hansen fortæller, at 23 morgenfriske marinekamerater den 8. oktober drog til Blåvand for at besøge Museet Tirpitz. Museet blev bygget i slutningen af 2. Verdenskrig som et tysk forsvarsanlæg for indsejlingen til Esbjerg.

Standernedhalingen i samarbejde med sejlklubben Fjorden blev afviklet med 45 deltagere. Den 25. oktober var Randers Marineforening vært for efterårets distriktsmøde i distrikt Midtjylland.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

Medlemmer fra Ringkøbing/Hvide-Sande Marineforening lagde i december krans ved mindesmærket for de fem lokale redningsmænd, der omkom ved en redningsbådsulykke den 9. december 1951. Kranselægningen plejer at foregå forud for afdelingens julefrokost med mange deltagere til stede. Deltagerantallet var dog i december beskåret til otte mand på grund af covid-19-restriktionerne.

SKAGEN

▲ Der har i 2020 været temmelig roligt i Marinehuset i Skagen. Dog har der på søndage været åbent for et begrænset antal medlemmer. (Foto: Hans Arne Hansen)

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

Bestyrelsen i Roskilde Marineforening har medio december ikke nogen fast plan for kommende arrangementer.

– Vi håber, at covid-19-preset letter, så det bliver bedre hen over foråret, siger Kristian Marinus Pedersen.

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

Ifølge Hans Arne Hansen er afdelingens generalforsamling som følge af covid-19-situationen udsat på ubestemt tid. Den øvrige planlægning for 2021 er også usikker. Blandt andet er sendemandsmødet udskudt til september.

– Vi håber, at Skagen Marineforenings 100-års-jubilæum kan afvikles hen over efteråret. Men også her er vi på herrens mark og må afvente, hvorledes covid-19-situationen afklares, oplyser Hans Arne Hansen.

Skagen Marineforening runder den 10. december 2021 100-års-mærket. Bestyrelsen håber, der til den tid er kommet så meget ro over landet, at begivenheden kan markeres på behørig vis.

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

THYBORØN

▲ De mange navnebrædder fra sejlmager Jens Chr. Mikkelsens samling skal nu sættes op i Marinehuset i Thyborøn.

THYBORØN

Takket være et generøst bidrag fra rederiet Gitte Henning A/S har Thyborøn Marineforening haft økonomi til at overtage en samling navnebrædder efter Jens Chr. Mikkelsen, der i mange år var sejlmager i Thyborøn.

– Vi sender en stor tak til rederiet, der gjorde det muligt at bevare brædderne i Thyborøn, så de ikke blev spredt for alle vinde gennem en auktion, siger Bent Schleicher.

THYBORØN

▲ Bestyrelsen Thyborøn Marineforening lagde den 5. december 2020 to kranser ved mindesmærket på Thyborøn Kirkegård. (Foto: Bent Schleicher)

Den 5. december var bestyrelsen samlet for at lægge kranser ved mindestenen på kirkegården samt ved mindestenen ved Sea War Museum Jutland for omkomne søfolk fra Første Verdenskrig. På kirkegården lagde de fem mand fra Thyborøn Marineforening også krans på vegne af den lokale Fiskeriforening.

TØNDER

Ifølge Per Dichmann Hansen, afdelingsformand i Tønder Marineforening, er én af flere fordele ved at være en lille afdeling, at det selv med covid-19-restriktioner er muligt at samle alle medlemmer til julefrokost.

– Den 2. december 2020 holdt 80% af afdelingens medlemmer således julefrokost på kyllingefarmen Sødum Økokyllinger hos vores medlem Hans Johnsen. Der var dejlig hjemmelavet mad, som husets frue Marianne havde lavet. Det smagte rigtig godt, og der manglede ikke noget, heller ikke drikkevarer, oplyser afdelingsformanden.

Under julefrokosten fik John Lund Steffensen tildelt det 25-års-medlemstegn som medlem af Danmarks Marineforening, som han retteligen skulle have haft i 2019.

Generalforsamlingen er planlagt til afholdelse primo marts hos Erik And-sager. I øvrigt er nytårsforsættet for de fem medlemmer i Tønder Marineforening, at alle snarest finder ét ny medlem, så medlemstallet inden udgangen af 2021 vil være fordoblet.

Tønder Marineforening ønsker et godt nytår til alle medlemskolleger i Danmarks Marineforening.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

Afdelingsformand Charley Frank Pedersen fortæller, at det kun er lykkedes at få gennemført ét arrangement i covid-19-perioden siden marts 2020. Det var et jazzmatiné den 27. september. Her kunne de 50 deltagere lade sig underholde af Lime River Jazzband.

▲ Afdelingsformand for Tønder Marineforening, Per Dichmann Hansen (t.v.), ønsker John Lund Steffensen tillykke med Danmarks Marineforenings 25-års-medlems-emblem.

– Men intet er så skidt, at det ikke er godt for noget andet. Vi har fået nyt tag på marinehuset, så nu er det tæt. Vi har haft vandindtrængning, når det regnede kraftigt, oplyser Charley F. Pedersen, der også fortæller, at generalforsamlingen er udsat til torsdag den 11. marts 2021 kl. 1930.

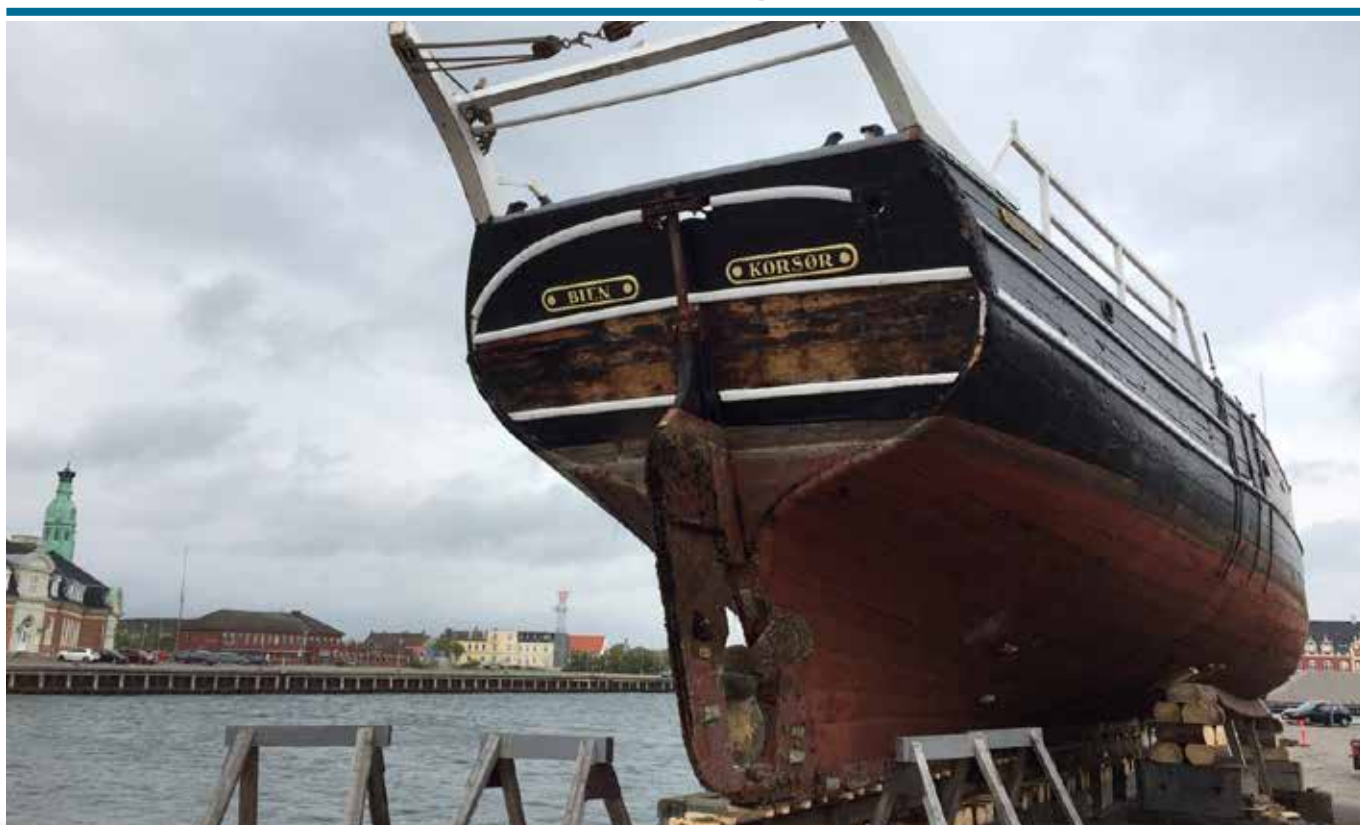
AARHUS

aarhusmarineforening.dk

▲ Marinehuset i Aalborg. Nu med nyt og vandtæt tag.

Spændende renoveringsprojekt i Korsør

▲ "Bien" står her på land foran værftet ved fiskerihavnen i Korsør.

FGU SYD- OG VESTSJÆLLANDS VÆRFTSAFDELING I KORSØR OVERTOG I AUGUST 2020 DEN 122 ÅR GAMLE SKONNERT "BIEN".

Da eleverne og lederne fra FGU Syd- og Vestsjælland efter tre års indsats den 24. august 2019 kunne aflevere Riisør-kanonjollen CORSØR til et til lejligheden etableret kanonjollelaug, bestod skolens værftsafdeling med et 13-tal den faglige prøve i arbejde med træskibsbygning. Ultimo 2020 fik elever og lærere igen overdraget et krævende, men spændende skibsprojekt: total renovering af skonnerten "Bien" fra 1898.

Skibet blev bygget som ren sejlførende skonnert i Marstal på L. I. Bages Værft. I 1927 fik det ilagt motor, påsat et styrehus og rigget ned til galease. Efter mange sømil som fragtskib og sidenhen stenfiskerskib blev skibet bygget om til lejrskoleskib midt i 1980'erne og har efterfølgende sejlet med utallige skolebørn og lystfiskere.

- Vi er glade for at have overtaget "Bien" og vil i de næste par år renovere hele skibet fra køl til mastetop, oplyser værftsleder Christian Dyrlov. Han fortæller også, at mandskabet på værftet for nuværende består af 12 elever, hvoraf to er under uddannelse til bådebygger.

Når "Bien" igen er rigget op som skonnert, er planen, at den skal godkendes af Søfartsstyrelsen til passagersejlad.

Data:

- Skonnerten "Bien" blev bygget i 1898
- Byggested: Marstal
- Længde: 21 meter
- Bredde: 6,47 meter
- Bruttoton: 65,80
- Deplacement: 79 ton
- Motor: Scania 235 hk

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

MARTS/APRIL 2021 | NR. 2 | 109. ÅRGANG

■ **KOMMENTAR: VI KAN VÆRE STOLTE AF FORSVARETS INDSATS TIL HAVS**

■ **TEMA: SOVJETISKE TROPPER FORLADER BORNHOLM DEN 5. APRIL 1946**

▲ Uddannelses- og Forskningsministeriet gav ultimo februar 2021 skoleskibet Georg Stage grønt lys til at sejle ud med elever. Den 2. marts påmønstrede 63 unge, som sammen med besætningen gik i isolation om bord på skibet, hvor de skal være, indtil togtet slutter i juli. Kun den mest nødvendige landgang i forbindelse med proviantering og uddannelsen vil være tilladt. Georg Stage afsejlede den 27. marts efter de obligatoriske sikkerhedsøvelser. De fjerne himmelstrøg er dog i år erstattet af forårs- og sommerhimmel over danske farvande.

(Foto: Bo Tornvig)

Vi kan være stolte af Forsvarets indsats til havs

Af forsvarschef general Flemming Lentfer.

Min vigtigste opgave som forsvarschef er at have et fast blik på et komplekst trusselbillede i en foranderlig verden, og dermed på hvordan Forsvaret skal udvikle sig. Samtidig ser jeg her og nu også frem til et 2021, hvor Forsvaret vil rykke sig betydeligt – og det gælder ikke mindst Søværnet.

Klimaet forandrer sig. Isen smelter i Arktis, og det giver mulighed for nye sejlruiter og en helt anden adgang til råstoffer og naturressourcer. Det betyder også, at Danmark, Grønland og Færøerne står over for et ganske særligt sikkerhedspolitisk ansvar i Arktis og Nordatlanten.

Derfor indgik regeringen og en række partier, som det vil være de fleste læsere af dette magasin bekendt, en aftale om at styrke Forsvarets evner i Arktis. Der kommer mere højteknologisk overvågning, mere militær tilstedeværelse og en helt ny forsvarsuddannelse i Grønland. Det ser jeg frem til.

Indsatsen i Arktis og Nordatlanten er dog ikke kun militær. Det er Forsvarets opgave at følge og overvåge området og samtidig styrke indsatsen til gavn for civilsamfundet.

Netop det er der gode eksempler på: Et af de seneste er, at Søværnets inspektionsfartøj KNUD RASMUSSEN sammen med sundhedspersonale har sejlet i det svært fremkommelige miljø for at vaccinere den grønlandske befolkning mod covid-19. De otte læger, sygeplejersker og farmaceuter fra sundhedsvæsenet kunne bruge skibet som deres egen stue og hvile ud efter endt arbejde. En særlig fryser, der var installeret til formålet, sørgede for, at vaccinerne blev holdt på de krævede minus 80 grader celsius under hele turen. Det gør mig stolt, at Søværnet kan bidrage ind i det grønlandske samfund med så konkret og handlingsorienteret hjælp.

Også herhjemme yder Søværnet og Marinehjemneværnet en uvurderlig indsats til civilsamfundet, når mennesker bliver reddet fra druknedøden. I den vigtige opgaveløsning indgår også de mange frivillige, der mander redningsstationer og redningsfartøjer. De hjælper også nødstedte, når de gennemfører rednings-

aktioner og giver assistance til skibe og fartøjer. Det er ikke så få mennesker, som de har gjort en forskel for.

Vi taler efter min mening ikke nok om den helt særlige indsats, som Forsvaret og herunder Søværnet yder nationalt. En indsats de fleste danskere nok vil værdsætte, hvis de kommer i en situation, hvor de skal reddes op af vandet og hastes i helikopter til hospitalet. Her giver Forsvarets nationale indsats ganske enkelt rigtig god mening.

Selv om de nationale opgaver fylder meget for Søværnet, så er værnet også særdeles aktivt på den internationale arena. Søværnet løser opgaver i rammen af NATO og samarbejder med flådestrategiske partnere. En af de første

internationale opgaver i 2021, som Søværnet er sat i spidsen for, er den danske ledelse af den europæiske operation i Hormuzstrædet. Operationen løber til midten af juli 2021 og er en klassisk sømilitær operation med fokus på tilstedeværelse og overvågning.

Det danske Søværn fylder i år 511 år, hvilket er imponerende for én som mig med baggrund i Flyvevåbnet. Vi skal huske historien og de traditioner, den fører med sig. Her spiller de danske Marineforeninger en helt særlig rolle. I er om nogen vores kollektive hukommelse på det maritime område og garant for at traditioner holdes i hævd. det er særligt vigtigt i en tid som nu, hvor vi ser en anden og mere alvorlig sikkerhedssituation generelt.

Danmark skal vide, at vi er her, og hvad vi står for

Efter godt et år med en unaturlig ro på alle fronter omkring Danmarks Marineforenings 76 lokale afdelingsforeninger bør der fra nu igen skabes aktiviteter og events, der gør opmærksom på, hvad den normalt slagkraftige maritime interesseorganisations godt 8.000 medlemmer står for.

Som skrevet på denne plads i januar/februar-udgaven har Danmarks Marineforening en positiv positionering i det danske samfund. Denne positive position skal kapitaliseres til flere medlemmer.

Det gør vi bedst gennem synliggørelse og via en løbende fortælling om alle de gode oplevelser, der venter de kvinder og mænd, der går derude og ikke er klar over, at de faktisk burde være medlem af en lokal marineforening for at få skik på deres uforløste interesse for Det Blå og Det Maritime Danmark.

At tilbudssfæren også omfatter en lang række aktiviteter, der ligger i det maritime miljøes grænseland, kommer så oven i hatten. Her kan eksempelvis nævnes aktiviteter som maritime foredrag, historiske foredrag, sangkor, orkestre, vandreture, rejser og ture, madlavning, cykevents samt ikke at forglemme et enormt godt kammeratskab, hvor vi alle kerer os og tager hånd om hinanden.

Som skrevet bør det være vores mål, at hele Danmark skal vide, at vi er her, og hvad vi står for. Med en god portion ihærdighed kan vi gøre os positivt synlige i det samlede lokale og landsdækkende mediebillende, blandt andet med retvisende og positive fortællinger om relevante tiltag med udgangspunkt i den maritime interessesfære.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmevernet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og
"Slopkisten"

landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Steen Engstrøm
Benløse By 30E, 4100 Ringsted
Mail: lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th,
1400 København K

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Skovlundvej 2, 5750 Ringe

Landssekretær

Ejendomsmester
Birger Tykskov
Rosenvænget 16, 2.tv,
3600 Frederikssund
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Humlehaven 24,
2500 Valby
Tlf. 5159 3372
Mail: pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
Mail: lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesfremmende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Danmarks Marineforenings medlemstal pr. 11.marts 2020 lyder på 8.110 personer ...

▲ ... Den 23. januar 1951 afgik hospitalsskibet "Jutlandia" fra Langelinie i København på det første af i alt tre togter til Korea. Skibet gjorde de efterfølgende 999 dage FN-og Røde Kors-tjeneste under Koreakrigen. I anledning af 70-året for første afgang afholdt Republikken Koreas ambassade i København et covid-19-sikret kranselægningsarrangement ved "Jutlandia"-mindestenen på Langelinie. Kransene blev lagt af ambassadør Sang-jin Park, Jutlandia Veteranerne ved Henrik Jagd, ØK-Klubben ved Erik Ljunggren, Danmarks Veteraner ved landsformand Niels Hartvig Andersen samt Danmarks Marineforening ved landsnæstformand Søren Konradsen.

Ifølge ambassaden er der for nuværende en tentativ plan for et større festarrangement, når coronapandemien er kommet under kontrol ...

(Foto: Erik Petersen, Danmarks Veteraner)

◀ ... US Naval Air Forces Public Affairs fortæller, at den amerikanske flåde for første gang sætter en kvinde i skippersædet på et af landets 11 atomdrevne hangarskibe. Det er Captain (kommandør) Amy Bauernschmidt, der her til sommer 2021 bliver øverste chef for hangarskibet USS ABRAHAM LINCOLN. Hun kender det 332,8 meter lange og 104.300 tons tunge skib fra køl til mastetop, da hun tidligere har været skibets næstkommanderende. Den nye skipper er 50 år. Hun fik sin afgangseksamen fra The US Naval Academy i 1994 - i øvrigt samme år, hvor det blev tilladt kvinder at gøre tjeneste om bord på US Navys fly og skibe ...

(Foto: Sitet Naval Air Forces Public Affairs)

◀ ... Jørgen Bo Larsen fra Dykkerklubben Krabben i Nykøbing Mors har til Sea War Museum Jutland i Thyborøn doneret et tidligt batteri af den type, der blev brugt til telegrafi og til de første elektriske søminer i midten af 1800-tallet. Ifølge museets stifter Gert Normann Andersen var denne type batterier savnet i museumsarsenalerne. Efter planen bliver gaven nu en del af en særudstilling om de første søminer, og særudstillingen er åbnet som et coronavenligt event i et butiksvindue ud til Grøngade i Karolinebygningen i Holstebro. På vedstående foto overrækker Jørgen Bo Larsen (i.m.) gaven til Gert Normann Andersen. Til højre ses John Silver, Sea War Museums ultimativt bedste specialist i klargøring af museets mange fund. Bagest Freddy Breitenstein, der var dagens vært ved gaveoverrækkelsen. Bygningen bag de fire herrer indeholder i øvrigt en af Danmarks mest spændende dykkerfundssamlinger. En samling, der gennem årene er fundet eller på anden måde anskaffet af Freddy Breitenstein fra Dykkerklubben Krabben ...

(Foto: Leif Mortensen)

... Præster og biskopper har gennem århundreder været en del af mandskabet i de kongelige hæere og flåder. Selv historien om danskernes samlingsmærke Dannebrog fik tilbage i 1219 en vinkel omkring præsternes betydning for krigernes mod og kampånd. Flyverpræsterne blev fra begyndelsen en del af Flyvevåbnet ved dets oprettelse i 1950. Den nuværende værnpræstetjeneste blev forhandlet færdig i 1971 og trådte i kraft den 1. marts 1973. 50-års-jubilæet planlægges fejret den 25. maj 2021 med en festgudstjeneste i Holmens Kirke og en efterfølgende reception i Riddersalen på Christiansborg ...

▲ ... EFTERLYSNING AF 60-ÅRS-JUBILARER: John Olsen fra Skælskør efterlyser personer, der i disse dage for 60 år siden gik om bord på HJÆLPEREN samt alle de MTB-folk fra samme periode, der blev bispist på skibet.

– Jeg har et sommerhus ved Korsør og vil gerne lægge hus til, skriver John Olsen, der med skibsnummer 481888 gjorde VP-tjeneste som bødker. Hvis der er nogen af Danmarks Marineforenings medlemmer, der kender til folk, der aftjente deres værnepligt i 1961 på HJÆLPEREN eller på MTB-enhederne, så bed dem om at kontakte Den lille Bødker, John Olsen, Solbævej 4a, 4230 Skælskør på telefon 20260595 eller på mail til johoktl@gmail.com ...

Kommandør Claus Lundholm Andersen blev den 29. januar 2021 Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

Chefsergent Henrik Bang blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Oversergent Erik Haraldsson blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Michael Hemmingsen blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Mekaniker Steen Tom Jespersgaard blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandørkaptajn Kristoffer Kruuse blev den 29. januar 2021 Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn Michael Gerhard Landmark blev den 29. januar 2021 Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn John Michael Nielsen blev den 29. januar 2021 Ridder af Dannebrogordenen.

Chefsergent René Kamp Nørlund blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Per Olsen blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandør John Boye Rasmussen blev den 29. januar 2021 Ridder af 1. grad af 1. grad af Dannebrogordenen.

Korporal Ulla Schmidt blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Stig Seiten Sørensen blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Chefsergent Martin Thomsen blev den 29. januar 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

P 541 BREDAL – Torpedomissilbåden

Nyborg Marineforenings historiske udvalg har gjort det igen: udgivet en interessant publikation over et maritimt emne med omdrejningspunkt i den østfynske købstads maritime sfære.

– En marineforenings opgave i lokalsamfundet er blandt andet at styrke kendskabet til Søværnet og søfarten. Vi har i Nyborg Marineforening valgt at gøre dette ved at afdække, beskrive og formidle viden om begivenheder, virksomheder, bygninger og anlæg, der relaterer sig til Nyborgs maritime historie, skriver afdelingsformand Kurt Verner i indledningen i hæftet "P 541 BREDAL – Torpedomissilbåden".

Til at skruer historien retvisende sammen har afdelingen allieret sig med afdelingsformand i Sønderborg Marineforening, Poul-Arne Hvid Callesen. Og han gør det godt. Over hæftets

60 sider kommer han godt og grundig rundt om historikken om projekt Tilvirkning af WIL-LEMOES-klassen - heriblandt P 541 BREDAL. I alt blev der fra juni 1975 og til februar 1978 afleveret 10 enheder til Søværnet.

P 541 BREDAL - TORPEDOMISSILBÅDEN

Udgivet af Nyborg Marineforening

Skrevet af Poul-Arne Hvid Callesen

Layout og tryk: Mark & Storm Grafisk

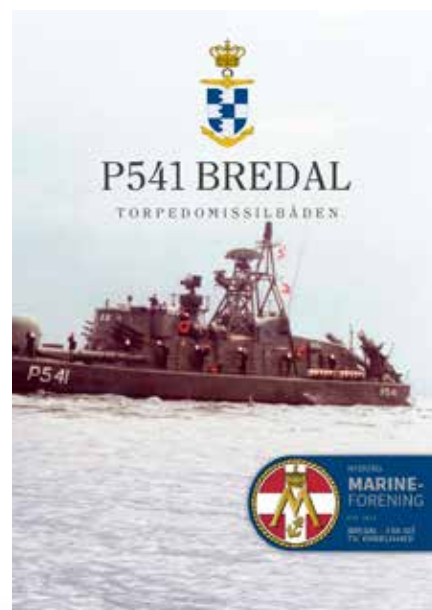
60 sider. Format 230x300 mm

Indeholder mange foto og illustrationer

Produceret med støtte fra: Steffca, Rema 1000

Svaneparken, Danbolig Nyborg og Erik Sørensens Eftf. Kran og container Service

Kan erhverves via Nyborg Marineforening

De første søminer

Journalist og forfatter Knud Jakobsen har med Sea War Museum Jutland som forlag udgivet pamfletten "De første søminer". Publikationen beretter om søminer og torpedoers oprindelse og udvikling på verdensplan, med opfølgning på Danmarks rolle i udviklingen af disse to våbentyper.

– Uden at ville det kom Danmark til at spille en rolle i udviklingen af søminer. Og den blev alt andet end glørværdigt. Til gengæld blev den bemærkelsesværdig og med store konsekvenser, fortæller forfatteren i sin indledning.

Og den med bemærkelsesværdig kommer tydeligt frem på pamflettens bageste sider, hvor Knud Jakobsen fortæller om minevåbnets fatale rolle i forbindelse med de preussiske styrkers landgang på Als natten mellem den 28. og 29. juni 1864. Her spillede en amerikansk levemand, Taliaferro Preston Shaffner, en ret så uheldig rolle. Han havde aldrig været soldat,

men var af guvernøren i delstaten Kentucky blevet udnævnt til "Kentucky Colonel" (Kentucky-oberst). Det var og er en honorær titel med symbolsk rolle i guvernørens stab, men uden militær funktion. Titlen gav ham ret til at bære en særdeles iøjnefaldende uniform. Uniformen brugte han gerne. Og når europæerne, heriblandt danske myndigheder, misforstod situationen og troede han var oberst i den amerikanske hær, rettede han dem ikke.

DE FØRSTE SØMINER

Udgivet af Sea War Museum Jutland, Thyborøn

Forfatter: Journalist Knud Jakobsen

Layout: Knud Rasmussen

Tryk: Rasmussens Bogtrykkeri, Ringkøbing

32 sider. Format 170x240mm

Indeholder mange foto og illustrationer

Pris på museet kr. 40,00

ISBN: 978-87-93771-08-6

Som skrevet i første afsnit af artikelsekserien om Søværnets enheder, er det danske søværn i dag en lille, men professionel styrke, som danske politikere kan indsætte hvor som helst på de syv have, hvor danske eller allieredes interesser skal forsvares. Denne lidenhed til trods råder Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten som tidligere skrevet over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen *Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede* og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, bringer vi på denne plads i de kommende udgaver historik og data om Søværnets forskellige skibsklasser.

Standardfartøjerne A541 BIRKHOLM, A542 FYRHOLM, A543 ERTHOLM, A544 ALHOLM, MSD5 HIRSHOLM og MSD6 SALTHOLM

Opkaldt efter en række mindre danske holme.

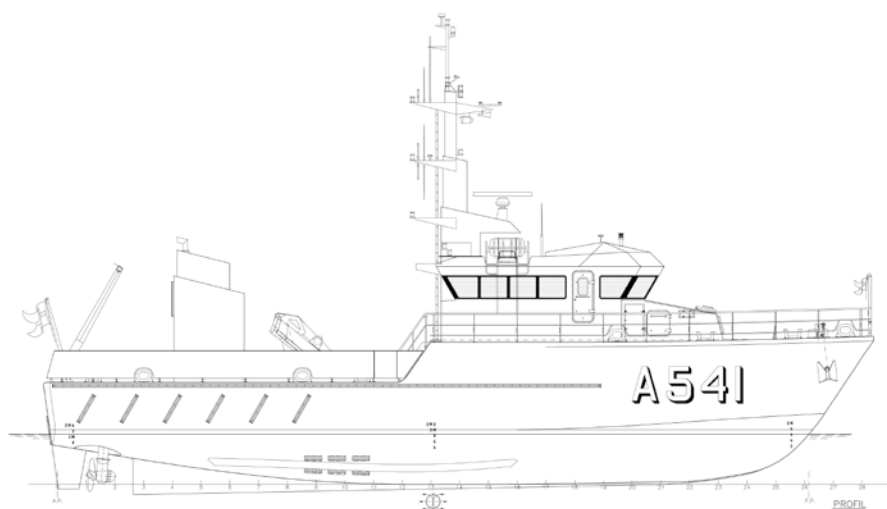
Søværnet fik i maj 1999 bevilliget penge til seks nye ens fartøjer, der skulle erstatte en række af værnets forskellige mindre fartøjer, der alle var ved at være teknisk eller operativt forældede. De seks enheder blev designet sammen med Diana-klassens enheder, og der er derfor et stort sammenfald i de tolv enheders udseende og udrustning. Ligesom Diana-klassen blev de seks mindre fartøjer også designet med udgangspunkt i Søværnets minerydningsdroner af MSF-klassen og tilpasset de erfaringer, som Søværnet havde haft med netop disse fartøjer.

De seks fartøjer - indledningsvis kaldet MK I, men siden omdøbt til Holm-klassen - fungerer i Søværnet i tre roller som henholdsvis søopmålingskibe (BIRKHOLM og FYRHOLM), skoleskibe for kadetterne ved Søværnets Officersskole (ERTHOLM og ALHOLM) og minerydningsfartøjer ved Mine Counter Measures Danmark (HIRSHOLM og SALTHOLM). Sidstnævnte fartøjer benævnes MSD, hvilket står for MineStrygningsDrone.

HIRSHOLM og SALTHOLM var oprindelig udstyret med fjernstyring til brug under operationer i områder, hvor der kunne være miner. Dette system er dog siden blevet afmonteret, men de to enheder har trods dette stadig betegnelsen MSD.

Holm-klassens besætningsstørrelse skifter alt efter hvilken opgave, fartøjet skal varetage, fra tre mand som den minimale besætning brugt under forlægning til otte, når de anvendes som minerydningsdroner. Chefen for Holm-klassen har rang af premierløjtnant eller kaptajn løjtnant.

SALTHOLM på minerydning i maj 2019 sammen med MSF1. (Foto: B. Djurslev)

STANDARDFARTØJERNE AF HOLM-KLASSEN

Byggeværft: Danish Yacht, Skagen

Søsat: 2005-2007

Mål: længde: 28,9 m; bredde: 6,6 m; dybgang: 2,14 m

Displacement: 138 tons

Fremdriving: 2 Scania DC16-dieselmotorer, 2 azimuth-propeller

Topfart: 12 knob

Aktionsradius: 600 sømil ved 10 knob

Besætning: I skoleskibsrollen: 5 mand samt op til 5 kadetter;

i søopmålingsrollen: 6 mand; som minerydningsdroner: 8 mand; køjeplads til 10

Bevæbning: Ingen

Organisatorisk er skibene fordelt med BIRK-HOLM, ERTHOLM, FYRHOLM og ALHOLM i 3. Eskadre, mens HIRSHOLM og SALTHOLM er underlagt MCM Danmark i regi af 2. Eskadre.

TEKNISKE OPLYSNINGER

Skibene er bygget i glasfiberkomposit og på agterdækket udrustet med en enkelt flexcontainerposition. Det er ikke muligt at udstyre fartøjerne med avancerede flexcontainere, da der ikke er installeret det tilhørende udstyr til dem. Skroget er opdelt i fire vandtætte sektioner og er bygget til at kunne bevare stabiliteten med et rum vandfyldt.

BIRKHOLM er isforstærket i vandlinjebæltet og kan således operere ved Grønland.

Fartøjerne er udstyret med to dieselmotorer, der giver en topfart på 12 knob. Fartøjernes azimuth-propeller, der kan dreje 360 grader og også fungerer som ror, gør Holm-klassen meget manøvreedygtig.

▲ A541 BIRKHOLM og A542 FYRHOLM anvendes af Søpmålingen og er derfor malet orangerød og creme, A543 ERTHOLM og A544 ALHOLM fungerer som skoleskibe for kadetter, og MSD5 HIRSHOLM og MSD6 SALTHOLM bruges som minerydningsdroner. De fire sidste er derfor malet i Søværnets klassiske grå farve. Her passerer A542 FYRHOLM sammen med skoleskibet A543 ERTHOLM Kong Christian den X's Bro i Sønderborg i april 2018. (Foto: R. Hansen)

MSD5 HIRSHOLM i Øresund i 2010. ►

Specialister tager over i Hjemmeværnet

UDVALGTE FUNKTIONER I HJEMMEVÆRNET BLIVER VARETAGET AF PERSONEL PÅ MENIGT NIVEAU.

Af L. Larsen, frivillig specialist 2 i

Hærhjemmeværnet.

Medlem af Sønderborg Marineforening.

Helt nyt er det dog ikke, og endelig indført heller ikke. Vi skal tilbage til den 17. august 2018, hvor Hjemmeværnskommandoen udsendte de første oplysninger om de nye tiltag, der havde været længe undervejs.

Nye tiltag med det formål, at der ikke skal gennemføres føreruddannelse i visse funktioner. Det drejer sig om funktioner, der ikke kræver egentlig føring. Det kan for eksempel være Hjemmeværnets historikere og de tidligere

forsyningsbefalingsmænd, der havde grad af oversergent.

SKAL VÆRE ENDELIG INDFØRT I ÅR

De bliver nu specialister opdelt i to grader af specialister. Specialist 1 og specialist 2. Tjeneste som specialist i Hjemmeværnet er heller ikke aldersbetinget, som det har været gældende for officerer og befalingsmænd af sergentgraden.

Som beskrevet i indledningen af denne artikel, så er det ikke helt indført på nuværende tidspunkt, da der er en overgangsperiode, der blev påbegyndt den 1. september 2018 og slutter den 31. august i år. Ved overgangsperiodens afslutning vil der ikke være officerer eller sergenter i specialiststillinger.

DISTINKTION OG KOMPETENCEAFMÆRKNING

Hvordan afmærker man så en specialist? Som kendt af alle afmærkes officerer med stjerne eller striber og sergenter med vinkler. Med indførelsen af specialister indføres helt nye og ukendte distinktioner udarbejdet i samarbejde med Rigsheraldikeren.

Distinktionerne skal suppleres med en kompetenceafmærkning, der bæres på jakkens velcro på ærmet. Det kan for eksempel være en specialist 2, der bærer denne afmærkning på stroppen, hvor officers- eller sergentdistinktioner bæres. På ærmet kan man så aflæse, hvad den pågældende Hjemmeværnssoldat er specialist i - eksempelvis historiker. En kompetenceafmærkning bæres på venstre overarm over underafdelingsmærket.

Fangst af søstjerner gavner dansk proteinfabrik

SØSTJERNER SAMT FISKEAFSKÆR OG REJESKALLER UDGØR ET VIGTIGT ELEMENT, NÅR VESTJYLLANDS ANDELS PROTEINFABRIK I SALLING LÅVER HØJKVALITETS- OG HØJVÆRDIFODER TIL HUSDYRPRODUKTIONEN.

Søstjerner er langt fra det eneste marineprodukt, der bliver forarbejdet på proteinfabrikken i Salling, der ved indvielsen for et par år siden fik kælenavnet "Søstjernefabrikken". I øjeblikket aftager fabrikken store mængder restprodukter fra fiskeindustrien, og på sigt vil grovvarereselskabet desuden benytte fabrikken i Salling som tørreri i forbindelse med fremstillingen af græsprotein.

– Vi opererer i øjeblikket med fiskeafskær fra konsumfisk, rejeskaller og ikke mindst søstjerner, der bliver forarbejdet til både økologisk og konventionelt grisefoder. Fiskeafskæret er fra bæredygtigt fiskeri, og fangsten af søstjerner er med til at afhjælpe de miljømæssige udfor-

▲ Søstjerner før og efter behandlingen på proteinfabrikken i Salling.

dringer i Limfjorden, samtidig med at det forbedrer vilkårene for muslingefiskerne. Så vi er på mange måder havnet på den grønne gren med vores marineproteiner, fortæller Torben Jensen, produktchef i Vestjyllands Andel.

Årsagerne til den stigende produktion på proteinfabrikken er flere: Dels arbejdes der konstant med udviklingen af nye højværdiproteiner, dels har fabrikken aftaget nogle af de restprodukter

fra fiskeindustrien, som tidligere gik til minkindustrien. Derudover er der sket en markant stigning i fangsten af søstjerner.

– Der er blevet investeret en del i ny teknologi til at finde søstjerneerne, og det har givet pote i form af større leveringsmængder til fabrikken. Samtidig arbejder vi sammen med DTU Aqua på at udvikle nogle mere skånsomme og effektive redskaber, der både skal være med til at beskytte havbunden og samtidig sortere blåmuslingerne og søstjerneerne bedre, fortæller Anders Pedersen, formand for Fur Fiskeforening, der håber, at muslingefiskernes indsats giver større effekt på samarbejdet, der er lidt af en solstrålehistorie.

KONVENTIONELLE BESÆTNINGER OG ANDRE INTERESSENER

Marineprotein og -fedt er velkendt i økologisk foder, hvor det tilsættes sofoder og smågrisefoder. Det reducerer behovet for importeret soja, og takket være en aminosyreprofil med høj fordøjelighed er det et elsket foderemne i mange rationer. Åbenlyse fordele, som også det konventionelle landbrug bør kunne nyde godt af i fremtiden. Fabrikken i Salling har med succesfulde resultater afprøvet marineproteinerne i en række konventionelle besætninger. Generelt stræber fabrikken efter at udnytte flest mulige restprodukter, hvilket andre brancher efterhånden også har fået øjnene op for. Eksempelvis viser fiskefoderindustrien interesse for marineprodukter, ligesom der er et salg af fermenteret og tørret rejemel, der anvendes som glukosamin-erstatning i heste- og hundefoder.

(Kilde og foto: Vestjyllands Andel)

FØLG FREGATTEN JYLLAND

Følg os på Facebook og få mere viden om fregatten Jyllands levende håndværk og historie.

Her kan du se videoer om håndværket og blive inspireret til et besøg og se det levende håndværket.

www.facebook.com/FregattenJylland

Sejltid i søværnet kan nu overføres til handelsflåden

▲ Samarbejdet i CO-Søfart har resulteret i opfyldelsen af et mangeårigt ønske hos sejlene i Søværnet. De kan nu overføre sejltid og opnå kvalifikationsbevis til sejlads i handelsflåden.

FOR SEJLENDE I SØVÆRNET HAR DET I MANGE ÅR VÆRET ET STORT ØNSKE AT KUNNE SKIFTE TIL AT SEJLE I HANDELSFLÅDEN. CO-SØFART HAR I SAMARBEJDE MED DANSKE REDERIER OG SØFARTSSTYRELSEN FÅET ØNSKET TIL AT GÅ I OPFYLDELSE.

Tekst og foto: Hanne Hansen, CO-Søfart

– Det er et kæmpe fremskridt for sejlene i søværnet, siger Lars Dalsgaard, chefsergent i 1. eskadre og medlem af hovedbestyrelsen i Centralforeningen for Stampersonel om de nye muligheder, der nu åbner sig for især konstabler og sergenter. Lars Dalsgaard sidder også i bestyrelsen i CO-Søfart, hvor Centralforeningen for Stampersonel er blandt medlemsorganisationerne.

– Sejlene i søværnet kan nu skifte til at sejle som f.eks. skibsassistent i handelsflåden, hvor der jo for tiden er mangel på netop den kategori. Flere sergenter i Søværnet har også papirer, der svarer til en kystskipper. Nu kan folk komme videre i job til søs, og det er yderst positivt, siger Lars Dalsgaard.

CO-SØFART FIK SKRED I SAGEN

Da han i 1988 for første gang påtog sig et tillidshverv som tillidsrepræsentant i inspektionsskibene i Grønland, fremsatte han ønsket om at kunne overføre fartstid optjent i Søværnet til erhvervelse af bevis i den civile søfart.

– Jeg troede dengang, at det var en simpel ting. Men jeg skulle hurtigt blive klogere. Søfartsstyrelsen var på den tid meget formel og lukket, fortæller han. – Jeg arbejdede på sagen i flere år, men uden resultat. Det var først, da vi i Centralforeningen for Stampersonel kom ind i CO-Søfart, at der kom skred i projektet, refererer han og fortsætter: – CO-Søfarts formand Ole Philipsen fik sat et møde op med rederiforeningen, nu Danske Rederier, og derefter blev der sat et samarbejde med Søfartsstyrelsen i gang.

GODT SAMARBEJDE

– Nu udmøntes resultatet af samarbejdet, og det er vi i Søværnet og Centralforeningen for Stampersonel rigtig godt tilfredse med, tilføjer Lars Dalsgaard.

Søfartsstyrelsen uddyber på sin hjemmeside præcist, hvilke krav, der skal opfyldes, for at konstabler og sergenter fra søværnet kan erhverve kvalifikationsbevis. Foruden Søværnets basisuddannelse, skal den enkelte have minimum 100 havdage i Søværnets skibe bag sig.

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

Varene kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

 Danmarks Marineforening

Hirtshals Marineforening er nu medlem af 100-års-klubben

Den 25. januar 1921 kunne dykker Ferdinand Jensen sætte sig i stolen som første afdelingsformand i Marineforeningen for Hirtshals og Omegn. En post, som han i øvrigt bestred helt frem til 1937.

Hirtshals Marineforening har som flere andre af Danmarks Marineforenings lokalafdelinger haft en nedtur. Men ifølge retvisende research kom afdelingen på fode igen, da den i en årrække havde marinestue på den kendte og legendariske Hirtshals Kro.

CORONARAMT JUBILÆUMSFEST

Afdelingens nuværende godt 200 medlemmer havde med bestyrelsen i spidsen tilrettelagt en ret så omfattende jubilæumsfest. Ud over udgivelsen af en flot 100-års-jubilæumspublikation og en jubilæumsudstilling hen over januar og februar i et forretningsvindue i den centrale bymidte i Hirtshals, havde Søværnets Tamburkorps givet tilsagn om at lave et større musikalsk stunt i byen og på havnefronten foran Marinehuset.

– Men ud over publikationen og udstillingen blev alt sat på pause, da landet igen blev lukket næsten ned i december, siger afdelingsformand Poul Erik Frandsen. – Vi havde på dagen planlagt kranselægning, reception og jubilæumsfest med mange deltagere. I stedet var vi fire mand fra bestyrelsen, der startede dagen med at sætte flaget ved Marinehuset. Efterfølgende tog vi hjem til mig, satte det lille bordflag midt på stuebordet og udbragte en skål med ønske om en god og stabil fremtidig udvikling af Hirtshals Marineforening, fortæller Poul Erik Frandsen.

Men festes, det skal der. Så når tiderne igen er til, at folk fra nær og fjern kan mødes, bliver der indkaldt til 100-års-reception i Hirtshals Marineforening.

▲ Der var ikke mange til at overvære 100-års-jubilæumsflaghejsningen den 25. januar 2021 ved Marinehuset på Hirtshals Havn.

▲ Hirtshals Marineforenings første afdelingsformand Ferdinand Jensens portræt var med på jubilæumsudstillingen.

▲ Så er der dækket op til 100-års-jubilæumsfest i Hirtshals Marineforening.

▲ Jubilæumsudstillingen i Hirtshals bymidte har haft mange besøgende, der på coronasikker vis kunne blive klogere på, hvad Hirtshals Marineforening er for en størrelse. (Foto: Poul Erik Frandsen)

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Var du **vidne** til Klaksvík-striden i 1955?

Dokumentarfilm til DR 2 søger søfolk, fotos og breve fra 1955-krisen mellem Færøerne og Danmark

Saxofilm vil gerne i kontakt med folk, der var tæt på Klaksvíkstriden på Færøerne i 1955. Samtidig er vi meget interesseret i fotos, breve og dagbøger. Vi skal bruge tingene til en dokumentarserie på fire afsnit om striden, vi producerer til DR 2.

Vi søger besætning og soldater fra Rolf Krakes togt til Klaksvík 1955

Den danske regering sendte fregatten F342 ROLF KRAKE (billedet) og orlogskutterne SKARVEN og ERTHOLM til Færøerne. Ombord var 132 marinesoldater og 32 politifolk. Rolf Krake lagde den 1. oktober 1955 til kaj i Klaksvík. Den afløses senere af fregatten F338 HOLGER DANSKE

Besætning og politifolk på skibet Parkeston's togt til Færøerne 1955

I april 1955 sendte den danske regering 120 politifolk og hunde med DFDS-skibet Parkeston til Færøerne. Skibet forlod Esbjerg om morgenen den 22. april. Var du ombord?

Kendte du læge Olav Halvorsen?

Stridens hovedperson var den danske læge Olav Halvorsen. Han flyttede i 1956 til Klampenborgvej ved galopbanen med sin hustru Andrea og søn Jørgen, der senere fik børnene Finn og Gitte. Olav Halvorsen havde lægepraksis, hvor han udstedte helbredserklæringer til kørekort ved Buen på Vesterport i Kbh. **Hvem kendte ham?**

HISTORIEN ~ På grund af en strid mellem borgerne i Klaksvík på Færøerne og myndighederne i Thorshavn og Danmark, sendte Danmark i 1955 i to omgange maskinpistolbevæbnede politifolk og marinesoldater til Klaksvík. Myndighederne ville ikke forny den danske læge Olav Halvorsens ansættelse på sygehuset i Klaksvík, og det satte beboere sig imod. De bevæbnede sig og blokerede havneindsejlingen med sprængstof og sprængte politistationen i luften.

Nu går Saxofilm i dybden og fortæller historien i fire programmer til DR2. Færøsk gift og tidligere statsminister Lars Løkke Rasmussen er vært. Vi vil gerne i kontakt med folk der var med under striden – eller deres familiemedlemmer.

Kontakt

Instruktør Teddy Bruslund på email: teddy.bruslund@saxofilm.dk, eller journalist Flemming Helsted på flemming@documentary.dk, tlf. 20 16 20 43

Den 28. maj 1958 omkom minemath Ib B. Petersen og værnepligtig Viggo Strøm, mens et tredje besætningsmedlem blev såret, da en øvelsesmine eksploderede om bord på orlogskutteren ERTHOLM. Tidligere afdelingsformand i Svendborg Marineforening, Kurt Kaysen, har sendt nedenstående øjenvidneskildring fra den tragiske ulykke.

Mineulykke på kutteren ERTHOLM

For ikke så længe siden gik min gamle kollega og medlem af Brøndby Marineforening, Thyge Nielsen, bort.

I sommeren 1958 deltog vi begge i en NATO-minestrygningsøvelse i farvandet nord for Fyn. Thyge som fører af kutteren ERTHOLM, og jeg som signalofficer i minelæggeren VINDHUNDEN, som var kommandoskib.

Om formiddagen den 28. maj kom der på VHF-radioen fra ERTHOLM et råb om hjælp. Jeg kunne høre på Thyge, at det var meget alvorligt, så VINDHUNDEN sejlede mod deres position med højst mulige fart. Da vi efter kort tid ankom, kunne ERTHOLM ikke manøvrere, så vi gik på siden af kutteren.

Der var sket en eksplosion om bord. Det var et forfærdeligt syn, som mødte os, og jeg vil undlade at beskrive det. Vores læge og en sanitetsmath kravlede ned på kutterens dæk og gjorde, hvad de kunne. Tre mand var lemlæstede. Thyge Nielsen var lettere såret af glassplinter, men kunne kravle op på vores dæk. Motormanden var uskadt.

Min opgave var at rekvirere en helikopter fra Forsvaret. Desværre var det tåget i området, og helikopteren havde ikke selv radar på daværende tid, så den kunne ikke navigere uden hjælp fra en maskine udstyret med radar, og det tog en times tid, inden en svært tilskadkommen gast blev fløjet til Odense sygehus. Han overlevede, men der var to døde.

ERTHOLM havde fået ordre på at opsamle en flydende genstand. Det viste sig at være en lille mine med 1 kg trotyl, som var beregnet til at være ankret et stykke over havbunden og ødelægge minestrygerens grej, når den blev strøget. Denne var af en eller anden grund flydt op til overfladen. Besætningen havde ikke set en sådan tingest før. Thyge Nielsen stod alene i styrehuset, motormanden var i maskinrummet, og de tre besætningsmedlemmer var på dækket, hvor de stod med minen imellem sig. Thy-

▲ På vedstående gruppefoto fra Arresødalvejren anno 1956 sidder befaren VP-rekruit Kurt Kaysen på oversergentens venstre side.

▲ Minestryger/orlogskutter ERTHOLM var i flådens tal fra 1945 til 1976.

▲ Kurt Kaysen deltog den 28. maj 1958 om bord på minelæggeren VINDHUNDEN i redningsaktionen ved mineulykken på ERTHOLM.

(Fotos: Forsvarsakademiet, Kurt Kaysen og Erik Jørgen Bodal)

ge så fra styrehuset, at der stod "detonator installet" og råbte pas på. Men for sent. En gast trak i en udløserline, og minen eksploderede.

Efter helikopterens afgang med den ene mand, blev der lagt en presenning over dækket, og vores navigationsofficer sejlede ERTHOLM til Kalundborg. Thyge var naturligvis stærkt chokeret. Og det var vi i øvrigt alle sammen. Der var ikke noget, der hed psykologbehandling dengang. Problemerne måtte klares med intern samtale og whisky. Hele skylden for ulykken blev lagt på øvelseslederen.

Thyge Nielsen og jeg blev kolleger i ØK og mødtes ofte ude i verden. Bl.a. lå vi en gang med hver vores bulkcarrier i Karachi i en måned for at losse. Vi kom en aften til at snakke om ulykken, og Thyge gav udtryk for, at han følte, at han havde et medansvar. Det plagede ham vist resten af livet.

Efter vores pensionering fortalte jeg Thyge om Danmarks Marineforening og fik ham overtalt til at melde sig ind i Brøndby, hvor han i mange år var et skattet medlem, bl.a. som kasserer i deres skyttelav.

En stout sømand er gået fra borde

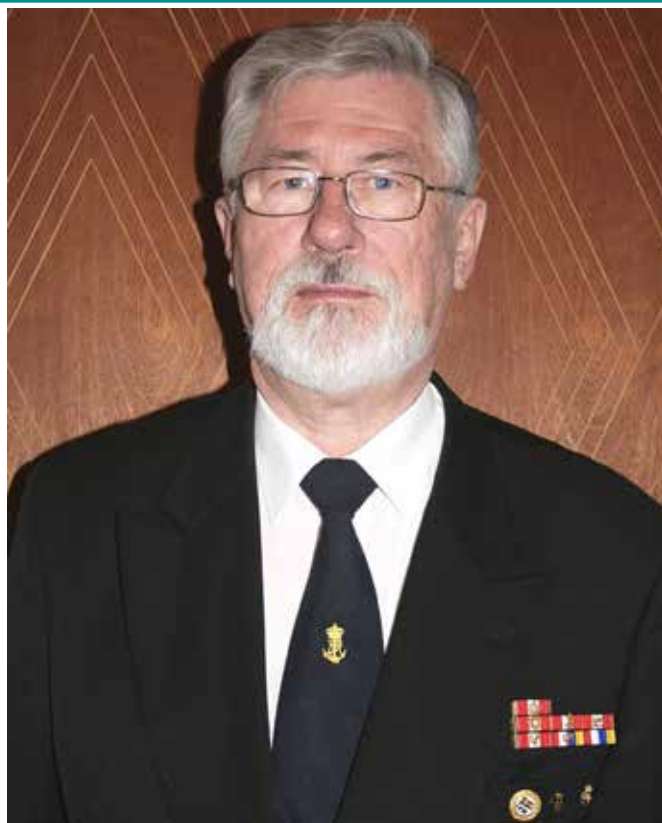
Af Kurt Verner, afdelingsformand for Nyborg Marineforening

Børge Leif Halfdan Ferning har sat kursen for sin sidste rejse mod fjerne horisonter. Den 22. januar 2021 sov Børge stille ind efter lang tids sygdom. Den sidste vagt var slut.

Han blev indkaldt til søværnet i 1956. Tjenesten under orlogsflaget og de dermed forbundne traditioner og skikke kom til at præge en stor del af hans liv og virke. Jeg lærte Børge at kende ved hans indmeldelse i Nyborg Marineforening i 1982. På det tidspunkt var afdelingen under reetablering efter genåbningen i 1978. Børge var et frisk pust i en "støvet" organisation. Han gik til arbejdet med klare holdninger, et stærkt engagement og en vision om, hvordan Nyborg Marineforening skulle agere og ledes. Børge blev suppleant til bestyrelsen i 1983 og fik dermed mulighed for at præge udviklingen. I 1987 blev han medlem af bestyrelsen og kunne nu arbejde for at udbygge det samarbejde og tillidsforhold mellem Nyborg Marineforening, Nyborg Havn, Nyborg Kommune og Marinehjemmeværnsskolen på Slipshavn, som havde været under etablering længe.

Det første synlige bevis på dette samarbejde var overtagelsen af lejemålet for Vejerboden fra Nyborg Havn. Dette betød, at foreningen for første gang havde eget hus. Børge overtog formandsskabet i 1988. Han kunne nu selv sætte kursen - og det gjorde han. Hans klare holdninger til traditioner, søværn og orlogsflag blev en synlig og bærende del af den måde, som foreningen blev ledet på. Ingen var i tvivl, hvis Børge var utilfreds. Eget hus og en synlig orlogsmæssig ledelse fik medlemstallet til at stige voldsomt. Vejerboden blev hurtig for trang. Børge anvendte sine kontakter ved havn og kommune for at finde løsninger. Dette gav resultat, ikke kun på grund af hans flid, men også fordi han havde skabt et godt hold omkring sig. Der var tillid til Børge. Arbejdet resulterede i, at Nyborg Marineforening i 1994 kunne flytte i eget hus på Vesterhavnen, hvor vi stadig trives godt.

I Børges formandsperiode var Nyborg Marineforening arrangør af flere store arrangementer såsom sendemandsmøde, Nordisk Orlogsstævne, Verdenskongres for Cap Hornere samt vores 100-års-jubilæum i 2013. I 2015 var helbredet begyndt at svigte, og på generalforsamlingen takkede han af efter 32 år i ledelsen af Nyborg Marineforening, heraf 27 år som formand. Han blev ved denne lejlighed udnævnt til æresformand. Han var for sin store indsats tidligere blevet udnævnt til æresmedlem af afdelingen. Det var ikke kun i Nyborg, at Børge anvendte sin flid og sit engagement. Han blev i 1991 valgt til formand for Distrikt 7 og medlem af landsbestyrelsen for Danmarks Marineforening, hvor han ligeledes var medlem af forretningsudvalget. Han varetog disse opgaver med en sådan flid og engagement, at han i 2002 blev udnævnt til æresmedlem af Danmarks Marineforening. Børge forlod dette arbejde i 2009 for at koncentrere sig om sit hjertebarn - Nyborg Marineforening - hvor et 100-års-jubilæum skulle planlægges med det korrekte orlogsmæssige tilsnit.

Børge fandt kræfter til sin store indsats gennem sin dybe forankring i familien og opbakning fra sin elskede hustru Ella, der desværre gik bort for nogle år siden.

Som det fremgår, fyldte Marineforeningen utrolig meget i Børges liv, og i Nyborg er vi ham dybt taknemmelige for den kølvandsstribе, han efterlader.

Æret være Børges minde.

TEL. & FAX 33 12 82 53
 POSTGIRO NR.: 102-3071
 D. B. 3001.3015-127201
 E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
 Dronning Olgas Vej 9, st.
 CVR. NR.: 89 69 70 18
 WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eff. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
 GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND
 MINIATUREORDENER OG MEDALJER
 BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

▲ Den sovjetiske minelægger Vladimir Polukhin var det sidste fartøj, der forlod havnen i Rønne. På siden ses med dansk flag LINDORMEN.

SOVJETISKE TROPPER FORLADER BORNHOLM DEN 5. APRIL 1946

Mens danskerne i den vestlige del af landet lod glædesrusen brede sig efter meldingen den 4. maj 1945 om de tyske troppers overgivelse i blandt andet Danmark, var glæden på Bornholm knap så sprudlende. De allierede fra øst og vest lurede på hinanden. Briterne og i særdeleshed amerikanerne ville ikke komplicere forholdet til Sovjet mere, end det allerede var. Slet ikke af hensyn til en lille ø-klat ude i Østersøen. Briterne sad på det vestlige Danmark med kontrol over de vigtige sund og bæltter. Hvis russerne var opsatte på at sikre sig Bornholm, kunne de vest-allierede leve med det. Da den tyske kommandant på Bornholm, Kapitän zur See, (kommandør) von Kamptz kun ville overgive sig til briterne, måtte bornholmerne gennem-

leve bombardementer af Rønne og Nexø med efterfølgende landgang den 9. maj 1945 af 100 sovjetsoldater, der dermed befriede Bornholm for tyskerne. Den 5. april 1946 forlod de sovjetiske styrker igen Bornholm. I dette tema fortæller vi i anledningen af 75-året for Bornholms endelige tilbagekomst til Danmark historien om de elleve måneder med russiske befrielsestropper på øen. For at belyse perioden nogenlunde retvisende fortælles emnet gennem tre objektiver: Det russiske, det lokalhistoriske og det lokalpolitiske. Temaet tilvirkes således i samarbejde med Den Russiske Ambassade i København, Bornholms Museum og Bornholms Regionskommune.

(Øvrige kilder og foto: Tillæg Det hørte vi ikke så meget om i MTUD nr. 3 2005. Erik Jørgen Bodal. Leif Mortensen. Arkiv Søgegruppen på Den Russiske Ambassade i København.)

Om søgegruppens arbejde - projekt "Last Landing"

Tekst: Andensekretær for den russiske ambassade/pressesekretær Konstantin Akimenko. (Let tilpasset: Red.)

Den store Fædrelandskrig og 2. Verdenskrig sluttede for 75 år siden, og der er næsten ikke flere mennesker tilbage, som deltog i disse tragiske begivenheder. I starten af januar 2021 døde den russiske statsborger S. Shtipelman, der var den eneste herboende veteran fra Den store Fædrelandskrig, i en alder af 98 år.

SKOLEELEVER LAVER RESEARCH

Søgegruppen, som blev etableret på basis af en folkeskole på den russiske ambassade i Danmark, har defineret sin opgave som værende at bevare mindet om de sovjetiske befrielsestroppers tapperhed og mod og at forhindre en forvanskning af de historiske fakta. Som en del af sit arbejde iværksætter søgegruppen nu projektet "The Last Landing of the Great Patriotic War" (den sidste landsættelse i Den store Fædrelandskrig), som omhandler de sovjetiske troppers befrielse af Bornholm. Søgegruppen har formået at fremfinde og systematisere unikke arkivalier, udarbejde en mindebog om sovjetiske soldater, som døde under befrielsen af Bornholm, og søge efter deres efterladte og tilmed interviewe et øjenvidne til disse begivenheder.

Søgegruppens arbejde går langt længere end til at udarbejde statistiske data. Det er først og fremmest et omhyggeligt arbejde med at samle så komplette biografier og tjenesteforløb for hver sovjetisk soldat som muligt. Med denne tilgang kan begivenhedernes tidslinje udfyldes med autentiske historier om mennesker, som gav deres liv, for at vi kan leve i fred.

MODSTANDSBEVÆGELSEN HJÆLPER AKTIVT

Bornholm blev befriet fra de tyske besættelsestropper af den 18. Mginskaya Infanteridivision, den Røde Fanes Orden, Suvorov og Kutuzov. Den 9. maj 1945 landsatte torpedobåde under kommando af kaptajn af 3. rang Evgeny Osetsky tropper fra den 18. Infanteridivision på den danske kyst under kommando af oberst Peter Poluveshkin. De sovjetiske styrker i Danmark var under kommando af generalmajor Fyodor Korotkov, og der var permanent udstationeret

▲ Søgegruppemedlemmerne Yana Odarich og Alexander Rulev arbejder løbende med at skaffe retvisende informationer om tiden fra 9. maj 1945 til 5. april 1946, hvor omkring 6.000 sovjetiske soldater befandt sig på Bornholm.

▲ Sovjetiske soldater og danskere danser til musik fra et militærorkester.

▲ Juniorløjtnant V. Ya. Viktoria (t.h.) blev tildelt Røde Stjerne-ordenen samt medaljer for tapperhed ved forsvaret af hhv. Stalingrad og Leningrad. Han blev også tildelt en dansk medalje.

▲ Østre Skole i Rønne blev ramt af flere skud, da de sovjetiske jagere angreb de tyske tropper på Bornholm.

omkring 6.000 sovjetiske soldater på øen. Den danske modstandsbevægelse, som var aktiv på Bornholm under krigen, assisterede aktivt de sovjetiske tropper i denne periode. I henhold til divisionens kamprapporter var der ved landsætningen af de sovjetiske topper omkring 12.500 tyske soldater og officerer på øen.

Efter de tyske tropper på Bornholm havde overgivet sig, etablerede de sovjetiske soldater en venlig relation med lokalbefolkningen. De gamle fotos, der blandt andet er udstillet på Bornholms Museum i Rønne, viser kun smilende og imødekommende ansigter.

DANSKE SOLDATER TAGER OVER EFTER SOVJETTROPPERNE

I foråret 1946 begyndte tilbagetrækningen af de sovjetiske tropper fra Bornholm. Den primære betingelse herfor var, at Danmark aldrig ville placere fremmede tropper på Bornholm. Transportskibene "Vladimir Polukhin", "Pioneer" og "Zoya Kosmodemyanskaya" blev sendt til Bornholm for at hente de sovjetiske soldater. Samtidig med tilbagetrækningen af de sovjetiske tropper den 5. april 1946 ankom regimentet fra den danske hær til Bornholm.

MINDEOBELISK I ALLINGE

På kirkegården i Allinge står der en mindeobelisk for de sovjetiske soldater, som er begravet på øen. Søgegruppen fortsætter med at komplettere listerne over og biografierne om soldater, som ikke har deres navne på monumentet. Samtidig bliver nye oplysninger afsløret. Den sovjetiske mindesten indeholder navnene på soldater, som døde i et forlis i starten af juni 1945, hvor et skib var undervejs fra Rønne til Kolberg. Det danske skib "Vesterhavet", som fragtede sovjetiske soldater, ramte en tysk mine, som selv efter krigens afslutning udgjorde en alvorlig risiko for søfarten i Østersøen. I april-maj 2021 er det planlagt at opsætte en mindetavle med navnene på omkomne sovjetiske soldater og officerer samt danskere på kirkegården i Allinge.

▲ Generalmajor Fyodor Korotkov var i princippet Bornholms kommandant i 11 måneder.

▲ Indgangen til det russiske mindeanlæg på kirkegården i Allinge.

▲ Mindeobelisken på Allinge Kirkegård.

▲ Mange navne er skrevet på mindemuren i Allinge. Flere kommer på, efterhånden som Den Russiske Ambassades søgegruppe finder yderligere data.

11 måneder på godt og ondt

*Tekst: Museumsinspektør, ph.d.
Jakob Seerup, Bornholms Museum.
(Let tilpasset. Red.)*

Den 5. april 1946 var en dag som ingen anden på havnen i Rønne. Tusinder af bornholmere var mødt op for at se de sovjetiske skibe afsejle med de sidste ottehundredede soldater. De var også ivrige for at tage imod de danske soldater, der nu overtog forsvaret af Bornholm. Der lød hurraråb, da den sovjetiske destroyer VLADIMIR POLUKHIN kastede fortøjningerne og med besætningen opstillet langs rælingen stævnede ud af havneindløbet. Folkemængden var tæt pakket på havnen, og mange var klatret op i det flaktårn, som de forhadte tyskere havde opført yderst på havnemolen. De fik sig en gevaldig forskrækkelse, da VLADIMIR POLUKHIN skød salut som afskedshilsen. Russerne havde tydeligvis ikke fået den løse salutammunition med sig, så det var skarpe skud, der dundrede ud over Østersøen, og larmen var øredøvende.

TYSKERNE BESKYDER SOVJETISKE FLY

Forud for den sovjetiske afrejse var gået 11 måneder med usikkerhed. Det hele var begyndt meget dramatisk med de sovjetiske bombardementer af Nexø og Rønne den 7. og 8. maj, hvor store dele af de to byer var blevet smadret, og ti civile bornholmere og et større antal tyske flygtninge og soldater var blevet dræbt. Alt sammen fordi de tyske tropper på øen havde ordre til ikke at overgive sig til sovjetiske tropper. Grunden var, at de ligesom alle andre i Danmark havde hørt frihedsbudskabet i radioen den 4. maj om aftenen, som jo meddelte fra feltmarskal Montgomerys hovedkvarter, at de tyske tropper i Holland, Nordvesttyskland og Danmark havde overgivet sig - underforstået til de engelske tropper. Tyskerne på Bornholm var af mange grunde ikke meget for at overgive sig til Stalins Røde Hær. Så da sovjetiske flyvemaskiner nærmede sig Rønne og Nexø, blev de beskydt af tysk antiluftskyts, hvilket resulterede i de ødelæggende bombardementer.

PÅ DEN FORKERTE SIDE AF STREGEN

Der synes at have været en aftale mellem de allierede stormagter om at dele Europa imellem sig i krigens sidste fase, og Bornholm var altså øst for en linje på et kort i et militært

▲ De sovjetiske soldater blev tilset af den bornholmske embedslæge Svend Erik Kofoed. Bemærk, at lægen både bærer frihedskæmperarmbind og Røde Kors-armbind.

▲ Bogtrykker Axel Gornitzka (i midten med frihedskæmperarmbind) kunne tysk og fungerede som tolk i forhold til de sovjetiske soldater i Allinge.

▲ Ved afskeden den 5. april 1946. I galla ses Bornholms amtmand von Stemmann ved siden af radiospeakeren Gunner "Nu" Hansen. T.v. den sovjetiske general Jakusjov.

▲ De sovjetiske soldater havde masser af plyndringsgods med fra Tyskland og Polen. Her ses møbler og andet godt på kajen i Rønne kort før den sovjetiske afrejse. På Bornholm "nøjedes" russerne med at røve ure og cykler.

▲ Fejring af oktoberrevolutionen i Allinge, 1945. Der bliver paraderet forbi Stalins portræt.

▲ De sovjetiske soldater fandt gerne sammen med lokale kvinder. På dette fotografi ser man, at det godt kunne være rigtig hyggeligt. Anklager om voldtægt og overfald fortæller en lidt anden historie.

hovedkvarter, og derfor var det sovjetiske og ikke engelske styrker, der skulle befri øen fra tysk besættelse. De lærde strides endnu om de finere diplomatiske og politiske detaljer i det forløb, men her på Bornholm kan vi fastslå, at storpolitik kan have meget grelle følger for magtesløse civile.

Den 9. maj 1945 om eftermiddagen ankom de første sovjetiske tropper til havnen i Rønne og gik i land. Stemningen var nervøs, men eftersom den totale og betingelsesløse tyske overgivelse nu var trådt i kraft, skete det, uden at der blev løsnat et eneste skud. I de følgende dage blev bornholmske fiskere og redere indforskrevet til at sejle hver eneste tysker fra Bornholm til Kolberg - i dag Kolobrzeg i Polen. Evakueringen af de mellem 16.000 og 20.000 tyskere skete med rekordfart, så der stort set ingen var tilbage på Bornholm, da der var gået ti dage. Tyskerne var ikke glade, og de bornholmske søfolk og fiskere var heller ikke helt trygge ved forløbet, men det gik.

SOVJETUNIONEN SKAL FORSVARE BORNHOLM

Nu begyndte en meget speciel tid i Bornholms historie. I de næste 11 måneder var det sovjetiske tropper, der havde ansvaret for forsvaret af Bornholm. Bornholm var besat. Det betyder ikke, at man kan sige, at situationen nu var den samme som under den tyske besættelse. Det var to meget forskellige situationer at være besat af Hitlers Tyskland og af Stalins USSR. Under besættelsen var Tyskland den naturlige fjende, og alle havde jo heppet på Stalin og glædet sig, hver gang hans tropper trængte tyskerne tilbage. Og selvom det var sket med bomber og brag i Nexø og Rønne, så var det trods alt Stalins tropper, der havde befriet bornholmerne fra den tyske besættelse.

Krig er noget underligt noget, og da Rønne den 16. maj begravde de ni dræbte bysbørn fra bombardementet, så var det til tonerne af Chopins sørgemarch, spillet af et sovjetisk hornorkester. Det var med andre ord de samme, der spillede til begravelsen, som dem, der havde kastet bomberne. Og sådan måtte det være. Men selvom musikken måske klang smukt, så var det ikke alting, der skulle gå helt harmonisk i den følgende tid.

POSITIVE OG NEGATIVE ELEMENTER

De sovjetiske troppers tid på Bornholm får meget forskellige og modsatrettede skudsmål, alt efter hvem man spørger. Den positive bedømmelse var, at de sovjetiske soldater var befriere, og de var glade for, at krigen endelig var overstået. Der var dans på Store Torv i Rønne, hvor det russiske hornorkester spillede for, mens de lokale ungmøer blev svinget rundt af de russiske Ivan'er. De fremmede soldater var glade for dyr og for børn. De behandlede dyrene rigtig godt, og når de kom ridende med forsyninger på deres hestevogne, fik børnene altid lov til at sidde med på vognen. Soldaterne savnede deres familier og glædede sig til at komme hjem. Billeder af soldater sammen med unge bornholmske kvinder giver også et indtryk af måske endda ret nære forhold.

Men medaljen havde en bagside. De sovjetiske soldater opførte sig ikke alle lige høfligt og venskabeligt. Især i begyndelsen herskede der stor usikkerhed. De nyankomne soldater var nervøse og gik med fingeren på aftrækkeren. Desuden havde de ingen skrupler med at bryde ind hos folk og tage fødevarer, lommeure og alkohol. I hele perioden under den sovjetiske besættelse var der desuden et utal af cykeltverier. Særligt alvorligt var en række voldtægter og overfald. Der anmeldtes i alt 20 voldtægter, men tilsyneladende blev ingen retsforfulgt efter dansk lov. Der fortælles dog om standretter, hvor sovjetiske soldater blev skudt ned efter sådanne anklager, men det er ikke let at verificere.

KRIGSTRÆTTE, MEN KAMPVANTE TROPPER

Hvem var de så, de sovjetiske soldater på Bornholm? De første kom fra den 205. Infanteridivision. I månederne før de kom til den fredelige ø i Østersøen, havde de blandt andet befriet den forfærdelige tyske koncentrationslejr Treblinka i januar og kæmpet mod SS-tropper i Polen for til sidst at indtage den vigtige tyske havneby Gothenhafen (i dag Gdynia). Divisionen var blevet hædrende omtalt af Stalin og havde fået ret til at bære navnet "Gdynka" som minde om, at de havde indtaget Gdynia. Nogle af de sidste sovjetiske soldater på Bornholm kom fra den 132. Infanteridivision, der blandt andet havde været med til at bryde den tyske belejring af Leningrad i januar 1943. Det var med andre ord særdeles kampvante tropper, der pludselig stod på Bornholm i maj 1945. De var krigstræt-

▲ Da nogle af de sovjetiske officerer fik deres hustruer til Bornholm, spredte utrygheden sig. Var de kommet for at blive?

te og præget af deres oplevelser. Samtidig var de bevidste om, at det snart var deres tur til at vende hjem til familie og venner. Det var ikke let at opretholde disciplinen blandt soldaterne, der var besjælet af en stærk hjemve.

SAMARBEJDE MELLEM DANSK POLITI OG SOVJETISKE MYNDIGHEDER

Et udtryk for de sovjetiske soldaters hjemve og generelle sindsstemning var den enorme tørst efter alkohol. Man får fornemmelsen af, at soldaternes opsparede frustrationer og indtryk nu skulle bearbejdes og dulmes med vodka, snaps, brændevin, frugtvin, øl og i det hele taget alt, hvad der bare lugtede af promiller. Der findes masser af beretninger om, hvordan soldaterne brasede ind hos familier og i forretninger og bare tog for sig af, hvad de fandt. I frisørsaloner var det hårvand og barbersprit, der ganske enkelt blev bælet ned af sovjetiske soldater. Hen over sommeren 1945 skred de sovjetiske myndigheder i samarbejde med dansk politi ind over for problemet.

Der blev ved razziaer konfiskeret masser af forbudte flasker i de sovjetiske lejre. Aviserne var på opfordring af amtmanden generelt meget tilbageholdende med at skrive om problemer i forhold til de sovjetiske styrker. Det var vigtigt for at opretholde det gode forhold mellem parterne. Men i dette tilfælde blev det offentligt indskærpet i aviserne, at det var forbudt og strafbart at sælge kogesprit til russerne. Dette viser noget om, at der ikke blot var tørstige soldater i disse transaktioner, men også bornholmere, der var ude på at tjene nogle hurtige penge. Den 1. august 1945 blev det helt forbudt for både lokale butikker og privatpersoner

at sælge alkohol til russerne. Selv i apoteket lå der en lille seddel på disken på både dansk og russisk, hvor der stod, at da "der er stor Mangel paa Spiritus til medicinsk Brug" kunne dette ikke sælges til de russiske soldater, også selv om de havde en rekvisition fra en russisk læge.

Historierne om alkoholproblemerne blandt de sovjetiske soldater har været kendt længe. Men det er først mange år efter, at det nu er kommet frem, at en decideret alkoholrelateret tragedie var sket kort tid efter russernes ankomst til Bornholm. Det viser sig nemlig, at der den 24. maj blev begravet ni soldater i Allinge, der alle var omkommet af alkoholforgiftning. Det er uægtelig tragisk at tænke på, at de soldater, der havde været gennem verdenskrigens rædsler og havde overlevet og nu kun tænkte på at komme hjem, skulle dø, netop som de skålede for sejren. Det understreger på sin helt egen måde, hvordan krig på mange måder er meningsløs.

UKENDT KATASTROFE

Døden er et vilkår, som soldater og søfolk lever med. Men de soldater, der ligger på den sovjetiske krigerkirkegård i Allinge, er ikke faldet i kamp. De ni døde som ovenfor nævnt af druk. En anden omkom i et trafikuheld, en tredje af en hjertelidelse. Men flertallet af gravene er 18 soldater, der døde ved en ret ukendt skibskatastrofe. Det var det danske statsskib "Vesterhavet", der på vej mod Bornholm et par kilometer uden for Kolbergs havn stødte på en sømine. Der omkom næsten 200 soldater og ti danske søfolk. De 18 blev begravet i Allinge. ▶

Samme dag, som Tysklands betingelsesløse kapitulation trådte i kraft, den 9. maj 1945 sent på eftermiddagen, fandt der to mindre træfninger sted nær Bornholm. De stod mellem sovjetiske og tyske enheder og resulterede i dræbte og sårede på begge sider. Årsagen til kampene skal findes i, at tyske enheder skulle blive, hvor de var, efter at overgivelsen var trådt i kraft. Den ene træfning fandt sted nordøst for Bornholm og blev observeret af mange bornholmere fra kysten, da sovjetiske fly bombarderede en tysk flygtningekonvoj, og to mindre fartøjer blev sænket. Det så drabeligt ud, og bagefter spredte der sig et rygter om, at der var omkommet 30.000 tyskere! Det korrekte tal var imidlertid 15 omkomne.

Næsten samtidig foregik der en egentlig kamp mellem sovjetiske torpedobåde og det tyske forsyningskib RUGARD, der havde en 88 mm kanon på fordækket. Denne kamp fandt sted umiddelbart vest for øen på Rønne Banke. De sovjetiske skibe skød varselsskud og fik RUGARD standset, hvorefter det lod som om, det ville sejle med russerne ind til Rønne. Imidlertid vendte det tyske skib og beskød de sovjetiske skibe med sin kanon. Mirakuløst undgik tyskerne at blive ramt af russernes torpedoer, og en

fuldtræffer i et sovjetisk skib resulterede i, at en bådsmænd ved navn Prikhodko blev hårdt såret. Han blev indlagt på sygehuset i Åkirkeby og døde senere af sine sår. Det var formentlig Kriegsmarines sidste kamp i Østersøen i 2. Verdenskrig. RUGARD sejlede videre til Kiel med sine flygtende soldater og civile.

NY HVERDAG PÅ BORNHOLM

Efter den indledende dramatik begyndte hverdagen på ny på Bornholm. Hovedopgaven var at få genopbygget Rønne og Nexø, og med hjælp fra Sverige blev 300 træhuse opført i rekordfart. Bykerne i begge byer fik en velgennemtænkt renovering, og der var stor tilfredshed med genopbygningen. De mange sovjetiske soldater så man egentlig ikke så meget til. Ud over enkelte sociale begivenheder som fodboldkampe og pinsebal på Store Torv i Rønne med dans og russisk militærmusik, var der ikke megen kontakt. Den sovjetiske ledelse forsøgte i vid udstrækning at holde de mange soldater adskilt fra bornholmerne. Men eftersom der var op mod 8.000 sovjetiske tropper på det relativt lille område, var det umuligt at hindre samkvem i et vist omfang. Sporene efter alkoholtragedien skræmte formentlig.

I stigende grad blev forholdet til russerne præget af usikkerhed. Den første besked fra de sovjetiske officerer var, at man kun var på Bornholm for at sikre øen og befri den fra tyskerne. Men da tyskerne var rejst, forblev russerne. De etablerede mere permanente lejre, og efterhånden kunne man se, at enkelte af officererne fik deres hustruer til øen. Det lignede en mere permanent tilstedeværelse. Der forekom stadig overfald og røverier, men der opstod aldrig en egentlig modstand mod russerne. Man gik ud fra, at russerne ville rejse før eller siden. Da en sovjetisk soldat blev slået ned med en pæl efter en beruset aften i slutningen af juli måned, faldt mistanken på en ung bornholmer. Der blev rejst sag, men han blev frikendt. Der var ingen krav fra sovjetisk side om repressalier.

Blandt bornholmerne var lettelsen stor, da de sidste sovjetiske skibe sejlede ud af havnen i Rønne den 5. april 1946. Alle havde en fornemmelse af, at en usikker tid var slut. De næste årtiers kolde krig ventede forude, og sovjetiske skibe og kampfly ville vedblive at være en faktor i farvandet rundt om klippeøen, men nu var det trods alt danske soldater, der tog sig af Bornholms forsvar.

Bornholmernes holdning til befrielsen i 1945 er ambivalent

Af *Thomas Thors, borgmester for Bornholms Regionskommune*

Den 5. april 2021 er det 75 år siden, at de sidste sovjetiske soldater forlod Bornholm. Det blev dengang markeret med en stort anlagt parade med de danske soldater, der da var ankommet for at overtage forsvaret af Bornholm. I radioen kunne hele Danmarks befolkning følge med, mens Gunnar "Nu" Hansen rapporterede og interviewede. Det er en begivenhed i Bornholms historie, som der ikke har været tradition for at fejre eller mindes i særlig grad. Men det er ikke desto mindre en markant begivenhed, som fortjener opmærksomhed, ikke blot på Bornholm, hvor den i år vil blive mindet, men også i det øvrige Danmark. Begivenhederne

den 5. april 1946 markerede det glædelige, at Bornholm stadig skulle være en ligeværdig del af Danmark - og ikke, som man frygtede på et tidligere tidspunkt, en mere eller mindre permanent del af den sovjetisk kontrollerede østblok

På Bornholm har holdningen til befrielsen i 1945 altid været ambivalent. Der var en udbredt opfattelse af, at bornholmerne var blevet glemt og svigtet af Christiansborg i dagene efter bombardementerne af Nexø og Rønne den 7. og 8. maj. Ved Rigsdagens åbning den 16. maj kunne man i den radiotransmitterede begivenhed høre, hvordan Danmark var sluppet nådigt gennem krigen - mens bornholmerne og deres ofre ikke blev omtalt med et ord! I

radioen hørte man om fest og glæde i resten af landet i dagene efter den 4. maj, og der var en udbredt skuffelse over, at der ikke var større omtale af det, der var sket med Rønne og Nexø. Det skal dog retfærdigvis nævnes, at regeringen og folketinget efterfølgende gjorde en stor indsats allerede i 1945 for at genopbygge byerne. Ligesom den svenske regering forærede de såkaldte svenskehuse til Bornholm.

STOR GLÆDE OVER ET FARVEL TIL TYSKERNE

Der var naturligvis stor glæde over, at de tyske soldater var blevet tvunget til at forlade øen. På trods af at russernes voldsomme bombardementer af Rønne og Nexø kunne have ført til et voldsomt modsætningsforhold mellem de russiske tropper og bornholmerne, var der en erkendelse af, at Sovjetunionen havde lidt forfærdelige tab efter den tyske invasion i 1941 og frem til sejren over det nazistiske Tyskland, og at de sovjetiske soldater rent faktisk havde befriet Bornholm fra den tyske besættelse. Det var derimod ikke så nemt for bornholmerne at forstå, at det ikke havde været muligt for Frihedsrådet og befrielsesregeringen i København at forhindre bombardementerne via deres kontakter til de allierede. Også her følte man et svigt.

BORNHOLM GLEMT ENDNU EN GANG

I årene efter 2. verdenskrig var 4. maj skolefriday i hele landet. I byerne opstod traditionen med at sætte lys i vinduerne som et symbol på, at mørklægningen blev afskaffet, samtidig med, at lysene også var et symbol på håb og frihed. Også på Bornholm blev der sat lys i vinduerne. Ved tiåret for befrielsen var der stor festivitas i hele landet - også på Bornholm, hvor der var optog, taler og musik. I aviserne kunne man læse, hvordan Allinge var illumineret med lys i vinduerne i hele byen. Der var ikke noget modsætningsforhold i at fejre befrielsen sammen med resten af landet, selvom forholdene på Bornholm havde været anderledes i den første periode. Senere er der opstået en modfortælling om, at man aldrig har haft lys i vinduerne på Bornholm. Det er ikke helt korrekt. Der er givetvis en del familier, hvor det ikke har været tradition, men i de første år efter krigen var det ikke noget, der blev anset som "ubornholmsk". Men i forbindelse med fiskerikrisen i begyndelsen af 90'erne, og ikke mindst i forbindelse med forsvarsforliget i 1999, hvor Bornholms Værn blev nedlagt og erstattet af to udrykningsbataljoner - og hvor Almegårds kaserne i de følgende år faktisk var lukningstruet - var der på Bornholm en følelse af at være blevet glemt endnu engang. I de senere år, hvor der har været større optimisme og fremgang på Bornholm, kan man se, at folk igen sætter lys i vinduerne den 4. maj.

I 1945 var der næppe nogen, som kunne forestille sig, hvordan verden ville udvikle sig i de kommende årtier. Den kolde krig og jerntæppet, der i årene efter 2. Verdenskrig blev sænket ned gennem Europa, og den tiltagende fornemmelse af, at Bornholm ville kunne have været endt på den forkerte side af den grænse, var kun noget, man svagt kunne ane i sommeren 1945. Men der er ingen tvivl om, at efterhånden som månederne gik, og de sovjetiske soldater ikke rejste, og det forhold, at en del af officererne efterhånden fik deres hustruer til øen, gav anledning til en tvivl om og en frygt for, om de sovjetiske tropper nogensinde ville rejse hjem? Det var en bekymring, der kom til at præge bornholmerne.

KUN DANSKE TROPPER MÅ FORSVARE BORNHOLM

Den aftale, der i sidste ende blev betingelsen for de sovjetiske troppers afrejse den 5. april 1946, indebar, at Bornholms forsvar kun måtte varetages af danske tropper. Der måtte ikke være udenlandske soldater på øen. Det viste sig eksempelvis i 1983, da man ønskede at indbyde det amerikanske flyvevåbens swingband til at underholde ved det årlige dyrskeue. Da reagerede den sovjetiske ambassade med en vred note, og selvom amerikanerne kun var bevæbnet med trompeter og tromboner, så blev de forment adgang til øen!

STOR TILSLUTNING TIL HJEMMEVÆRNET

Den bornholmske krigserfaring var en ganske anden end resten af Danmarks. Der var i den kolde krig her på øen en erkendelse af, hvor udsat Bornholm ville kunne blive i en konfrontation mellem stormagterne. Og der var en dyster viden om, at det kun var et relativt lille kontingent soldater i marinen, i flyvevåbnet og i hæren, der i givet fald skulle forsvare øen. Det er ikke noget tilfælde, at det netop var på Bornholm og i Sønderjylland, at tilslutningen til Hjemmeværnet blev allerstørst under den kolde krig. Det var i de områder, hvor man følte, at der i særlig grad skulle gøres en indsats mod truslen udefra.

DEN LANGE BEFRIELSE

Det anspændte forhold til Sovjetunionen prægede Bornholm under hele den kolde krig. Også i dag er det relevant for øen at forholde sig til vores store nabo mod øst. Der blev under

den sovjetiske besættelse 1945-46 i Allinge begravet 30 sovjetiske soldater på Allinge kirkegård. Repræsentanter fra Sovjet - siden fra Rusland - er i alle årene efter 1946 kommet til øen for at lægge krans ved mindesmærket i Allinge. Ordet "besættelse" har i alle årene været kontroversielt. Selve befrielsen fra den tyske besættelse varede kun de få uger, det tog at få evakueret de tyske tropper og flygtninge væk fra øen. De 11 måneder frem til april 1946, hvor russerne forlod Bornholm, er blevet kaldt "den lange befrielse". Begge betegnelser er nu i overvejende grad blevet erstattet af det mere neutrale begreb "den sovjetiske tilstedeværelse".

RUSSISKE REPRÆSENTANTER ER ALTID VELKOMNE PÅ BORNHOLM

I dag er forholdet til de russiske befriere heller ikke helt ukompliceret. Som en del af NATO og EU må Danmark i disse år erkende, at selvom den kolde krig er slut, så er det alligevel ikke let at leve i harmoni med Rusland. Der er mange uenigheder, og det viser sig på flere måder. Et eksempel på det er, at der efter Ruslands annektering af den ukrainske Krim-halvø i 2014, ikke længere deltager danske soldater i uniform ved den årlige kransenedlægning i Allinge. Men de russiske repræsentanter er - ligesom de var det under hele den kolde krig - velkomne herovre. Der vil i år blive opsat et mindesmærke i Allinge for de søfolk og soldater, der gik ned med det danske skib "Vesterhavet" den 29. maj 1945. Her omkom 10 bornholmske søfolk og over 170 sovjetiske soldater, da skibet stødte på en mine på vej til Bornholm.

Selvom relationerne mellem Rusland og Danmark også i disse år kan have sine udfordringer, så står vi ved, at vi har en fælles historie, som det er værd at mindes.

"Selvom relationerne mellem Rusland og Danmark også i disse år kan have sine udfordringer, så står vi ved, at vi har en fælles historie, som det er værd at mindes."

DISTRIKT I

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Maglemosevej 33, Marbjerg, 2640 Hedehusene
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Frederiksberg, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT II

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Rypevænget 109, 2980 Kokkedal
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT III

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Fjordparken 4, 4300 Holbæk
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT IV

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Henrik Marrill Christiansen
Grønsundvej 17, 4780 Stege
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Haslev, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT VII

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Gl. Nybyvej 25, Troense, 5700 Svendborg
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT IX

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Mågen 9, 6270 Tønder
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT X

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Frøvången 1 H, 8920 Randers NV
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjaet@post.tele.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT XI

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Søndervænget 14, Jebjerg, 7870 Roslev
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn og Struer

DISTRIKT XII

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14, 9310 Vodskov
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

Så startede den gradvise genåbning af Danmark, men desværre ikke helt som vi godt kunne tænke os. Forsamlingsforbuddet blev foreløbig fastholdt frem til påsken, men med mulighed for at mødes op til 25 personer udendørs under organiserede forhold.

Dette har bl.a. medført, at terminen for afholdelse af generalforsamlingerne nu er udskudt til udgangen af juni 2021, og hæves forsamlingsforbuddet ikke i tilstrækkelig grad, er vi klar til igen at udskyde terminen. Jeg tror dog på, at vi kan gennemføre Sendemandsmødet i Skagen den 11. september 2021. Trods disse udskydelser vil jeg dog opfordre bestyrelserne til at få regnskabet for 2020 gjort færdigt og fremlagt, så medlemmerne allerede nu kan få stillet deres eventuelle spørgsmål og afmystificeret formodninger etc.

En ganske positiv oplevelse er, at Forretningsudvalget har gennemført sit første virtuelle møde, og det forløb over al forventning. Dette blot for at understrege, at virtuelle møder bestemt er en mulighed i fremtiden. Jeg ser dog på ingen måde, at de hverken kan eller skal erstatte vores fundamentale behov for fysisk kammeratligt samvær, men er et muligt supplement i en snæver vending, der sparer både tid og penge.

De økonomiske konsekvenser af pandemiens hærgen har sat sine tydelige spor for mange af vores afdelinger - ingen indtjening ud over kontingentet, men fortsat driftsudgifter og måske endda kommende behov for større reparations- og vedligeholdelsesarbejder i marinestuerne. Vi har i Landsledelsen lidt viden om fonde, statslige og kommunale tilskudsordninger samt kontakter til medier m.m. Disse deler vi naturligvis hellere end gerne med jer, så tøv ikke med at tage kontakt, hvis I har konkrete udfordringer, overvejelser om løsningsmuligheder eller blot idéer til optimering af jeres økonomi i afdelingerne. Har I selv gjort jer erfaringer, så del dem gerne med andre afdelinger og os i Landsledelsen. Kort sagt vil fonde generelt ikke støtte drift, og de offentlige tilskudsordninger kræver fundamentale vedtægtsændringer hos os, hvis vi skal kunne komme i betragtning.

LANDSSEKRETÆREN

Her medio marts 2021 ser det ud til, at der efterhånden kommer gang i det danske samfund igen. Tolv måneder, hvor lokalafdelingernes synlighed har været næsten ikkeeksisterende, skal indhentes. På den baggrund opfordrer landssekretær Birger Tykskov til, at bestyrelserne giver den gas, når vi igen må stille op på gader og stræder for at synliggøre Danmarks Marineforening.

– Såvel redaktøren som jeg er klar til at give en hjælpende hånd, uanset hvor i landet der er brug for opstilling af vores udstillingstelte, der som bekendt er fyldt med relevant info- og hvervemateriale i såvel elektronisk som fast form, lyder det fra Birger Tykskov. Han gør samtidig opmærksom på, at bookingarket for såvel 2021 og 2022 er klar til at blive udfyldt.

– Der har været mange forespørgsler, så nu skal vi bare have kalenderen fyldt op, lyder det fra landssekretæren. Udstillingstelte kan reserveres ved henvendelse til Birger Tykskov på telefon 51232112 eller til Leif Mortensen på 21923055.

AMAGER

amagemarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

LANDSFORMANDEN

▲ Landsformand Steen Engstrøm er med myndighedernes udmeldinger primo marts ret sikker på, at Danmarks Marineforenings Sendemandsmøde bliver gennemført som planlagt den 11. september 2021.

LANDSSEKRETÆREN

▲ Vi skal have Danmarks Marineforenings informative udstillingssæt på hårdt arbejde landet rundt, mener landssekretær Birger Tykskov.

BOGENSE

bogensemarineforening.dk

BRØNDBY

marineforening.dk

Bestyrelsen i Brøndby Marineforening venter med længsel på en genåbning af samfundet.

– Efter et år med covid-19 er det imponerende, at medlemmerne stadig bakker op. Et stort bravo skal lyde for vores medlemmer af både Marineforeningen og afdelingens skyttelav. Selv om de ikke er i stand til at mødes fysisk, så lader de os vide, at de er på pletten, så snart vi må samles igen. Fællesskabet er stort og skal nok stå sin prøve. Vores tanker går til de kammerater og deres familier, både i vores egen afdeling, men også i andre afdelinger, der har været ramt af covid-19 på den ene eller anden måde, skriver Kim von Wowern.

GRENAA

▲ Amalie Hougaard Jensen har her sin far Tommy Hougaard Jensen (i.m.) og afdelingsformand for Grenaa Marineforening, Per Schultz Petersen, som vidner, da hun ved et lille event i februar modtog Sofus Mindelegat i marnehuset. (Foto: Steen Poulsen)

HIRTSHALS

▲ Professionelt arbejde udført ved tømning af olietanken ved marnehuset på Hirtshals Havn. (Foto: Poul Erik Frandsen)

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Som i flere andre lokalafdelinger har bestyrelsen i Ebeltoft Marineforening også vendt nedlukningstiden til noget positivt.

– Der er igangsat en renovering af kabysen med ny dørk og inventar. Vi har selvfølgelig måttet ud til autoriserede håndværkere for visse dele af projektet, men ellers har vores gode medlemmer selv været i gang. Og vi ser frem til at kunne "dokke ud" med en fin ny kabys. Det er svært at sige, hvornår vi igen kan fyre op under kedlerne, men mange medlemmer har givet udtryk for, at de savner kammeratskabet, skriver Peter Brøgger.

Skyttelavet:

Skyttelavet i Ebeltoft Marineforening skulle efter planen have været vært ved Landsskyttestævnet i marts 2021. Den nuværende agenda fra Landsskytteudvalget har fastsat weekenden den 2.-3. oktober til afholdelse af eventet.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

FANØ

fano-marineforening.dk

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksvaerkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Som fortalt på bagsiden af denne udgave arbejder bestyrelsen i Faaborg Marineforening på at fremdrage og formidle lokalhistoriske elementer med vinkel til det maritime miljø i Faaborg-Midtfyn Kommune. Senest historien om den tyske marinestation fra 2. Verdenskrig på Horne Land.

GILLELEJE

gillelejmarineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

GRENAA

grenaamarineforening.dk

Den første tirsdag i februar 2021 afholdt Grenaa Marineforening den traditionelle ceremoni: prisoverrækkelse af kr. 5.000 fra Sofus Mindelegat. Årets prismodtager var Amalie Hougaard Jensen, der den 17. februar 2021 startede sin uddannelse som ubefaren skibsassistent på skoleskibet "Danmark".

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

Afdelingskasserer i Haderslev Marineforening, Carl-Erik Knudsen, modtog primo 2021 en straksopkrævning fra et tysk firma på 3.119 euro for køb af værktøj og maskiner bestilt af afdelingsformand Svend F. Detlefsen. Afdelingens interne betalingsprocedurer forhindrede, at opkrævningen blev betalt.

– Når jeg fortæller dette, er det for at advare marineforeningskollegerne i afdelingerne om sådanne falske opkrævninger, siger Svend Detlefsen, der også oplyser, at den falske regning selvfølgelig blev ignoreret.

HALS

halsmarineforening.dk

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

En lidt uønsket jubilæumsaktivitet blev i dagene omkring den planlagte 100-års-reception og aftenfest (læs artikel på tekstsiderne) gennemført af nogle personer, der på yderst professionel vis tømte marnehusets olietank for indhold.

– Vi troede, at vi havde fået tanken tyverisikret, men nej, siger afdelingsformand Poul Erik Frandsen. – Så nu er vi i gang med at få installeret fjernvarme.

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

I Holbæk Marineforening savner medlemmerne fællesskabet, og glæder sig derfor til, at foreningslivet kan komme i gang igen. Det oplyser Jørn Michaelsen, der samtidig fortæller, at der er lavet et foreløbigt program, som bestyrelsen håber kan gennemføres. Går det som planlagt, står den derfor på generalforsamling den 28. maj. Generalforsamlingen starter med skafning kl. 1800. Den 25. juni er der kammeratskabsaften medens den i november 2020 udsatte 100 års jubilæum planlægges afviklet den 18. september.

Ud over arrangementerne i lokalafdelingen skal der også afvikles forårs-distriktsmøde med distriktsformanden som indbyder.

I øvrigt opfordre Jørn Michaelsen til, at hvis der er medlemmer i afdelingen der har haft en oplevelse de vil dele med kollegaerne i Holbæk Marineforening, skal de videreformidle denne til ham, ved at sende en mail til gnavpot960@gmail.com

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

koldingmarineforening.dk

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Den ordinære generalforsamling inklusive de eftertragtede gule ærter med tilbehør skal efter vedtægterne afholdes inden udgangen af februar, men en vis covid-19 kom i vejen, og begivenheden blev udskudt, og indkaldelsen lyder på slutningen af marts. Det skriver Erik Staffeldt medio februar 2021 og uddyber:

– Pandemiens neddrøsling af medlemsaktiviteterne og det kammeratlige samvær har sine lyspunkter. Medlemsbladet UDKIGGEN kom ud i januar med en skriftlig beretning fra bestyrelsen ved afdelingsformand Per Vilstrup Olesen. Heri fremgår et nyt vigtigt initiativ: Medlemstallet i vores afdeling har gennem en årrække været faldende, men det har bestyrel-

sen sat fokus på i året, der er gået. Der er vedtaget en medlemsstrategi, som blandt andet indeholder følgende mål:

- 1: At styrke følelsen af at være en del af et unikt fællesskab.
- 2: At nye medlemmer skal føle sig velkomne og velinformerede ved start.
- 3: At tilliden mellem medlemmerne øges, så medlemmerne føler et medansvar.
- 4: At medlemmerne deltager på Københavns Marineforenings forskellige medieplatforme, så informationer og debat får så stor en berøringsflade som muligt.
- 5: At medlemstallet stiger løbende. Ved udgangen af 2020 skal medlemstallet være på 80 aktive. Dette er blandt andet en nødvendighed for, at pind 3 og 4 kan indfries.
- 6: At medlemmerne deltager i rekrutteringsindsatsen.

KØGE

koege-marineforening.dk

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

MORSØ

morsmarine.dk

Medio februar skriver bestyrelsen, at der ikke er meget at berettet i denne nedlukningstid.

– Men vi har brugt tid på at få nogle opgaver løst. Blandt andet har vi fået malet fyrrummet, så det nu fremtræder som et ryddeligt og pænt depot. De sidste sponsorkilte er opsat på sponsortavlen i marinestuen, så alt er klappet og klart til at genoptage aktiviteterne.

Vi håber, at den gode disciplin omkring pandemien holder, og at vaccinerne får så stor udbredelse, at vi får mulighed for at mødes i lidt større forsamlinger. Det sidste års prøvelser vil sætte sig varige spor, uanset om vi får bugt med smitten, og de nuværende hygiejneregler vil sikkert blive en fast del af hverdagen.

Når vi får tilladelse til at åbne, vil bestyrelsen gøre sig anstrengelser for at søsætte arrangementer, og vi vil uanset åbningsdatoen starte med "3 halve om lørdagen", som vi har haft stor succes med i vintermånederne. Vi mangler også nytårskur og generalforsamling, som vi vil forsøge at slå sammen til noget ekstra festligt, fortæller afdelingsnæstformand Anton Kirk Toft.

MØEN

moensmarineforening.dk

Bendt Lund fortæller, at bestyrelsen i Møen Marineforening arbejder hårdt for at klare krisen i disse pandemitider. Arrangementerne kom for en kort stund i gang medio 2020. Men den nye nedlukning gør, at den hen over årets sidste måneder som den eneste aktivitet, kun er afholdt nogle få bestyrelsesmøder.

Afdelingen har i skrivende stund små 100 medlemmer. De ser alle frem til, at der igen kan komme gang i faglige møder, bankospil, fregatskydning samt fester i al almindelighed.

– Dette vil også bidrage med et overskud til drift og vedligeholdelse af marinehuset, lyder det fra Bendt Lund.

Og som det fremgår øverst i denne note, har Møen Marineforening fået etableret en hjemmeside.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

Skibsreder A. P. Møller skrev engang til en af sine forretningsforbindelser, at "Det er i nedgangstider, man skal forberede sin virksomhed til opgangstider". Disse kloge ord forsøger bestyrelsen i Nyborg Marineforening at efterleve. Således arbejder en kreds af medlemmer med afdelingens banjemester og kvartermester som tovholder på en opdatering af Marinehuset.

I håb om at de gældende restriktioner er overstået den 6. juni 2021, planlægger bestyrelsen at arrangere en mindehøjtidelighed på denne dato for at markere D-dag 1944 og samtidig ære omkomne søfolk.

Afdelingens grafiske udvalg udfører ifølge Kurt Verner et stort arbejde med at gøre lokalbladet og hjemmesiden så informativ og læsevenlig som muligt. Herudover fortsætter udgivelsen af maritimrelevante publikationer. Næste hæfte bliver i forbindelse med 30-året for udsendelse af korvetten OLFERT FISCHER i 1991 til Golfen. Arbejdstitlen er derfor "Med OLFERT til Golfen".

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

Næstved Marineforenings 100-års-reception, som var planlagt til den 9. februar 2021, er som det fremgår af artiklen på tekstsiderne skudt til hjørne. Men bestyrelsen har i skrivende stund ultimo februar fokus på, at så snart de gældende restriktioner ophæves, bliver der indkaldt til festreception i Marinehuset i Næstved.

ODENSE

odense-marineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

Skyttelavet:

Ole Poulsen fortæller, at alle aktiviteter i Randers Marineforenings skyttelav for nuværende er sat på standby.

– Vi afventer besked fra Skyttekredsen om, hvornår vi må begynde at skyde igen, siger han og oplyser samtidig, at han er optimist i forhold til skytternes forberedelse til Landskyttestævnet i Ebeltoft den 2. og 3. oktober 2021.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STEVNS

Afdelingsformand Gert Arno Pedersen sender et par hjertelige fødselsdagslykønskninger til såvel nærværende tidsskrifts redaktør (75) som Danmarks Marineforenings forretningsfører (70).

– Vi takker jer begge for et godt samarbejde, lyder det fra Stevns.

Afdelingen har i øvrigt ligget stille siden generalforsamlingen 2020. Bliver det muligt i forhold til forsamlingsrestriktionerne, skal generalforsamlingen i år afholdes den 23. april.

STRUER

– Hvad gør man med en marinestue, der står knivskarpt med byens bedste udsigt og samtidig er ramt af coronanedlukning? Dette aktuelle spørgsmål stiller Mads Lund, afdelingsformand i Struer Marineforening, og fortsætter: – Det spørgsmål trængte sig på hen over vinterens nedlukning i Struer Marineforening. Svaret er, at man lejer/låner lokalerne ud til nære virksomheder, der mangler mødelokaler i forbindelse med coronaafstand m.m. Således har vi i Struer Marineforening udlånt vores marinestue til en af vores naboer, Global Wind Academy, som underviser teknikere i blandt andet offshoresektoren. De var selv presset på lokaler grundet øgede afstandskrav. Vi vil rigtig gerne have et godt naboskab, så det var naturligt at sige ja, da de spurgte, om de måtte anvende lokalerne i Marinehuset til undervisning, fortæller Mads Lund, der sammen med den øvrige bestyrelse håber, at nogle af kursisterne har fattet interesse for at blive medlem i en af Danmarks Marineforenings lokalafdelinger. Og dette selvfølgelig gerne i Struer Marineforening.

Mads Lund er selv ansat i firmaet Grønbech & Sønner. En landsdækkende virksomhed etableret i 1828 af søkaptajn Michael Johan Grønbech. Virksomheden har en lokalafdeling i stationsbyen Vinderup, der ligger nogle kilometer øst for Struer. Grønbech & Sønner havde også brug for lokaler til mødeaktiviteter, hvilket blev løst via en lejeaftale med Struer Marineforening. – Det er en stor fornøjelse at fremvise marinehusets lokaler til en ny gruppe og på en ny måde, samtidig med at vi kan lave en lille skilling til foreningskassen, lyder det fra Mads Lund.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Med Kurt Kaysen og Erik Jørgen Bodal som informanter, kan det oplyses, at medlemmer i Svendborg Marineforening under coronanedlukningen holder kedlen i kog, så marinehuset som altid står rent og pænt overalt, når marinestuen kan genåbnes.

Den daglige drift betyder også, at nogle besætningsmedlemmer af Travaljelaugget løbende lænser travaljen, når bundbrædderne begynder at flyde.

Bestyrelsen holder også gang i de mere officielle pligter. Således deltog tre mand den 29. januar i bisættelsen af tidligere distriktsformand for distrikt Fyn og æresmedlem i Danmarks Marineforening, Børge Leif Halfdan Ferning, fra Nyborg Vor Frue Kirke.

Afdelingsformand Erik Jørgen Bodal sørger også for, at medlemmer med runde fødselsdage får en hilsen fra Svendborg Marineforening på dagen. Bestyrelsesarbejdet pågår med ét månedligt møde, hvor afdelingsformand, næstformand og kasserer tager hånd om den nødvendige drift og opgaver, der skal tages stilling til.

– Hvis der er medlemmer, der normalt betaler kontingent kontant i marinestuen, og nu ikke kan komme til at betale, så giv os et praj på telefonen, så finder vi en løsning for at kunne betale kontingentet for 2021, opfordre Erik Bodal.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

Sønderborg Marineforening er medlem af kontaktudvalget for De Militære Traditioner i sønderborgområdet. Derfor deltog afdelingen også med flag og flagbærer ved mindehøjtideligheden for to allierede flybesætninger, der i 1944 mistede livet på det nordlige Als. Det fortæller Leif Larsen, der uddyber:

– Sønderborg Marineforening er ude med flaget rigtig mange gange i løbet af året. Denne begivenhed var den første her i 2021. Forude venter 14 arrangementer, hvor vi deltager. To af vores medlemmer varetager jobbet. Det er ansvarshavende banjemester J. W. Kiølseth og slopkistebestyrer B. S. Møller, der er vores faste flagbærere.

Årets flagarrangementer slutter som regel med markeringen af våbens-tilstandsdagen under 1. Verdenskrig den 11. 11. 1918 klokken 11.

VIBORG

Viborg Marineforening har også været hårdt mærket af covid-19-restriktionerne med en lukket marinestue og aflyste arrangementer til følge. Dog er intet så skidt, at det ikke er godt for noget andet. En stor del af bestyrelsen har med formanden i spidsen fået renoveret både marinestuen og kabyssen, så de fremtræder nymalede og imødekommende. Det fortæller Lars Teibøl, der samtidig glæder sig til, at medlemskollegerne igen kan komme i stuen og tjekke det flotte arbejde.

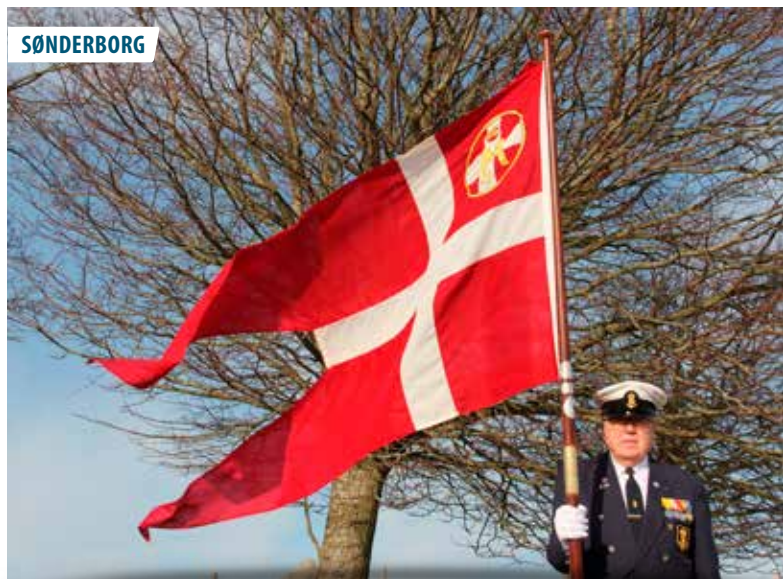
Generalforsamlingen er også i Viborg Marineforening udskudt og forventes afholdt i slutningen af april, hvorefter det nye årsprogram vil foreligge.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

SØNDERBORG

▲ Flagbærer i Sønderborg Marineforening J. W. Kiølseth ved et af de 15 flagarrangementer, hvor afdelingen deltager i år. (Foto: Leif Larsen)

VIBORG

▲ Marinestuen i Viborg har hen over coronanedlukningen gennemgået en større renovering.

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Næstved Marineforening runder de første 100 år

Med stiftelsesdag den 9. februar 1921 havde bestyrelsen på samme dato i år tilrettelagt et større receptionsarrangement for at markere den sydvestsjællandske marineforenings 100-års-jubilæum.

Som de fleste festligheder, der var planlagt til vinteren 2020/2021, er begivenheden udsat, til der igen kommer gang i det sociale liv i landet.

– Men vi lover, at når vi når derhen, skal der nok blive budt til fest, fastslår afdelingsnæstformand René Juul Petersen.

Han slår i samme moment fast, at Næstved Marineforening holder afdelingens gode traditioner i hævd. Eksempelvis har de populære fregatskydninger siden første skydning i 1945 kun været aflyst to gange. Første gang lige efter krigen og så under coronapandemien i 2020.

De løbende medlemsarrangementer omfatter blandt andet onsdags åbent hus, hvor en fast stab af medlemmer anduver marinehuset for at dyste i den ædle raflesport. Marinestuen har derudover åbent hver lørdag med mange besøgende. Der er også stor tilslutning til bankospil og mandeaften. Mandeventet er med god mad og fra tid til anden også med deltagelse af ledsagere.

AKTIVT SKYTTELAV

Afdelingsnæstformanden fremhæver også afdelingens skyttelav. Skytterne er faste deltagere ved Danmarks Marineforenings Landskyttestævne samt lokale pokalskydninger mellem kommunens forsvarsforeninger. De relativt gode resultater kræver, at skytterne har fokus på at holde formen vedlige gennem træningskydningerne hen over skyttesæsonen. Og det har de.

– Vi ser fortrøstningsfuld på fremtiden for Næstved Marineforening og glæder os til, at der igen kommer gang i foreningslivet og medlemsaktiviteterne i marinehuset, lyder det fra René Juul Petersen.

▲ Disse syv næstvedborgere udgjorde Næstved Marineforenings første bestyrelse. Som det var vanen dengang, blev personerne navngivet med titel. Barbermester Christiansen, købmand Vilhelm Jørgensen, konditor Bundesen, fiskeeksportør Carl Martens, prokurist Drewsen, fabrikant Kraa og bankkasserer Lehnfeldt.

▲ Bestyrelsesmedlem Danni Rasmussen var ikke til stede, da Næstved Marineforenings bestyrelsen anno 2021 blev fotograferet. F.v. afdelingskasserer Bent Rasmussen, afdelingsformand Erik Hansen, afdelingsnæstformand René Juul Petersen og afdelingsbanjemester Bent Hasselberg.

▲ Den dannebrogsmalede mine er placeret ved bagsiden af Marinehuset i Næstved.

2021 Sendemandsmøde

I henhold til foreningens vedtægter § 16 afholdes
Det årlige ordinære Sendemandsmøde

LØRDAG DEN 11. september 2021

I Skagen med dagsorden iflg. Vedtægternes § 18.
Mødeindkaldelse med detaljeret dagsorden
Vil fremgå af medlemsbladet nr. 4 – 2021.

Landsbestyrelsen

Jubilarstævne 2020/21

*til minde om indkaldelsen til Søværnet
afholdes på Holmen/Nyholm*

søndag d. 29. august 2021 kl. 10-16

Årets stævne er for indkaldelsesårgangene med endetal:
0 & 1 samt 5 & 6 (25 - 40 - 50 - 60 - 65 - 70 - 75 - og 80 år)

Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af Marineforeningen.
Ikke-jubilarer blandt Marineforeningens medlemmer kan også
tilmelde sig - **jubilarer har dog fortrinsret.**

Tilmeldinger ud over 200 personer sættes på venteliste.

DELTAGERPRIS:

Medlemmer **kr. 300,-**
Ikke-medlemmer **kr. 350,-**

STÆVNEPROGRAM:

kl. 10-10:20 Ankomst og registrering ved Nyholmsporten
kl. 10:25 Samling, andagt & kranselægning
kl. 10:40 Kort march m. Kvindelige Marineres Musikkorps
kl. 11-11:45 Stævnets officielle del afholdes i Planbygningen
kl. 11:50-12:50 STÆVNEPAUSE med holdvis fotografering
kl. 13:00 Skafning & kammeratligt samvær i Planbygningen
kl. 16:00 Tak for i dag.

SKRIFTLIG TILMELDING OG BETALING SENEST ONSDAG DEN 30. JUNI 2021

sendes til (mail foretrækkes):

landskontoret@marineforeningen.dk

POSTADRESSE:

**Marineforeningen
Trondhjems-gade 5 kld., 2100 København K.**

Betaling skal ske til bankkonto:

Reg.: Nr. 1551 - Kontonr.: 000 200 1608

Indbetaling mærkes 'JUBILARSTÆVNE', og skal være ledsaget
af **tydeligt: navn, mailadresse, (eller postadresse)
telefonnummer, indkaldelsesårgang og primært
tjenestested**

**Medlemmet bedes desuden påføre afdelingsnavn
og hovednummer.**

Tilmeldte deltagere vil modtage detaljerede stævneinformationer
medio august.

VEL MØDT!

Gert A. Larsen

Marineforeningens Jubilarudvalg

Efterårsrejse med Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog"

Tyskland, Holland og De Vestfrisiske Øer

Planlægningen af læserrejse nummer 33 i regi af fra 1987 fagtidsskriftet Søfart og siden 2003
Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er i fuld gang. Så hermed varsles, at alle der har
lyst kan komme med på en veltillægt tur til Tyskland, Holland og De Vestfrisiske Øer den:

18. til 23. september 2021

Turen byder på spændende oplevelsesrejse gennem først Tyskland, hvor vi har én overnatning inden
vi anfører Holland, hvor vi har fire overnatninger.

Programmet i Holland har omdrejningspunkt på blandt andet: Europas største havn i Rotterdam,
Amsterdams kanaler, Den Helder med flådehavn og Hoorn der lagde navn til Kap Hoorn plus meget
mere. Et højdepunkt bliver besøg på den frisiske ø Texel. Vi ser på stort og på småt og besøger
kendte seværdigheder i de atmosfærefyldte hollandske byer. Hurtigt fornemmer man, at livsstilen er
en anden i Holland – anderledes og ganske fascinerende.

Detaljeret dag-til-dag-program med pris er klart den 1. juni 2021 og kan bestilles på:
euro-tema2@post.tele.dk eller på telefon 8680 4260.

BEMÆRK: Turen gennemføres alene, hvis alle Corona-regler i Danmark, Tyskland og Holland kan
overholdes. Er annullering nødvendig, tilbagebetales hele det indbetalte beløb.

Teknisk arrangør:

EURO-TEMA Specialrejser Silkeborg

Tysk ubådsbase på sydfynske Horne Land

Som i flere marineforeningsafdelinger på Fyn er bestyrelsen i Faaborg Marineforening også opmærksomme på den lokale maritime historie. Senest beretningen om Faaborg-søminen på denne plads i august 2020.

I denne udgave vender afdelingsformand Torben Ralph Nielsen i samarbejde med Lejla Wedel Sørensen og Ole Refstrup historien om et stykke næsten glemt marinehistorie fra 2. Verdenskrig: Den tyske ubådsbase Marinestation Vænget på den sydlige del af Horne Land.

Marinestationen blev etableret i 1943. På land var der barakker og generatoranlæg til at producere strøm. Ubådernes batterier blev her ladet op før togterne. Anløbsbroen gik omkring 200 meter ud, for ubådene skulle ligge på dybt vand. Fundamentet for anløbsbroen var lavet af massive pommerske fyrrepæle. Ubådsbasen husede omkring 30 soldater, der bevogtede området. De boede i en barak, mens officererne havde installeret sig i et idyllisk beliggende stråttækt sommerhus ned til vandet. Sommerhuset ligger der stadig og har været i privat eje siden starten af 1950'erne.

Den lille marinestation blev aldrig bombet af de allieredes bombefly. Men den 17. november 1944 gik den danske modstandsbevægelse i aktion og sprængte basens transformatorstation i luften.

Efter tyskernes overgivelse i 1945 blev basen kortvarigt brugt til indkvartering af tyske flygtninge. Flygtningelejren fungerede dog kun et års tid, hvorefter nedbrydningsarbejdet begyndte. Det gik lige så stærkt, som da basen blev bygget. Folk var især ude efter de store fyrretræspæle, for der var mangel på tømmer

▲ Den tyske marinestation på Horne Land anno 1944.

▲ Samme marinestation anno 2021.

efter krigen. Hullerne i havbunden vidner stadig om dette.

Resterne af marinestationen ligger for enden af Dueredsvænget syd for Horne. Kun et par betonbrokker og en lille ruïn af en bunker minder i dag om stedets fortid. Man kan se sommerhuset, hvor de tyske officerer boede, og den lille

bunker, der ligger midt på marken, hvor basens øvrige bygninger også lå.

(Øvrige kilder: Fyens Stiftstidende og Horne Lands Folkemindesamling.

Foto: Torben Ralph Nielsen og musealt foto)

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

MAJ/JUNI 2021 | NR. 3 | 109. ÅRGANG

■ KOMMENTAR: VERDENS
VIGTIGSTE ERHVERV

■ TEMA: DANMARKS MARINEFORENINGES
LOKALE ORKESTRE OG SANGKOR

▲ Flådestation Korsør og Danmarks Maritime Folkemøde er sammen med Korsør bys øvrige maritime elementer tænkt ind i projektet Det Maritime Korsør. Som det fremgår af artiklen på bagsiden, skal projektet forbinde maritime uddannelsesaktiviteter og maritime kulturhistoriske aktiviteter i søkøbstaden Korsør.

(Foto: Carsten Lundager)

Verdens vigtigste erhverv

Af Anne H. Steffensen,
adm. direktør i Danske Rederier

Jeg indrømmer det gerne: Der er en snert af inhabilitet i det følgende indlæg. For som øverst ansvarlig for Danske Rederier, der repræsenterer størstedelen af de danske rederier, ligger det i jobbeskrivelsen, at jeg taler medlemmernes sag og kæmper for deres indflydelse. Læg hertil at jeg er ualmindeligt glad for og stolt af skibsfarten, og det vi udretter hver dag.

Knap halvandet år efter Covid-19 for første gang blev konstateret i Danmark, har vi set, hvor vigtig en rolle både den danske og internationale handelsflåde udfylder i at holde de globale forsyningskæder åbne. Jeg mener, vi med rette kan tillade os at kalde skibsfarten for verdens vigtigste erhverv. Det er selvfølgelig sat på spidsen, for intet samfund kan undvære VVS'ere, læger, lærere eller andre vitale erhvervsgrupper. Men handelsflåden forsyner alt fra detailhandel til sundhedsvæsen og er på den måde fundamentet for, at hjulene kan køre rundt. Ikke mindst under en pandemi, som vi har oplevet siden starten af 2020.

Om jeg har været i byggemarked efter have-møbler, i supermarkedet efter dagligvarer eller i en elektronikforretning efter en ny vaskemaskine, så er jeg sjældent gået forgæves. Hylderne har været fyldte, og jeg kan kun komme i tanke om mundbind sprit og enkelte medicinalprodukter, der kortvarigt var mangel på, ellers har vareudbuddet stort set været, som det plejer det seneste år.

Jeg tror, at mange tager for givet, at man kan få, hvad man går i byen efter. Men det er ikke en selvfølge. Det er fordi, tusindvis af søfolk knokler i månedvis næsten uanset omstændighederne. Det seneste år har udmønstringerne i mange tilfælde været ekstraordinært lange, da det har været vanskeligt at afmønstre på grund af regionale og nationale restriktioner. Verdensbilledet er ikke normalt endnu, men det er dog blevet nemmere at rejse til og fra skibene, og vi har arbejdet hårdt for at gøre omstændighederne ved besætningsskift så smidige som muligt.

I slutningen af marts satte containerskibet "Ever Given" sig på tværs i Suezkanalen. Det skabte store problemer for skibstrafikken, som lå i kø som biler på en tysk motorvej en af de store rejsedage. Men med det aktuelle problem fulgte også en opmærksomhed, som var værdifuld: Opmærksomheden omkring, at varerne ikke kommer frem af sig selv. Med ét begyndte journalister og forbrugere at interessere sig for, om varehuse var ved at løbe tør for varer på grund af proppen i Suez. Så vidt kom det aldrig, og "Ever Given" blev trukket flot. Men hele hændelsen fik understreget, at 80-90 procent af verdenshandlen bliver fragtet med skib, og ca. 75 procent af vareimporten i Danmark er sejlet hertil.

Danmark er en stolt søfartsnation, og skibe under dansk flag går frem, så der ved årsskiftet

var 764 skibe med Dannebrog i hækken. Vores ophav fornægter sig ikke, og jeg ser en fremtid for mig med mange danske skibe, som fylder godt op på verdenshavene, i nærskibsfarten og ikke mindst i den voksende maritime offshore vindindustri, som ser ud til at komme til at fylde endnu mere i de kommende år, hvor der er fokus på bygning af flere havvindmølleparker i mange dele af verden. Med den vækst, vi har set i den danske flåde over de sidste mange år, er der også kommet mange flere nationaliteter blandt søfolkene på vores skibe. I dag udgør danske søfolk ca. 41 procent af de søfarende på alle vores skibe i både nærskibsfart, langfart og offshore. Med den større interesse for de maritime uddannelser, vi heldigvis ser i de seneste par år, vil vi også i fremtiden have danske søfolk om bord.

Rolige og stabile bølgegange i Danmarks Marineforenings medlemsantal

1914: 2.047 medlemmer. 1933: 5.137 medlemmer. 1946: 13.693 medlemmer (det største antal medlemmer i Danmarks Marineforenings 108 år lange historie). 1963: 9.248 medlemmer. 1993: 8.005 medlemmer. 3. maj 2021: 8.042.

Som det fremgår af disse nedslag i Danmarks Marineforenings medlemstal gennem tiderne, er medlemstallet i landets største maritime organisation en urolig størrelse.

Hen over det seneste års tid har mange folkelige medlemsorganisationer i Danmark haft en udfordrende medlemsafgang. Det gælder også Danmarks Marineforening. Men en retvisende gennemgang af medlemsbevægelsen i Marineforeningen hen over 2020 og indgangen til 2021 viser, at den faktuelle medlemsafgang mestendels skyldes udmeldelser på grund af dødsfald.

Midt i denne trælse konstatering er det derfor værd at bemærke, at udmeldelser på grund af landets nedlukning på det sociale område er minimal. Flere lokalafdelinger melder endda om ret så gode tal for tilgang af nye medlemmer.

Og det skal vi sammen glæde os over.

Som skrevet tidligere på denne plads er det et bevis på, at det maritimfaglige og sociale niveau i de 76 lokale Marineforeninger giver så meget mening og indhold, at der på et presset foreningsmarked de facto er en medlemsfremgang i Danmarks Marineforening.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmeværnet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og "Slopkisten"

landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Steen Engstrøm
Benløse By 30E, 4100 Ringsted
Mail: lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th,
1400 København K

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Skovlundevej 2, 5750 Ringe

Landssekretær

Ejendomsmester
Birger Tykskov
Rosenvænget 16, 2.tv,
3600 Frederikssund
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Humblehaven 24,
2500 Valby
Tlf. 5159 3372
Mail: pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
Mail: lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Danmarks Marineforenings medlemstal pr. 3. maj 2021 lyder på 8.042 personer ...

... Går det efter planen, arrangerer foreningen Forsvarets Dag på Kronborg lørdag den 11. september 2021 parade gennem Helsingør by til Kronborg Slot. De ledsagende flag og fanevagter deltager efterfølgende i opstilling af faneborg i Riddersalen på Kronborg. Efter kranselægning ved mindetavlen på sekondløjtnantskolen, taler, koncert og fællessang afsluttes eventet med frokost på restaurant Kadetten for indbudte og tilmeldte. Forsvarets Dag på Kronborg har været gennemført siden 1976 med det formål at samle forsvarsvenlige og positive interessenter. Dette gennem et udbytterigt arrangement, der er et samlingspunkt omkring støtten til Forsvaret, og som giver et politisk og militært input til den for Forsvaret aktuelle situation samt støtter op bag et kammeratligt samvær for en bred gruppe forsvarsvenlige interessenter ...

▲ ... I den begyndende fase af genåbningen efter coronapandemien planlægger Søværnet åbent hus-arrangementer på Flådestation Korsør lørdag den 28. august 2021 samt på Flådestation Frederikshavn lørdag den 4. september 2021. I skrivende stund er der ikke sat dato på åbent hus-arrangementet på Søværnets Center for Våben på Gniben, Sjællands Odde ... (Foto: Carsten Lundager)

◀ ... Helgolands Lauget blev stiftet i chefkahytten om bord på fregatten JYLLAND den 5. maj 1996. 25-års-jubilæet blev fejret med en reception i samme salon på årsdagen i år. Otte af laugets 15 danske medlemmer deltog med direktør for DSI Fregatten JYLLAND, Karin Buhl Slæggerup, som gæst og senere vært ved en jubilæumsfrokost i fregatmuseumets auditorium. Helgolands Laugets primære formål er at værne om mindeobelisken i Kristiansand i Norge over de faldne danske orlogsfolk fra Slaget ved Helgoland den 9. maj 1864. Begrænsningen for antal samlede personer i samme lokale forhindrede desværre deltagelse af laugets 15 norske medlemmer. På vegne af Danmarks Marineforening tildelte landsformand Steen Engstrøm Helgolands Laugets oldermann Per Dichmann Hansen et oldermannssymbol i form af en bådsmandspibe i kæde med Danmarks Marineforenings emblem. På vedstående foto ses direktør DSI fregatten JYLLAND Karin Buhl Slæggerup med d'herrer Per Dichmann Hansen tv. og Steen Engstrøm ... (Foto: Finn Pedersen)

Orlogskaptajn Peter Herman Gandrup er pr. 1. april 2021 tiltrådt som chef for Center for Maritim Uddannelse og Skibssikkerhed i Frederikshavn. Han er fra samme dato udnævnt til kommandørkaptajn.

Kommandørkaptajn Frank Erland Jensen blev den 2. april 2021 Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandør, midlertidig kontreadmiral Martin la Cour-Andersen blev den 2. april 2021 Kommandør af Dannebrogordenen.

Korporal Michael Martinussen blev den 2. april 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i sølv.

Kommandørkaptajn Ken Nielsen blev den 2. april 2021 Ridder af Dannebrogordenen.

Chefsergent Steen Christian Stylsvig blev den 2. april 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i sølv.

Mekaniker faglært Jens Jørgen Thomsen blev den 2. april tildelt Fortjenstmedaljen i sølv.

Danmarks Marineforenings landsformand fra 2005 til 2019, æresmedlem i Danmarks Marineforening, kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen, fyldte den 24. april 2021 75 år.

Ole begyndte sin maritime løbebane i Søværnet i 1965, og han har indtil pensioneringen i 2006 haft et imponerende og alsidigt tjenesteforløb. Sejladsen har omfattet inspektionsskibe af HVIDBJØRNEN- og THETIS-klassen (bl.a. chef i tre af disse), motortorpedobåde af FALKEN- og SØLØVEN-klassen samt torpedomissilbåden WILLEMOES. Desuden sejlads i ubådsmoderskibet HENRIK GERNER, i bevogningsfartøjer af DAPHNE-klassen, i korvetten FLORA og i skoleskibe af FALSTER-klassen.

Ind imellem sejladserne har Ole haft landtjeneste og gennemgået et videregående uddannelsesforløb på Søværnets Officersskole. Jens Ole Løje Jensen har også gjort tjeneste ved Forsvarets Efterretningstjeneste samt tre års tjeneste som stabsofficer i NATO.

NATO-tjenesten indebar en kortere udstationering ved AFSOUTH-hovedkvarteret i Napoli, Italien. I den forbindelse var han den første danske søofficer, der blev tildelt NATO-medaljen for tjeneste i det tidligere Jugoslavien. Tildelingen skete ved en storstilet parade i Bruxelles, Belgien. Medaljen blev overrakt af daværende forsvarschef, general Lyng.

Ole sluttede karrieren i Søværnet som chef for Søværnets Grundskole i Auderød.

Ud over NATO-medaljen er Jens Ole Løje Jensen benådet med Ridderkorset af 1. grad af Dannebrogordenen og tildelt Hæderstegn for God Tjeneste ved Søetaten samt Hjemmeværnets Fortjensttegn.

Ole blev medlem af Danmarks Marineforenings lokalafdeling i Glostrup-Taastrup - nu Brøndby Marineforening - i 1980, hvor han blandt andet bestred kassererposten i fire år.

Ved sendemandsmødet i Brøndby i 2005 afløste han kommandørkaptajn Otto Lichtenberg som Danmarks Marineforenings landsformand. Posten bestred han til sendemandsmødet i Randers i 2019, hvor han blev afløst af kommandørkaptajn Steen Engstrøm.

Som en markant landsformand gennem 14 år har Ole videreført foreningens stolte traditioner i respekt for fortid og nutid, og Ole har vist vejen ind i fremtiden. Samtidig har Ole stået i spidsen for en organisation, der under hans formandskab blev et markant ansigt i Det Maritime Danmark.

Dertil kommer, at Ole stod i spidsen for tilrettelæggelsen og fejringen af Danmarks Marineforenings 100-års-jubilæum i 2013 med deltagelse af bl.a. foreningens daværende æresmedlem, fhv. æresformand, Hans Kongelige Højhed Prinsen, Søværnet, Marinehjemmeværnet, vores nordiske maritime broderforeninger og de danske soldater- og forsvarsbroderforeninger.

For sin samlede indsats blev Ole i 2016 udnævnt til æresmedlem af Danmarks Marineforening.

Vi hylder Jens Ole Løje Jensen med et "Bravo Zulu" som én af foreningens blot 10 landsformænd til dato - i ære og respekt for den indsats, han har ydet.

Med fornøden dristighed

Søværnets historiske konsulent, Søren Nørby, ph.d., er en utroligt flittig forfatter. Seneste skud på hans efterhånden mange udgivelser er bogen *Med fornøden dristighed*, der via Forlaget Turbine blev sendt på gaden den 8. april 2021.

Bogen giver via 12 fortællinger en god og retvisende beskrivelse af en række episoder, hvor, som forfatteren selv sammenfatter det, "skibschefer, befalingsmænd eller gaster har udvist den dristighed, der har været nødvendig for at vinde søslagene".

Den danske søofficer, der ud over fynboen, premierløjtnant Peter Willemoes, er mest kendt blandet danskerne, er formodentligt den norsk/danske viceadmiral Peter Jansen Wessel Tordenskiold. Det er i øvrigt fra ham, at Søren Nørby har hentet titlen på bogen.

Tordenskiold handlede ud fra den filosofi, at det kræver en aggressiv og offensiv taktik at komme ud af krigssituationer som sejrherre. En filosofi, der stadig lever i det danske søværn.

De 12 fortællinger starter med historien om linjeskibet DANNEBROGE's forlis i Køge Bugt den 4. oktober 1710. Herudover får læseren indblik i en række spændende historier om kampe til søs under både Napoleonskrigene, i 1864 samt under Første og Anden Verdenskrig og slutter med fortællinger fra nutiden.

MED FORNØDEN DRISTIGHED

Forfatter: Søren Nørby, ph.d.

Forlag: Turbine

Indeholder over 150 billeder, hvoraf mange ikke tidligere har været offentliggjort

Sidetæl: 328

Vejledende pris kr. 349,95

ISBN: 9788740669763

Jutlandia – Krig, kald & kærlighed

Her i 70-året for hospitalsskibet Jutlandias første afgang til Pusan i Sydkorea den 23. januar 1951 er der udkommet flere publikationer og skrevet en række store artikler om det historiske skib og dets mission i 999 dage for FN. En af de mere markante udgivelser er bogen *Jutlandia - Krig, kald og kærlighed*, som er skrevet af journalist, forfatter og foredragsholder Helle Juhl og udgivet af forlaget Lindhardt og Ringhof.

Bogen har, som titlen antyder, fokus på de kvindelige sygeplejerskers dagligdag om bord på hospitalsskibet. De primære kilder er to dagbøger skrevet af Gyde Rudbeck og Edith Jacobsen samt breve skrevet af Kirsten Juul.

De danske sygeplejersker gjorde en kolossal forskel for tusindvis af krigs ofre under Korea-krigen. Alligevel er deres rolle i krigen og på skibet ikke blevet beskrevet tidligere, siger forfatteren Helle Juhl.

Ud over sygeplejerskernes fortællinger er bogen også et ualmindeligt godt stykke historisk værktøj med retvisende datering og informationer om perioder før, under og efter Jutlandias FN-tjeneste.

JUTLANDIA - KRIG, KALD OG KÆRLIGHED

Forfatter: Helle Juhl

Forlag: Lindhardt og Ringhof A/S. Et selskab i Egmont.

Forlagsredaktion: Astrid Ellehammer Kristensen

Omslag, layout og illustrationer:

Christian Ramsø

Bogen er righoldigt illustreret med mange unikke foto.

Hardcoverbog i formatet 215x285 mm

Sidetæl: 388

Vejledende pris kr. 349,00

Bogen er udgivet med støtte fra

Statens Kunstfond

ISBN:978-87-11-99074-2

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som tidligere omtalt over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, bringer vi på denne plads i de kommende udgaver historik og data om Søværnets forskellige skibsklasser.

Mine Counter Measures (MCM) Danmark

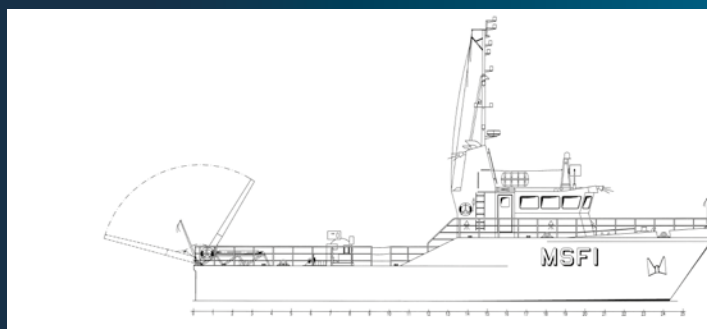
I perioden fra 1848 og frem til 1945 blev der udlagt over 180.000 miner i Østersøen og de danske farvande. Det anslås, at over 100.000 af disse stadig ligger på havbunden. Selv om der er gået mange år, siden de blev udlagt, kan minerne fortsat udgøre en risiko for dem, der farer på havet. Siden begyndelsen af det 20. århundrede har det derfor været en af Søværnets faste opgaver at finde og neutralisere minerne.

Til formålet har Søværnet siden 1. januar 2011 rådet over en selvstændig enhed ved navn Mine Counter Measures Danmark (MCM Danmark), der er underlagt 2. Eskadre i Korsør, men som har basehavn i Frederikshavn, og som står for minerydningen i både danske og internationale farvande.

MCM Danmark råder over MSD5 HIRSHOLM og MSD6 SALTHOLM, der er standardfartøjer af HOLM-klassen. De fungerer i Søværnet i tre roller som henholdsvis søopmålingsskibe (BIRKHOLM og FYRHOLM), skoleskibe for kadetterne ved Søværnets Officersskole (ERTHOLM og ALHOLM) og minerydningsfartøjer ved Mine Counter Measures Danmark (HIRSHOLM og SALTHOLM). HIRSHOLM og SALTHOLM var oprindeligt udstyret med fjernstyring til brug under operationer i områder, hvor der kunne være miner. Dette system er dog siden blevet afmonteret, men HIRSHOLM og SALTHOLM har trods dette stadig betegnelsen MSD.

MCM DANMARK RÅDER OGSÅ OVER FIRE MINERYDNINGSDRONER AF MSF-KLASSEN

(Forkortelsen MSF står for Mindre Standard-Fartøj). MSF-klassen kan fjernstyres, når de opererer i potentielt minefarlige områder for derved at minimere risikoen for personskader, hvis fartøjerne skulle gå på en mine eller lignende. MSF-fartøjerne er udstyret med en slæbesonar, der undersøger havbunden under skibet, mens Holm-klassen er udstyret med en undervandsrobot. Lokaliseres et objekt på bunden, som kræver yderligere identifikation,

FAKTA: MINERYDNINGSDRONE AF MSF-KLASSEN

- Byggeværft: Danyard, Aalborg
- Søsæt: 1999
- Mål: længde: 26,3 m; bredde: 7 m; dybgang: 2,1 m
- Deplacement: 133 tons
- Fremdrivning: 2 Scania type DSI14 74M 41S dieselmotorer, 1 SCHÖTTEL Pump Jet
- Topfart: 11 knob
- Aktionsradius: 1.200 sømil
- Besætning: 5 mand, køjeplads til 8
- Bevæbning: ingen

kan en undervandsrobot med kamera sættes i vandet. Er objektet af en art, som kræver bortsprængning, kan undervandsrobotten lægge en mindre sprængladning, en såkaldt Danish Mine Disposal Charge (DAMDIC) ved

objektet. Alternativt kan en dykker sendes ned med en sprængsæk, der placeres så nær ved objektet som muligt. Sprængstoffet detoneres derpå, når alle personer og udstyr er på sikker afstand.

▲ MCM Danmark bruger en sonar som den, der her sættes i vandet fra minerydningsdronen MSF1 i 2019, til at undersøge havbunden i de områder, hvor man forventer, at der ligger miner eller lignende. Sonaren trækkes efter dronefartøjet, der sender sonarens oplysninger til MCM's kommandomodul om bord i et nærliggende fartøj. Her gennemgås sonarbillederne for at lokalisere eventuelle miner. (Foto: S. Fog) ▶

SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET

Når MCM Danmark er udsendt, er de normalt placeret i to specialindrettede 20-fods-containere – et kommandomodul og en container til opbevaring af dykkerudstyr. De kan placeres på land eller på et militært eller civilt skib, hvilket gør konceptet meget fleksibelt.

Det danske søværn havde i 2019 den overordnede kommando over NATO's stående minerydningsstyrke, Standing NATO Mine Counter Measures Group (SNMCMG1). Styrken, der bestod af fem til ti orlogsskibe fra NATO-landene Tyskland, Holland, Belgien, Danmark, Norge, England, Polen, Portugal, Estland, Letland og Litauen, ledte efter udetonerede bomber, miner, torpedoer, dybdobomber og lignende i Østersøen og den østlige del af Atlanterhavet. Ud over MCM Danmark bidrog Søværnet med en kommandostab, der fra inspektionsskibet Thetis ledte styrkens operationer. Adskillige miner og anden ammunition blev fundet og bortsprængt, hvilket medvirkede til at gøre farvandet mere sikre.

▲ Opdages en mine eller et andet interessant objekt på havbunden, sendes en undervandsrobot med kamera afsted for at sikre en endelig identifikation. Beslutes det, at objektet skal bortsprænges, kan en sprængladning placeres ved hjælp af robotten.

▲ En flyvekastet mine fra 2. Verdenskrig, fundet på bunden af Østersøen, bortsprænges. I billedets venstre side ses inspektionsskibet THETIS, der i 2019 fungerede som kommandoskib for NATO's stående minerydningsstyrke SNMCMG1. (Foto: B. Djurslev)

▲ Inspektionsskibet THETIS, MSD6 SALTHOLM, og minerydningsdronen MSF1 i Göteborg i april 2019. Ved foden af THETIS' skorsten ses en af MCM Danmarks containermoduler. (Foto: B. Djurslev)

▲ NATO's stående minerydningsstyrke, Standing NATO Mine Counter Measures Group (SNMCMG1) fotograferet i polsk farvand i juni 2019. I midten ses inspektionsskibet THETIS og tættest på kameraet MSF1 og MSD6 SALTHOLM. (Foto: B. Djurslev)

Yngste fartøjsfører i mange år

DER VENTER STORE OPLEVELSER OG HVILER ET STORT ANSVAR PÅ CASPER NOMANNI PÅ 23 ÅR. HAN BLEV DEN 2. MAJ 2021 FÆRDIGUDDANNET FARTØJSFØRER I MARINEHJEMMEVÆRNET. HAN ER NU KLAR TIL ANSVARET FOR SKIB OG BESÆTNING - OGSÅ VED EN REDNINGSAKTION I STORE BØLGER.

Tekst: Ninna Falck - Foto: Lene Esthave

Marinehjemmeværnet i Aabenraa råder lige nu over den yngste fartøjsfører i Marinehjemmeværnet. Og også den yngste nyuddannede fartøjsfører i mange år.

Casper Nomanni på 23 år har bestået den såkaldte autorisationsejlads og kan nu kalde sig fartøjsfører i Marinehjemmeværnet. Det vil sige, at han kan sejle som chefen om bord med ansvar for et marinehjemmeværnsfartøj til 25 mio. kr. og dets besætning på 8-12 personer. Det har været en drøm for Casper at blive fartøjsfører, lige siden han i december 2015 blev frivillig i Marinehjemmeværnet.

– Det var mit mål. Det startede, da jeg gik på efterskole, hvor vi sejlede. Det blev jeg bidt af. Senere fik jeg en båd, og en sejlkammerat tog mig med ud med Marinehjemmeværnet, og her fik jeg virkelig øjnene op for hele det navigatoriske, forklarer Casper Nomanni.

MARINEHJEMMEVÆRNETS LÆNGSTE UDDANNELSE

Fartøjsføreruddannelsen er den længste uddannelse, man kan tage i Marinehjemmeværnet, og det foregår i fritiden. Det er en uddannelse, som samlet kræver over 1.000 timer inklusive træningen mellem kurserne. Først skal man gennemføre den grundlæggende uddannelse, som alle skal have, og så bygger man ellers oven på med den lange navigatoriske uddannelse og en førings-/ledelsesuddannelse.

Casper er gået hele vejen fra grunduddannelsen og til færdig fartøjsfører på fem et halvt år. Det er hurtigt, især da Casper også undervejs har taget andre uddannelser om bord som sygdomsbehandler og gummibådsfører.

▲ Marinehjemmeværnssergent Casper Nomanni sluttede i maj sin uddannelse som fartøjsfører i Marinehjemmeværnet.

Fakta:

Marinehjemmeværnet uddanner selv sine fartøjsførere på Marinehjemmeværnets skole på Slipshavn ved Nyborg. Undervejs i uddannelsen får de blandt andet civile uddannelser som speedbåds-certifikat, duelighedstegn for fritidssejlere og en yachtskipper af 3. grad.

Marinehjemmeværnets 30 fartøjer og deres frivillige besætninger løser hovedsageligt opgaver for Søværnet i form af:

- *Farvandsovervågning (to fartøjer 45 weekender om året)*
- *Eftersøgning og redning (1 times varsel 24/7)*
- *Havmiljøopgaver (1 times varsel 24/7)*
- *Host Nation Support (beskyttelse af danske og udenlandske flådefartøjer i danske farvande)*

Desuden støttes Politi og Toldstyrelsen ved deres patruljer til søs.

– Det har krævet meget af min tid, men det har også været en stor prioritet for mig. Jeg har taget fri fra min uddannelse som sygeplejerske og er gået glip af familiefester for at komme på kurser. Og alligevel har det nok været lettere for mig at prioritere det, fordi jeg jo ikke har børn, job eller hus og have at tænke på, forklarer Casper.

Til gengæld har det været lidt udfordrende altid at være den yngste i forløbet.

– Jeg føler, at jeg pga. min alder har skullet vise, at jeg er moden nok, og at jeg godt kan

træde i karakter, når det gælder, forklarer Casper, som dog allerede har stået i en situation, hvor der var menneskeliv på spil, og hvor han spillede en afgørende rolle som sygdomsbehandler.

DE PERSONLIGE EGENSKABER ER AFGØRENDE

I Flotille 137 Aabenraa har man bakket sin unge fartøjsføreraspirant op hele vejen igennem. Flotillen har støttet med uddannelsesplanlægningen, og så har en af de mest erfarne fartøjsførere, Leif Davidsen, været Caspers mentor igennem uddannelsesforløbet. Han har ▶

stået for den meget vigtige "on the job training" med Casper mellem uddannelsens moduler, og han har ikke set alderen som en hindring.

– Det er ikke så meget alderen, det gælder. Det er mere nogle personlige egenskaber, og der er Casper bare superdygtig. Og han brænder for det. Det skal man virkelig, ellers bliver det surt, understreger Leif, som har sejlet utallige timer sammen med Casper for at udvikle ham som fartøjsfører og løbende gøre ham klar til næste kursus.

Da Casper Nomanni skulle op til den endelige prøve, "autorisationssejladsen", blev han autoriseret af orlogskaptajn René Holm fra Marinehjemmeværnets Stab i Ringsted. René har i sine tre år som "Marinehjemmeværnets motorsagkyndige" ikke autoriseret så ung en fartøjsfører, men det bemærkede han nu ikke som en hindring. Han mener lige som Leif Davidsen, at det er personlige egenskaber, der gør en god fartøjsfører.

– Man skal trives med opgaven og det at lede andre, man skal have det godt med at gå forrest, man skal have empati og være glad for at lykkes med tingene sammen med andre. Man skal altså være en positiv rollemodel og sætte sig selv i spil - også, når det er svært. Og ja, så er det vigtigt, at man har fuld opbakning fra sin familie og sin arbejdsplads, forklarer René Holm.

Og alt det er heldigvis gået op i en højere enhed for Casper Nomanni.

– Nu skal jeg bare ud at sejle og danne mig mine egne erfaringer med at være fartøjsfører. Jeg har det i bund og grund godt med det ansvar, der følger med, for jeg føler, at jeg er blevet godt klædt på, og at jeg har styr på det, siger han.

▲ Orlogskaptajn René Holm ønsker Casper Nomanni tillykke efter autorisationssejladsen

FREGATTEN JYLLAND SØSÆTTER SOMMEREN

Hele sommeren byder Fregatten Jylland på et stort og varieret program med historiske introduktioner, maritime aktiviteter for store og små og traditionen tro kanonshow og kanonskud hver dag i perioden 31. maj – 29. august 2021

Husk billetten gælder i en uge

Se hele programmet på www.fregatten-jylland.dk

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Nyt havforsknings-skib snart klar på beddingen

Ifølge DTU Aqua - Institut for Akvatiske Resourcer er der nu skaffet økonomi til at realisere Danmarks nye oceangående forsknings-skib. Det nye skib kan snart komme på bedding takket være en donation på 50 mio. kr. fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. Donationen supplerer statens investering på 170 mio. kr. og DTU's egen investering på 100 mio. kr.

– Vi er meget glade for omsider at kunne bygge et nyt havforsknings-skib. Det er en længe ventet drøm, der går i opfyldelse, siger DTU's rektor, Anders Bjarklev.

Det nuværende forsknings-skib "Dana IV" har gjort fyldestgørende tjeneste i efterhånden 40 år. Med et nyt multidisciplinært forsknings-skib får danske havforskningsmiljøer en moderne forskningsinfrastruktur i verdensklasse med en global og arktisk aktionsradius, som kan understøtte forskning i oceanografi, maringeologi, fiskeri og klima og give en øget forståelse af havets kredsløb.

– Med det nye skib er Danmark i stand til at fortsætte sin mere end 100 år lange tradition for havforskning. Det er forskning, som bl.a. sikrer en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer, og som bidrager til forståelsen af klimaet og konsekvenserne af klimaforandringerne, siger Anders Bjarklev.

HØJ ISKLASSE

Det nye forsknings-skib skal bygges i en høj is-klasse. Det betyder, at skroget forstærkes, så fartøjet kan sejle i de isfyldte farvande i Arktis.

– Det har stor betydning for forskningssamarbejdet mellem Danmark, Grønland og Færøerne om bl.a. bæredygtigt fiskeri, at det nye skib også kan sejle på hav med isdannelse. Derudover foregår også en del af de togter, der vedrører klimaforskning, i de arktiske egne, uddyber Anders Bjarklev.

Danmark har desuden sammen med de øvrige arktiske stater et særligt ansvar for at beskytte og sikre en fredelig udvikling i den arktiske region, og dette omfatter bl.a. en stærk forskning

▲ Illustration af afløseren for havforsknings-skibet "Dana IV". (Grafik: Skibsingeniørfirmaet Knud E. Hansen)

Fakta:

- DTU Aqua skal stå for driften af skibet. Men alle danske forskningsmiljøer får adgang til fartøjet via Dansk Center for Havforskning, der er et samarbejde mellem alle danske havforskningsinstitutioner.
- Skibet bygges til at kunne opfylde polarkoderegler for isklasse B svarende til IACS PC6, og skibet får dermed en højere polarkodegodkendelse end Dana IV. Det betyder, at skroget forstærkes, så fartøjet kan sejle i farvande med isdannelse på op til 1 meter.
- Det forventes, at skibet skal være søgående op til 290 dage årligt.
- Det nye skib bliver støjsvagt og skal leve op til de højeste krav til afgivelse af under-vandsstøj, som kan påvirke akustiske sensorer. Skibet planlægges med en række nye skrogmonterede sensorer samt en sænkkekøl, hvor sensorer kan sænkes ned under luftbobler, som vil dannes langs skroget. Desuden vil skibet blive udstyret med moderne prøvetagningsudstyr til forskellige forskningsdiscipliner.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ØRDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE

ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER

BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DANMARKS MARINEFORENINGS LOKALE ORKESTRE OG SANGKOR

I nærværende tidsskrifts udgave nr. 6 november/december 2004 var temaet dedikeret til historien om de dengang fem afdelingssangkor, der på vegne af Danmarks Marineforening stillede op og løftede deres røst ved et utal af begivenheder landet rundt. Baggrunden var dengang, at Den Russiske Baltikaflådes Marinekor optrådte ved et totalt udsolgt arrangement i Aalborg

Kongres & Kultur Center. Når vi igen stiller skarpt på de musiske medlemmers engagement, er det for at gøre opmærksom på, at forskellige kreative tiltag er et af de mange positive tilbud, kvinder og mænd får via et medlemskab af Danmarks Marineforening. En anden årsag er, at tallet fem nu er fordoblet til ti, hvoraf flere har en orkesterdel med i underholdningen. Samtidig er

fortællingen om denne del af organisationens aktiviteter med til at cementere det faktum, at fordelspaletten ved et medlemskab er uendeligt omfangsrig. I samarbejde med kor- og orkestermedlemmer fra marineforeringsafdelingerne i Hals, Hirtshals, Aarhus, Ebeltoft, Grenaa, Nyborg, Odense, København, Korsør og Køge giver vi her en nogenlunde retvisende samlet fortælling

om denne del af Danmarks Marineforening interesse-sfære. De musiske elementer omfatter syv sangkor med musikledsagelse, to underholdnings- og dansebands samt ét marineorkester. Dette marineorkester har med en god portion overfortolkning rødder tilbage til militærmusikken i Marinen, når Holmens Vagt efter 1625 trak op ledsaget af piber og trommer.

(Øvrige kilder og tekster: Militærmusikken i Danmark, Leif Mortensen. Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog"(MTUD).
Foto: MTUD-arkiv samt foto fremsendt af de lokale sangkor)

Hals Marinekor

Ifølge korleder, kornæstformand og korkasserer Ole Peter Christensen, er formålet med Hals Marinekor at styrke sammenholdet i Hals Marineforening og samtidig dyrke det gode kammeratskab. Koret har en besætning på 45 mand, hvoraf fem er musikere.

Hals Marinekor blev stiftet for 23 år siden af den tidligere orlogspræst i Hals, senere sømandspræst, Asger Mørch.

– Asger havde været en tur på Ærø og havde hørt den lokale Marineforenings kor i Marstal. Her fik han tanken om, at sådan et skulle vi også have i Hals, fortæller Ole Peter Christensen. – På et bestyrelsesmøde i Hals Marineforening den 9. juli 1997 fortalte Asger om sin idé. Bestyrelsen tog godt imod forslaget, og i efteråret startede koret så op.

▲ Hals Marinekor er såvel fysisk som promoveringsmæssigt synligt i Hals og omegn.

Hals Marinekor er en populær del af lokalsamfundet i Hals og omegn. Ud over ad hoc-opgaver har koret hen over året seks faste arrangementer. Samlet blev det i 2019 til 14 events, hvor publikum gennem musik og fortælling blev orienteret om Hals Marineforening.

Blandt de faste arrangementer skal nævnes gudstjenesten i Hals Kirke på Grundlovsdag med efterfølgende optræden efter grundlovs-talen i sognehuset Ladegården. Hals Marinekor er også fast deltager ved arrangementerne "Festlige Hou-dage" og "Hals Musikfestival". Korets varemærke er ifølge det oplyste glade sømandssange og lystige viser om fjord og hav.

Onsdagssangafter i Hirtshals

Hirtshals Marineforening er ifølge redaktionens research den eneste lokalafdeling, hvor sangkoret ikke kun består af en håndfuld dedikerede sangere. Nej, i den nordjyske afdeling, der har domæne i eget hus ud til Tannis Bugt, er alle medlemmer plus ledsagere de facto med i afdelingssangkoret via onsdagssangafterne. Onsdagssangafterne startede for over 20 år siden, da Hirtshals Marineforening havde til huse på sydvestkajen i lejede lokaler. Her var der en håndfuld musikere, alle medlemmer af Marineforeningen, der med daværende afdelingsformand Adolf Petersens tilladelse fik lov til at øve i lokalerne.

Ifølge Preben Sanderhoff, der bestrider bandets trommesæt, rygtedes det efterhånden, at de fire gutter ikke spillede så ringe endda. – Så begyndte der at indfinde sig folk, der havde lyst til at høre og senere at synge til musikken, fortæller Preben Sanderhoff. På denne positive baggrund fik Adolf Petersen og en håndfuld frivillige tilvirket et sanghæfte med et omfangsrigt udvalg af sømandssange og evergreens. Dette hæfte blev senere fulgt op med et julesanghæfte.

▲ Harmonika, trommer, banjo og guitar afstemmes, inden den står på onsdagssangafter i Hirtshals Marineforening.

I 2007 erhvervede Hirtshals Marineforening sig det nuværende marinehus i Havnegade. Det fik en positiv indvirkning på interessen for at være en del af husbandet. Instrumenteringen bestod efterhånden af harmonikaer, trommer, rytmeslagtøj, papkasser, skeer og en enkelt banjo.

Med afdelingsformand Poul Erik Frandsens hustru Jytte Frandsen som eventmager har

onsdagssangafterne nu fundet en fast form. Hver den første onsdag i måneden står den på musik og fællessang garneret med flere retters skafning i mange varianter. Det nye setup indebærer også, at gæsterne nu via et nyproduceret sanghæfte selv kan vælge hvilke sange, der skal synges.

Marinekoret Aarhus

I året 2010 var der nogle medlemmer af Aarhus Marineforening, der fik den idé at starte et sangkor.

Efter en periode blev tanker gjort til handling, og Marinekoret blev etableret som en selvstændig interessegruppe med egen bestyrelse under Aarhus Marineforening. Det fortæller dirigent og formand for Marinekoret, Cai Jensen, der samtidig gør opmærksom på, at Marinekoret Aarhus kun optager sangere og musikere, der er medlem af Aarhus Marineforening.

Cai Jensen gør også opmærksom på, at det ikke er et professionelt kor med skyhøje ambitioner:

– Det betyder blandt andet, at der ikke er de strammeste optagelseskrav til nye sangere. De skal blot have interessen for at synge og skal kunne synge nogenlunde rent, lyder det fra dirigenten, der uddyber: – Korets repertoire er meget bredt. Det består selvfølgelig af sange med maritimt islæt, men vi synger også sange, der har rod i populærmusikken, og endelig

▲ 13 af de 21 medlemmer i Marinekoret Aarhus er her klar til en udendørs optræden

synger vi også sange, som jeg vil betegne som fædrelandssange og sange fra Højskolesangbogen. Med hensyn til optræden, så fremfører vi primært vores kunnen i forbindelse med større arrangementer i Aarhus Marineforening såsom generalforsamling, julefrokoster og lignende. Vores optræden uden for den lokale Marineforening har indtil nu ikke fyldt voldsomt

meget. Men de arrangementer, vi har haft, er foregået på plejehjem og ældreklubber. Vi har selvfølgelig en ambition om konstant at forbedre os og komme ud til et bredere publikum, siger Cai Jensen.

Marinekoret Aarhus Koret har i skrivende stund en besætning på 21 personer.

Ebeltoft Marineforenings Slupkor

Der kan ikke sættes nogen dato eller noget årstal på Slupkorets opståen som egentligt kor. Det oplyser Jørgen Brøgger.

– I 1973 genoplivede Ebeltoft Marineforening den gamle søkøbstadstradition med at sejle Sluppen gennem byen for med sang og musik at indsamle penge til et velgørende maritimt formål. Det blev uhyre vel modtaget, og gæsterne blev hurtigt efterspurgt til at medvirke med de muntre slup- og sømandssange ved forskellige lejligheder. Hvis det var udendørs, så ofte medbringende selve Sluppen, hvis det var indendørs, så gæsterne alene.

Det gik altid under navnet Slupgæsterne og var da også altid de gæster, der deltog i den festlige fastelavnssejlads. Efterhånden som efterspørgslen øgedes, begyndte man at afholde øveaftener for at strømline disse optrædener og udvide repertoiret. Først kvartalsvis, senere månedsvis. Det var stadig de gæster, der deltog i den årlige sejlads, der medvirkede, og det

▲ Ebeltoft Marineforenings Slupkor optræder i Danske Soldaters Mindelund ved Den Historiske Rindsholm Kro ved Viborg.

kaldtes også stadig Slupgæsterne. Pø om pø begyndte ordet Slupkoret at indsnige sig, så i

de gamle protokoller ses, at begge betegnelser ofte anvendtes i omtalen af den samme op- ▶

træden. Først langt senere, i midten eller slutningen af 1990'erne, anvendtes udelukkende betegnelsen Slupkoret, og der begyndte at komme andre med i koret end kun de, der deltog i Slupsejladsen, og langsomt udskilte koret sig fra den gamle tradition og blev et selvstændigt kor, senere igen med faste, nu ugentlige, øveaftener.

STÆRKT EFTERSPURGT

Koret er meget efterspurgt og optræder ved mange forskellige lejligheder, såvel private fester og firmaarrangementer som offentlige og officielle arrangementer. Det er ikke sjældent, at koret er afsted to eller tre gange i løbet af samme weekend eller sågar samme dag.

Af faste arrangementer, som koret deltager i hvert år, kan i flæng nævnes "kartoffelkalas" på Havnen (nye samsøkartofler sejles hertil med veteranskibet "Skødshoved"), "Kystkulturfestival", Den årlige Juleskafning på Fregat-

ten JYLLAND, åbningen af "Ebelfestival", sang i byens gader til jul og i turistsæsonen, pinsegudstjenester på Fregatten JYLLAND og ved diverse arrangementer på fregatten, Uldum Gade- og Musikfestival samt diverse shantifestivaler rundt i landet.

Af officielle arrangementer, hvor koret har optrådt, kan nævnes Mols-Liniens 25-års-jubilæum, SOK's 50-års-jubilæum, afskedsreception for stabschef, flotilleadmiral Jan Leisborch, indvielsen af Nationalpark Mols Bjerge, indvielsen af Fregatten JYLLAND's nyrestaurerede dampbarkas, Tall Ships Races i Aarhus, højtideligheden i Kristiansand i Norge på 150-års-dagen for Slaget ved Helgoland, sømandskirken i Nyhavn, festgudstjenesten i Ebeltoft Kirke på Dannebrog's 800-års-dag samt åbningen af udstillingen "Modeller på podier" på fregatøen i Ebeltoft.

Ved Danmarks Marineforenings 75-års-jubilæum i 1988 var vi anmodet om at "sejle" Sluppen

fra Nyhavn og gennem Strøget til Københavns Rådhus, hvor mandskabet blev modtaget af Danmarks Marineforenings landsbestyrelse på rådhustrappen, hvorefter gasterne gav koncert i Rådhushallen med den store maritime udstilling.

I anledning af Søværnets 500-års-jubilæum i 2010 var Ebeltoft Marineforening af Søværnet anmodet om på selve dagen den 10. august at "sejle" Sluppen gennem Tivoli to gange i løbet af dagen med optræden af Slupkoret på friluftsscenen på "Plænen" efter sidste sejltur.

Koret holder øveaften i Marinestuen hver tirsdag. I sommerhalvåret hænder det af og til, at øveaftenerne flyttes hjem i haven hos en af korsangerne. Koret tæller 25-30 aktive sangere, tre harmonikaspillere og en banjospiller. Der er et meget stort engagement og socialt samvær i koret, der dog er udfordret af generensnitsalderen.

Grenaa Marineforenings Sangkor

– Ved en rundskrivelse den 9. september 2012 blev interesserede i Grenaa Marineforening opfordret til at møde op for at oprette afdelingens sangkor. Koret blev etableret med Ove Bjerregaard som dirigent og korleder. Det fortæller den nuværende korleder Alex Nielsen. – Ove Bjerregaard, som desværre ikke længere er iblandt os, var en stor musikalsk personlighed. Han havde store ambitioner med koret, hvilket korets medlemmer ikke altid kunne honorere. Trods alt opnåede koret under hans ledelse et ret godt niveau, lyder det fra Alex Nielsen.

Antallet af kormedlemmer varierede mellem 10 og 15 sangere. Der eksisterede ikke nogen medlemsliste, ligesom der ikke var kontingent, og man kunne i realiteten bare møde op og synge med.

I forbindelse med, at Ove Bjerregaard blev syg, overtog Alex Nielsen jobbet som korleder. Et udfordrende job al den stund, at Ove Bjerregaard var uddannet som korleder, mens Alex Niensens musikalske uddannelse ifølge ham selv er, at han har lært at spille på harmonika.

▲ Grenaa Marineforenings Sangkor opstillet til fotosession vis-a-vis marinehuset i Grenaa.

Grenaa Marineforenings Kor har gennem tiden givet en række koncerter i såvel hjembyen

Grenaa som i Ebeltoft. Repertoiret omfatter omkring 50 numre.

Nyborg Marineforenings kor

Nyborg Marineforenings kor blev oprettet i 2006 af musikskoleleder Kaj Bonde. Kaj Bondes efterfølger som Nyborg Marineforenings korleder blev Henry Schmidt. Da Henry Schmidt for tre år siden valgte at fratræde som korleder, blev Karsten Berthelsen valgt som administrativ korleder. Samtidig blev Erik Sørensen valgt som musik og kunstnerisk korleder, altså en todelt ledelse.

Koret består af både sangere og musikanter. For tiden er der 25 medlemmer i koret, hvoraf de seks er musikanter: Tre på harmonika, en på violin, en på guitar samt en på klarinet og saxofon.

Nyborg Marineforenings kors repertoire er overvejende sømandsrelaterede sange, som næsten alle er almindeligt kendte sange. Koret optræder vederlagsfrit ved ceremonielle og sociale arrangementer, da korets formål er at repræsentere Nyborg Marineforening i lokalsamfundet. Koret efterspørges hovedsageligt blandt ældrecentre, plejehjem og kommunale rehabiliteringsinstitutioner.

Nyborg Marineforenings kor bærer normalt en blå busseronne ved de forskellige arrangementer, mens koret ved mere officielle arrangementer bærer Danmarks Marineforenings uofficielle uniform bestående af mørk eller blå jakke, grå eller sorte benklæder, hvid skjorte og mørkt slips.

▲ Nyborg Marineforenings kor er på vedstående fotos iklædt dels dagligt blåt og dels uniform.

Glade Marineres Mandskor

Glade Marineres Mandskor er i dag en selvstændig forening, der oprindeligt er udsprunget som et medlemstilbud i Odense Marineforening. Korleder og bestyrelsesformand Arne Olsen oplyser, at koret består af en gruppe tidligere eller nuværende personel fra søværnet, søfarende eller personer med tilknytning til søen, som glæder andre ved at tage ud og optræde med gamle kendte sømandssange.

– Som navnet siger, er vi et mandskor, der i dag tæller 21 medlemmer med harmonikaspil-

lere, guitarist og banjospiller, siger Arne Olsen. – Da jeg for nogle år siden greb stafetten, hed koret Gamle Marineres Mandskor, og jeg har tit sagt, at nok er vi gamle, men mest er vi glade. Så derfor var det naturligt at ændre navnet til Glade Marineres Mandskor. Dette passer også rigtig godt med, at vi også har fået yngre medlemmer i koret, lyder det fra korlederen.

Øveaftenerne foregår i Odense Marineforenings lokaler i Marinehuset på Odense Havn. Det gode og positive samarbejde mellem

Odense Marineforening og Glade Marineres Mandskor genererer mange medlemmer til Marineforeningen.

Korets primære repertoire er sømandssange, som koret med succes optræder med, når de har arrangementer på plejehjem og i forskellige foreninger. Der er også en del, som forespørger på optrædender ved private fester. Flere medlemmer kan også ses og høres i andre kor.

”Kuling fra Øst” er Køge Marineforenings husorkester

– I Køge Marineforening er der en mangeårig tradition for sang og musik ved foreningens forskellige arrangementer. Nogle erindrer måske de glade dage i 80'erne, da Køge Marineforenings 12-mands tamburkorps kunne opleves for fuld udblæsning ikke mindst i hjembyen, men også på Rådhuspladsen i København ved Marineforeningens 75-års-jubilæum, ligesom tamburkorpsset underholdt i flere provinsbyer rundt omkring i landet. Ved den årlige ”fregat-skydning” i august måned kan endnu ses lidt af det tidligere tamburkorps storhed, når den sidende fregatkaptajn afhentes på hjemadressen med flaget og med trommer og piber og hornmusik. Således skriver Finn Rasmussen, der fortsætter:

– I dag har Køge Marineforening sit eget 4-mands”husorkester”. Egentlig startede orkestret ganske beskedent, nemlig som et tomandsband ved foreningens sommerfest i 2012 hos Jørgen Pedersen, Strøby Strand, idet Svend Aage Merklin, som spillede guitar, og jeg selv, som på det tidspunkt forsøgte mig på harmonika, syntes, at det kunne være sjovt,

hvis man kunne traktere med lidt musik til de sømandssange og knejpeviser, der skulle synges ved festen. Vores debut blev godt modtaget af deltagerne, og tilmed blev bandet under festen til en trio, idet Christian Andersen i al beskedenhed gjorde opmærksom på, at han også kunne spille guitar. Ydermere fik trioen sit første engagement uden for forenings regi, idet en af festdeltagerne engagerede os til at spille ved sin runde fødselsdag senere på året, så nu skulle der øves samspil, for vi var blevet seriøse.

Efter sommerfesten og med udsigten til, at vi skulle optræde ved en ekstern fest, kunne vi jo godt se, at de 5-6 sange, som vi nogenlunde beherskede, ikke var tilstrækkeligt, så vi gik i gang med at sammensætte et repertoire og lave et sanghæfte med såkaldte typiske danske sømandssange og knejpeviser. Det lykkedes, og ved årets julefrokost i Marinestuen kunne vi så fremføre et righoldigt sangprogram. Jeg husker, at Niels Christian Rasmussen, der dengang var redaktør af foreningsbladet ”Støt Kurs”, hvor den kommende julefrokost skulle

bekendtgøres, ringede og spurgte: ”Hvad hedder I egentlig?”

– Jeg kunne ikke give ham noget svar, men efter grundig overvejelse i trioen kunne jeg vende tilbage og fortælle, at vi ville kalde os ”Kuling fra Øst”, dels ud fra den kendsgerning, at Køge har en østvendt kyst, men også at navnet klinger maritimt, og sådan blev det.

Kort tid efter vores beskedne start erfarede vi, at vi i vores forening var så heldige at have medlemmet Peter Dangkel, som ikke alene kunne håndtere en harmonika, men også var overordentlig musikalsk. Selvfølgelig skulle vi have ham ind i folden, og på vores anmodning sagde han ja med det samme. Vi var nu en kvartet, og jeg kan roligt sige, at vores musik herefter fik noget af et kvalitetsløft.

”Kuling fra Øst” består i dag af Svend Aage Merklin og Christian Andersen på guitarer samt Peter Dangkel og Finn Rasmussen på harmonikaer.

Københavns Marineforenings Musikkorps

Tjekker man nærværende tidsskrifts udgave juni 2013, kan man læse, at daværende statsminister Thorvald August Marinus Stauning i 1932 nedlagde 15 militære musikkorps, heriblandt Marinens Musikkorps. Derefter skete der ikke så meget i den flådemaritime sfære. Men i 1951 tog musikeren Orla Petersen initiativet til at gendanne et maritimt musikkorps. Det blev i regi af Danmarks Marineforening via et samarbejde med daværende afdelingsformand i Københavns Marineforening, Hans Pogensee. Sammen startede de Københavns Marineforenings Musikkorps. Hovedparten af musikerne i dette marinemusikkorps blev hyret fra Tivoligården, hvor Hans Pogensee var musikdirigent.

Da Hans Pogensee i 1963 stoppede som dirigent, blev det også enden for det første Københavns Marineforenings Musikkorps.

Men i anledning af Flådens 500-års-jubilæum i 2010 tog den professionelle musiker og dirigent for Kvindelige Marineres Musikkorps, Jakob Lange, handsken op igen og genstartede korpset.

– Vores besætning i Københavns Marineforenings Musikkorps er som de musikbesætninger, der tidligere var med om bord på mange af Flådens skibe, fortæller Jakob Lange. – Hvert musikarrangement er et nyt togt og kræver tit en ny besætning. Vi spiller fortrinsvis med den historisk korrekte besætning på seks mand, det var den besætning, der gik forrest, når orlogsskibene lagde til, og besætningen marcherede gennem byen. Men vi har også spillet med besætninger fra fire til 12 musikere alt efter arrangementets art, lyder det fra Jakob Lange, der også gør opmærksom på, at alle i musikkorpsset er gamle venner fra henholdsvis

søværnet, musikkonservatorierne og forskellige militære musikkorps.

En hurtig gennemgang af de steder, hvor Jakob og de ad hoc-forhyrede musikere har underholdt, omfatter mange forskelligartede arrangementer i det københavnske og øst-

sjællandske lokalområde. For at nævne nogle kan opremses Søværnets Officersskole, Flyvevåbnets Officersskole, det maritime museum Skibene på Holmen, Københavns Kulturnat, Københavns Marineforening samt siden 2014 Soldatens Dag i Ringsted.

På facebooksiden Københavns Marineforenings Musikkorps Home, kan man både se en masse billeder og høre nogle af korpsets oplevelser.

Korsør Marineforenings Sangkor

– Kølen til sangkoret i Korsør Marineforening blev lagt på vejen hjem fra sendemandsmødet i Hals i 1998, idet Lindy Olsen og jeg selv under turen talte om, at sådan et sangkor, som afdelingen i Hals havde, og som vi hørte optræde ved sendemandsmødet, kunne vi vel også oprette hjemme i vores afdeling. Det fortæller Theis Rosschou, der uddyber: – Vi diskuterede det i løbet af sommeren med mange af medlemmerne, og hen ad efteråret samledes vi nogle stykker for at få gang i sagerne.

Vi måtte finde en musiker, som kunne akkompagnere, så vi ikke bare sang i vilden sky. Vi fik fat i Bob Schulze, som ud over at være medlem i Korsør Marineforening også er en habil guitarist. Efterfølgende fik vi et andet medlem, Kaj Jensen, der også havde spillet i mange år, til at samle sømandssange, som vi samlede i et sanghæfte. Sange, som vi i øvrigt stadig har i hæftet, og som er en vigtig del af vores repertoire.

Efter en del øveaftener og intern optræden i afdelingen, hvor vi sang for vores egen og høgens skyld, var der nogle ude i samfundet, som mente, at vi godt kunne komme ud at optræde ved forskellige arrangementer.

På et tidspunkt ville Bob Schulze ikke spille med os længere, idet han var med i et shantyband og ikke havde den fornødne tid til det hele. Vi prøvede så at synge uden musikledsagelse, men blev enige om, at det ikke gik. Heldigvis fandt vi så Kaj Christiansen, som meget gerne ville spille med os. Det gik rigtig godt i flere år, hvor vi virkelig begyndte at optræde alverdens steder med højdepunktet på Plænen i Tivoli i forbindelse med Søværnets 500-års-jubilæum i 2010. Men desværre satte sygdom hos Kaj

▲ Korsør Marineforenings Sangkors formodentligt største oplevelse var, da koret i forbindelse med Søværnets 500-års-jubilæum i 2010 gav den gas på scenen ved Plænen i Tivoli i København.

▲ Her er Korsør Marineforenings Sangkor på hårdt arbejde ved et lokalt arrangement på Sjælland.

en stopper for hans videre engagement med koret.

Så var vi noget på den, idet det ikke var sådan lige til at skaffe en ny musiker, og der var lidt stille i koret omkring 2012 og 2013. Men heldet ville os det godt, for ved Korsør Marineforenings lokalformands fødselsdagsarrangement fik vi talt med Henry O'Connor, som igennem mange år har optrådt med irske ballader og sange. Han ville da gerne træde ind i koret og kunne samtidig blive medlem af Marineforeningen, da han havde forrettet tjeneste som tele-

grafist i Søværnet i flere år, lyder det fra Theis Rosschou.

Et løst udsnit af Korsør Marineforenings Sangkors mange arrangementer viser, at koret optræder over det meste af Sjælland. I flæng kan nævnes: mange lokale arrangementer i korsørområdet, private fødselsdage og jubilæer, forskellige loger i Korsør, Slagelse, Ringsted, Haslev, Roskilde, plejehjem, kirker, sendemandsmødet i Korsør og sidst, men ikke mindst, Plænen i Tivoli.

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Maglemosevej 33, Marbjerg, 2640 Hedehusene
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
*Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Frederiksberg, Ishøj, Godthåb og Bornholm*

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Rypevænget 109, 2980 Kokkedal
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
*Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested,
Frederikssund og Frederiksværk*

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Fjordparken 4, 4300 Holbæk
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
*Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør og Skælskør*

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Henrik Marrill Christiansen
Grønsundvej 17, 4780 Stege
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
*Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns,
Haslev, Nakskov og Nykøbing Falster*

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Gl. Nybyvej 25, Troense, 5700 Svendborg
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
*Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens,
Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg,
Langeland og Middelfart*

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Mågen 9, 6270 Tønder
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktssosjylland@gmail.com
*Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten,
Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev,
Aabenraa og Vejle*

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Frøvungen 1 H, 8920 Randers NV
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjaet@post.tele.dk
*Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg,
Horsens, Samsø og Skanderborg*

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Søndervænget 14, Jebjerg, 7870 Roslev
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
*Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn
og Struer*

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14, 9310 Vodskov
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
*Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro*

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

I skrivende stund (6. maj 2021) er forsamlingsforbuddet genåbnet til 25 personer indendørs.

Dette forudsætter dog, at arealkravet fortsat kan overholdes samt de i øvrigt gældende retningslinjer og anbefalinger fra sundhedsmyndighederne om at passe godt på hinanden følges – til punkt og prikke.

Den nye aftale synes måske ikke umiddelbart at medføre yderligere lemper for Danmarks Marineforenings afdelinger – og dog. Ud fra devisen om at se muligheder fremfor begrænsninger ser jeg en yderligere åbning derhen, at: "Konferencer og møder med erhvervsmæssige og faglige formål genåbner med coronapas og op til 1.000 deltagere i sektioner á 500, hvor deltagerne i det væsentlige er siddende. Kravet om coronapas vil gælde, uanset hvor mange der deltager i arrangementet, og uanset om det finder sted udendørs eller indendørs".

Som jeg tolker denne genåbning, må det være tilladt eksempelvis at gennemføre generalforsamlinger, Sendemandsmøde og/eller møder med overvejende fagligt indhold (eg. Landsformanden) med mere en 25 deltagere indendørs forudsat, at alle deltagere har "gyldigt coronapas", forsamlingen fortrinsvis er siddende og, at arealkravet overholdes.

Jeg vil endvidere fortsat være meget forbeholden over for offentlig adgang til marinestuerne og slet ikke uden, at de pågældende kan fremvise gyldigt coronapas.

Det er vigtigt at regnskaberne for 2020 er afsluttet og fremlagt for medlemmerne. Generalforsamlinger bør tilstræbes gennemført senest med udgangen af august. Det er af afgørende betydning, at sendemændene møder med et afklaret mandat til Sendemandsmødet i Skagen 11. september.

AMAGER

amagermarineforening.dk

Amager Marineforenings bestyrelse glæder sig over, at afdelingen snart kan åbne sin nye Marinestue. Det fortæller Søren Konradsen. – Bygningen på Tømmerupvej 34 er stillet til rådighed af Tårnby Kommune for i alt fem foreninger, og i årets første måneder indrettede vi som én af disse fem vores marinestue med rigtig god hjælp af en håndfuld af vores entusiastiske medlemmer. Stuen har plads til 30 siddende, og i sommerhalvåret kan vi desuden benytte både en terrasse og en ret stor have. Til lokaliteterne hører en pæn stor kabys. Vi påregner at holde åbent hver lørdag kl. 1300 til 1600 fra pinse at regne og sommeren over. Den udsatte generalforsamling vil finde sted i Marinestuen den 12. juni 2021, lyder det fra Søren Konradsen.

ASSENS

assens-marineforening.dk

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

LANDSFORMANDEN

▲ Selv om Danmark efterhånden er i tilbage i sin vante gænge, er Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm forbeholden over for offentlig adgang i marinestuerne.

▲ Lokalet, der nu er indrettet til marinestue for medlemmerne i Amager Marineforening, er stillet til rådighed af Tårnby Kommune. (Foto: Søren Konradsen)

BRØNDBY

brøndby-marineforening.dk

Brøndby Marineforenings lokalkorrespondent Kim von Wowern har til nærværende tidsskrifts noterubrik sendt denne smukke og tankevækkende note:

– I disse tider, hvor vi ikke kan mødes, må vi tænke os til det kammeratlige samvær. Til alle medlemmer, både i vores egen afdeling, men også i de mange andre dejlige afdelinger vil jeg gerne udbringe en skål. Vi kæmper alle for vores foreninger, også selv om vi ikke kan mødes fysisk. Derfor skal der udbringes en skål for alle medlemmer. Og hvordan kan man gøre det bedre end med en skålesang? ▶

Vores legendariske landsformand Preben Heise (1979-1994, red.) havde sin egen favorit - "De begede gutter". Og jeg synes, at den er passende i denne urolige tid, fordi den rummer en lille morale: Havets sønner giver ikke op. På grund af omstændighederne kan jeg ikke synge den for jer (og det skal I nok være glade for, da min sans for toner er ganske moderat), men jeg vil gerne skrive den, og så må I bruge fantasien og tænke jer til det kammeratlige samvær og stemningen.

Hæv nu glasset, I begede gutter,
drik så længe, som I kan stå.
Selv om havet det skummer eller sprutter,
kækt han dingler deroppe på sin rå.
Og for havets sønner denne skål skal være,
de, der hersker, og hav og beg og tjære.
Skål, skål, skål, I havets sønner.

BRØNDBY

▲ To glade medlemmer af Brøndby Marineforening, Steen Mikkelsen (t.v.) og Lars Ove Nielsen, "hæver glasset" ved Søværnets Jubilarstævne 2018 arrangeret af Danmarks Marineforening.

FANØ

▲ Fanø Marineforening stillede med en fem mands flagkommando ved 4. maj højtideligheden på Fanø. Her er deltagerne opstillet ved mindesmærket for alle søfolk fra Fanø, der gennem tiderne har mistet livet på havet. Fv. er det Keld Andersen, Kel Sørensen, Hans Novrup, Hans Christian Jensen og flaggast Mads Larsson.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

FANØ

fano-marineforening.dk

Medlemmer fra Fanø Marineforening deltog i to arrangementer i forbindelse med markeringen af befrielsen maj 1945. Den 4. maj var der aftengudstjeneste i Norby Kirke med efterfølgende fakkeltog til Vestre Kirkegård, hvor deltagerne på vegne af Nordby Kirke lagde krans ved mindesmærket. Her deltog medlemmer af Fanø Marineforening sammen med Bunkerforeningen og Fenja Gruppe KFUM-spejderne. Den 5. maj var det Foreningen Fanø i Atlantvolden, der sammen med medlemmerne fra Fanø Marineforening lagde krans ved samme mindesmærke.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Den gradvise genåbning glæder i særdeleshed bestyrelsen i Frederikshavn Marineforening. For som det fremgår af en artikel på tekstsiderne, runder den nordjyske afdeling 100 år den 12. juni 2021. Afdelingsformand Preben Olsen oplyser, at der i forbindelse med jubilæumsarrangementet selvfølgelig bliver truffet de nødvendige foranstaltninger, hvis der mod forventning stadig er skærpede forsamlingsrestriktioner. En enig bestyrelse har besluttet, at det ikke giver mening at afholde generalforsamlingen i efteråret, så generalforsamlingen 2021 aflyses. Den bestyrelse og de sendemænd, som blev valgt på generalforsamlingen i 2020, fortsætter uændret.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksvaerkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

GILLELEJE

gillelejmarineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

Medlemmer og ledsagere fra Glyngøre Marineforening lagde den 4. maj krans ved mindestenen på Glyngøre Kirkegård, der er opsat for at mindes de lokale søfolk, der mistede livet under 2. Verdenskrig. Mindestenen er i sin tid skænket af den lokale borgerforening og Glyngøre Marineforening.

Ellers fortæller Bent-Ole Kristensen at dagligdagen efterhånden er ved at vende tilbage i afdelingen. Således er der indkaldt til generalforsamling den 13. juni. Herudover er der gang i planlægningen omkring sommerheldagsturen sammen med kollegaerne i Morsø Marineforening.

▲ Fv. ses Kjeld Høeg, Bent-Ole Kristensen, Carsten Kildahl, Rosa Kildahl, Svend Poulsen, Arne Larsen og Villy Roland ved mindesmærket på Glyngøre Kirkegård.

Bestyrelsen er også klar med opbakning til Glyngøre Sildefestival, Ulke-aften, foredrag med kommandørkaptajn Søren Kjeldsen, julearrangement for Glyngøre Pensionistforening samt julefrokost med mere. Bent-Ole Kristensen oplyser også, at afdelingen med rettidigt mådehold skønner, at de er i stand til at ride pandemistormen af. Dette selv om økonomien har kørt i bakgear de seneste måneder.

GRENAA

grenaamarineforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk.

HALS

halsmarineforening.dk

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

I forbindelse med fejringen af Hirtshals Marineforening 100 års jubilæum havde bestyrelsen, som beskrevet i nærværende tidsskrift marts/april 2021 udgaven, lavet en flot udstilling i et tomt butikslokale i byen. Afdelingsformand Poul Erik Frandsen fortæller, at udstilling blev nedtaget den 18. marts.

Lokalt var stillet til rådighed af Lund Interiør, der er flyttet lidt længere op ad gaden. Ginerne var udlånt af tøjforretningen Wagner, medens udstillingsskiltet var sponsoreret og tilvirket af Nordjysk Skilte og Solfilm. Herudover havde kollegaerne i Frederikshavn Marineforening stillet en

HIRTSHALS

▲ Hirtshals Marineforenings pop up 100 års jubilæumsudstilling pyntede godt i byens gademiljø.

admiralsuniform anno ca. år 1900 til rådighed. – Vi siger en stor tak til alle for deres hjælp. Uden denne var udstillingen nok ikke kommet op, siger Poul Erik Frandsen, der også fortæller, at der har været mange positive tilbagemeldinger for initiativet og udstillingens indhold.

▲ Tidligere modstandsmand, 103-årige Johannes Krarup, lægger den 9. april 2021 blomster med bånd ved mindestenen for byens faldne. Mindestenen står ved trekanten ved Horsens Havn. T.h. ses formanden for Forvarsbrødrene i Horsens, Viggo Brohus.

▲ Den 1. maj 2021 blev afdelingssekretær i Horsens Marineforening Britt Andersen gift med Henrik Abild. Her er brudeparret forevigt sammen med borgmester Horsens Kommune Peter Sørensens, der fortog den borgerlige vielse.

HOBRO

Afdelingsformand Per Holst Nielsen fortæller, at Hobro Marineforenings formand gennem 35 år, Henning Melin, er død kort før sin 91-års-fødselsdag.

– Henning Melin var æresmedlem i Hobro Marineforening. Dette på baggrund af hans store indsats for afdelingen. Henning var også en ivrig sejlsportsmand, og han var som formand for Hobro Sejlklub den drivende kraft til at etablere lystbådehavnen. Ligeledes var han en af foregangsmændene til at starte Hobro Lystfartsmuseum, siger Per Holst Nielsen, der på vegne af Hobro Marineforening udtrykker et "æret være hans minde".

Siden fyraftensmødet den 3. november 2020 er alle arrangementer aflyst. Men som det ser ud i skrivende stund, er afdelingsformanden af den formening, at det går mod lysere tider, når alle er vaccineret.

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

HORSSENS

horsensmarineforening.dk

Afdelingssekretær Britt Andersen fortæller, at der desværre ikke var deltagelse fra Horsens Marineforening, da den 9. april 1940 blev markeret med blomster og kranselægning ved byens to mindestene ved henholdsvis Klosterkirken og trekanten ved Horsens Havn.

– Men jeg synes, at det er værd at bemærke, at vores ældste og måske sidste nulevende modstandsmand i Horsens, Johannes Krarup på 103 år, deltog i begge seancer, siger Britt Andersen.

I øvrigt kan det på denne plads afsløres, at Britt Andersen den 1. maj 2021 blev borgmesterviet i Marinestuen med medlemskollega i Horsens Marineforening Henrik Abild.

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

koldingmarineforening.dk

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN*kbh-marineforening.dk*

I samarbejde med Skibene på Holmen (PEDER SKRAM, SEHESTED OG SÆLEN) deltager Københavns Marineforening i Kulturhavn Festival, som foregår den 27.-29. august 2021. Det oplyser Erik Staffeldt.

– Ved Mastekranen vil der være en pavillon, som udlånes af landskontoret til synliggørelse af Marineforeningen. Måske vil den nyrenoverede marine-stue også være åben. Den er i hvert fald et besøg værd, og medlemmerne kan se frem til ikke kun lysere tider, men også lysere lokaler. En håndfuld flittige medlemmer har stået for arbejdet med malerruller og pensler samt ny opsætning af inventar og udstillingsklenodier. Hvis coronarestriktionerne tillader det, vil der blive afviklet generalforsamling den 17. juni, ligesom flere foredrag er aftalt, bl.a. med forsvarsminister Trine Bramsen.

Gruppen bag Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns Havn har været samlet for at gøre status over planerne for områdets fremtid. Partierne bag forsvarsforliget får efter planen forelagt en plan for salg af området inden sommerferien. Gruppen har holdt møder med en række aktører, herunder A.P. Møller Fonden, der har tilbudt Forsvaret at finansiere en udviklingskonkurrence. Selv om flere bygninger eventuelt bliver fredet, forventes det, at der vil være et marked for salg af visse dele. I midten af august udløber fristen for at kommentere et oplæg til yderligere fredning. Københavns Kommune har meldt ud, at den gerne vil indrette et plejehjem, og Københavns Marineforening har budt ind med et forslag om at flytte Søværnets historiske samling til Planbygningen fra FLS Korsør.

KØGE*koege-marineforening.dk***LANGELAND***langelands-marineforening.dk***MARSTAL***marstalmarineforening.dk***MIDDELFART***middelfartmarineforening.dk***MORSØ***morsmarine.dk*

Selv om der siden starten af 2021 har været langt mellem de sociale arrangementer i Marinestuen, har dette ikke haft en negativ betydning for medlemsantallet i Morsø Marineforening. Ved revisionsmødet i april blev det konstateret, at kun to ikke har ønsket at forny deres medlemskab for 2021.

MØEN*moensmarineforening.dk***NAKSKOV***nakskov-marineforening.dk***NIBE***nibe-marineforening.dk***RANDERS**

▲ Erik H. Christensen (t.v.) og Preben Birkeskov klargør malerbøtterne. Bagerst ser Albert Pedersen på, inden han skal i gang med det mere tekniske elarbejde.

RANDERS

▲ Albert Pedersen monterer lyssensor til automatisk lystænding i depotrummet i Marinehuset ved Randers Fjord.

NYBORG*marineforeningennyborg.dk***NYKØBING FALSTER***nykfmarineforening.dk***NYKØBING SJÆLLAND***nyksjmarineforening.dk***NÆSTVED***naestvedmarineforening.dk***ODENSE***odense-marineforening.dk***RANDERS***randersmarineforening.dk*

En teknisk velfunderet tremandsgruppe fra den kronjyske marinefor- eningsafdeling i Randers har på det seneste lavet et stabilt opklarings- arbejde i Marinehuset. Ifølge afdelingsformand Lars Gjøttermann er ka- byssen malet, og depotrummet er blevet totalrenoveret med nye lofter og hylde samt en grundig gang maling.

▲ Ultimo april blev der igen flagget fra den smukke flagbøstion foran marinehuset i Skagen.

(Foto: Niels Arne Hansen)

▲ Niels Henriksen (f.v.) betaler kontingentet for 2021 til Bjarne Jensen, der er afdelingsnæstformand i Svendborg Marineforening. (Foto: Jim Møllerup)

ROSKILDE
roskildemarineforening.dk

SKAGEN
skagemarineforening.dk

Ultimo april er der ifølge Niels Arne Hansen igen ved at komme liv i Marinhuset i Skagen. Flere arrangementer står for døren.

– Vi håber, at Skagen Festival kan afholdes den 1. til 3. juli. Det vil glæde os meget at se vores trofaste kammerater fra nær og fjern, siger han. Ellers har bestyrelsen og medlemmer i Skagen Marineforening fokus på værtskabet for Danmarks Marineforenings sændemandsmøde den 11. september samt afdelingens 100-års-jubilæumsevent i december 2021.

SKIVE
skive-marineforening.dk

SLAGELSE
marineforeningen-slagelse.dk

SVENDBORG
svendborgmarineforening.dk

Ved et coronasikret ekstraarrangement kunne medlemmerne i Svendborg Marineforening lørdag den 10. april 2021 vende forbi Marinhuset for at betale deres kontingent for 2021. Dagens første gæst var Niels Henriksen, der på vedstående foto afregner med afdelingsnæstformand Bjarne Jensen.

SØNDERBORG
soenderborgmarineforening.dk

TØNDER
 Facebook: [Tønder marineforening](https://www.facebook.com/Tønder-marineforening).

▲ Den vestlige indgang via terrassen til marinestuen i Viborg Marineforening er nu overdækket og har fået en hyggelig indgangsportal. (Foto: Martin Schmidtke)

Efterårsrejse med Marineforening Tidsskriftet "Under Dannebrog"

Tyskland, Holland og De Vestfrisiske Øer

Planlægningen af læserrejse nummer 33 i regi af fra 1987 fagtidsskriftet Søfart og siden 2003 Marineforening Tidsskriftet "Under Dannebrog" er i fuld gang. Så hermed varsles, at alle der har lyst kan komme med på en veltilrettelagt tur til Tyskland, Holland og De Vestfrisiske Øer den:

18. til 23. september 2021

Turen byder på spændende oplevelsesrejse gennem først Tyskland, hvor vi har én overnatning inden vi anduver Holland, hvor vi har fire overnatninger.

Programmet i Holland har omdrejningspunkt på blandt andet: Europas største havn i Rotterdam, Amsterdams kanaler, Den Helder med flådehavn og Hoorn der lagde navn til Kap Hoorn plus meget mere. Et højdepunkt bliver besøg på den frisiske ø Texel. Vi ser på stort og på småt og besøger kendte seværdigheder i de atmosfærefyldte hollandske byer. Hurtigt fornemmer man, at livsstilen er en anden i Holland – anderledes og ganske fascinerende.

Detaljeret dag-til-dag-program med pris er klart den 1. juni 2021 og kan bestilles på: euro-tema2@post.tele.dk eller på telefon 8680 4260.

BEMÆRK: Turen gennemføres alene, hvis alle Corona-regler i Danmark, Tyskland og Holland kan overholdes. Er annullering nødvendig, tilbagebetales hele det indbetalte beløb.

Teknisk arrangør:

EURO-TEMA Specialrejser Silkeborg

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VIBORG

Som tidligere fortalt på denne plads har bestyrelsen i Viborg Marineforening på det seneste brugt tid og kræfter på at renovere og finpudse Marinestuen. Det med finpudsningen har blandt andet medført, at afdelingsformand Martin Schmidtke sammen med Bjørn, Henning og John har produceret et smukt navneskilt. Skiltet er nu opsat ved Marinestuens vestlige indgang.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Frederikshavn Marineforening runder et skarpt hjørne fuld af optimisme

▲ Bestyrelsen i Frederikshavn Marineforening anno 2021: (f.v.) Claus Abildgaard, Bodil Viola Qvick, Orla Frederiksen, Esben Jensen, Preben Olsen, Pia Pennerup, Per Østergaard Rask, Jens Aksel Kruse og Torben Madsen.

▲ Cateringafdelingen i Frederikshavn Marineforening har gjort klar til gæsterykind.

Som nummer tre af fire lokalafdelinger i dette år kan Frederikshavn Marineforening den 12. juni 2021 træde ind i afdelingens andet århundrede. Og planen er klar for at få de næste hundrede år med.

Selv om afdelingen, som alle de 76 lokalafdelinger i Danmarks Marineforening, har lidt under coronapandemien, ser bestyrelsen fremad med de optimistiske briller på.

– Vi håber at kunne gennemføre både reception og jubilæumsfest i anledningen af vores 100-års-jubilæum, muligvis med små tilpasninger, fortæller afdelingsformand Preben Olsen.

FØRST MINUS, SÅ PLUS

Preben Olsen fortæller også, at et rygeforbud i første omgang gav nogle udmeldelser. Til gengæld har forbuddet efterfølgende fået flere til at melde sig ind med den klare tilkendegivelse, at de aldrig havde meldt

sig ind, hvis der måtte ryges indendørs. Men ud over rygeforbuddet har bestyrelsen flere andre medlemsfremmende tiltag i støbeskeen.

– Vi vil aktivt forsøge at hverve fra Søværnets Sergentskole og fra den store maritime uddannelsesinstitution Martec, siger Preben Olsen og uddyber: – Når det bliver muligt, vil vi starte med at involvere lærerstaben fra de to uddannelsesinstitutioner. Målet er ikke, at alle de unge mennesker skal melde sig ind i vores afdeling, men at de skal have kendskab til Danmarks Marineforening, så de kan melde sig ind i den lokalafdeling, de selv vælger.

UNGDOMSAFDELING

– Et andet tiltag, som er under opsejling, er en ungdomsafdeling, hvor den yngre generation fra Søværnet og De Blå Erhverv kan afholde arrangementer uden de gamle søulke. Vi må erkende, at ungdommen har nogle andre interesser, end vi gamle har. Banko og historier, som bliver

▲ Frederikshavns Marineforening købte for år tilbage byens missionshus og ændrede det til et velfungerende marinehus.

▲ Marinehusets store lukkede veranda øger antallet af udearrangementer på den store græsplæne.

bedre og bedre for hver gang, de bliver fortalt, har ikke altid ungdommens store interesse. Men den kommer måske, når de selv kan bidrage med gode historier, lyder det fra afdelingsformanden.

GOD KONTAKT TIL OMRÅDETS MARITIME MILJØ

I de to første årtier af 2000'erne har de skiftende bestyrelser i Frederikshavn Marineforening forstået at knytte bånd til kommunens og byens maritime miljø. – Vi begyndte med, at Kongeskibet DANNEBROGS besætning efter endt togt kommer ud i Marinestuen om eftermiddagen til foredrag om Marineforeningen samt god forplejning. Om aftenen er der afskedsfest. En tradition, der bliver gentaget år efter år, fortæller afdelingens næstformand, kasserer, sekretær og banjermester, Torben Madsen.

En anden tradition er nytårskur, hvor Søværnet, kommunalbestyrelsen, samarbejdspartnere samt maritime virksomheder deltager. Formålet er både at udveksle erfaringer til gavn for såvel Frederikshavn Marineforening som Søværnet, byen og kommunen samt tilknyttede maritime virksomheder.

TILBYDER ALLE I DET BLÅ DANMARK ET MEDLEMSKAB

Frederikshavn Marineforening har pr. maj i år 162 medlemmer. Men som skrevet skal der flere på medlemslisten.

– Vi trænger også til lidt generationsfornyelse, lyder det fra Preben Olsen og Torben Madsen, der sammen med den øvrige bestyrelse nu arbejder på at finde nye medlemmer, der lever op til Danmarks Marineforenings formål og værdigrundlag. – Vi vil gerne kunne tilbyde alle i Det Blå Danmark et medlemskab, der både giver vores værdier videre, men samtidig også giver mulighed for andre aktiviteter i vores Marinestue end de gængse - og det direkte mål er en satsning på yngre, der så naturligt engang vil være dem, der overtager videreførelsen af Frederikshavn Marineforening, siger afdelingsformanden og -næstformanden samstemmende.

Jubilarstævne 2020/21

*til minde om indkaldelsen til Søværnet
afholdes på Holmen/Nyholm*

søndag d. 29. august 2021 kl. 10-16

Årets stævne er for indkaldelsesårgangene med endetal:
0 & 1 samt 5 & 6 (25 - 40 - 50 - 60 - 65 - 70 - 75 - og 80 år)

Deltagelse er ikke betinget af medlemskab af Marineforeningen.
Ikke-jubilare blandt Marineforeningens medlemmer kan også
tilmelde sig - **jubilare har dog fortrinsret.**

Tilmeldinger ud over 200 personer sættes på venteliste.

DELTAGERPRIS:

Medlemmer **kr. 300,-**
Ikke-medlemmer **kr. 350,-**

STÆVNEPROGRAM:

kl. 10-10:20 Ankomst og registrering ved Nyholmsporten
kl. 10:25 Samling, andagt & kranselægning
kl. 10:40 Kort march m. Kvindelige Marineres Musikkorps
kl. 11-11:45 Stævnets officielle del afholdes i Planbygningen
kl. 11:50-12:50 STÆVNEPAUSE med holdvis fotografering
kl. 13:00 Skafning & kammeratligt samvær i Planbygningen
kl. 16:00 Tak for i dag.

SKRIFTLIG TILMELDING OG BETALING SENEST

ONSDAG DEN 30. JUNI 2021

sendes til (mail foretrækkes):

landskontoret@marineforeningen.dk

POSTADRESSE:

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5 kld., 2100 København K.

Betaling skal ske til bankkonto:

Reg.: Nr. 1551 - Kontonr.: 000 200 1608

Indbetaling mærkes 'JUBILARSTÆVNE', og skal være ledsaget af **tydeligt: navn, mailadresse, (eller postadresse) telefonnummer, indkaldelsesårgang og primært tjenestested**

Medlemmet bedes desuden påføre afdelingsnavn og hovednummer.

Tilmeldte deltagere vil modtage detaljerede stævneinformationer medio august.

VEL MØDT!

Gert A. Larsen

Marineforeningens Jubilarudvalg

Projekt Det Maritime Korsør er i støbeformen

En gruppe lokale ildsjæle fra den vestsjællandske flådeby Korsør har udformet en vision om lokalt at forbinde maritime uddannelsesaktiviteter og maritime kulturhistoriske aktiviteter med de fysiske og historiske rammer på havn og havneområde. Samtidig er det visionen at formidle den fælles historie og etablere en platform til både nye og gamle fællesskaber for det maritime Korsør.

Således står der at læse i den visionsplan og projektbeskrivelse, der med direktør for Forberedende Grunduddannelse Syd- og Vestsjælland, Gert Møller, som afsender og kontaktperson blev rundsendt ultimo april 2021 til relevante interessegrupper. Heriblandt Danmarks Marineforening.

Det er et spændende projekt, der forener alle segmenter i det Blå og Maritime Danmark. Korsør er om nogen dansk sø-købstad, såvel historisk som nuværende, omdrejningspunkt for søværn og søfart i sin helhed.

– Byen er allerede centrum for en række maritime aktiviteter med én af Danmarks to flådestationer, Søfartsstyrelsen, der er flyttet til byen, tradition for maritime kulturdage og Danmarks Maritime Folkemøde. Derudover har den tidligere storebæltsfærge MF "Broen" nu kajplads i Halskov, hvor den skal danne ramme for et udstillingscenter, et aktivitetscenter for vandsport, huse foreninger og forskellige former for iværksætterier. Og i området omkring FGU-værftet, der uddanner unge med afsæt i maritime håndværkstraditioner, er der en unik kombination af uddannelse og maritim kulturhistorie, siger Gert Møller.

Projektrammen er mellem 15 og 16 mio. kr. Pengene skal komme fra dels Slagelse Kommune og dels diverse fonde m.v.

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

JULI / AUGUST 2021 | NR. 4 | 109. ÅRGANG

TEMA: CHARTER FOR NYHOLM OG DEN MARITIME KULTURARV I KØBENHAVNS HAVN

*"Ved eventuelt salg af Nyholm: Samfundet har ikke råd til at tjene disse penge."
Asser Amdisen, direktør for skoleskibet "Georg Stage"*

*"Ved eventuelt salg af Nyholm: Det er sidste chance. Der er ikke flere øer at tage af."
Admiral Tim Sloth Jørgensen*

*"En bevarelse af Nyholm som en del af Danmarks - og ikke mindst Københavns - maritime kulturarv ligger os derfor særligt meget på sinde."
Steen Engstrøm, landsformand for Danmarks Marineforening.*

▲ Nyholm ret øst for Kastellet i København har siden 1680 været en integreret del af den danske flådes landbaserede områder. 1680 var nemlig året, hvor generaladmiralløjtnant Niels Juel gav ordre til at sænke udrangerede skibe fyldt med sten på en position vest for sandgrunden Revshalen. Det store entreprenørprojekt blev sat i værk for på sigt at flytte orlogsaktiviteterne ud af Christian den 4.'s krigshavn på Slotsholmen, hvor forholdene var blevet for trange. Den 120 hektar store ø er en del af området Holmen og er stadig ejet af Forsvaret.
(Foto: Center for Sømiliter Teknologi)

Vi byder ind og tager ud

Af *Birgit S. Hansen*,
borgmester i Frederikshavn Kommune

En kommune med 12 havne og 105 km kyst. En kommune, hvor vi huser flåden, hvor Danmarks største fiskerihavn har hjemme, og hvor vi lever af og med og ved havet. Ja, der glæder

vi os altid til at tage ud og byde ind. Vi kender betydningen af de muligheder, der findes ved at tage ud og byde ind.

Vi bestræber os på at være gode værter. På nordjysk siger vi om at have gæster: "Vi har fremmede". Vi glæder os også til at byde ind til Sendemandsmøde 2021 i Skagen. Det gør vi ikke kun fordi, vi kan lide at have fremmede, men fordi vi elsker samvær, fællesskaber og gode historier.

I Frederikshavn Kommune har vi defineret fire vækstspor, hvor vi er særligt stærke: turisme, det maritime, energi og fødevarer. Vi har defineret de spor for målrettet at forfølge noget af det, vi er gode til, og som vi sammen med borgere og erhverv kan se kan føre os videre.

I forlængelse af vores strategi har vi udvidet Skagen og Frederikshavn Havne, som er er-

hvervshavne, for omtrent 1 mia. kroner, og vi er i gang med en udvidelse af vores rekreative havn i Sæby. Vi kalder det ikke længere en lystbådehavn, men en rekreativ havn, fordi den med al respekt ikke kun er for lystsejlere. Den er for alle, der vil og har lyst til at være på havnen. Mange deler nemlig jeres passion for havne og havet. Det gør vi, er min analyse, fordi havet betyder udsyn og stærke kræfter.

I denne maritime kommune er vi privilegerede ved at have to Marineforeninger: Frederikshavn og Skagen. Det fællesskab de har, deler de gerne med os andre og byder også ind. Det er karakteristisk for de gode folk - ligesom humor, latter, en "bette en", god mad og fællesskab er det.

I er altid velkomne i Frederikshavn Kommune. Vi byder gerne ind.

▲ Skagen Havn fotograferet i foråret 2021. Borgmester Birgit S. Hansen byder ind og glæder sig til besøget i september 2021 af Danmarks Marineforenings sendemænd og ledsagere.

(Fotos: Frederikshavn Kommune)

Tiden er løbet fra støtteforeningerne

Interesseorganisationernes medlemsindtag er i disse år under pres. Det gælder også Danmarks Marineforening. Selv om lækagen ikke er så omfattende som forudset, siver medlemmerne dog ud af organisationen, så vi her medio 2021 nærmer os niveauet fra midt 1990'erne. Som skrevet tidligere på denne plads skyldes denne nedgang dog mestendels dødsfald.

Derfor er det bydende vigtigt, at vi alle sætter fokus på at få gang i et øget medlemsoptag.

Her er det lige til højrebenet at optage alle de m/k'er, der for nuværende er en del af sfæren omkring Danmarks Marineforening via forskellige støtteforeningskonstruktioner.

Efter en markant sendemandsbeslutning den 23. april 2016 kan alle danske kvinder og mænd over 18 år principielt optages i Danmarks Marineforening via et medlemskab i en af organisationens 75 lokalafdelinger.

Derfor giver det ingen mening, at der rundt i afdelingerne går en række gode og søfartsinteresserede personer, der kun er tilknyttet den organisation, som de - må man formode - er stærkt interesseret i via et B-medlemskab. Ud over postforsendelse af nærværende tidsskrift tilbydes og bruger de alle de maritime faglige og sociale tilbud, der afholdes i lokalafdelingerne, på samme vis som Danmarks Marineforenings medlemmer.

Dette fakta er med til at udhule grundfundamentet for Danmarks Marineforenings overordnede økonomi og virke.

Ifølge retvisende og verificerede informationer er der sågar lokalafdelinger, der opererer med to slags medlemskaber: lokalmarineforeningen og støtteforeningen. Det duer ikke.

De støtteforeningsmedlemmer, der holder af den overordnede målsætning for Danmarks Marineforening, skal ikke bare være medlem på sidelinjen. Vi skal alle på banen for at fastholde og udbygge fremtidens Marineforening.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmevernet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og
"Slopkisten"

landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Seniorsergent
Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Tlf. 20 26 16 94
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Elektriker
Birger Tykskov
Tlf. 51 23 21 12
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Tlf. 5159 3372
pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforingende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Danmarks Marineforenings medlemstal pr. 30. juni 2021 er 7.937 personer ...

◀ ... Vestjysk Kunst Fond åbnede den 19. juni 2021 en udstilling med marinemalerier fra den danske guldalderperiode. Sommerudstillingen består af kunstsamler Frank Nicolajsens private samling af danske marinemalerier fra 1800-tallet. Udstillingen omfatter værker af nogle af Danmarks vigtigste kunstnere som C. W. Eckersberg, Emanuel Larsen, Carl Bille, Martinus Rørbye, Carl Dahl, C.F. Sørensen, Anton Melbye, Carl Neumann, Laurits Holst, Carl Locher, Christian Mølsted og Christian Eckhardt. Udstillingen løber frem til efterårsferien i Toldboden på havnen i Lemvig, onsdag til mandag fra kl. 1300 til 1700 ...

▲ ... Helgolands Lauget repræsenteret ved oldemand Per Dichmann Hansen (t.h.) og John Steffensen lagde på årsdagen for slaget ved Helgoland den 9. maj 1864 en krans ved mindestenen på Sct. Clemens Kirke på Rømø. Fire rømsere deltog i slaget, og en omkom ...

◀ ... Danmarks Marineforenings landsformand, kommandørkaptajn Steen Engstrøm, deltog den 25. maj 2021 sammen med de tre øvrige medlemsforeninger i Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd i den lettere coronaforsinkede fejring i Holmens Kirke af 50-året for væmspræstordningens indførelse i 1971. Blandt gæsterne var også HM Dronningen, forsvarsministeren, kultur- og kirkeministeren, forsvarschefen, de fire væmschefer samt en række biskopper, provster og væmspræster. Biskop for Københavns Stift, Peter Skov-Jacobsen, prædikede. Den opstillede flag- og faneborg blev styret af Danmarks Marineforenings landsnæstformand, seniorsergent Søren Konradsen. Det er i øvrigt også Søren Konradsen, der har knipset vedstående foto ...

▲ ... Ultimo maj mødtes Danmarks Marineforenings syv æresmedlemmer til frokost i Marinehuset i Nyborg. Organisationens landsformand Steen Engstrøm og landsnæstformand Søren Konradsen var budt med til seancen, der bød på en livlig drøftelse af Danmarks Marineforenings gøren og laden før, nu og fremover. På vedstående foto ses f.v. Leif Mortensen, Edward Jelen, Jens Ole Løje Jensen, Kurt Flatau, Elo Henriksen, Ole Julsrud og Ib Ketler ...
(Foto: Søren Konradsen)

◀ ... I forbindelse med Danmarks Marineforenings forårslandsbestyrelsesmøde i Esbjerg i weekenden 29. til 30. maj 2021 var repræsentanter fra alle distrikt Syd- og Sønderjyllands 11 lokalafdelinger inviteret til dialogmøde med landsledelsen og den øvrige landsbestyrelse. Det takkede ni afdelinger ja til. Her er de 23 deltagere forevignet foran Marinehuset, der lagde rum og mandskab til dette faglige event, der siden forårsmødet i 2020 afholdes rundt omkring i landet med skiftende lokalafdelinger som værter ...
(Foto: Lee Koudal)

► ... De Allieredes Danske Vaabenfæller fejrede deres 100-års jubilæum den 25. juni 2021. Jubilæet, der retvisende er den 20. juni 2020, var udsat som følge af den herskende pandemi. Landsnæstformand for Danmarks Marineforening, Søren Konradsen, deltog i arrangementet, der startede med kranselægning ved busterne af Anders Lassen, Kaj Birksted og Thomas Dinesen i Churchillparken ved Kastellet i København. Efter andagt i St. Albans Anglican Church lagde DADV's formand, oberstløjtnant Jan Kaare Christensen, krans ved mindesmærket "Vore Faldne" på Sjællands Ravelin. På vedstående foto ses Jan Kaare Christensen og flagparadens ni flag og faner, heriblandt flaget fra Amager Marineforening med Torben Steffen Hansen som flagbærer ... (Foto Søren Konradsen)

▲ ... En af Danmarks Marineforenings markante personligheder og en del af inderkredsen i organisationens første leveår, arkitekt Edmund W. Marston, modtog i anledningen af sin 65-års fødselsdag den 20. februar 1940 et maleri af krydserfregatten FYEN malet af lods og marinemaler Frants Landt. Maleriet var en gave fra "Venner i Marineforeningen" til E. W. Marston, der på dette tidspunkt var redaktør af nærværende tidsskrift. Ved en lille ceremoni på landskontoret den 7. juni 2021 overdrog E.W. Marstons oldebarn Jette Voss-Pedersen og hendes mand Ib Voss-Pedersen det igennem 81 år familieejede maleri til Danmarks Marineforening.

– Jeg arvede maleriet efter min far, der var dattersøn af E. W. Marston. Det har altid været en fast del af familiens malerisamling. Men nu syntes jeg, at det skal tilbage i Danmarks Marineforenings regi, så det glæder såvel mig som min mand, at I vil modtage maleriet og give det en plads blandt landskontorets øvrige rariteter, sagde Jette Voss-Pedersen ved overrækkelsen. Som skrevet var arkitekt Edmund W. Marston en markant person i Danmarks Marineforening. Hans Marineforenings-cv omfatter: Medlem af hovedbestyrelsen 1921-1948. Redaktør af "Under Dannebrog" 1932-1944. Næstformand i København Marineforening siden stiftelsen den 2. juli 1914 indtil 1930, derefter afdelingsformand frem til 1949. Æresformand i København Marineforening. Medstifter af København Marineforenings skyttelav, der var Marineforeningens første skyttelav. Æresmedlem af København Marineforenings skyttelav. Endelig var han æresmedlem nr. 9 (ud af til dato 47) i Danmarks Marineforening. Han var også Dannebrogsmænd og Ridder af Dannebrog. På vedstående foto fra overrækkelsen ses t.v. landsformand Steen Engstrøm, Jette Voss-Pedersen og Ib Voss-Pedersen ...

KOMMANDØR MARTIN LA COUR-ANDERSEN

er udnævnt til ny chef for Arktisk Kommando. Blev i den forbindelse udnævnt til kontreadmiral på åremål.

FHV. FORSVARSATTACHÉ, KOMMANDØR MICHAEL EDWARD BIERY

blev den 26. maj 2021 Kommandør af Dannebrogordenen.

FHV. LEDER AF MARSTAL SØFARTSMUSEUM ERIK BOYE KROMANN

blev den 26. maj 2021 Ridder af Dannebrogordenen.

MARINESPECIALIST KLAUS NØRAGER

blev den 15. juni 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Den 24. juni afholdt Svendborg Søfartsskole translokation og dimission for befarnes skibsassistenter som følger: Benjamin Birkholm. Magnus Honoré Bisgaard. Thomas Rønnekilde Frederiksen. Oscar Lou Kromann Hemmingen. Niklas André Henriksen. Thomas Emil Jakobsen. Danni Bork Jensen. Toroddur Ragnar Johannsson. Anne Katrine Jybak. Ebbe Grevelund Kiil. Svend Holm Kristensen. Mathias Gjerlufsen. Freja Møller. Mads Skjold Kjæhr Nielsen. Stefan Flex Petersen. Victor Westphal Rasmussen. Patrick Monefeldt Romny. Marie Bejerholm Skydsgaard. Louis Bergmann Thorkildsen. Marcus Wassmann og Lisa Träger Nissen.

Den 24. juni afholdt Svendborg Søfartsskole translokation og dimission for ubefarne skibsassistenter som følger: Mahmoud Khalil Ali. Frederik Bay. Matthias Simon Bayer. Victor Bendix. August Egsgaard Bernhard. Andrea Tara Cahill. Jacob Hjort von Cappeln. Anton Faarup Falgaard. Rebecca Viberg Frans. Jesper Hansen. Morten Stensgaard Hølmkjær. Marcus Vähämäki Håkansson. Frederik Busschow. Magnus Michaelis Kodal. Michael Bagge Caro Kristensen. Dennis Kofoed Jensen. Kristian Skibsted Nielsen. Kraka Ottzen. Mads Bang Petersen. Shelley Maria Poulsen. Søren Møller Rasmussen. Christian Boye Schlüter. Lucas Lindegaard Smidt. Dion Strupp. Christian Thomsen og Pratchaya Wongkham.

Den 26. juni 2021 var der på Skipperskolen, Martec Skagen eksamensafslutning for 10 skibsførere, 9 sætteskipperere, 3 fiskeskippere af 1. grad, 10 kystskippere og 6 fiskeskippere af 3. grad.

For fjerde gang afholdes sendemandsmødet i Skagen

SKAGEN MARINEFORENING ARRANGERER FOR FJERDE GANG SIDEN 1961 DE SOCIALE EVENTS I FORBINDELSE MED DANMARKS MARINEFORENINGS SENDEMANDSMØDE.

Der er formodentlig ikke nogen fra bestyrelsen i Skagen Marineforening, der kan trække på erfaringer fra dengang, da afdelingen og byen senest lagde lokaler til Danmarks Marineforenings sendemandsmøde. Det var den 29. april 1990, hvor mødet blev holdt på den legendariske restaurant Fregatten. I 1981 var det noget så nærværende som Marinestuen, der den 24. maj husede sendemændene. Den 7. maj 1961 blev mødet holdt på Clausens Hotel.

MØDE VED KAJKANTEN

Årets sendemandsmøde og efterfølgende galaarrangement afholdes på Kuttervej, der de

facto er kajpladsen ved havneanløb for oceangående krydstogtskibe.

Lokalerne i den store flotte bygning er stillet til rådighed af tidligere fiskeskipper Jens Winther Pedersen, der som medlem af Skagen Marineforening gerne giver sin støtte til, at sendemandsmødet 2021 efterfølgende bliver noget, der tales positivt om.

– Vi er i bestyrelsen selvfølgelig spændte på, om vores medlemskolleger rundt i landet har lyst til at drage op til Jyllands top for at være med i Danmarks Marineforenings øverste beslutningsproces, siger afdelingsformand Per Sloth.

Ifølge afdelingsformanden har bestyrelsen har sat alle sejl til, for at såvel sendemændene som ledsagerne skal få nogle gode og oplevelsesri-

ge dage i Skagen og omegn. Dette såvel omkring den faglige del som de tilhørende sociale events.

LEDSAGERTUR TIL GRELEN

Med Karl Johan Damgaard som arrangør inviteres ledsagerne på bustur til Grenen. Her er der omstigning til Sandormen, der kører deltagere det sidste stykke ud til spidsen af Jylland, hvor to have og alverden mødes.

– Vi vil nyde den smukke og fantastiske udsigt, mens vi skåler i et glas bobler, siger Karl Johan Damgaard, der i tilfælde af voldsomt vejr holder gæsterne i Sandormen, mens boblerne nydes. Turen slutter ved byens populære handelsstrøg, hvorfra gæsterne skal hyggeslentre ned til frokosten i Marinestuen.

▲ Bestyrelsen i Skagen Marineforening glæder sig til værtskabet for årets sendemandsmøde. Rune Thomsen var ikke til stede ved fotoseancen. Ellers er det f.v. bagest: Per Sloth, Bjarne Hansen, Frank Zobbe og Per Muhlig. Forrest f.v.: Karl Johan Damgaard, Frank Mortensen og John Østergaard.

▲ Der sker måske ikke i år, men tidligere har store krydstogtsenheder lagt til kaj ved Kuttervej. Her gigantiske MS "Iona" på 345 meters længde med 5.200 passagerer og en besætning på 1.800.

▲ Denne markante bygning på adressen Kuttervej 15 i Skagen danner den 11. september 2021 ramme om såvel sendemandsmødet og det efterfølgende galaarrangement.

PROGRAM

for Sendemandsmøde 2021

FREDAG DEN 10. SEPTEMBER:

- kl. 1000 til 2300 Marinestuen er åben
- kl. 1400 Landsbestyrelsen med flere modtages af borgmester i Frederikshavn Kommune, Birgit S. Hansen
- kl. 1700 til 2300 Kammeratskabsaften i Marinestuen

LØRDAG DEN 11. SEPTEMBER:

- kl. 0700 Morgenmad i Marinestuen
- kl. 0700 til 0000 Marinestuen er åben
- kl. 0945 til 1000 Opstilling ved Marinehuset til march
- kl. 1000 til 1600 Ledsagertur med indlagt frokost
- kl. 1130 Sendemandsmøde Kuttervej 15
- kl. 1820 til 1830 Velkomstdrinks Kuttervej 15
- kl. 1900 til 0000 Gallaarrangement

SØNDAG DEN 12. SEPTEMBER:

- kl. 0000 til 0200 Marinestuen er åben
- kl. 0700 til 1700 Marinestuen er åben

Velkommen til Skagen

Skagen Marineforening ser frem til endelig at afholde det årlige sendemandsmøde.

Coronakrisen har i den grad været en forstyrrende faktor for alle afdelinger af Danmarks Marineforening. Vi håber, at landet ikke får et tilbagefald, en tredje bølge i løbet af sommeren. Men med den aldersfordeling, der er blandt medlemmerne, er de fleste vaccineret inden sommeren.

Vi ser frem til at byde alle deltagere ved sendemandsmødet velkommen til Skagen. Vi håber, at netop sendemandsmødet kan være begyndelsen til normale tider i Danmark, så vi igen kan mødes til blandt andet distriktsmøder, jubilæer og kammeratlig hygge på tværs af kommunegrænser.

Vel mødt i Skagen!

*Med kammeratlig hilsen
Afdelingsformand Per Sloth*

Med OLFERT i Golfen

Den vanlige historiske faglighed og retvisende fortælling er stadig et must, når Nyborg Marineforenings historiske udvalg udgiver publikationer. Det gælder således også seneste skud på udgivelseslisten, der via en række indlæg fra personkredsen med relevans til udsendelsen af korvetten OLFERT FISCHER på det banebrydende tog til Den Persiske Golf i 1991-1992 giver et informativ nedslag i den besætningsmæssige, politiske og sømilitære virkelighed anno start 1990'erne.

Med OLFERT i Golfen omhandler perioden fra december 1990 til marts 1991, hvor besætningen fra søsterskibet PETER TORDENSKJOLD afløste OFLERT FISCHER's faste besætning.

Ideen til at udgive publikationen i anledningen af 30-året for udsendelsen kom fra tidligere marinekonstabel Charlotte Jørgensen, der deltog på togtet sammen med sin nuværende mand, tidligere marinekonstabel Poul Jørgensen. Begge er i dag yderst aktive i den lokale

marineforening. På vanlig Nyborg Marineforeningsk vis var der ikke langt fra tanke til handling. Så på relativ kort tid var der lavet indlægsaftaler med skibschefen på togtet, pensioneret kommandørkaptajn Thor B. Nielsen, og skibets daværende orlogspræst, nu orlogsprovst emeritus Ejgil Bank Olesen samt i sagens natur Charlotte og Poul Jørgensen.

Danmarks Marineforenings landsformand, pensioneret kommandørkaptajn Steen Engstrøm, har skrevet indledningen, mens tidligere udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen og pensioneret kontreadmiral Kurt Birger Jensen har leveret indlæggene "Fra fodnoter til udsendelse" og Søværnet efter missionen".

Publikationen blev offentliggjort ved en reception og pressemøde i marinestuen den 1. juli 2021.

MED OLFERT I GOLFEN

Udgiver: Nyborg Marineforening
 Styling og redigering: Nyborg Marineforenings historiske udvalg
 Processtyring og produktionsansvarlig: Ann Branderup
 Korrekturlæser: Else Kjeldsen
 Layout og tryk: Mark & Storm Grafisk
 44 sider magasinformat
 Oplag: 1.000 ex
 Kan erhverves via Nyborg Marineforening

Efterårsrejse med Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog"

Tyskland, Holland og De Vestfrisiske Øer

Planlægningen af læserrejse nummer 33 i regi af fra 1987 fagtidsskriftet Søfart og siden 2003 Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er i fuld gang. Så hermed varsles, at alle der har lyst kan komme med på en veltillægt tur til Tyskland, Holland og De Vestfrisiske Øer den:

18. til 23. september 2021

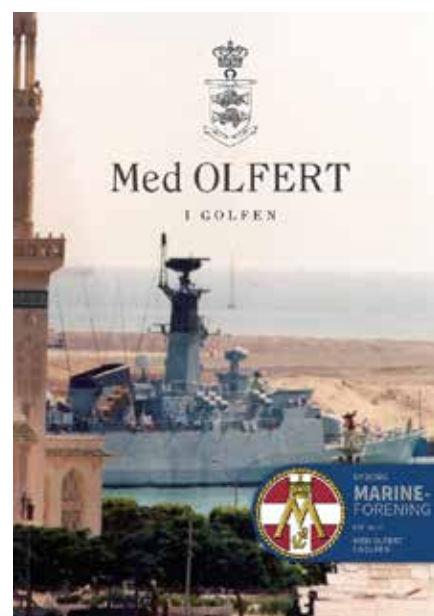
Turen byder på spændende oplevelsesrejse gennem først Tyskland, hvor vi har én overnatning inden vi anduver Holland, hvor vi har fire overnatninger.

Programmet i Holland har omdrejningspunkt på blandt andet: Europas største havn i Rotterdam, Amsterdams kanaler, Den Helder med flådehavn og Hoorn der lagde navn til Kap Hoorn plus meget mere. Et højdepunkt bliver besøg på den frisiske ø Texel. Vi ser på stort og på småt og besøger kendte seværdigheder i de atmosfærefyldte hollandske byer. Hurtigt fornemmer man, at livsstilen er en anden i Holland – anderledes og ganske fascinerende.

Detaljeret dag-til-dag-program med pris kan bestilles på: euro-tema2@post.tele.dk eller på telefon 8680 4260.

BEMÆRK: Turen gennemføres alene, hvis alle Corona-regler i Danmark, Tyskland og Holland kan overholdes. Er annullering nødvendig, tilbagebetales hele det indbetalte beløb.

Teknisk arrangør:
EURO-TEMA Specialrejser Silkeborg

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsclubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsclubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsclubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsclubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsclubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Bornholm Marineforening i markedet efter flere medlemmer

SIDEN 28. AUGUST 1922 HAR DANMARKS MARINEFORENING HAFT EN VELORGANISERET AFDELING I RØNNE. AFDELINGEN HAR GJENNEM ÅRENE HAFT UNDERAFDELINGER, "MARINE-BAKKER" I ALLINGE-SANDVIG, GUDHJEM, SVANEKE, NEXØ OG HASLE.

Medlemstallet har altid ligget stabilt på omkring 100 mand.

Med skub fra den nu døende pandemieddrosling er dette tal dog for nedadgående. På den baggrund blev alle bornholmere over 18 år via annoncering og redaktionel omtale i den lokale dags- og distriktspresse inviteret til informations- og optagelsesmøde fredag den 25. juni 2021 på adressen Munch Petersens Vej 4, Havnen i Rønne.

FREMADRETTET SAMARBEJDE

Ud over bestyrelsen deltog distriktsformand Gert Allan Larsen i mødet, som med et efter forholdene godt fremmøde gav potentielt fire nye medlemmer.

– Vi sluttede hvervemødet med generalforsamling, fortæller Gert Allan Larsen. Det blev en god oplevelse, hvor der ud over en række nyvalg og gode genvalg blev oplyst, at afdelingen har indledt et konstruktivt samarbejde med institutionen "Mester Vig", der er en sammenslutning af markante erhvervsfolk, der alle har gode kontakter ind i det bornholmske erhvervmiljø. Der er også kontakter til Forsvarsmuseet på Bornholm. Dette for at museet kan bidrage med interessante historiske foredrag til medlemsmøderne.

Både distriktsformanden og bestyrelsen er på det rene med, at afdelingens store udfordring er at få anskaffet lokaler til etablering af en marinstue. Der arbejdes gennem flere kontakter på at få løst denne presserende opgave.

Den økonomiske og mandskabsmæssige indsats på Bornholm den 25. juni 2021 var ifølge bestyrelsen med den nyvalgte afdelingsformand Carsten Kofoed i spidsen og distriktsformanden tidsforbruget og alle penge værd.

SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som tidligere omtalt over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, bringer vi på denne plads i de kommende udgaver historik og data om Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave har vi fokus på miljøenhederne.

Miljøskibene A560 Gunnar Thorson og A561 Gunnar Seidenfaden

OPKALDT EFTER MARINEZOOLOGEN GUNNAR THORSON (1906-1971) OG BOTANIKEREN GUNNAR SEIDENFADEN (1905-2001).

I forbindelse med forsvarsforliget for perioden 1995-1999 fik Søværnet overdraget ansvaret for forureningsbekæmpelsen i de danske farvande. Med overdragelsen fulgte de fire miljøskibe, som indtil da havde været underlagt Miljøministeriet, men bemandede med personel fra Søværnet.

Miljøskibene blev overdraget til Søværnet den 1. januar 1996, og den 1. januar 2000 fik Søværnet også overdraget ressortansvaret for miljøberedskabet i de danske farvande.

GUNNAR THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN er de største af de fire danske miljøskibe. Deres hovedopgave er at yde bistand ved forureningsuheld i de danske farvande, men bruges også til havmiljøundersøgelser og kan i mindre grad bryde is. Derudover har de forsøgsvis med succes været anvendt som platform for den kommandocontainer, hvor-

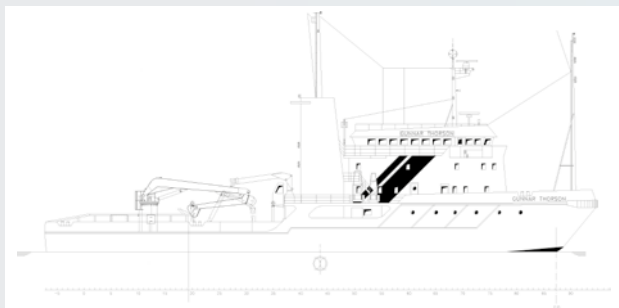

▲ Udlægning af flydespærring fra GUNNAR THORSON.

Tekniske oplysninger:

GUNNAR THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN er dobbeltbundede og bygget i stål. De drives frem af to dieselmotorer, der giver en topfart på 11½ knob. De er udstyret med to skruer agter og en bovpropel. GUNNAR THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN kaldes samlet for Supply-klassen.

SUPPLY-KLASSEN:

Byggeværft:	Ørskov Christensen Stålskibsværft A/S, Frederikshavn
Søsat:	1981
Mål:	længde: 56 m; bredde: 12,3 m; dybgang: 4,5 m
Deplacement:	1.660 tons
Fremdrivning:	2 B&W Alpha dieselmotorer
Topfart:	11½ knob
Aktionsradius:	3.500 sømil
Besætning:	16 mand, køjeplads til 33
Bevæbning:	ingen

► Miljøskibet A 560 GUNNAR THORSON opsamlar i 2017 olie i farvandet mellem Fyn og Samsø (Foto: FLVFOT)

▲ Tyndtflydende oliefilm opsamlar med forskellige typer skimmere alt efter oliens tykkelse. GUNNAR THORSON er desuden udstyret med en grab til opsamlar af tyktflydende og størket olie på overfladen. Det er ofte et meget beskidt arbejde, som det ses her om bord i GUNNAR SEIDENFADEN under oprydningen efter forliset af tankskibet "Prestige" i 2002.

fra MCM Danmarks droner fjernstyres. Både GUNNAR THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN har desuden i perioder været anvendt til grunduddannelse af menige værnepligtige.

Skibene er bygget til operationer i de indre danske farvande samt Nord- og Østersøen, men da tankskibet "Prestige" i 2002 forliste i Atlanterhavet, blev GUNNAR SEIDENFADEN sendt fra Danmark for at bistå med inddæmningen af de 70.000 tons olie, som flød ud i havet.

Forureningsbekæmpelsen sker ved inddæmning af for eksempel olie ved hjælp af flydespærringer, hvoraf skibene normalt medbringer 600 meter. Derpå opsamlar det forurenede vand enten i skibenes indenbords tanke, der har kapacitet til 311 kubikmeter, eller i en af

de tre miljøpramme, som Søværnet også råder over.

GUNNAR THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN er ikke bevæbnede ud over et jagtgevær til aflivning af olieindsmurte fugle.

De to miljøskibe har en besætning på 16 mand, og chefen har normalt rang af orlogskaptajn.

GUNNAR THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN er i dag snart 40 år gamle og både teknisk og teknologisk forældede. Det er især et problem, at deres skrog ikke kan gøres gastætte. Det betyder, at miljøskibene ikke er velegnede til at bekæmpe kemikalieudslip eller olieforurening i et gasfyldt havområde.

Et flertal i Folketinget besluttede i juni 2016, at der skulle bygges fire – tre mindre og et større – nye miljøskibe til Søværnet. Skibene

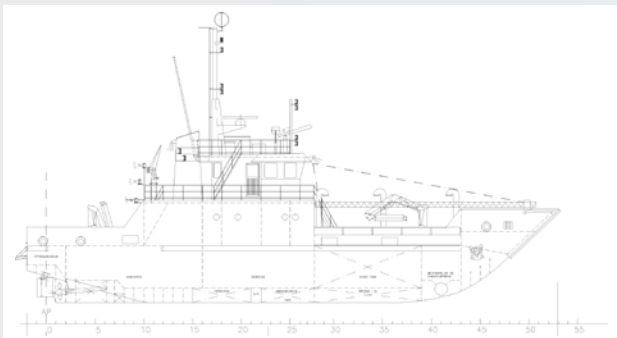
skulle dog ikke kun kunne optræde som miljøskibe, men også deltage i Søværnets opgaver omkring fiskerikontrol, grænsekontrol og redningsoperationer. Planen blev imidlertid opgivet den 28. januar 2018, idet partierne bag det nye forsvarsforlig besluttede, at det skulle undersøges, om det var muligt at anskaffe et antal mindre egentlige orlogsskibe, der både kunne operere i den lavere og midterste del af konfliktspektret samt var i stand til at løse havmiljøopgaver. Beslutningen har betydet, at en erstatning af Søværnets fire miljøskibe er udsat på ubestemt tid.

Miljøskibene er i Søværnets nye organisation blevet samlet i 3. Eskadre. Normalt ligger GUNNAR THORSON i Frederikshavn, mens GUNNAR SEIDENFADEN ligger i Korsør, hvor de ligger klar til at afgå med 16 timers varsel. ►

Tekniske oplysninger:

Skibene er dobbeltbundede og bygget i stål. De er inddelt i seks vandtætte sektioner og er i modsætning til Supply-klassen godkendt til bekæmpelse af olieforurening i et gasfyldt havområde. De drives frem af to dieselmotorer, der giver en topfart på 9 knob, og er udstyret med en skrue agter og en bovpropel.

SEATRUCK-KLASSEN:

Byggeværft:	Nykøbing Mors Værft A/S
Søsat:	1979
Mål:	længde: 29,9 m; bredde: 8 m; dybgang: 2 m
Deplacement:	247 tons
Fremdrivning:	2 Grenaa 6 GF 24 dieselmotorer, 1 skrue, 1 bovpropel
Topfart:	9 knob
Aktionsradius:	1.000 sømil
Besætning:	6 mand
Bevæbning:	ingen

► MILJØSKIBENE A562 METTE MILJØ OG A563 MARIE MILJØ

Hovedopgaven for METTE MILJØ og MARIE MILJØ er som for GUNNAR THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN at bekæmpe olieforurening og lignende i de danske farvande, og de har været et centralt element i det danske miljøberedskab, siden de blev anskaffet i 1979.

De er beregnet til at operere i kystnære områder og må som sådan ikke operere mere end 45 sømil fra land. Det betyder, at de kun i begrænset omfang kan dække Nordsøen og Østersøen øst for Bornholm.

De to miljøfartøjer, der samlet kaldes for Seatruck-klassen, er noget mindre end GUNNAR

▲ Mette eller Marie Miljø og et marinehjemmeværnsfartøj over opsamling af olie under øvelsen BALEX DELTA ved Bornholm i august-september 2005. Til simulering af et olieudslip benyttes popkorn. Forureningsbekæmpelsesberedskabet i de danske farvande og Østersøen er opbygget i nært samarbejde med både det danske flyvevåben og med Danmarks nabolande, hvor alle er klar til at hjælpe hinanden, hvis det er nødvendigt.

▲ Underlagt SEATRUCK-klassen er også Søværnets tre lægtvandsfartøjer, der er navngivet MILJØ 101, 102 og 103. De kræver normalt en tremandsbesætning og bruges til at opsamle olie på lavt vand. Her MILJØ 101, der har tjent miljøberedskabet siden 1977.

▲ A562 METTE MILJØ.

THORSON og GUNNAR SEIDENFADEN. De har dog i det store hele samme opgaver, der i al sin enkelhed går ud på at rykke ud, hvis der bliver rapporteret om olieforurening i de indre danske farvande. I så fald skal skibene hurtigst muligt sejle til det pågældende sted og inddæmme olien i vandet. Det gøres ved at udlægge flydespærringer, som skibene normalt har 200 meter med af. Med olien inddæmmet kan den pumpes om bord, og METTE MILJØ og MARIE MILJØ har til dette en opsamlingskapacitet på i alt 63,8 kubikmeter. Er dette ikke tilstrækkeligt, kan det opsamlede olie vand pumpes om bord i en af Søværnets tre oliepramme.

METTE MILJØ og MARIE MILJØ er på én times varsel hele året rundt, for tid er en vigtig faktor ved forureningsulykker. Jo hurtigere miljøskibene kan være på ulykkesstedet, jo mindre når forureningen at sprede sig, og jo nemmere er den at pumpe op.

For at kunne leve op til beredskabskravet er de to miljøskibe udstyret med i alt fire besætninger, så der altid kan være det nødvendige antal folk på vagt.

Skibene er også i stand til at fungere som ledelsesfartøj og kommunikationscenter ved større bekæmpelsesaktioner.

Under den kolde krig var miljøskibene i krise eller krigstid udset til at fungere som minelæggere og kunne i så fald udstyres med mineskinner til hurtig udlægning af søminer. Med deaktivering af det danske minevåben i 2000'erne forsvandt denne opgave imidlertid fra skibenes virke. De to miljøskibe er således ikke bevæbnet ud over et jagtgevær til aflivning af olieindsmurte fugle.

De to miljøskibe har en seksmandsbesætning, og skibschefen har normalt rang af premierløjtnant. De er underlagt 3. Eskadre og normalt placeret med METTE MILJØ i Frederikshavn og MARIE MILJØ i Korsør.

Med en alder på 40 år er METTE MILJØ og MARIE MILJØ både teknisk og operativt forældede, men som før nævnt blev anskaffelsen af nye miljøfartøjer i 2018 udsat, da partierne bag forsvarsforliget ønskede at undersøge muligheden for at erstatte miljøskibene med enheder, der også eller måske først og fremmest kan varetage en militær rolle i forsvaret af Danmark.

▲ Her MILJØ 103, som Søværnet anskaffede i marts 2008, og som har base i Korsør.

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

Vandtæt foret vinterjakke med hætte, ærmevindfang og store lommer. Leveres i størrelserne: S, M, L, XL, 2XL, 3XL og 4XL.

Varerne kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

 Danmarks Marineforening

Dansk-norsk lørdagshygge på Flådestation Frederikshavn

Via kontorfuldmægtig og sagsbehandler Gurli Sommer Meyer, Garnisonselementet Flådestation Frederikshavn, har redaktionen modtaget følgende historie fortalt af leder for Kommunikation- og Publikationselementet på Flådestationen, seniorsergent Johnny Jensen. Oplevelsen er et bevis på, at der er gode og positive relationer mellem mand-skabet i det danske Søværn og det norske Sjøforsvaret.

EN LILLE ANEKDOTE FRA LØRDAGSVAGTEN PÅ FLÅDESTATION FREDERIKSHAVN DEN 5. JUNI 2021.

Af seniorsergent Johnny Jensen.
(Let tilrettet, red.)

I forbindelse med US-BALTOPS var der tidligere på ugen anløbet to norske ministrygere af ALTA-klassen, RAUMA og MALOY. De skulle begge afgå igen lørdag den 5. juni kl. 1300.

Undertegnede og basevagten mødte op i god tid. Dette, hvis de to skibe ønskede at korte deres trosser op inden afgang. Så var vi klar.

Men afgangen trak ud. Klokken 1315 kom kaptajnen ud i brovingen og oplyste os om, at de havde lidt maskinproblemer. Vi aftalte, at vi blev hos dem og afventede nærmere. Det var jo varmt og højt solskin, så det var dejligt der på kajen.

Nå, tiden gik, og der var jo stadig ret så varmt. Kl. 1345 kom samme kaptajn igen ud i brovingen og fortalte, at de stadig ikke var klar. Med sig havde kaptajnen to caps med RAUMA-logo, (3

bølger med et anker igennem), som han gav os. Kort efter at vi havde fået de to caps, kom der et besætningsmedlem med to Skippertop-lignende kræmmerhuse fyldt op med is anrettet på en paptallerken. Se, nu var det hyggeligt, og vi gik straks i gang med at undersøge de to is.

Men det trak ud, og vi aftalte derfor aftrædning på kort varsel og kørte op i vagtbygningen.

45 minutter senere var de klar, så vi kørte igen ned til kajen. Nu havde vi aflagt vores sømilitære arbejdskasketter og i stedet taget de to caps på. Dette faldt tydeligt i nordmændenes smag, og afgangen var derfor med store smil og vink og selvfølgelig med ønsket om en god tur og øvelse til vores norske venner.

Tja, sådan en lille hændelse gør mange glade.

Søværnet får ny skibstype

Forsvarsministeriet indleder nu et forprojekt, der skal sikre et stærkt design af en ny skibstype, der efter planen skal tilgå Søværnet. De nye skibe skal kunne løse de stadigt mere komplekse opgaver, som Danmark står over for. Derfor er der brug for enheder, der med større fleksibilitet end de nuværende patruljefartøjer i DIANA-klassen kan løse flere typer af opgaver. Herunder ikke mindst at sikre dansk suverænitetsbevarelse på havet. Derfor ønsker regeringen bakket op af forsvarsforligskredsen at anskaffe en type patruljefartøjer, som udover de militære opgaver også kan løse havmiljøopgaver.

OMFATTENDE INDDRAGELSE AF DANSKE VIRKSOMHEDER

Processen med det nye skibsprojekt vil indebære en omfattende inddragelse af danske virksomheders viden og kompetencer inden for udvikling af skibe og anvendelse af teknologi. Forprojektet skal samtidig sikre, at den nyeste viden om klimaløsninger indtænkes i anskaffelsen af enhederne.

Søværnets nuværende patruljefartøjer varetager daglig patruljering, farvandsovervågning og

redningsopgaver. Samtidig løser de nuværende miljøskibe opgaven med oprydning i forbindelse med havmiljøulykker.

P 524 NYMFEN får snarest nye skibstype-kolleger til en række opgaver i de danske farvande. (Kilde: Forsvarsministeriet.
Foto: MTUD-arkiv)

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ØRDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

Fiskerne underlagt psykisk pres

Det skal være sjovt at gå på arbejde, men for fiskeren er virkeligheden en helt anden. Arbejdsmiljøet er under pres, og fiskerne har ondt i psyken. Iyder det ultimo juni 2021 fra Fiskeriets Arbejdsmiljøråd i et åbent brev til fiskeriminister Rasmus Prehn (S).

Ifølge Fiskeriets Arbejdsmiljøråd er det de mange regler samt styring og kontrol af fiskerihvervet, som slider på fiskerne. Reglerne bliver flere og flere, og det skaber et voldsomt psykisk pres, hvor den enkelte fisker bliver stresset og nedbrudt.

I brevet gøres det klart, at det nu er så grelt, at fiskerne flygter fra erhvervet eller slet ikke tør at gå ind i det.

– De psykiske konsekvenser af konstant at føle sig kontrolleret og jaget er markante, og kløbjægten på fiskerne er i gang med at ødelægge et erhverv, der bidrager til at skabe arbejdspladser. Ikke mindst i udkantssområdene.

Det politiske Danmark har via en beslutning om at bygge en tunnel mellem Aarhus Havn og Marselis Boulevard anerkendt, at havnen i den østjyske havneby er hele Danmarks internationale havn. Det oplyser havneledelsen.

– Med den beslutning har politikerne sikret Aarhus Havns vækstmuligheder og dermed vores placering på fremtidens danmarkskort. Det er vi meget glade for, siger CEO for Aarhus Havn, Thomas Haber Borch.

Der kommer dog til at gå nogle år, inden den første lastbil kommer til at køre gennem tunnelen. Staten forventer således, at projektet igangsættes i 2025. Inden da skal der gennemføres miljøkonsekvensvurdering og udbud. Tunnelen forventes klar til brug i 2030.

DANMARKS STØRSTE ERHVERVSHAVN
Aarhus Havns markedsandel på det danske containermarked er ca. 65%. Ifølge Thomas

▲ Dansk fiskeri og fiskerne er under hårdt pres med mange regler, styring og kontrol. (Kilde: Fiskeritidende. Foto: Ole Iwersen)

På vegne af fiskerne beder Fiskerets Arbejdsmiljøråd ministeren om at handle. Kontrol- og regelbyrammet, som vi lever under, må høre op, fremfører bestyrelsen i Fiskeriets Arbejdsmiljøråd i brevet til Rasmus Prehn.

– Der er os, der har gummistøvlerne på og står ude i vind og vejr. Vi kender virkeligheden på havet og bør tages med på råd, når erhvervet skal indrettes, fastslår bestyrelsen fra Fiskeriets Arbejdsmiljøråd i brevet.

Staten anlægger tunnel ved Aarhus Havn

▲ Et stort statsprojekt er med til at sikre Aarhus Havns position som Danmarks største erhvervshavn. (Kilde og foto: Aarhus Havn)

Haber Borch er havnen derudover den største offentlige bulkhavn. Havnens færgeafsnit betjener ca. 1,3 mio. personer og mere end 3. mio. passagerer årligt. Aarhus Havn huser

ca. 150 virksomheder med omkring 10.000 arbejdspladser og en årlig værditilvækst på 6 mia. kr.

CHARTER FOR NYHOLM OG DEN MARITIME KULTURARV I KØBENHAVNS HAVN

Med forsvarsforliget 2018-2023 forlader Flåden Nyholm, som i mere end 300 år har fungeret som orlogsværft, flådens leje og marinestation. Den 120 hektar store ø er et historisk sted på linje med Kronborg. På Nyholm vajer Rigets Flag, her knejser Philip de Langes Mastekran, og her ligger den ikoniske hovedvagt Under Kronen, Spanteloftet og de mange andre historiske bygninger. Fra Batteriet Sixtus skydes salut og solen op og ned. I Bøje 1 er Kongeskibet DANNEBROG for-tøjet. Ved bolværket ligger de historiske orlogs- og museumsskibe PEDER SKRAM, SEHESTED og SÆLEN, og i vintermånederne sejlskoleskibet "Georg Stage".

Nyholm har været den danske flådes hjem, siden øen blev etableret for århundreder siden. Den har kun haft denne ene ejer, hvorfor også store dele af øen fremstår i en historisk og unik tilstand. Således står der at læse i indledningen af Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn, som er et fælles initiativ, taget og udviklet af de interessenter, grupper og foreninger, der enten har til huse på Nyholm eller har interesse for områdets fremtid. I nærværende tema forsøger vi at give en nogenlunde retvisende status på Nyholms situation medio 2021.

(Kilder og foto: Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn, Tim Sloth Jørgensen, Asser Amdisen, Steen Engstrøm, Leif Mortensen, Center for Sømilitær Teknologi og Jes Hultquist)

Nyholm er en del af hele Danmarks historie

To af initiativtagerne og de facto primus motorer i projekt Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns Havn, admiral Tim Slot Jørgensen, og direktør for skoleskibet "Georg Stage", Asser Amdisen, byder en varm sommerdag på kaffe og chartersnak i officersmessen om bord på fregatten PE-DER SKRAM, der ligger trygt fortøjet ved molen Elefanten. Dette navn, fordi molen er opfyldt over linjeskibet ELEFANTEN, der omkring 1720'erne blev sænket og fyldt med sten for at danne molens fundament.

Emnet for mødet er som skrevet projekt Charter for Nyholm. På spørgsmålet om de to initiativtagere mener, at den 120 hektar store Nyholm skal udlægges som et rent museumsturistikalt åndehul for turisterne og lokalbefolkningen i hovedstadsområdet, er svaret fra Tim Sloth Jørgensen klart:

– Nej, det skal det ikke. Men det er der forskellige holdninger til. Der er nogle, der gerne vil have det hele til at være, som det ligger nu. Men de fleste, der er underskrivere af chartret, er klar over, at det ikke er økonomisk muligt. Så hvis det her skal bevares og komme til at fungere, skal der være nogle aktiviteter, der giver en eller anden form for indtægter. Men vi har ikke være kloge nok til at pege på, hvad der nøjagtigt skal være derude. I charteret står der ikke nogen specifikke ting. Der står eksempelvis ikke, at skoleskibet "Georg Stage" skal have det eller det. Men en væsentlig del af historien er Søværnets og Flådens historie. Når man ser på det i et bredere perspektiv, er det ikke kun Flådens historie, det er også Københavns historie og den maritime historie. Det er faktisk i virkeligheden hele Danmarks historie på samme måde som historien om Kronborg, siger Tim Sloth Jørgensen. Asser Amdisen er enig og uddyber:

– Det, som vi alle er enige om, er, at der skal udvises respekt for den fortid, som Nyholm har. Øen er ikke en bar mark på 120 hektar. Det er et sted, der har dybde og historie. Så man kan forstille sig mange ting. Men alt det har vi ikke i fællesskab taget stilling til. Det, som vi har taget stilling til, er, at der skal gøres noget herude, og at processen kræver, at vi skal

overveje, hvad der skal ske på øen. Det, som vi mestendels gruer for i charteret, er, at man haster noget igennem. Vi mener, at det her kræver omtanke, og det kræver, at vi gør det ordentligt. For gør vi det forkert fra starten, så kan det ikke genskabes.

KUN EN EJER I CA. 350 ÅR

Alt på Nyholm er skabt af Flåden. Det skal der være respekt om. Begge er enige om, at det værste, der kan ske i virkeligheden, er, hvis Forsvarsministeriet overdrager hele bygningsmassen og arealet til Forsvarets ejendomsselskab ▶

▲ Direktør for skoleskibet "Georg Stage", Asser Amdisen.

▲ Admiral Tim Sloth Jørgensen.

- Freja, og at Freja så efterfølgende går ud og sælger til den højestbydende investor.

Resten af Holmen har efterhånden skiftet karakter, så det flåderelaterede område er total udfaset. Og det er ikke et scenarie, som charteret ønsker sker på Nyholm.

– Det, som vi arbejder målrettet på, og det, som jeg ønsker mig brændende, er, at når mine oldebørn og tipoldebørn engang kommer her forbi, så skal de kunne se, at Nyholm gennem ca. 350 år var den gamle hovedbase for Flåden, og at dette faktum har betydet meget for danmarkshistorien, lyder det fra Tim Sloth Jørgensen.

STYRET UDVIKLING

Nyholms betydning for den danske historiefortælling er enorm. Derfor mener Asser Amdisen, at vi som samfund simpelthen ikke har råd til at tjene de penge, der kan tjenes ved et eventuelt salg af øen.

I skrivende stund er der mange løse ender. Det er dog vigtigt, at såvel de lokale som landspolitikerne gør sig klart, hvad det er for et sted, der er i spil. Hele området har siden slut 1600-tallet været landets primære teknologiske udviklingsbase. Hele landets økonomiske ve og vel var afhængig af, at kongens flåde kunne støtte op om de kommercielle oversøiske udviklingsplaner, der igen var afhængige af, at handelsflåden kunne sejle frit på verdenshavene. Og det kunne de kun med en stærk orlogsflåde i

ryggen. Derfor gik over 50% af statsbudgettet i mange år til udviklingen af flåden.

Dette historiske faktum skal indgå i fremtidsplanerne for Nyholm. Derfor ser chartret helst en overordnet udviklingsplan for øen. Og denne må gerne omfatte såvel museale som kommercielle elementer, bare den som udgangspunkt er styret med fast hånd.

FLÅDEHISTORIE I VERDENSKLASSE

Såvel Asser Amdisen, der har en cand.mag. i historie med i køjesækken, som søofficeren, admiral Tim Sloth Jørgensen, ser dog gerne, at nogle af de 120 hektar opfyld, der har skabt Nyholm, bliver etableret som et flådehistorisk museum. Med de tre museumsenheder PEDER SKRAM, SÆLEN og SEHESTED samt Mastekranen, batteriet Sixtus med Rigets Flag, bygningen Under Kronen samt den øvrige bygningsmasse på øens nordvestlige del, er der allerede skabt et unikt univers, der kan danne grundlag for etableringen af et dansk flådemuseum i verdensklasse. Søværnet og en række civile sømilitære organisationer opbevarer i dag oceaner af rariteter, der burde samles og historieformidles på Nyholm.

– Det, som vi blandt andet skal tage bestik af, er, at Nyholm er den sidste af de tidligere småøer, der udgjorde Holmen og Københavns fæstningsværk. Kommer vi forkert i gang, og tager vi klodsede beslutninger, er der ikke flere muligheder for at bevare den for hele landet så vigtige militære flådekulturarv, lyder det fra Tim Sloth Jørgensen.

HVOR SKAL PENGENE KOMME FRA?

Som i de fleste kultur- og musealhistoriske projekter er økonomien det ømme og afgørende punkt. Flere fra person- og organisationskredsen omkring Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn er af den formening, at Forsvaret, der i forvejen har et ret så omfattende årsbudget i milliardklassen burde få bevilget det i den henseende lille beløb for at bevare Nyholm som Københavns nye åndehul. Og håbet er til stede. Dette på baggrund af det faktum, at der som udgangspunkt ikke er nogen af de 179 folketingsmedlemmer, der ikke er interesseret i at få det bedste ud af beslutningen om, at Forsvaret - her Søværnet - skal forlade Nyholm. Tim Sloth Jørgensen siger, at A. P. Møllerfonden har givet udtryk for, at de gerne vil betale en arkitektkonkurrence, der skal komme med gode ideer til, hvad området kan bruges til, således at historie og kultur sikres.

OPFORDRING

Med udgangspunkt i de mange konstruktive, positive og gode intentioner, der er blandt de mange, der står bag Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn, skal der fra nærværende tidskrifts redaktion opfordres til, at alle, der er enige i tankerne bag charteret bækker op om projektet. Måden, som man kan vise sin støtte på, er blandt andet at deltage aktivt i debatten via læserbreve, der så kan skabe yderligere debat. Det er også en god idé at tage fat i såvel lokal- som landspolitikere for at stille relevante spørgsmål, der skal være med til at sikre Nyholms bevarelse.

Fakta:

Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn er underskrevet af:

Christianshavns Lokalhistoriske Forening. Christianshavns Lokalråd. Christianshavns Lokaludvalg. Danmarks Marineforening. Danmarks Naturfredningsforening København. Dansk Forening for Ældre Lystfartøjer. Dansk Torpedobådsforening. Dansk Ubådsforening. Dykkerhistorisk Selskab. Fonden Fregatten Peder Skram. Foreningen Hovedstadens Forskønnelse. Foreningen Kolonihistorisk Center. Foreningen Pensionerede Officerer fra Søværnet. Foreningen til bevarelse af Danmarks Ældste Radiostation. Foreningen til gamle bygningers bevaring. Fregatten Peder Skrams Venneforening. København Marineforening. Landsforeningen for Bygnings- og landskabskultur. Marinehistorisk Selskab/ Orlogsmuseets Venner. Nyhavnsforeningen. Nyhavns Skipperlaug. Orlogsmuseets Modelbyggerlaug. Projektgruppen Danmarks Maritime Park på Nyholm og Refshaleøen. Selskabet Danske Tordenskiold Venner. Sixtus Gruppen Bevar Nyholm. Stiftelsen Georg Stages Minde. Søværnets Idrætsforening København. Træskibs Sammenslutningen. Utzonhavnen.

Charter Nyholm får fuld støtte fra Danmarks Marineforening

Af landsformand Steen Engstrøm

Danmarks Marineforenings fremmeste formål er at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under orlogsflaget, ansat til søs eller nærer særlig interesse for det maritime miljø.

En bevarelse af Nyholm som en del af Danmarks - og ikke mindst Københavns - maritime kulturarv ligger os derfor særligt meget på sinde.

Holmen har været Flådens leje i knap 300 år siden 1693, hvor den første udflytning fandt sted fra Gammelholm (Tøjhuset/Proviantgården) og frem til 1991/92, hvor den anden udflytning

fandt sted til flådestationerne i Frederikshavn og Korsør.

De mange nuværende bevaringsværdige bygninger fra forskellige tidsperioder fra Mastekranen, Under Kronen, Spanteloftet og Østre Takkelads-bygningerne til Marinekasernen, Planbygningen og Søofficersskolen har alle hver sin betydningsfulde historie at fortælle. "Skibene på Holmen" med fregatten PEDER SKRAM, motormissilbåden SEHESTED og ubåden SÆLEN har også en fælles historie om den kolde krig, og ydermere har PEDER SKRAM og SEHESTED en historie om dansk skibsbygningskunst.

Rigets Flag og Batteriet Sixtus er også en væsentlig parameter i bevaringen og ikke at glemme Kongeskibet DANNEBROGs traditi-

▲ Landsformand Steen Engstrøm.

onsrige plads i bøjle 1. Hertil kommer, at "Georg Stage" også igennem rigtig mange år har tilhørt "Holmens faste Stok".

Samlet set et umådeligt righoldigt historisk fundament for videreførelse af Nyholm som omdrejningspunktet for Danmarks maritime kulturarv. Derfor støtter Danmarks Marineforening op om - og er medunderskriver af - Charter for Nyholm og den maritime kulturarv i Københavns havn."

STØT
Fregatten Jylland
Køb et årskort

FREGATTEN JYLLAND SØSÆTTER SOMMEREN

Hele sommeren byder Fregatten Jylland på et stort og varieret program med historiske introduktioner, maritime aktiviteter for store og små og traditionen tro kanonshow og kanonskud hver dag i perioden 31. maj – 29. august 2021

Husk billetten gælder i en uge

Se hele programmet på www.fregatten-jylland.dk

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
*Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København,
Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm*

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
*Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested,
Frederikssund og Frederiksværk*

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
*Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk,
Korsør og Skælskør*

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Henrik Marrill Christiansen
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
*Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns,
Haslev, Nakskov og Nykøbing Falster*

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
*Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens,
Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg,
Langeland og Middelfart*

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
*Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev,
Aabenraa og Vejle*

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjæet@post.tele.dk
*Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg,
Horsens, Samsø og Skanderborg*

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
*Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande,
Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn
og Struer*

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
*Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals,
Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro*

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSFORMANDEN

- Det nye medlemssystem er nu fuldt udrullet og integreret i vores hjemmeside. Samtidig er det også lykkedes at rydde de erkendte "børnesygdomme" af vejen i systemet. Så det skulle nu virke på bedste beskub efter hensigten.

Jeg selv er i gang med en orienterings-/undervisningstur blandt det fynske og de jyske distrikter her ultimo juli - primo september. Tilsvarende tur for de østlige distrikter er i planlægningsfasen. Fokus vil naturligvis være den praktiske brug af medlemssystemet, dets muligheder og begrænsninger, herunder ikke mindst Excel-arkets fortræffigheder og udfordringer således, at afdelingernes brugere hurtigst muligt bliver fortrolige med systemet.

Med det nu fuldt funktionsduelige medlemssystem er det også tid til at sige endeligt farvel til det gamle system. Så det er nu lukket helt ned. Dermed kan vores hårdtarbejdende forretningsfører nu ophøre med sit dobbeltbogholderi og alene koncentrere sig om det nye system, hvilket giver ham mere tid til jer.

Slopiksten har i den anledning ikke haft vores store fokus, men det vil vi hen over sommeren forsøge at råde bod på, således I om ikke så længe igen vil kunne finde billeder af varesortimentet på hjemmesiden. Fortsat god sommer til jer alle og på snarligt gensyn til Jubilarstævnet på Nyholm den 29. august og/eller Sendemandsmødet i Skagen den 11. september.

▲ Jim Møllerup fra Svendborg Marineforening har her fanget deltagerne under en kort pause i det fynske distriktsmøde den 13. juni.

▲ Marinehuset i Aabenraa lagde med bestyrelsen i Aabenraa Marineforening som vært lokaler til distriktsmødet i Distrikt Syd- og Sønderjylland. Her er mødedeltagerne forevigt ved afdelingens flotte flagspil.

DISTRIKT FYN

Søndag den 13. juni lagde Marinehuset i Bogense rum til det fynske distriktsmøde. Distriktsformand Erik Bodal oplyser, at mødet som vanligt forløb i fin ro og orden med en god debat om aktuelle emner. Det eneste negative ved mødet var, at der ikke var deltagere fra lokalafdelingerne i Middelfart, Langeland, Marstal og Ærøskøbing.

DISTRIKT SYD- OG SØNDERJYLLAND

Med udgangspunkt i dialogmødet på bagkant af landsbestyrelsesmødet i Esbjerg ultimo maj 2021 tog deltagerne ved distriktsmødet i juni hul på arbejdet med at skaffe flere medlemmer samt øge samarbejdet mellem distriktets 11 afdelinger. Til den ende blev der efter et flerpunktsforslag fra afdelingsformand Poul-Arne Hvid Callesen, Sønderborg Marineforening, nedsat et udvalg, der som en task force kan skifte medlemmer alt efter opgaven. Dette tværafdelingssamarbejde er ifølge distriktsformand Per Dichmann Hansen allerede ved at tage form.

– Det glæder mig, at der nu er etableret et forum, der kan styrke Danmarks Marineforenings position i Syd- og Sønderjylland, lyder det fra en optimistisk distriktsformand.

LANDSSKYTTEUDVALGET

Skytteudvalgsformand Pierre Jensen ser frem til landsskyttestævnet den 2. og 3. oktober 2021.

– I skrivende stund ser det stadig ud til, at vi kan afvikle stævnet og ikke igen blive stoppet af coronaen. Ebeltoft Marineforenings Skyttelav, som i år er vært, er i fuld gang med at fintune de sidste detaljer i planlægningen, så de i løbet af august kan udsende invitation og program. Skytteudvalget glæder sig rigtig meget til, at vi igen kan mødes og dyrke det sociale samtidig med, at vi konkurrerer på kammeratlig vis, lyder det fra en optimistisk skytteudvalgsformand,

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

Finn Ekkelund oplyser, at Assens Marineforening også har et marinekor. Under navnet Assens Marineforenings Shantykore har koret med Frits Duus som korleder gennem årene optrådt ved mange arrangementer, blandt andet shantifestivalerne i Esbjerg, Svendborg og Tarp i Sydslesvig.

Tilbage i 2003 blev der oprettet venskabsforbindelse med Deutscher Marinebunds lokalafdeling i Tarp, der ligger få kilometer syd for Flensborg. Sangkoret herfra, Die Hornblower, deltager hvert år ved træskibs-træffet i Assens.

Assens Marineforenings Shantykore blev på initiativ af Finn Ekkelund stiftet den 12. november 2001 og består for nuværende af tre musikere og 18 sangere.

BOGENSE

bogensemarineforening.dk

BORNHOLM

Som det fremgår af artiklen på tekstsiderne, har bestyrelsen og medlemmerne i Bornholm Marineforening besluttet, at afdelingen skal udvikle sig

med flere medlemmer og på sigt eget marinehus. Til den ende var der efter hvervemødet den 25. juni 2021 generalforsamling for at få sat holdet, der skal lede den fremtidige udvikling.

Her blev Carsten Kofoed valgt til afdelingsformand med Birgitte Hansen som afdelingskasserer og Heinz Karlshøj som afdelingssekretær. Øvrige bestyrelsesmedlemmer er: Peter Birk, Kalle Jeppesen, Flemming Svendsen, Poul Berlin og Jacob Svendsen. Peter Birk fik også tjansen som sendemand til sendemandsmødet i Skagen den 11. september 2021.

BRØNDBY

marineforening.dk

På vegne af afdelingsbestyrelsen i Brøndby Marineforening takker Kim von Wowern alle, der har deltaget i Marinegårdens hovedrengøring, så den fremstod clean og veltrimmet, inden medlemmerne igen kunne begynde at få deres gang i marinestuen.

I skrivende stund er der frem til primo august planlagt sommermøde, sankthansfest, hyggemøde under temaet "Krom og Kubik" samt jubilæumsreception.

Ultimo august stiller afdelingen som sædvanligt med cateringbefaret mandskab til Søværnets Jubilarstævne, som afholdes af Danmarks Marineforening på Nyholm. Generalforsamlingen - i Brøndby Marineforening kaldet admiralforsamlingen - afholdes den 2. september 2021. Endelig er en bustur til Ærø i januar 2022 under planlægning.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Den 4. og 5. maj markerede Ebeltoft Marineforening sammen med Vaabenbrødreforeningen for Ebeltoft og Omegn med en række kranslægninger i byen og omegnen 75+1-året for befrielsen i 1945. Den 9. maj blev der lagt krans ved gangvejen på fregatten JYLLAND. Dette for at mindes slaget ved Helgoland på denne dato i 1864. De historiske markeringer fortsatte i juni, hvor afdelingen sammen med lokalafdelingen af Danmarks-Samfundet på valdemarsdag den 15. juni i forbindelse med valdemarsfesten markerede 100+1-året for genforeningen i Sønderjylland.

– Denne startede med en festlighed i Ebeltoft Kirke og efterfølgende march gennem byen til marinehuset, hvor der var uddeling af flag og faner. Med støtte fra Syddjurs Kommune sluttede arrangementet med sønderjysk kaffebord, fortæller Peter Brøgger.

Endelig er såvel travaljen som slupkoret kommet i gænge igen.

Generalforsamlingen den 11. maj havde deltagelse af distriktsformand for distrikt Midtjylland, Lars Gjættermann. Efter indstilling fra den øvrige bestyrelse modtog afdelingsformand Erich Franzen Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv. Dette som tak for hans indsats for Ebeltoft Marineforening gennem årene. Herudover blev der uddelt medlemsemler til nye medlemmer samt 25- og 40-års-medlemsemler. Bestyrelsesmedlem Peter Brøgger og afdelingskasserer Hans Hvitved blev genvalgt. Martin Kamp og Anders Kristensen blev nyvalgt. Nye suppleanter blev Steen Knudsen og Mikkel Brøgger.

Skyttelavet:

Skytterne er gået i gang med de ugentlige træningsskydninger. Dette for at være klar, når skydesæsonen starter i september.

▲ Distriktsformand Distrikt Midtjylland Lars Gjættermann (tv.) overrækker Danmarks Marineforenings Hæderstegn i Sølv og Diplom til afdelingsformand i Ebeltoft Marineforening Erich Franzen.

▲ Medlemmer fra Ebeltoft Marineforening og Vaabenbrødreforeningen for Ebeltoft og Omegn lægger krans ved ukendt engelsk flyvers gravsted på Dråby Kirkegård. Graven er én af mange Commonwealth War Grave rundt i verden.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Søndag den 30. maj 2021 stillede Esbjerg Marineforening hus og lokaler til rådighed for et dialogmøde, der blev afholdt på bagkant af forårslandsbestyrelsesmødet den 29. maj. Mandskab fra ni af distrikt Syd- og Sønderjyllands 11 afdelinger deltog. Mødet blev særdeles succesfyldt med en god snak på kryds og tværs af afdelingerne og med en række spørgsmål til landsbestyrelsen og konstruktive svar fra samme til deltagerne. Under Esbjerg Festuge i dagene fra den 13. til den 21. august afholder afdelingen åbent hus samt dans på kajen. Det fortæller Nils Brandt Petersen, der også oplyser, at der den 16. september er planlagt udflugt ►

ESBJERG

- ▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm fortæller om etableringen af blandt andet medlemskarteket under sitet marineforeningen.dk (Foto: Søren Konradsen)

FREDERIKSHAVN

- ▲ Bestyrelsesmedlem Pia Pennerup tjekker, om cateringafdelingen i Frederikshavn Marineforening har sat deres normale høje standard ved receptionen for indbudte gæster den 11. juni. (Foto: Esben Jensen)

- ▶ til Overfartsmuseet i Korsør med indlagt frokost hos kollegerne i Korsør Marineforening.

– Sommerens store begivenhed er selsagt regentens besøg i Esbjerg den 31. august, som vi ser frem til med forventning og glæde, lyder det fra Nils Brandt Petersen.

FANØ

fano-marineforening.dk

FREDERIKSBERG

Generalforsamlingen i Frederiksberg Marineforening besluttede den 10. juni 2021 at lægge afdelingen i mølpose. Hermed er lokalafdeling nr. 78 for en forhåbentlig kortere periode nedlagt efter 77 år som afdeling i Danmarks Marineforening. Afdelingen blev stiftet den 8. juni 1946. Etableringen gik ikke upåagtet hen. Selv den legendariske bladtegner Storm P syntes ikke, at dannelsen af en marineforening på Frederiksberg var en god idé. Det gjorde han opmærksom på via en satiretegning i dagbladet BT i 1945.

Syv af afdelingens 10 medlemmer er overflyttet til andre af Danmarks Marineforenings lokalafdelinger.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Med receptioner to dage i strek var markeringen af Frederikshavn Marineforenings 100-års-jubilæum den 12. juni 2021 på plads. De gældende coronaregler gjorde, at der fredag den 11. juni var reception for indbudte gæster fra den kommunale og maritime sfære i kommunen, mens afdelingens egne medlemmer holdt reception på selve jubilæumsdagen lørdag den 12. juni 2021.

Ved fredagsreceptionen deltog blandt andet byens nye garnisonskommandant, kommandørkaptajn Jan Landberg Svendsen. I sin tale drog han en historisk linje med viceadmiral Tordenskiolds udtalelse "hvad dølen nøler I efter", da han kommenterede på, at Søværnet var stiftet i august 1510, mens Danmarks Marineforening først kom på banen i 1913 og lokalafdelingen Frederikshavn Marineforening i juni 1921. Frederikshavns Kommunes borgmester Birgit Stenbak Hansen glædede sig i sin tale på samme måde som Jan Landberg Svendsen over, at den dynamiske lokalafdeling af Marineforeningen rundede de første 100 år. Og hun ser allerede nu frem til at fejre næste runde eller halvrunde jubilæum i Frederikshavn Marineforening.

På bagkanten af pandemien er der primo september planlagt en større jubilæumsfestivitas.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

Afdelingsnæstformand Peter C. Koch fortæller, at der var stor gensynsglæde, da mange medlemmer mødte op til afdelingens nytårsmønstning midt i juni. Her stod den på "boblevand" og kranseskage.

– Ved denne festlige lejlighed overrakte afdelingsformand Benny Hansen 25-års-medlemsblemet til Kaj Aakjær Hansen. Herefter berettede han kort om efterårets program, der omhandler både foredragsaftener og en planlagt udflugt til Nyborg.

FREDERIKSVÆRK

frederiksværkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Afdelingsformand Torben Ralf Nielsen oplyser, at generalforsamlingen i Faaborg Marineforening afholdes den 4. september 2021.

– I bestyrelsen er vi glade og stolte over vores medlemskollegers loyalitet og fortsatte medlemskab på trods af de manglede aktiviteter i det forrige år. Vi glæder os til igen at kunne mødes til efteråret og fortsætte de oprindeligt planlagte aktiviteter under nogenlunde normale forhold, siger afdelingsformanden.

GILLELEJE

gillelejemarineforening.dk

– Marinestuen i Gilleleje er nu igen åben lørdage og søndage fra kl. 1100 til 1500. Det oplyser afdelingsformand Steen Bülow Møller. – Ved vores åbningsfrokost den 5. juni kom landsformand Steen Engstrøm forbi med et gaveskjold i anledning af Gilleleje Marineforenings 75-års-jubilæum sidste år.

Dagen blev også brugt til at hædre Steen Bülow Møller for hans 25 år som afdelingsformand i afdelingen.

I øvrigt har en række frivilliges bidrag gjort, at Gilleleje Marineforening har klaret sig fint igennem coronaperioden.

For nuværende planlægges der grillfest den 20. august, bustur ud i det blå den 11. september samt spisning den 27. november og julegløggevent den 18. december.

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

På generalforsamlingen den 13. juni 2021 i Glyngøre Marineforening ønskede Villy Roland Johansen efter mange års bestyrelsesarbejde at blive afløst. Det blev han så af Kai Lauridsen.

– Vi siger tak til Villy for en helhjertet indsats for Glyngøre Marineforening, lyder det fra Bent-Ole Kristensen.

GRENAA

grenaamarineforening.dk

Den 4. maj deltog medlemmer fra Grenaa Marineforening i højtideligheden ved mindestenen på Baunehøj Mølle for faldne frihedskæmpere. Der var opstillet flag- og faneborg af Grenaa Marineforening, Danmarks Veteraner og lokalafdelinger fra Hjemmeværnet. Borgmester for Norddjurs Kommune, Jan Petersen, holdt tale, inden deltagerne samledes til alsang i Grenaa Museumsgård.

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

HALS

halsmarineforening.dk

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

Koldingmarineforening.dk

Ifølge Keld Kristensen er bestyrelsen i Kolding Marineforening efter en lang nedlukning nu trukket i arbejdstøjet. Det betyder blandt andet, at planlægningen for resten af året er i fuld gang. Generalforsamlingen er således fastlagt til afholdelse i august.

▲ Landsformand for Danmarks Marineforening, Steen Engstrøm (t.h.), overrækker den 5. juni 2021 gaveskjold til afdelingsformand Steen Bülow Møller i anledning af Gilleleje Marineforenings 75-års-jubilæum i 2020.

▲ Villy Roland Johansen (t.h.) afleverer nøglen til sin afløser Kai Lauridsen. Bagved den øvrige bestyrelse, f.v. Gert Refsgård, Svend Poulsen, Carsten Kildahl og Bent-Ole Kristensen.

▲ Borgmester for Norddjurs Kommune, Jan Petersen, holder 4. maj-talen ved mindestenen på Baunehøj Mølle. (Foto Per Schulz Petersen)

KØBENHAVN

▲ Erik Hansen med trofæet som Årets Mariner i København Marineforening. Tidligere afdelingsformand Leif Larsen (i.m.) og nuværende ditto Per Vilstrup Olesen glæder sig på Erik Hansens vegne. (Foto: Erik Staffeldt)

KØGE

▲ Afdelingsformand for Køge Marineforening, John Engskov, tildeler Jan Dreyer Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv.

▲ Jens Helge Olsen er udnævnt til æresmedlem i Køge Marineforening. T.v. afdelingsformand John Engskov. (Foto: Jerry Katz)

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsoermarineforening.dk

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Da København Marineforening endelig kunne afholde generalforsamling den 17. juni 2021 med henved 50 deltagere, skete der fornyelse og fornyelse på to poster. Til bestyrelsen nyvalgte John Hansen efter Erik Staffeldt, og til ny flagbærer valgtes Jørgen B. Larsen efter Erik Hansen, der blev reserveflagbærer sammen med Karl-Erik Knaack.

Erik Hansen udnævntes til Årets Mariner i den københavnske afdeling. Dette på baggrund af hans betydelige indsats omkring reovering af marinestuen, i Slopkisten, som barbestyrer og flagbærer. Det synlige bevis herpå er en kofilnagle. På baggrund af en sen leverance var der også

kofilnagler til afdelingsformand Per Vilstrup Olesen, afdelingskasserer Hans Philipsen, arrangementsudvalgsformand og æresmedlem Johnny Bannow samt layouter på medlemsbladet Udkikken, Hans Frederiksen.

Af sparehensyn valgte generalforsamlingen blot at udpege to sendemænd og en flagbærer til sendemandsmødet i Skagen.

Afdelingssekretær Kent Ravn præsenterede under generalforsamlingen en ny strategi med henblik på at skaffe og fastholde nye og flere medlemmer, og der var premiere på en hvervefolder udformet af bestyrelsesmedlem Frank Petersen. Ifølge Erik Staffeldt var der stor gensynsglæde blandt deltagerne.

KØGE

koege-marineforening.dk

Generalforsamlingen forløb ifølge Edle Sørensen stille og roligt. Der blev dog tid til at udnævne afdelingsnæstformand Jens Helge Olsen til æresmedlem i Køge Marineforening. Jan Dreyer blev tildelt Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv. Såvel udnævnelsen som tildelingen er på baggrund af deres mangeårige og store indsats for den østsjællandske marineforeningsafdeling.

Sammen med Søværnet og Køge Kommune markerede medlemmer fra afdelingen den 1. juli 2021 årsdagen for admiral Niels Juels indsats i søslaget i 1677 mod den svenske flåde i farvandet mellem Stevns og Falsterbo. Markeringen foregik med kranselægning ved mindeobelisken på Køge Havn. Eventet sluttede i marinestuen med kulturelle indslag og servering af kokkens kulinariske specialiteter.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

Marinestuen i Middelfart er igen åben i henhold til de gældende coronarestriktioner.

Ultimo juni mødte 10 medlemmer frem for at give marinehuset maling såvel ude som inde. Ifølge Niels-Henrik Jensen blev indsatsen belønnet med frokost.

MORSØ

morsmarine.dk

Som det fremgår af artiklen på bagsiden, modtog Morsø Marineforening den 8. maj en unikamodel af fregatten JYLLAND. Modellen blev overdraget af Margit Kusk og Kresten Gerken. Margit Kusk er datter af afdøde Kresten Nørgaard Kusk, der fra 1943 til 1945 snittede modellen ud af en piletræsgren.

Afdelingen er kommet godt igen efter genåbningen. Efter generalforsamlingen i maj er der kommet gang i planlægningen af sensommerens og efterårets arrangementer med udflugt til Aalborg i august, træskibssejlad i september og hyggeaften i marinestuen i oktober.

MØEN

◀ Indgangspartiet til Marinehuset i Stege har med god hjælp fra kreative medlemmer i Møen Marineforening nu samme udstråling som ved åbningen for år tilbage.

MØEN

moensmarineforening.dk

– Facaden til marinehuset i Stege er med hjælp fra kreative medlemmer i Møen Marineforening shinet op. Det fortæller Bent Lund. Han fortæller også, at marinestuen igen er åben. Det skete den 8. maj. I Kristi himmelfartsferien blev havnens gamle havneslot båret på plads. Det er nu igen placeret vis-a-vis veteranfærgeren "Møns" anløbsplads. Afdelingsgeneralforsamlingen er udsat til lørdag den 14. august 2021. Fregatskydningen er planlagt til den 21. august 2021.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

15 medlemmer deltog den 19. juni 2021 i generalforsamlingen i Nibe Marineforening. Afdelingsformand Hans Jørgen Christensen hæftede sig i bestyrelsesberetningen ved det faktum, at selv om pandemiåret 2020 havde budt på naturlig afgang ved dødsfald samt enkelte udmeldelser, har optagelsen af nye medlemmer sikret, at medlemstallet i Nibe Marineforening i forhold til 2019 er næsten status quo.

Såvel bestyrelsesberetningen som regnskabet fremlagt af afdelingskasserer Kenneth Kajberg blev godkendt med applaus.

Valgbehandlingen gav genvalg til Kenneth Kajberg, Lars Brøndum og Bent Lyngsø. Der var også genvalg til revisorerne Hans Christian Hansen og Hans Jørn Abildgaard. Jens Poulsen, Tommy Lyngsø og Erik Christensen blev nyvalgt til bestyrelsen.

Under eventuelt redegjorde distriktsformand for distrikt Nordjylland, Charley F. Pedersen, for Danmarks Marineforenings generelle tilstand medio 2021.

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

I Nyborg Marineforening stod den på genåbning af marinestuen den 27. april 2021. Selvfølgelig under skyldig hensyntagen til gældende regler. Det oplyser Kurt Verner.

– Medlemskollegerne var glade for at genbesøge stuen, få gang i det sociale samvær og beundre det arbejde, der i lukkeperioden er udført af

MIDDELFART

▲ Efter en grundig omgang maling fremstår marinehuset på Sildemarken ved Middelfart så godt som nyt.

MORSØ

▲ Kresten Nørgaard Kusks håndsnittede model af fregatten JYLLAND på sin nye plads i Morsø Marineforenings marinestue. (Foto: Lejf Petersen)

NYBORG

▲ Nyborg Marineforenings Kor underholder den 6. juni ved monumentet FORSAVN ved Kongens Skibsbro i Nyborg.

banjemester, kvartermester og deres trofaste hjælpere. Den 8. maj 2021 var der igen lørdagsfrokost. En tradition videreføres. Den 15. maj afholdtes det første arrangement, krebssegilde og skaldyrsfestival. Kabysen overgik sig selv.

Koret arbejder igen, og arrangementerne kommer som perler på en snor. Blandt andet ved mindehøjtideligheden den 6. juni i forbindelse ▶

- ▶ med 77-året for D-dag, hvor der blev afholdt en mindehøjtidelighed for omkomne søfolk fra Nyborg i krigen 1939-1945 ved mindesmærket FORSAVN på Kongens Skibsbro.

Henset til den lange lukkeperiode fortsættes uden lukkeperiode i sommer. Vi trænger til at se hinanden. Lad os vise, at når vi passer på hinanden, kan meget lade sig gøre, lyder det fra afdelingsformand Kurt Verner.

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

En amerikansk flyver, John Richmond Vlymen, ville den 20. april i år have fyldt 100 år.

– John var pilot på et amerikansk bombefly, der blev skudt ned over Østersøen, fortæller Flemming Karlisen. – Da hans lig drev i land ved Bøtø på Falsters østkyst, blev det af tyskerne bragt til Øster Kirkegård i Nykøbing Falster, hvor han blev begravet. Efter krigen bekostede Nykøbing Falster Marineforening et gravsted til den omkomne flyver.

- ▲ Søren L. Hansen, Karsten Laugesen, Per Jacobsen og Erik R. Hansen lagde den 20. april 2021 på vegne af Nykøbing Falster Marineforening krans på gravstedet for John Richmond Vlymen, der på dagen kunne have fyldt 100 år. (Foto: Flemming Karlisen)

- ▲ Afdelingsnæstformand for Randers Marineforening, Allan Lau Hansen (t.v.), og formand for Sejl- og Motorbådsklubben Fjorden, Ulrich Christensen, på hårdt arbejde med skilteopsætningen ved Marinehuset i Randers. Afdelingens professionelle malere Erik H. Christensen og Preben Birkeskov glæder sig over, at de har gjort deres.

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

ODENSE

odense-marineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

Finalen på renoveringen af Marinehuset i Randers var maling ude og inde. Det flotte arbejde blev markeret med opsætning af Danmarks Marineforenings emblem sammen med et skilt påskrevet Randers Marineforening. – Så har vi synliggjort, at det er Randers Marineforening, der har til huse her, siger afdelingsformand Lars Gjættermann.

Skyttelavet:

Ole Poulsen oplyser, at Skyttelavet nu så småt er i gang igen. Det indebærer, at der afholdes generalforsamling den 6. september. Der har også været tid til at få lavets gamle skærf sat i glas og ramme og hængt op i Marinestuen.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

Som det fremgår på tekstsiderne og under rubrikken Kommentar, er bestyrelsen og medlemmerne i Skagen Marineforening klar til at agere værter og værtsby for sendemandsmødet den 11. september 2021. Lokalteterne til den faglige del er tiptop, og hele programmet for de sociale events er tilrettelagt til mindste detalje.

SKIVE

skive-marineforening.dk

Der er ultimo maj igen ved at komme damp på kedlerne i Skive Marineforening. Blandt andet er der nedsat et stående udvalg, der under navnet Bådelavet skal fremme de maritime aktiviteter i afdelingen.

– Til den ende er det lykkedes Skive Marineforening at få et samarbejde i stand med den lokale Krydstoldjagtforening, så medlemmerne i afdelingen i denne sæson har adgang til to sejljoller. En 19' sjægt samt en 16' 2-smakkejolle. Efter maling, søsætning og rigning blev bådene prøvesejlet i slutningen af maj måned, fortæller Ivan Hill Petersen.

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Hen over maj 2021 har medlemmer fra Svendborg Marineforening deltaget med flag og flaggaster ved mindegudstjenesten den 4. maj i Sct. Nicolai Kirke i anledningen af 76-året for befrielsen i maj 1945 samt den 5. maj ved mindesmærket i Sct. Jørgens Park for omkomne søfolk. Ved højtideligheden den 4. maj var der også flag og faner fra Svendborg Kommune, Metal Søfart samt Niels Juels Forening.

Ved genåbningen af marinestuen den 22. maj var alle pandemitilladte 50 pladser booket. I dagens anledning var der gratis skafning. Ifølge flere kilder levede lørdagskabysholdet igen op til deres vanlige høje standard.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

TØNDER

Facebook: [Tønder marineforening](https://www.facebook.com/TønderMarineforening).

Ved generalforsamlingen i juni fik John L. Steffensen med fem års forsinkelse tildelt sit 50-års-medlemsemlen. 100% af afdelingens medlemmer deltog i forsamlingen.

Som omtalt under rubrikken Apropos lagde to af Tønder Marineforenings medlemmer den 9. maj på vegne af Helgolands Lauget krans ved mindstenen for slaget ved Helgoland den 9. maj 1864 på Sct. Clemens Kirke på Rømø.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VIBORG

– Generalforsamlingen bød på genvalg til såvel bestyrelsen som øvrige tillidsposter. Det oplyser Lars Teibøl. – Så det er vist mange år siden, at generalforsamlingen har været så kort tid, slår han fast.

Bestyrelsen arbejder med programmet for det kommende halvår. Her indeholder planen sensommerudflugt til Glyngøre og Skive med mulighed for at tjekke skibene ved årets Limfjorden Rundt-sejlads. Der arbejdes også på et besøg på byens nye store uddannelsessted, Midtbyen Gymnasium. Herudover bliver der kammeratskabsaften med tidligere jægersoldat Poul Dahl som foredragsholder. Der bliver selvfølgelig også tid til bankospil og julefrokost.

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

Distriktsformand for distrikt Sydsjælland & Øerne, Henrik Marrill Christiansen, holder den 29. august 2021 tale ved Marinehuset i Vordingborg i forbindelse med markeringen af Flådens sænkning på denne dato i 1943. Efter en senere kranselægning på paravnen ved Masnedsund Propel og Stenpark Flyvefisken holder borgmester for Vordingborg Kommune, Mikael Smed, tale om nuet og fremtiden. Arrangementet slutter med morgenskafning i Marinehuset med Vordingborg Marineforening som vært.

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

Ifølge afdelingsformand Charley F. Pedersen åbnede marinestuen med brask og bram den første søndag i maj. Generalforsamlingen den 10. juni gav ingen ændringer i bestyrelsen, der stadig består af Charley F. Pedersen, Michal Brandi, Bjarne Kjær Jensen, Bonnie Belinda Nolsø, Klaus

Pedersen, Ole Buchtrup Andersen, Peter L. P. Boyes samt suppleanterne Erik Pedersen og Tor Pedersen.

Under generalforsamlingen modtog afdelingsnæstformand Michal Brandi Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv. Erling Post Madsen samtidig 50-års-medlemsemlen.

Første arrangement efter sommerferien er jazzmatiné den 5. september.

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

▲ Sjægten L 93 er her på vej ud i Skive Fjord, der er en 15 kilometer lang og 3 kilometer bred sydlig fjordarm af Limfjorden. Mandskabet er Ejvin Jensen fra Krydstoldjagforeningen samt Glenn Skov Riis og Claus Markvard-Justesen fra Skive Marineforening.

▲ Der var regn og kuling, da der den 5. maj 2021 var flag- og faneparade samt kranselægning ved mindesmærket i Sct. Jørgens Park i Svendborg. (Foto: Jim Mollerup)

◀ Der hygges i Viborg Marineforenings hyggelige marinestue.

Unikamodel overdraget til Morsø Marineforening

Danmarks flådekenodde fregatten JYLLAND er formodentligt tilvirket som skibsmodel i et tusindtal. Nærværende tidsskrifts redaktør har ved søvsyn iagttaget rigtig mange modeller af det smukke og legendariske skib. Kendetegnende for alle disse modeller er, at de er sammensat af en lang række enkeltkomponenter. Det specielle ved den model, som dette skriv omhandler, er, at skroget er skåret ud af ét stykke piletræsgrøn. Og det er efter en omfattende research unikt.

EN LEVENDE INTERESSE FOR SKIBE

Ved en lille ceremoni i Morsø Marineforenings marinehus på havnen i Nykøbing Mors overrakte Margit Kusk og Christian Gerken den 8. maj 2021 fregatmodellen til afdelingsformand Lejf Petersen. Margit Kusk er datter af modellens skaber, Kresten Nørsgaard Kusk, der var medlem af Morsø Marineforening fra 1950 til sin død i 2020. Heraf mange år som medlem af afdelingsbestyrelsen.

– Far har fortalt, at det tog ham fra 1943 til 1945 at snitte og bygge modellen, fortæller Margit Kusk. – De senere år gav han ofte udtryk for, at modellen skulle doneres til Morsø Marineforening. Men det blev dog aldrig til noget, fordi han var så glad for sit kunstværk, der havde en fin placering i vores børndomsstuen. Piletræet, der måtte lægge grøn til modellen, stod på gårdspladsen i Kresten Kusks fødehjem Gammelgård i landsbyen Lødderup på Øst-mors, fortæller Margit Kusk.

Med faderens udtalelse in mente var der ikke nogen tvivl om, at modellen efter Kresten N. Kusk' død skulle stå i marinstuen. Ud over modellen afleverede familien også en række gamle skibstegninger og andre rariteter til placering i Marinehuset på Mors.

▲ Modelsnitter Kresten Nørsgaard Kusks datter Margit Kusk ankommer den 8. maj til marinehuset i Nykøbing Mors for sammen med sin mand Christian Gerken at overdrage den håndskårne model af fregatten JYLLAND til Morsø Marineforening.

▲ Det flotte stykke flådeskæringsarbejde pynter i Marinstuen i Nykøbing Mors.

(Foto: Lejf Petersen)

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

SEPTEMBER/OKTOBER 2021 | NR. 5 | 109. ÅRGANG

■ KOMMENTAR: EFTERTIDENS ANERKENDELSE AF DE ALLIEREDE DANSKE KRIGSSEJLERE

■ TEMA: LEDING, LÆGDRULLER OG SØRULLER

▲ Køge Havn havde i 1980'erne flere gange officielt besøg af den Svenske Flottans sejlforende skoleskibe "Falken" og "Gladan" under ledelse af kommandør Ragnar Westblad. Da Ragnar Westblad blev pensioneret, fik han tilknytning til museumsskibet Minsveparen M20, der flere gange siden år 2000 har besøgt Køge. Han var også blandt besætningen ved det seneste besøg i juli 2021, hvor han sammen med medsejlende medlemmer af Køge Marineforening her gør klar til at lægge til kaj.

(Foto: Jerry Katz)

Politimanden, tidligere International udsendt og forfatter Arne Woythal giver i en kronik i dagbladet Politiken i juli 2021 udtryk for, at Danmark intet har gjort for at hædre De Allierede Danske Krigssejleres indsats under 2. Verdenskrig. Påstanden bliver her tilbagevist af Morten Bach, æresmedlem og formand for de "Allierede Danske Krigssejleres Veteranforening".

Eftertidens anerkendelse af de allierede danske krigssejlere

Af Morten Bach, æresmedlem og formand for "Allierede Danske Krigssejleres Veteranforening"

I den udmærkede kronik i Politiken i juli 2021 om de allierede danske krigssejlere efterlyser Arne Woythal en dansk anerkendelse af krigssejlerens indsats for Danmarks frihed og for deres kamp mod nazismen.

Det er helt korrekt, at der umiddelbart efter Danmarks befrielse og 2. Verdenskrigs afslutning i august 1945 ikke var megen "hyldest", der kom de hjemvendte søfolk til del.

Danmark og danskerne havde i sommeren 1945 nok i deres egen lille aneddam og havde ikke fået øjnene op for, hvad der var sket ude i verden med undtagelse af, at krigen var vundet.

Ved oprettelsen af Frihedsfonden, der skulle give hjælp til invaliderede og syge modstandsfolk, overså man helt de allierede krigssejlere. De kom først med i 1968. Da var allerede en stor del af dem døde og bukket under for gener og traumer, som de havde oplevet og pådraget sig som aktive søfolk i de allieredes krigsførelse mod nazismen.

Helt tyst og stille om de allierede danske krigssejlere og deres indsats var der dog ikke. I Nyhavn blev der rejst et granitkors til minde om de dræbte søfolk, der blev derude.

Senere, den 29. august 1951, blev der opsat et "Søfolkenes Mindeanker" til minde om de omkomne danske søfolk 1939-1945.

Spillefilmen "Støt står den danske sømand" fra 1948 med bl.a. Poul Reichard og Lau Lauritsen jr. i hovedrollerne var og er et filmisk og historisk monument over de danske søfolks

indsats for Danmarks frihed. En del af filmens overskud gik til landsindsamlingen til Søfolkenes Mindefond, der blandt andet støttede opførelsen af Søfolkenes Mindehotel i København, det nuværende Hotel Maritime. Et hotel, hvor sømænd for billige penge kunne bo, når de gik hyresøgende. I hotellets foyer ligger den ene af 3 ens bøger med navne på de søfolk, der omkom under 2. Verdenskrig. De to andre er henholdsvis i Holmens Kirke og i Newcastle Cathedral Church of St Nicholas.

Kaptajn H.C. Røder, der selv var krigssejler, skrev i 1957 bogen "De sejlede bare", som er en beretning om danske sømænds og fiskeres indsats hjemme og ude under verdenskrigen.

Historikeren Christian Tortzen udgav i 1985 det store firebindsværk "Søfolk og skibe 1939-1945". Disse bøger belyser grundigt denne periode og beretter om de danske skibe og sømænd, deres liv og hændelser og den gru, de oplevede under krigen.

Udover det er der udgivet flere bøger af krigssejlere, der fortæller om deres egne oplevelser.

I 1984 blev der i Normandiet rejst en statue af en dansk sømand. Statuen er rejst til minde om de over 800 danske allierede søfolk og 32 danske skibe, der deltog i invasionen på D-dag den 6. juni 1944. Hvert år på invasionsdagen lægger en delegation for Danske Veteraners Mindefond krans ved monumentet.

Sømændenes Forbund udsendte i 1995 i forbindelse med 50-årsdagen for Danmarks befrielse filmen "Rapport fra de døde og druknede" om de nordiske krigssejlere. Filmen er produceret af den dansk/svenske dokumentarfilminstruktør Mai Wechseltmann og vises stadig til foredrag og arrangementer. Udover

denne dokumentarfilm er der lavet flere film, der har været vist på danske tv-kanaler.

Man må i særdeleshed også huske de allierede danske søfolks egen kamp for anerkendelse. De dannede sammenslutningen "Danske Allierede Krigssejleres Veteranforening", der bl.a. arrangerede rejser til Newcastle, der var danskernes hjemby under krigen.

Desuden det årlige 5. maj-arrangement ved "Søfolkenes Mindeanker", hvor der i 2005 var samlet danske allierede søfolk fra USA, England og Danmark med deltagelse af Hendes Majestæt Dronning Margrethe og igen i 2015 med deltagelse af Kronprins Frederik.

Ligeledes bliver der hvert år juleaftensdag kl. 12 afholdt en mindehøjtidelighed samme sted, arrangeret af Danmarks Marineforening, de søfarendes organisationer og Allierede Krigssejleres Veteranforening, hvor provsten for Holmens Kirke holder en kort andagt.

Også D-dagen den 6. juni bliver højtideligholdt.

Ikke mindst krigssejleren Erik Kragelund gjorde et fremragende stykke arbejde for at få de allierede danske krigssejlere anerkendt som officielle allierede søfolk på lige fod med andre lande, blandt andet for deres indsats på D-dag. Dette projekt lykkedes gennem samarbejde med Frihedskampens Veteraners Mindefond og dens formand, kammerherre Chr. Eugen-Olsen. Erik Kragelunds årelange kamp endte med, at ved markeringen for 70-årsdagen for invasionen i Normandiet blev Danmark med Dronningen i spidsen inviteret til at deltage på lige fod med de andre allierede lande. Denne anerkendelse er et klart eksempel på, at det er de danske krigssejleres indsats, der er bedst kendt i udlandet som en del af den danske frihedskamp. Samarbejdet resulterede ligeledes i, at der blev rejst et monument for de faldne danske søfolk i Mindelunden. Monumentet "Sortladne Hav", der er skabt af kunstneren Per Arnoldi, blev i 2017 indviet af Dronning Margrethe.

Rundt om i de mange søfartsbyer i Danmark findes der monumenter og mindeplader over de allierede danske krigssejlere. Søfartsorganisationer og lokale marineforeninger lægger hvert år krans og blomster på mindedagene for de faldne sømænd. Også "Pårørendegruppen til Danske Krigssejlere 1939-45" er aktiv med foredrag og aktiviteter over alt i landet.

Så alt i alt kan man vel konkludere, at eftertiden dog har givet de allierede danske krigssejlere den oprejsning og den opmærksomhed, som de desværre ikke fik i 1945 og lige efter krigen.

NYE FRIHEDSMUSEUM

Udstillingen om krigssejlerne på det såkaldte "Nye Frihedsmuseum" er under al kritik og er en direkte skændsel! Det kan vel bedst undskyldes med, at det desværre ikke længere er et "frihedsmuseum", som den oprindelige tanke var, men nu er et museum, der fortæller om besættelsestiden i Danmark.

Krigssejlerne blev langt om længe anerkendt, og det gjorde deres indsats også.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at det amerikanske krigsmuseum på stranden i Normandiet har en udstilling om de danske allierede krigssejlere.

Måske var det en ide, at der også i Danmark etableres et krigssejlermuseum, der fortæller om de søfolk og det erhverv, der dengang om noget gjorde en forskel, og som viser fortællingen om den del af den danske frihedskamp, som krævede de største ofre.

Bedre sent end aldrig.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Aresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsgade 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og
"Slopkisten"

landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Seniorsergent
Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Tlf. 20 26 16 94
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Elektriker
Birger Tykskov
Tlf. 51 23 21 12
ls@marineforeningen.dk

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Tlf. 5159 3372
pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni,
august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

*Samtlige tekster uden
byline er skrevet af redaktør
Leif Mortensen*

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

Svigter regeringen skoleskibet "Georg Stage"?

Der har på det seneste været en del politisk polemik om, hvorvidt skoleskibet "Georg Stage" skal have statslige bevillinger, der sikrer, at skibet kan gennemføre to og ikke kun ét årligt elevtog.

For at sige det på godt dansk er denne usikkerhed ikke i orden.

For det første fordi Det Blå og Det Maritime Danmark mangler veluddannede søfarende på alle niveauer. For det andet fordi skolefunktionen om bord på "Georg Stage" ifølge en ny analyse samler frafaldne unge op og hjælper dem på ret køl i livet. 70 procent af eleverne på skoleskibet har inden de mønstrer om bord en afbrudt erhvervs- eller gymnasieuddannelse bag sig.

Analysen, der er udarbejdet af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, viser så, at eleverne 15 år efter afmønstring med søfartsbevis som ubefaren

skibsassistent i hænderne yderligere har gennemført en uddannelse ud over grundskoleniveau.

For mange af Danmarks Marineforenings 8.000 medlemmer fylder skoleskibet "Georg Stage" meget på den positive front. På den baggrund tilflyder der fra såvel landsorganisationen som de 74 lokalafdelinger mange mindre og mellemstore donationer og generel opbakning til stiftelsen Georg Stages Minde.

Det skal vi fortsætte med. Men gerne med mere opbakning fra landspolitisk hold.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmevernet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplæg pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

APROPOS

... Danmarks Marineforenings medlemstal pr. 6. september 2021 lyder på 7.957 personer. I øvrigt en fremgang på fire håndfulde siden ultimo juni 2021 ... Tidsskrift for Søværnet fortæller, at Storbritanniens Royal Navy har udnævnt Commodore Jude Terry til Rear Admiral (kontreadmiral). Hermed bliver hun den første kvindelige admiral i Royal Navy. Commodoregraden ligger mellem Navy Captain (kommandør) og Rear Admiral og er dermed i det britiske gradsystem ikke en admiralgrad ...

... Officersklubben Frederikshavns Venner af Tordenskiold har på trods af den herskende pandemi formået af afholde generalforsamlinger i såvel 2020 som 2021. Medio august 2021 fik 19 fremmødte medlemmer således styr på den faktuelle situation samtidig med diverse valg. Arrangementet blev som vanlig afrundet med skafning. Næste event er fejringen af viceadmiral Tordenskiolds 331-års-fødselsdag den 28. oktober. Ved den efterfølgende fest i Officersklubbens lokaler på Flådestation Frederikshavn udnævnes der formodentligt tre nye medlemmer til Venner af Tordenskiold ...

◀ (Foto: Søren Stidsholt Nielsen, FAA.dk/Søsiden) ... Afdøde medlem i Svendborg Marineforening, krigssejler Evald Brinck, fik i sommeren 2021 opfyldt et sidste ønske. I forbindelse med et anløb af skoleskibet "Georg Stage" kunne to af Evald Brinks personlige venner, afdelingsformand for Svendborg Marineforening, Erik Bodal, og tidligere afdelingsformand Kurt Kaysen, der ifølge e-mediet Køjet er "Georg Stage"-elev årgang 1950, overrække en donation på kr. 6.000 til brug for velfærd for eleverne på skibet. På vedstående foto modtager skoleskibelev Tage Ree Rømer donationen af Erik Bodal. Kurt Kaysen (i.m.) tjekker, at alt går retvisende til ...

▲ ... Flere af Danmarks Marineforenings 74 lokalafdelinger mødte talstærkt frem til jubilæumstævnet på Nyholm den 29. august 2021. Således også Kolding Marineforening, der ud over fotografen Keld Kristensen var repræsenteret med f.v. Erik Petersen, Bent Madsen, Bjarne Jensen, Erik Madsen, Tommy W. Larsen og H.P. Jensen ...

▲ (Foto: Palle Holst og Susanne Hornshøj Thomsen)

... I 2009 besluttede den daværende regering at indføre en national flagdag for at anerkende de mange danskere, der siden 1948 har deltaget aktivt i fredsstøttende operationer. Flagdagen omfatter alle, der er eller har været udsendt fra Udenrigsministeriet, Forsvaret, redningsberedskabet, politiet eller sundhedsvæsenet. I hovedparten af landets 98 kommuner markeres dagen på forskellige niveauer. I flere kommuner sker disse arrangementer blandt andet på opfordring fra den lokale marineforening. Vedstående foto er fra arrangementerne i Assens og Tønder ...

▲ (Foto: VestjydenFoto)

... i forbindelse med Dronningens sommertogt 2021, der blandt andet anduvede Esbjerg, blev der løbende foretaget en række tv-optagelser af og om de aktiviteter, der pågår bag den officielle festivitets i forbindelse med regentens sommertogter. Til den ende blev det omkring besøget i Sydvestjylland Esbjerg Marineforenings engagement i opstarten og afviklingen, der kom i fokus. Filmholdet fulgte gennem flere dage afdelingens bestyrelse og øvrige medlemmers gøren og laden for at skabe de rigtige rammer for Dronningens besøg i byen. De filmiske resultater bringes ifølge det oplyste på DR-TV i løbet af 2022. På vedstående foto hilser Dronningen i følgeskab med borgmester for Esbjerg Kommune, Jesper Frost Rasmussen, på flagparaden fra Esbjerg Marineforening ...

▲... Skoleskibet "Georg Stage" afsluttede ultimo juni togt 2021. Elevbesætningen har under togtet gennemgået søfartsuddannelsen på grundniveau og kan mønstre ud som ubefaren skibsassistent. Elevbesætningen 2021 var: Albert Buster Møller Larsen. Andreas Egevang Brandt. Anton Eeg Askholm. Aviaq Klarskov Larsen. Bastian Allan Billy Kliintenberg. Bertram Sebastian Grue Andreasen. Camille Lykke Frimand Marquart. Christoffer Broberg Olsen. David Andreas Løvlund Skousen. Denis Mikael Mørch Bertelsen. Ea Aurora Sidenius Grøn. Eddie Folmer Rud-Petersen. Eiler Mohr. Emma Olivia Warrer. Felix Sigurd Maibom. Fiona O'Hagan Petersen. Frederick Sander Fjeldberg Sørensen. Freja Andrea Friis Ravn. Freja Schultz Tylvad. Gabriel Marius Guldin Michaud. Håkon Rasmus Festøy. Inaluk Parnuuna Brandt Hansen. Johanne Louise Dam. Julie Salina Fink. Kamma Agnete Hjortkjær. Kathrine Rytter Hansen. Kren Wenzel Måge. Le Maarbjerg Skovgaard. Liv Dons Henriksen. Loïc Engel Rousseau. Ludvig Bjerring Blicher. Lukas Alexander Kilbak. Lukas Willi Fugl Thorsen. Mads Pedersen. Magnus Kruse Simonsen. Maja Allermann Johansen. Maja Høy. Maja Kimmer Petersen. Maria Louise Folke Solgaard. Marie Kirstine Goss Christensen. Mathias Emil Simonsen. Mathilde Eggert Canzanella Percivale. Mikkel Emil Scharling. Nalini Johanne Fløjgaard. Nikkie Arnaaraq Simonsen Bendtsen. Ole Jasper Thorleif Kamp. Oskar Hurup Larsen. Ruben Bue Vestergaard Jensen. Sara Inaz Rosing Hanna. Sigurdur Kristàn Snæfeld Mariersson. Silas Johannes Jensen. Sofie Bager Herskind. Sofie Storm Yde. Sune Thordal Novrman. Tabita Thingard Pedersen. Torkil Frydal Hyllestad. Veronika Horsted Schougaard. Vivi Conny Dorph Gedionsen. William Skovfoged Brønnum. Yasmin Jacqueline Luna Giessing.

Orlogsprovst emeritus Ejgil Bank Olesen blev den 15. august 2021 udnævnt til Æresmedlem af Danmarks Marineforening.

Afgående landssekretær og tidligere medlem af forretningsudvalget Birger Tykskov blev den 11. september 2021 udnævnt til Æresmedlem af Danmarks Marineforening.

Gasturbinebådene af SØLØVEN-klassen

Rækken af fagpublikationer om Flådens Skibe fra forlaget Steel & Stone Publishing er nu nået til udgivelserne nummer 15 og 16.

Historien og de faktuelle informationer i Flådens Skibe nummer 15, publikationen Gasturbinebådene af SØLØVEN-klassen, er samlet, skrevet og redigeret af Tom Wismann. I forordet fortæller han, at SØLØVEN-klassen var en nyskabelse i den danske flåde. Bådene var de første danske og nogle af de første NATO-enheder, der benyttede gasturbiner til fremdrift og elproduktion.

Med pensioneret kommandør Poul Gross og pensioneret kommandørkaptajn Erik Månsson, som fortæller om, hvordan det var at være ung

- og henholdsvis chef og maskinmester - i en gasturbinebåd under Den Kolde Krig, suppleret med et overflødighedshorn af illustrationer, foto og fakta gennem klassens operationstid fra 1965 til 1990, får læseren et unikt indblik i og om den betydning, som de seks såkaldte glidebåde havde for det danske invasionsforsvar mod et angreb fra Warszawa-pagten.

GASTURBINEBÅDENE AF SØLØVEN-KLASSEN

Forlag: Steel & Stone Publishing

Redaktion: Lars Jordt og Tom Wismann

Tryk: Toptryk

Korrektur: Hanne Schwartz og Henrik Schwartz

48 sider + coveromslag i magasinformat

Pris: kr. 140,00 + forsendelse

Salg: www.flaadenskibe.dk

ISBN: 978-87-998235-8-1

Ministrygerne af SUND-klassen

Nummer 16 i udgivelserne om Flådens Skibe fra forlaget Steel & Stone Publishing har titlen Ministrygerne af SUND-klassen.

Ifølge Lars Jordt var de otte ministrygere af SUND-klassen nogle af Søværnets mest aktive enheder med mere end 40 års tjeneste i den danske flåde. Via inspiration fra tidligere SUND-sejler Kurt C. Hilbrecht og Facebook-gruppen for SUND-sejlere har Lars Jordt samlet et hav af informationer, som fortælles garneret med illustrationer, foto og fakta.

Alle otte danske SUND-klasseenheder er i dag ophugget. Men har man lyst til ved selvsyn at tjekke, hvordan skibene så ud live, har nordmændene bevaret KNM M314 ALTA som sej-

lende museumsskib. ALTA kommer i ny og næ til Jylland for at få diverse tjek på Hvide Sande Skibsværft. Også i Holland er der bevaret en sejlede enhed som museumsskib.

AARØSUND M571 indgik som den første enhed i flådens tal den 24. januar 1955, mens VILSUND M578 som den sidste af SUND-klassen udgik af flådens tal den 1. december 1995.

MINISTRYGERNE AF SUND-KLASSEN

Forlag: Steel & Stone Publishing

Redaktion: Lars Jordt og Tom Wismann

Tryk: Toptryk

Korrektur: Hanne Schwartz og Henrik Schwartz

44 sider + coveromslag i magasinformat

Pris: kr. 140,00 + forsendelse

Salg: www.flaadenskibe.dk

ISBN: 978-87-998235-8-1

Admiral Garde: Karrieren, katastrofen og konsekvensen

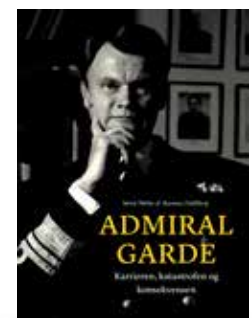
Den 3. august 2021 er det 25 år siden, at Flyvevåbnets Gulfstream F-330 forulykkede under indflyvningen til Vågar Lufthavn på Færøerne. Samtlige ni ombordværende omkom ved ulykken, der derved blev en af de alvorligste ulykker for det danske forsvar i nyere tid. Blandt de omkomne var den nytiltrådte forsvarschef admiral Hans Jørgen Garde, der efter en imponerende karriere i Forsvaret blot nåede 124 dage på Forsvarets øverste post.

I anledning af 25-årsdagen udgiver Forsvarsakademiet i samarbejde med Syddansk Universitetsforlag bogen Admiral Garde: Karrieren, katastrofen og konsekvensen.

Bogen er skrevet af de to forskere ved Institut for Strategi og Krigsstudier, Søren Nørby og Rasmus Dahlberg, og fortæller om Gardes karriere fra ung søløjtnant til forsvarschef, om flyhavarier og Forsvarets reaktion herpå samt om de langsigtede konsekvenser af Gardes pludselige bortgang.

Bogen blev sendt på gaden på årsdagen for flykatastrofen den 3. august og efterfølgende præsenteret ved en lancering den 12. august 2021 i Auditoriet på Svanemøllens Kaserne

ADMIRAL GARDE: KARRIEREN, KATASTROFEN OG KONSEKVENSEN

Forfatter: Søren Nørby og Rasmus Dahlberg

Udgivet af Syddansk Universitetsforlag

384 sider, illustreret. Pris: kr. 349,00

ISBN: 9789-87-408-3365-2

Så er der igen gang i Søværnets Tamburkorps

Godt et år uden koncerter er ikke populært for udøvende kunstnere. Således heller ikke for mandskabet i Søværnets Tamburkorps, der på den baggrund var særligt oppe på mærkerne, da korpsets musikere med tamburmajør korporal Martin Dolleris og dirigent Rene Bjerregaard i spidsen den 11. august 2021 gav en af deres første koncerter efter pandemiperioden.

Koncerten var et udendørs arrangement i rækken af kastelkoncerter på Kastelet i København.

Ifølge pålidelige kilder var musikerne sammen med dirigent Rene Bjerregaard helt forrygende i deres musikalske udførelse af et omfattende og alsidigt musiksat.

I forbindelse med koncerten tildelte Søværnets Tamburkorps' øverste chef, garnisonskommandant for Flådestation Korsør, kommandørkaptajn John Michael Nielsen, våbenskjold

▲ Som det fremgår, var der stor publikumstilstrømning til Søværnets Tamburkorps' koncert den 11. august 2021 på Kastelet i København. (Foto: Jørgen Kjeldsen)

med dedikation og blomster til korpsets tidligere dirigent Peter Harbeck for i sin tid at have gjort korpset mere moderne og alsidigt.

Koncerten sluttede med en indbydelse fra Kastelets kommandant, major Allan Bo Petersen, til at lave yderligere to koncerter inden sæsonafslutningen for de populære kastelkoncerter.

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som tidligere omtalt over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, er vi i gang med at gennemgå historik og data fra Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave har vi fokus på Flådens arbejdsheste.

Transportfartøjet A559 SLEIPNER

Opkaldt efter den nordiske gud Odins hingst.

SLEIPNER er det sidste danske orlogsskib, der er malet i de sort/gule farver, som alle flådens skibe bar i slutningen af det 19. århundrede. I 1907 skiftede Søværnet til den i dag så kendte

grå farve, men af uvisse årsager er skibet let at kende ved sin gule overbygning og sorte skrog. Siden 1986 har søværnet haft stor glæde af transportskibet, der med sin lasteevne på 125

tons i mange år har dækket Søværnets behov for indenrigstransport. Skibet blev bygget specielt til transport af ammunition såsom klargjorte torpedoer og missiler og har også plads

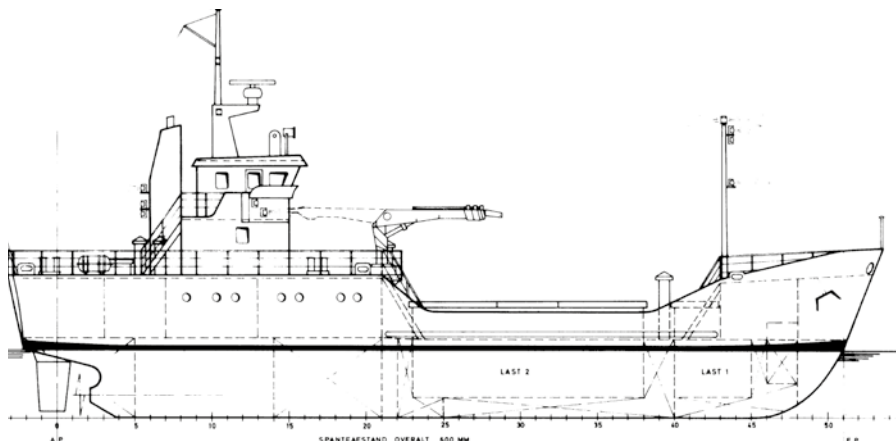

til to flexcontainere. Derudover bruges omtrent halvdelen af SLEIPNERs årlige sejltid på øvelser med flådens andre enheder, hvor skibet eksempelvis øver minelægning og bjærgning samt fungerer som målskib for boardingøvelser for blandt andet Frømandskorpset, Jægerkorpset og Forsvarets Militærpoliti.

Transportskibet har en syvmandsbesætning. Chefen har normalt rang af kaptajn/løjtnant. SLEIPNER er underlagt 3. Eskadre og har base i Frederikshavn.

TEKNISKE OPLYSNINGER

SLEIPNERs skrog er bygget i stål. Skibet er udstyret med en enkelt dieselmotor, der giver det en topfart på 9 knob. Det har ingen bovpropel. Skibet nærmer sig også slutningen af sin tid i flådens tal, men der er endnu ingen officielle planer for en erstatning af det snart 34 år gamle transportskib.

TRANSPORTSKIBET SLEIPNER:

Byggeværft: Aabenraa Værft A/S

Søsat: 1986

Mål: længde: 36,5 m; bredde: 7,6 m;

dybgang: 3,1 m

Deplacement: 465 tons

Lasteevne: 125 tons

Fremdrivning: 1 Callesen EOT427

dieselmotor, 1 skrue

Topfart: 9 knob

Aktionsradius: 10.000 sømil

Besætning: 7 mand

Bevæbning: 2 x 7,62-mm let maskingevær

Stationsfartøjerne ARVAK og ALSIN

Søværnet har siden 2002 rådet over Y344 ARVAK og Y345 ALSIN, der fungerer som slæbebåde og stationsfartøjer. De er opkaldt efter de to heste, der i den nordiske mytologi trækker solen over himlen, skarpt forfulgt af ulven Skoll, som hver aften indhenter dem og sluger solen. ARVAK er hjemmehørende i Frederikshavn, mens ALSIN har base i Korsør. Skibene er i stand til at transportere en flexcontainer på agterdækket, men har ikke mulighed for at benytte den. Søværnet råder også over de to mindre bugserbåde BALDER og HERMOD, ligesom Søværnets Center for Våben på Sjællands Odde råder over den forhenværende marinehjemmeværnsskutter LUNDEN, der især bruges ved slæbning af skydemål.

Y344 ARVAK OG Y345 ALSIN:

Byggeværft: Hvide Sande Skibs- & Baadebyggeri

Søsat: 2002

Mål: længde: 16 m; bredde: 6,60 m;

dybgang: 2,80 m

Deplacement: 79 tons

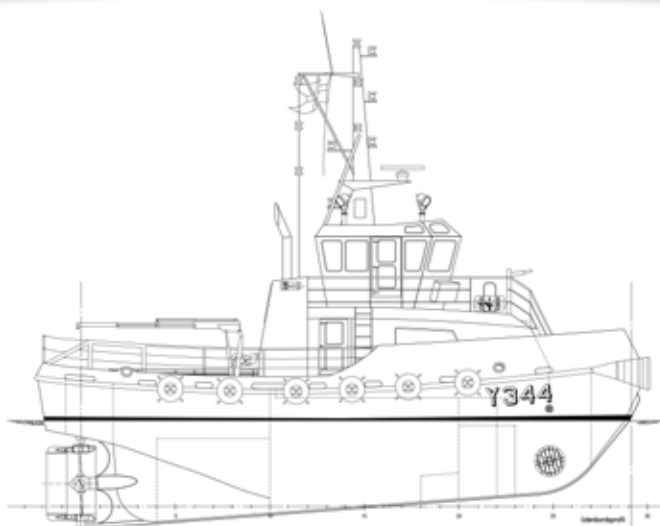
Fremdrivning: 1 MTU-dieselmotor, 1 skrue

Topfart: 10 knob

Aktionsradius: 1.000 sømil

Besætning: 3 mand

Bevæbning: ingen

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

Dansk fiskefarm producerer og tilvirker størcaviar

De fleste forbinder formodentligt den kostbare ægte caviar med landene Rusland og Iran. Denne formodning har dog ingenlunde plads i virkelighed. Efter en større fredning af støren er der især de senere år igangsat opdræt af stør til produktion af caviar i Kina, Saudi-Arabien og flere europæiske lande, heriblandt Danmark. Det estimeres, at Kina i dag producerer op til 80% af al caviar i verden. Ved fredning, midlertidige fiskestop og kvoter for eksport af caviar har man samtidig fra begyndelsen af 2000-tallet søgt at retablere bestandene af stør i Det Kaspiske Hav og Sortehavet.

Fredning af støren er nu ikke et nutidsfænomen. I zartidens Rusland havde zaren eneret til handelen med caviar. Denne eneret betød blandt meget andet, at belugastøren var så fredet, at der ikke måtte ringes med kirkeklokker langs Volga i gydeperioderne, så fisken kunne få ro på vej op til gydepladserne.

Her i landet er det fiskefarmen Lyksvad, der som de eneste producerer caviar. Lyksvad ligger syd for Kolding og er et produktionssted, der har udviklet sig fra et traditionelt landbrug til producent af caviar, der bliver pakket direkte på gården. Fiskefarmen bliver i dag drevet af brødrene Jakob og Kristian Larsen.

RENT DANSK ØKOLOGISK PRODUKT

I over 20 år har Lyksvad Fiskefarm opdrættet fisk, primært ål og stør. Fiskene lever i indendørsbassiner med vand fra undergrunden,

▲ Danskfremstillet caviar er ifølge flere af redaktionens bekendte med kendskab til gastronomi en delikatess ud over det sædvanlige. Ægte caviar staves ned c. Ifølge en EU-bestemmelse skal rogn fra stør staves med c. Andre typer fiskerogn fra for eksempel laks, ørred eller stenbider skal staves med k. (Foto: Lyksvad Fiskefarm)

som renses og genbruges, da overskydende spildevand bliver brugt som gødning på fiskefarmens omliggende marker. At caviaren bliver et rent dansk økologisk produkt skyldes, at det eneste, der bliver tilsat den friske størrogn, er sydesalt fra Læsø.

ÆLDSTE NULEVENDE FISKEART

Fiskearten stør har levet uforandret de seneste ca. 200 mio. år. Fisken har således været

en del af jordens mangfoldighed af levende liv under dinosaurernes tid. Frem til 1952, hvor det sidste eksemplar menes fanget i Limfjorden ved Venø i fjordens vestlige del, var støren en fast del af den danske fiskebestand. Som i Rusland var fisken et regale. Det vil sige, at alle fangede stør omgående skulle ekspederes videre til det kongelige taffel. Kødet er lyst og fint og er som varmrøget en fin spise i Rusland og Østeuropa.

Bøvl med hollandske bomtrawlere – igen, igen

Nye afsløringer viser, at hollandske bomtrawlere bevidst slukker eller skruer ned for AIS-signalet for at sløre deres aktiviteter. Det skriver Fiskeritidende. Ifølge mediet har TV2 i samarbejde med et researchkollektiv samt den hollandske avis NRC Handelsblad gennemført undersøgelser, der viser, at 30 ud af 31 hollandske trawlere bevidst slører deres aktiviteter på havet, når de fisker i danske farvande.

– Jeg er rent ud sagt dødtæt af, at vi gang på gang har problemer med de hollandske bomtrawlere. Det tegner et trist billede af fiskerierhvervet, og det er helt utilfredsstillende for de danske fiskere, der spiller efter reglerne. Både fordi bomtrawlerne ødelægger deres fiskeri, men også fordi det skader fiskebranchens image. Derfor er det her altså helt uacceptabelt, siger Svend-Erik Andersen.

Ifølge TV2's dækning af hollændernes AIS-fusk er forklaringen på de slukkede systemer, at bomtrawlerne fisker inden for 12-sømil-zonen, og konsekvensen bliver, at det er muligt for hollænderne at fifle med deres fangster og kvoter. Samtidig er det ødelæggende for de danske fiskeres fiskeri, ligesom de usynlige hollændere også udgør en sikkerhedsmæssig risiko.

(Kilde: Fiskeritidende)

FOTOCOLLAGE

Frederiksholm er en ø, der tidligere var en integreret del af Søværnets store Flådestation Holmen.

Øen grænser op til Nyholm og blev op gennem det første årti i 2000'erne transformeret til civil anvendelse. Området indeholder i dag beboelse, private virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Det kræver ikke megen

fantasi at se, hvad bygningerne tidligere har været anvendt til. De gamle magasinbygninger er ombygget til private rækkehuse, der handles til priser omkring 30 mio. kr. Kanonbådsskurene er indtaget af private kreative virksomheder, og den gamle kedelsmedje er domicil for et tøjfirma. Jes Hultquist har været gennem øen med sit kamera, så vi her kan bringe en retvisende fotokollage fra Frederiksholm anno 2021.

(Kilder og foto: Orlogshistoriker Hans Christian Bjerg. Publikationen Til fædrelandets forsvar – Værnepligt i Danmark gennem tiderne. Thomas Højrup, Han Herred Havbåde. Indrullerede søfolk af Birthe Hjorth, dragoerhistorie.dk. Wikipedia. www.dannebrog.dk. Rigsarkivet. Leif Mortensen. Hjarbæk Sjøgtelaug. Arkiv MTUD)

LEDING, LÆGDSRULLER OG SØRULLER

Siden etableringen af statsdannelsen Danmark omkring år 1000 har statens ledelse - mestendels kongemagten - haft brug for mandskab til landets hær og søstyrker. Gennem tiderne er etableringen af den nødvendige bemanning foregået på ret så forskellige måder. Langt hen ad vejen var der tale om professionelle soldater, der som lejetropper hjalp kongerne ved såvel indenrigs som udenrigs krigsopgaver. Sideløbende med de ad hoc-ansatte soldater har statsmagten med en række forordninger og aftaler sikret sig, at dele af rigets befolkning løbende stod til rådighed, så de kun-

ne indkaldes, når konge og fædreland havde brug for en hjælpende hånd til skiftende erobnings- eller forsvarsopgaver samt sikring af landets altid omfattende søhandel. For at sikre at der altid var mandskab nok til hærens operationer, har der i flere hundrede år været såkaldte lægdsruller. Det er der skrevet meget om. Til gengæld har der ikke været megen historisk fortælling om, hvordan statsmagten hvervede mandskab til rigets flåde. I nærværende tema forsøger vi at give en nogenlunde retvisende fortælling om leding, lægdsruller og søruller.

Et lægd er et geografisk område, typisk svarende til et sogn eller fra 1843 en købstad. Lægderne har ikke et navn, men et nummer. Søruller er lister over mænd, der kunne udskrives til militærtjeneste i marinen. Omfattede områder og personer, der var bosat tæt ved vand på øer samt langs kysterne.

Hvervning af mandskab til hær og flåde

Op gennem tiden har forskellige myndigheder varetaget udskrivningen af værnepligtige. I perioden 1701 frem til 1788 var det amtmanden, amtsforvalteren og godsejerne, der var ansvarlige for at udfærdige lister og ruller over den pågældende egns værnepligtige mandskab.

I 1788 tog den lokale lægdsmand, der oftest var identisk med sognefogeden, over. Fra 1841 var det sogneforstanderen, der udfærdigede rullerne over de værnepligtige i lægdet.

Lægdsforstanderen sammenskrev rullerne for et helt udskrivningsdistrikt (oftest et herred), hvilket var retsbetjentens og frem til 1849 også den private godsejers myndighedsområde. På sessionen udtog krigskommissæren, amtmanden og herredsfogeden eller godsejeren de egnede værnepligtige fra rullerne. Danske Kancelli sammenskrev rullerne på landsplan og var den kontrollerende myndighed. Opgaven blev fra 1848 overtaget af Justitsministeriet.

I perioden 1869-1970 var landet var inddelt i seks udskrivningskredse, som bestod af et antal lægder. I 1920 kom Sønderjylland til som den 7. udskrivningskreds. Udskrivningskredsene udskrev værnepligtige sammen med de lokale lægdsforstandere, som hørte under politimestrene.

Efter den store kommunalreform i 1970 skete udskrivning på grundlag af Det Centrale Personregister (CPR-registret) og den nye kommuneinddeling i stedet for lægder. Udskrivningen forvaltedes af myndigheder under Indenrigsministeriet.

I 1981-1993 blev udskrivningen styret af Værnepligtsstyrelsen. Fra 1993 sammen med Forsvarets Værnepligt og Rekruttering.

SØRULLER

Frem til 1704 bestod besætningerne på den danske (dansk/norske flåde) udelukkende af hvervet mandskab. Men i 1704 blev der ind-

ført søindrullering rundt om i landet af søfolk, som kunne indskrives til tjeneste i Flåden. Disse søfolk og fiskere indgik så i nogle år som matroser eller anden befaren søtjeneste. De hvervede flådesømænd var ansatte på livstid.

Sørullerne var vigtigst mellem 1802 og 1860. I den periode var de potentielle værnepligtige indført direkte i sørullen. Fra 1860 til 1912 var man altid noteret i lægds-/landrullen, hvorfra man blev overført til sørullen, hvis man var halvbefaren. De mandlige borgere kunne sagtens aftjene værnepligt i marinen, men stå i en landrulle. I 1912 afskaffes søruller.

Søfolkene var opdelt i fire befaringskategorier. En helbefaren havde seks års søtjeneste bag sig. Dette blev dog senere nedsat til tre år. En halvbefaren havde fire års, senere 1,5 års søtjeneste. Hertil kom benævnelsen søvant, der betød to års erfaring på havet. Endelig var der de usøvante, der havde mindre end to år søerfaring.

SØVÆRNEPLIGTIGE

Alle, der boede i købstæderne og ernærede sig af lodsvæsen, sejlede med skibe, pramme, jagter, både m.fl. eller ernærede sig med fiskeri i åben sø eller hav, var søværnepligtige

Hertil kom alt mandskab i de distrikter, som var udlagt i sølimitdistrikter uanset deres befarenhed.

SØRULLEN I PRAKSIS

På sitet dragoerhistorie.dk giver Birthe Hjorth følgende beretning fra Dragør på Amager:
I december 1704 blev der indført en forordning om søindrulleringen i Danmark, som fik overordentlig stor betydning for især befolkningen i Dragør. Den gik i korte træk ud på, at hvis den del af befolkningen, der boede ved kysterne, ville lade sig indskrive i rullen og dermed forpligte sig til at gøre tjeneste på orlogsflåden, når tiderne gjorde det nødvendigt, ville kongen til gengæld yde dem en række privilegier. Det

lød jo meget smukt og tillukkende, men det viste sig at være det, man kalder frivillig tvang, for herefter måtte ingen mand ernære sig ved søfart eller fiskeri uden at stå i sørullen, og der indførtes af den grund et omfattende kontrolsystem med de søfarende, så ingen kunne undvige ved at begive sig ud af landet. De privilegier, der blev lovet til gengæld, var, at den enkelte fik fritagelse for en række personlige skatter, fritagelse for enhver form for landkrigstjeneste samt tilladelse til at ernære sig med et eller andet håndværk, som det nu bedst kunne falde.

ORLOGSGAST:

En orlogsgast er en menig i søværnet. Fra plat-tysk: orloch- for "krigs-" eller "strids-", gast for "gæst"; betydningen "gæst på et krigsskib" hentyder til, at mange søfolk blev shanghajet. Orlogsgast kan udspecificeres til radiogast, torpedogast, minegast, gummibådsgast, messegast, sanitetsgast osv. Nedsættende udtryk fra de andre værn som "svabergast" eller fra civile såsom "sviregast" findes også. De menige i søværnet inddeles i følgende kategorier: værnepligtig, der er taget til pligtig tjeneste samt de fire grader af frivillige menige: marineelev, marinekonstabel, marineoverkonstabel og marinespecialist. Disse betegnes under et som konstabelgruppen.

Leding

Værnepligtsstyrelsen udgav i 1991 publikationen Til Fædrelandets Forsvar. Bogens forfatter er orlogshistorikeren Hans Christian Bjerg. Under kapitlet Ledingsordningen 1050-1350 kan man blandt andet læse følgende:

Den første form for værnepligt, der kendes i Danmark, er den såkaldte leding, der fremkom omkring år 1050. At drage i leding var at tage på krigstog. Baggrunden for denne ordning hænger utvivlsomt sammen med etableringen af en egentlig statsdannelse i det nuværende danske område. Landområderne var dengang i Norden ofte ufremkommelige, og den letteste transportvej var derfor havet. Dette er forklaringen på en statsdannelse som den danske.

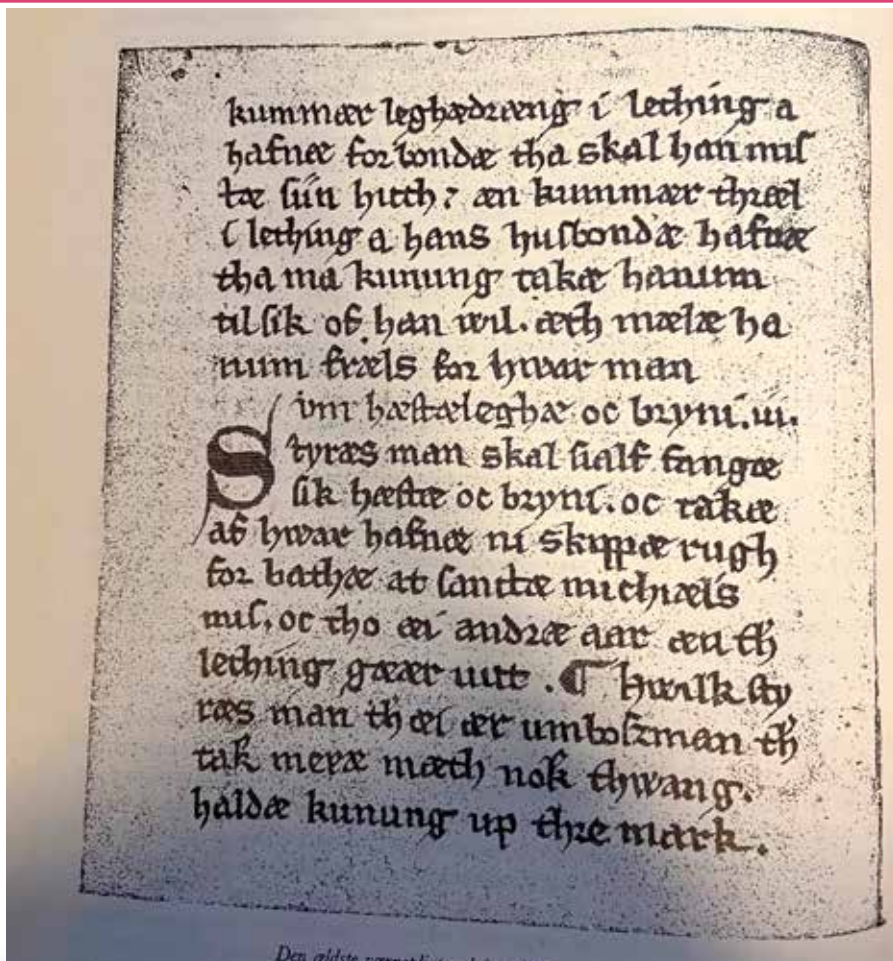
Da området i det, som vi betegner som vikingetiden fra år 800 til år 1000, må have haft en lang række småkonger, så må en egentlig forsvarsordning i forbindelse med statsdannelsen være opstået "nedefra". Det vil sige, at den må have bygget på det eksisterende og forhåndenværende væbnede mandskab. Vi kender de store vikingeflåder, der hærgede Vesteuropa i perioden fra år 800 til år 1000.

VÆRNEPLIGTSORDNING MELLEM ÅR 800 OG 1000

Vi må formode, at disse byggede på et frivilligt samarbejde mellem en lang række småkonger eller høvdinge i det nordiske område, og altså er udtryk for en værnepligtsordning. Den her nævnte ledingsordning må have bygget videre på dette løse samarbejde.

Som følge af denne hidtidige udvikling, og på grund af de nævnte geografiske forhold, var ledingshæren derfor en flåde bemanded med bevæbnede mænd. Forholdene gjorde endvidere, at der ingen statsmidler var til underhold af sådanne flåder. Derfor forventedes det, at de underholdt sig selv, hvad der naturligt satte en grænse for, hvor lang tid sådanne styrker kunne holdes samlet.

På runesten er man stødt på betegnelsen styrismænd svarende til en slags høvding eller skibs-øverste, og man mener derfor på grund af denne betegnelses senere anvendelse i ledingsordningen, at styrismænd har været titlen

▲ Den ældste værnepligtsordning, ledingen, er udførligt omtalt i Jyske Lov 1241. I et håndskrift fra 1300-tallet ses lovens omtale af styrismændens privilegier.

på lokale ledere, der anførte skibsmandskaber og var deres talsmænd. Endvidere mener man, at den ældste inddeling af landet i herreder har forbindelse med den her nævnte meget tidligere militær- eller forsvarsordning, således at mandskabet fra et herred har udgjort en enhed for sig i ledingsflåden.

KAMPEN OM LEDING

Kongemagten kunne altså i påkommende disponere over den militære styrke, der lå i ledingen, men kongen kunne tilsyneladende ikke mod mandskabets ønske anvende ledingsflåden til, hvad han havde lyst til. Vi får et godt indtryk af ledingsflåden og dens betydning ved det kongevalg, der fandt sted i 1074 ved Isøre (nu Rørvig), hvortil alle i riget kunne sejle.

Skibsmandskaberne, der bestod af frie mænd - eller bønder - gennemtrumfede ved Isøre under

ledelse af deres lokale anførere, at Harald 3. Hén, der stod for en fredelig kongemagt, blev valgt i stedet for sin bror Knud, der ville arbejde for en central og stærk kongemagt.

Men temaet for de næste århundredes magtkamp i Danmark var dermed blevet anslået. Kampen stod om retten til at kunne sammenkalde flåden eller udbyde leding, som man sagde, og retten til at bestemme dens anvendelse, når den var udbudt. Man kan sige, at kongemagten som led i at styrke statsdannelsen søgte at gøre det frivillige væbnede samarbejde mellem de frie mænd til en fast institution - en forsvars- eller militærpligt. Kongemagtens stærkeste kort var formodentlig den fælles interesse, der for alle frie mænd i riget måtte være i en sådan organisation i tilfælde af fjendtligt angreb.

Dobbelt jubilærstævne på Nyholm

SIDSTE ÅRS PANDEMI AFLYSNING GAV ØGET PRES PÅ DELTAGERANTALLET VED DANMARKS MARINEFORENINGS JUBILARSTÆVNE, DER SIDEN 1914 PÅ VEGNE AF SØVÆRNET BLIVER AFVIKLET HVERT ÅR PÅ EN DAG TÆT PÅ DEN 29. AUGUST.

Trængsel og spontan gensynsglæde var to fremherskende elementer, da Danmarks Marineforening på vegne af Søværnet søndag den 29. august 2021 holdt jubilærstævne på Nyholm. I alt 250 deltagere, hvoraf 150 var jubilærer spændende fra 80-års-jubilærer indkaldt i 1941 til 25-års-jubilærer indkaldt i 1995, mødte kl. 1000 frem ved Nyholmsporten for at deltage i stævnet, der som følge af den nu efterhånden hedengangne pandemi omfattede såvel 2020- som 2021-jubilærer. Efter en kort andagt af orlogsprovst emeritus Ejgil Bank Olesen lagde stævnets ældste jubilær, kommandørkaptajn og frihedskæmper Hans Harboe-Hansen, krans for 2021-stævnet. Orlogskaptajn Kaj Urban lagde krans for 2020-stævnet. Æresvagterne var Solveig Kühnell og Flemming R. Sieben fra Marinehjemmeværnsflotille 366 Brøndby.

PÅ TRODS AF

Orlogsprovsten rundede i sin tale forhold omkring Første og Anden Verdenskrig samt den ulykkelige situation i Afghanistan. Hans afsluttende konklusion var, at på trods af krig og sorg, på trods af vold og mord, på trods af død og ondskab, på trods af flugt og fattigdom, ja, på trods af alt det, som plager os, på trods af, at vi hurtigt kryber i skyttegravene og skyder efter hinanden, er livet båret af en kærlighed, der er lige så skrøbelig og robust som et lille barn.

PLANBYGNINGEN EMMER AF HISTORIE

Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm indledte sin tale til jubilæerne med at fortælle, at en af de mange historiske begivenheder, der har fundet sted i Planbygningen på Nyholm, og måske den historiske begivenhed, der har mest at gøre med datoen for jubilærstævnerne efter 1946, var, da daværende chef for Kystflåden og landsformand for Danmarks Marineforening, kommandør Paul Ipsen, efter Flådens sænkning den 29. august 1943 havde samlet alle besætningerne og udtalte: "Flåden er sænket med ære", hvorefter der blev udråbt et trefoldigt leve for Flåden.

Inden landsformanden via en veltillægt PowerPoint-præsentation gennemgik hovedbegivenheder fra de 13 jubilærsår, bød han velkommen til Søværnets repræsentant, chefen for Søværnets Center for Sømiliter Teknologi, kommandørkaptajn Morten Lauridsen, samt dagens stævedeltagere, gæster og ikke mindst de to tidligere værnepligtige årgang 2019 og 2020, der senere skulle modtage kontreadmiral Carstensens mindebæger.

– Her, hvor dønningerne efter covid-19-krigen dårligt nok har lagt sig, kan vi nu igen indkalde til jubilærstævne. Og hvor er det glædeligt at se så mange af jer jubilærer og andre gæster samlet om denne traditionsrige begivenhed. En begivenhed, som Danmarks Marineforening på vegne af Søværnet har gennemført siden 1914, kun afbrudt i 1944 under 2. Ver-

▲ Ældste jubilær, kommandørkaptajn Hans Harboe-Hansen, lagde krans for 2021-stævnet.

denskrig og under covid-19-krigen i 2020. En biologisk krig, der på sin vis kan sammenlignes med de to verdenskrige i forrige århundrede. Blot har våbnene til at bekæmpe fjendes pandemi været vacciner, mundbind, håndsprit og fysisk adskillelse, men stadig desværre med mange faldne over hele verden, sagde Steen Engstrøm blandt andet.

SØVÆRNET ER TOPTUNET TIL TIDENS UDFORDRINGER

Kommandørkaptajn Morten Lauridsen gav i ord og PowerPoint et retvisende indblik i det danske søværn anno 2021. Her fremgik det tydeligt, at de knap 2.000 militære og 400 civile ansatte har et uddannelsesniveau, der er specifikt tilpasset det land- og søgående materiel, de har til rådighed. Morten Lauridsen fortalte blandt andet, at man for at styrke sergentgruppens rolle i Søværnet har etableret et fagligt kollegie, som sammensættes af ressourcepersoner fra sergentgruppen, der repræsenterer hver deres faglige speciale i kollegiet. Repræsentanterne skal være såkaldte faglige fyrtårne, der er forbilleder for den gruppe, som de repræsenterer.

ET SØVÆRN I SUPERLIGAEN

Morten Lauridsen kom også omkring vigtigheden af motivationen blandt søværnets ansatte.

– Et søværn i superligaen kræver velmotiverede og specialuddannede medarbejdere. Med sådanne personer kan man sikre, at Søværnets enheder leverer den størst mulige effekt i opgaveløsningen under operativ

▲ Orlogsprovst Ejgil Bank Olesen holder en kort andagt ved Mindesten på Nyholm for Søværnets faldne under besættelsen 1940 til 1945.

▲ Kvindelige Marineres Musikkorps med en veloplagt dirigent Jakob Lange underholder ved den faglige del af jubilærstævnet.

▲ Landsformand Steen Engstrøm (t.v.) og chef for Søværnets Center for Sø-militær Teknologi, kommandørkaptajn Morten Lauridsen, uddeler admiral Carstensen's Mindebæger og diplom til Thor Guldmann Petersen og Anton Rosberg Møller.

(Foto: Hans Phillipsen og Søren Konradsen)

indsættelse, lød det fra Morten Lauridsen, der også gjorde opmærksom på, at Søværnet har valgt at indlede et samarbejde med Storbritannien og Tyskland, som kan bibringe Søværnet vigtig træning under både den interne og eksterne kamp. Således skal alle større enheder på sigt deltage i Flag Officer Sea Training i Plymouth i England eller Neustadt i Tyskland.

MINDEBÆGRE TIL TO KOMMENDE SØVÆRNSFOLK

Kontreadmiral Carl Vilhelm Edvard Carstensen var Danmarks Marineforenings landsformand fra 1927 til sin død i 1940. Efter Carstensen's død vedtog Marineforeningens hovedbestyrelse i 1941 at lade rejse en sten på admiralens grav, og der blev udsendt en appel til samtlige lokale marineforeninger om at foranstalte en indsamling blandt medlemmerne. Imidlertid skænkede stenhuggermester Schannong en smuk sten med inskription, hvorefter det blev bestemt, at det indsamlede beløb skulle indgå i "Admiral Carstensen's Fond", af hvilken renterne skulle anvendes til uddeling af æresbægre til værnepligtige, der under aftjening af deres værnepligt havde vist god skydning og i øvrigt god opførsel.

Efter indstilling fra Søværnets Basisuddannelse blev det for 2019 Thor Guldmann Petersen og for 2020 Anton Rosberg Møller, der modtog mindebægrene. Baggrunden for indstillingerne var, at begge i deres værnepligtstid for det første havde fået forholdskaraktaren A1, og at begge havde udvist en særdeles professionel tilgang til tjenesten. Begge havde også erhvervet sig en række bronze- og sølvmærker i forskellige militære discipliner. Over for nærværende tidsskrifts udsendte gav de senere udtryk for, at de er i gang med et uddannelsesforløb, der gør, at de på et tidspunkt vil søge om optagelse på henholdsvis Søværnets Officersskole samt Frømandskorpset, der i dag er en del af Forsvarets Specialstyrker.

Ud over pokal og diplom fik begge et års kontingentfri medlemskab i Danmarks Marineforening. Et tilbud, som de tog godt imod.

SOCIALEVENT MED SKAFNING OG MUSIKALSK UNDERHOLDNING

Efter den faglige del af årets jubilærstævne stod den på skafning og musikalsk underholdning. Til underholdningsdelen var Kvindelige Marineres Musikkorps igen kaldt på arbejde. Her gjorde dirigenten Jakob Lange sit til, at de 19 musikere med MHV-premierløjtnant Anita Skov Jensen i spidsen ydede deres ypperste. Ud over velmenende applaus blev der blandt stævnedeltagere indsamlet et ret så stort pengebeløb, der ifølge Anita Skov Jensen mestendels går til anskaffelse af musikinstrumenter.

JUBILARSTÆVNEFAKTA:

- De 13 jubilærårsgange var repræsenteret som følger: 1941/1. 1946/3. 1950/2. 1951/3. 1955/6. 1956/10. 1960/17. 1961/33. 1970/31. 1971/30. 1980/7. 1981/4 og 1995/2.
- 20 personer med tilknytning til Brøndby Marineforening og København Marineforening udgjorde stævnets semiprofessionelle cateringteam.
- Menuen bestod, som det sig hører og bør ved jubilærstævnerne, af sild efterfulgt af biksemad med to spejlæg.
- Danmarks Marineforenings landsflagbærer Niels Arne Hansen modtog plakette for sin mangeårige indsats på denne ærespost.
- Grethe Schwennesen modtog femårstegn som deltager ved jubilærstævnerne qua sit job hos Kvindelige Marineres Musikkorps.
- Blandt de indbudte gæster var ud over de allerede nævnte kommandørkaptajn Gustav Lang, admiral Tim Sloth Jørgensen og Søværnschefsergent Morten Thor Christensen samt æresmedlemmer af Danmarks Marineforening Ib Ketter, Leif Mortensen, Kurt Flatau, Jens Ole Løje Jensen og Edward Jelen.

Marineforeningens frivilligtradition sender Sendemandsmødet i eventsuperligaen

I to døgn fra fredag den 10. september kl. 10 til søndag den 12. september kl. 17 stod en lang række af frivillige fra medlems- og ægtefællekredsen i Skagen Marineforening klar til at servicere de godt 200 sendemandsmødedeltagere og ledsagere, der deltog i Danmarks Marineforenings sendemandsmøde 2021.

Efter et aflyst sendemandsmøde i 2020 var der store forventninger til 2021-arrangementet. Og ingen blev skuffede. Såvel det sociale set-up som det faglige arrangement blev afviklet uden nogen form for problemer.

Selv en aflyst planlagt march gennem Skagen midtby med Søværnets Tamburkorps i spidsen blev håndteret positivt al den stund, at der så blev tid til en kort, men velgennemført koncert i mødesalen inden sendemandsmødet gik i gang. Marchaflysningen skyldtes vandtunge regnbyger, der efterfølgende ville påvirke mødedeltagerne, der i gennemblødt uniformering skulle deltage i dagens faglige del.

VELKOMST PÅ DET TIDLIGERE RÅDHUS

Vanen tro blev landsbestyrelsen samt Danmarks Marineforenings æresmedlemmer med ledsagere fredag eftermiddag inviteret til borgmestervelkomst på rådhuset. I år blev det nu på det tidligere rådhus, der frem til kommunalreformen i 2007 dannede hovedsæde for Skagen Kommune.

Her bød borgmester Birgit S. Hansen sammen med flere kommunale medarbejdere på en velkomstforfriskning og velkomsttale. Birgit S. Hansens ry for at krydre sine indlæg med diverse anekdoter og småfortællinger blev ikke gjort til skamme. På den faglige del kunne hun fortælle, at kommunen har 105 km kystlinje med 12 havne, heriblandt Flådestationen i Frederikshavn.

– Vores kommune råder over Danmarks største fiskerihavn, nemlig Skagen. Jeg ved godt, at nogle fortæller, at andre fiskerihavne er større, men glem det: det er Skagen, lød det fra borgmesteren, der også fremhævede byens stærke brand som turistby.

▲ Borgmester for Frederikshavn Kommune med Danmarks Marineforenings våbenskjold, der har meget til fælles med motivet i borgmesterkæden.

– Vi har historisk budt verden ind. Det gør vi som kystsamfund. Vi har altid været nysgerrige efter, hvad der er derude. Vi er taget ud, og vi

har budt ind. Derfor byder vi også jer gode folk velkommen. Vi glæder os over, at I har valgt os. Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm kvitterede med en kort takketale, hvor han fremhævede det gode samarbejde, der er mellem Frederikshavn Kommune og kommunens to afdelinger af Danmark Marineforening, værtsbyen Skagen og Frederikshavn. Samtidig kom han kort rundt om, hvilke tanker landsbestyrelsen gør sig om fremtidens Marineforening.

Som et bevis på besøget overrakte han afslutningsvis Danmarks Marineforenings våbenskjold til borgmester Birgit S. Hansen:

ROLIGT SENDEMANDSMØDE

Selv om årets sendemandsmøde i princippet dækkede over to driftsår, skulle Danmarks Marineforenings øverste beslutningsorgan kun bruge små tre timer på at gennemgå og debattere organisationens politiske og økonomiske status. Såvel landsbestyrelsens årsberetning samt det reviderede årsregnskab blev godkendt med applaus fra de 180 deltagende sendemænd.

Sendemændene fra Esbjerg Marineforening trak et stillet forslag tilbage med den begrundelse, at landsledelsen og landsbestyrelsen de facto har påbegyndt en ændring i arbejdsrytmen, der

lægger sig op ad de forslag, som bestyrelsen i Esbjerg Marineforening fremkom med. Valghandlingen gav genvalg til såvel landsformand Steen Engstrøm som landsnæstformand Søren Konradsen. Søren Konradsens valg var fra 2020 at regne.

Arbejdsgruppen fra distrikt Nordvestjylland fik bekræftet, at deres arbejde med at holde sendemandsmødet i 2022 i Løgstør skulle fortsætte. Ærøskøbing Marineforening blev godkendt som arrangør i 2023, mens Faaborg Marineforening fik et ja til at planlægge mødet i 2024.

BEGGE FREMDRIFTSSKRUER GIK TIL FYN

Ud over de organisatoriske punkter bød sendemandsmødet også på en række tildelinger af forskellige hædersbeviser. Det mest attraktive er formodentligt fremdriftsskruen. Fremdriftsskruen tildeles den afdeling, der hen over det forgange år har haft størst nettotilgang af medlemmer. For 2019 løb Nyborg Marineforening med hæderen, mens Odense Marineforening var den lokalafdeling, der i 2020 havde haft den største nettotilgang.

TO PERFEKTE FESTER

Med 210 gæster til bords ved kammeratskabsaftenen i Marinehuset fredag og 150 gæster til festmiddagen lørdag aften var alt ud-

solgt. Som nævnt ovenfor var det to perfekte arrangementer.

Under festmiddagen lørdag var der med Frank Zobbe som tovholder velkomst ved afdelingsformand Per Sloth og taler af landsformand Steen Engstrøm, borgmester Birgit S. Hansen og tidligere borgmester i daværende Skagen Kommune, nu byråds kandidat i Frederikshavn Kommune, Kurt Kirkedal Jensen.

Nu er nærværende tidsskrift ikke et tillægsmedie til Den Danske Spiseguide, men konklusionen fra redaktionen er, at såvel maden som udsmykningen og serveringen til begge arrangementer var til seks stjerner ud af seks mulige. Som tovholder for de forskellige arbejdsopgaver og arrangementer stod Erik Storgaard, Karl Johan Damgaard og Per Muhlig. Det kreative arbejde ved festmiddagen var udført af Susanne Sloth, mens Restaurant Pakhuset tilvirkede de gastronomiske tiltag.

Ifølge retvisende kilder var der heller ikke noget at pege fingre ad omkring ledsagerturen, der, mens sendemandsmødet pågik, rundede Vendsyssels og dermed Danmarks nordligste punkt.

Ærestitel til afgående landssekretær

Som omtalt andetsteds i denne udgave udnævnte Danmarks Marineforening tidligere på året organisationens kun 48. æresmedlem af landsorganisationen siden stiftelsen den 30. april 1913.

Under sendemandsmødet i Skagen blev dette tal opgraderet til 49, idet Danmarks Marineforenings mangeårige landsbestyrelsesmedlem og frem til den 11. september 2021 landssekretær Birger Tykskov blev udnævnt til æresmedlem af Danmarks Marineforening. I motivationen til udnævnelsen fremhævede landsformand Steen Engstrøm følgende:

– Danmarks Marineforenings afgående landssekretær Birger Tykskov har siden årtusindskiftet været en del af landsbestyrelsen, hvor han først bidrog som distriktsformand for Nordsjælland i 12 år og siden som landssekretær i nu syv år. Han har på fornemmeste og utrættelig vis sat sit præg på landsbestyrelsens samlede aktiviteter såvel i sin helhed som i diverse udvalg. Fra hans endog meget store og vidtfavnende indsats skal særligt fremhæves udstillinger og ”Modeller på Podiet” ved freggatten JYLLAND. Herudover har han varetaget bestyrelsesposter i Frederikssund Marineforening som henholdsvis afdelingsformand og afdelingskasserer i mere end 12 år. I 2011 blev han tildelt Danmarks Marineforenings hæderstegn i guld. Birger efterlader et stort tomrum i landsbestyrelsen, der vil være svært at udfylde.

(Foto: Sonja Kirk og Pierre Jensen)

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm har netop hæftet organisationens æresmedlemsemlen på afgående landssekretær Birger Tykskov.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ØRDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

Sendemandsmødefakta:

- Årsberetninger, dagsorden og referater kan læses på DMF-sitet Marineforening.dk
- Pr. 11. september 2021 rådede de 74 lokalafdelinger over 438 sendemandsstemmer.
- Heraf var 317 af 357 tilmeldte til stede under sendemandsmødet.
- 46 af Danmarks Marineforenings 74 lokalafdelinger deltog i sendemandsmødet.
- 28 af Danmarks Marineforenings 74 afdelinger deltog ikke i sendemandsmødet.
- Martin Schmidtke, Frank Urban, Charley Frank Pedersen, Henrik R Rasmusen og Theis Roschou modtog hædersskjold for over 25 års bestyrelsesarbejde i henholdsvis Viborg, Brøndby, Aalborg, Hadsund og Korsør.
- Nyborg Marineforening fik Fremdriftsskruen for 2019.
- Odense Marineforening fik Fremdriftsskruen for 2020.
- Skagen Marineforening modtog sendemandspokal for 2021.
- Randers Marineforening modtog erindringspokal for 2019.
- Sendemandsmødet i 2022 finder sted i Løgstør. Mødet i 2023 skal foregå i Ærøskøbing, mens Faaborg lægger faciliteter til i 2024.

▲ Søværnets Tamburkorps klar til afgang fra marinehuset. Grundet tiltagende bygevejr foregik forlægning til sendemandsmødelokalet dog efterfølgende i bus.

▲ Kurt Verner (t.v.) og Ole Bøwig med deres Fremdriftsskruer for henholdsvis Nyborg og Odense Marineforening. T.h. landsformand Steen Engstrøm.

▲ Afdelingsformand for Randers Marineforening, Lars Gjøttermann (i.m.), afleverer sendemandsmødepokalen til afdelingsformand i Skagen Marineforening, Per Sloth. T.h. flaggast Erik Storgaard. Siddende landskytteudvalgsformand Pierre Jensen.

▲ 180 sendemænd var på plads til årets sendemandsmøde.

▲ Marinestuen i Skagen dannede optimale rammer for kammeratskabsfesten fredag aften.

Højeste anerkendelse til afgangende orlogsprovst

Siden etableringen af Danmarks Marineforening den 30. april 1913 er Danmarks Marineforenings højeste anerkendelse - Æresmedlem af Danmarks Marineforening - medio august 2021 kun blevet tildelt 47 personer. Dette tal blev dog den 15. august opjusteret til 48.

Æresmedlem nummer 48 blev orlogsprovst emeritus Ejgil Bank Olesen, der under sin afskedsgudstjeneste i Holmens Kirke af Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm fik overrakt æresmedlemsbrystemblemet samt æresmedlemsdiplom.

I sin overrækkelsestale sagde Steen Engstrøm blandt andet:

– Meget har du budt os gennem din mere end 35 år lange maritime karriere. Så meget, at det også har efterladt et uudsletteligt, men dog ganske positivt indtryk på Danmarks Marine-

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm ønsker orlogsprovst emeritus Ejgil Bank Olesen tillykke med titlen som æresmedlem i Danmarks Marineforening. (Foto: Søren Konradsen)

forening. Derfor kan vi heller ikke have siddende på os, at du "blot" er et af de nye medlemmer i Gilleleje Marineforening, lød det fra

Steen Engstrøm, der optog Ejgil Bank Olesen som Danmarks Marineforenings æresmedlem nummer 48 med følgende motivering:

MØDESTED MED SKUMSPRØJT & KANONER

Afhold jeres næste møde i ægte maritim atmosfære på Fregatten Jylland

- Store, lyse mødelokaler
- Hold møde på skibet
- 15 km fra Aarhus Airport
- Gratis parkering
- Møde med oplevelser
- Historisk rundvisning
- Klatring i stormasten
- Sejlsads

Se mere på www.fregatten-jylland.dk eller kontakt arrangementskoordinator Lærke Marie Larsen, laerke@fregatten-jylland.dk

FREGATTEN
JYLLAND

▲ Ejgil Bank Olesen på arbejde i Holmens Kirke for formodentligt sidste gang. (Foto: Helle Kolding, CS Bladet, Centralforeningen for Stampersonel)

"Orlogsprovst Ejgil Bank Olesen har gennem hele sit virke som orlogspræst og -provst stedse haft en særdeles imødekommende og aldrig svigtende positiv pro-aktiv tilgang til Danmarks Marineforening. Ejgil har ved såvel gejstlige handlinger som andre arrangementer med utrættelig ildhu, pragmatisk professionalisme og ikke mindst sit vindende væsen altid bidraget til stor gavn og glæde for Marineforeningens medlemmer samt Søværn og Søfart i sin helhed – eller med andre ord den fælles passion for det maritime miljø."

Slagelse Marineforening var med ved indvielse af kirkeskib

Af Peter Lotinga (let tilpasset, Red.)

Medlem af Korsør Marineforening, skibsmodelbygger Ole Søgaard, har bygget en model af orlogsskibet SVENSKE LØVE, som han den 12. august sammen med et gavebrev overdrog til provst Ulla Thorbjørn Hansen og dermed til Helligåndskirken.

Til at hjælpe med denne overdragelse havde Slagelse Marineforening stillet mandskab til rådighed, så skibet blev båret i procession gennem kirken til overdragelsen.

Oberstløjtnant Hans Jürgen Jürgensen fortalte efterfølgende, hvorfor netop dette kirkeskib var blevet valgt som kirkeskib til Helligåndskirken:

– Slagelse ligger højt hævet over forlandet ni kilometer fra Storebælt, og byen har ingen havn haft siden vikingetiden. Findes der derfor fremmede skibe, som kan gøre sig fortjent til den hæder, som det er at blive kirkeskib i Slagelse? Ja, der gør der. Vi skal tilbage til de onde tider, da Svenskekrigene rasede i 1658. Vinteren var usædvanligt streng, og vandene frøs til is så tyk, at den kunne bære både soldater, heste og kanoner. Den svenske hær under Karl X Gustav var marcheret op gennem Holsten. Den havde erobret Fredericia/Bærso-dde og var marcheret over isen til Fyn og videre til Nyborg. Målet var at erobre København og sikre Danmarks undergang som stat. Men ud for Slipshavn ved munden af Nyborg Fjord, lå en lille dansk eskadre under kommando af Peder Jensen Bredal. Hans flagskib SVENSKE LØVE var krigsbytte fra tidligere på året. Derudover var der kun tre mindre skibe til at støtte flagskibet. Han skulle forhindre, at svenskerne gik over isen til Korsør og derefter fortsætte til Slagelse med retning mod København. Det var en barsk opgave for Bredals mænd. Isen var tyk og skulle skæres og hugges så meget, at skibene kunne svaje i de kunstige bassiner, så kanonerne kunne skyde i alle retninger. Der var isnende koldt på banjerne. Man havde ikke varme om bord. Kun i kabyssen. Folk frøs ihjel, nogle druknede under arbejdet. Svenskerne

▲ Modelskibsbygger Ole Søgaard med den smukke model af orlogsskibet SVENSKE LØVE. (Foto: Slagelse Marineforening)

forsøgte at angribe skibene med kanoner og fodfolk, men blev kastet tilbage. Svenskekongen blev betænkelig. Han sendte ryttere over isen til Korsør for at undersøge forsvaret og isens bæreevne. De kom uskadte tilbage. Turde han omgå SVENSKE LØVE, hvis kanoner rakte langt ud over havisen? Kunne isen bære hele hans hær? Han rystede på hånden, og

ændrede sin plan, så marchen gik via Svendborg, Langeland, Nakskov, Lolland, Falster, Sydsjælland, Køge mod København. Korsør og Slagelse slap for svensk brandskatning takket være Peder Bredal og hans forfrosne gaster.

Derfor giver det god mening, at SVENSKE LØVE nu er kirkeskib i Helligåndskirken i Slagelse.

Effekter fra Marineforeningens slopkiste

Varene kan ses på www.marineforeningen.dk under Landskontoret - varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

 Danmarks Marineforening

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen

Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk

Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Frederiksberg, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen

Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com

Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard

Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com

Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Henrik Marrill Christiansen

Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk

Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal

Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk

Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen

Tlf.: 22 48 88 43

E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com

Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjættermann

Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjayet@post.tele.dk

Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen

Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk

Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn og Struer

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen

Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk

Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

DISTRIKT FYN

Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm besøgte den 25. juli 2021 distrikt Fyn for at orientere og undervise i brug af organisationens medlemsdatabase. Mødet foregik i marinehuset i Svendborg og blev ifølge distriktsformand Erik Bodal en god og lærerig dag, hvor de 14 repræsentanter fra syv af distriktets afdelinger kom godt rundt i databasens muligheder.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk.

Sæsonopstart i Assens Marineforening er fregatskydningen. Således også i år, hvor de 31 deltagere den 14. august mødte frem på havnen i Assens for at modtage afgående fregatkaptajn Torsten Stoyer.

Efter morgenskafning i Marinehuset skulle der afgives 403 skud, inden det stod klart, at fregatkaptajn 2021 i Assens Marineforening er afdelingens alderspræsident Jens Erik Kildemand.

Generalforsamlingen den 27. august bød på nyvalg af Knud Erik Hansen, der afløste Niels Hald Andersen, som ønskede at træde tilbage grundet svigtende helbred.

Ole Julsrud, tidligere afdelingsformand, tidligere medlem af Danmarks Marineforenings forretningsudvalg samt nuværende æresmedlem i Danmarks Marineforening, blev under forsamlingen udnævnt til æresformand i Assens Marineforening.

Jens Kildemand blev udnævnt til æresmedlem i Assens Marineforening. Erik Freilev fik titlen som Årets Mariner, mens der var 25-års-medlemsblem til Dan Pedersen.

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

BRØNDBY

marineforening.dk

Ifølge flere informanter fra Brøndby Marineforening er der nu igen fuld damp på marineforeningsafdelingen i Brøndby Kommune. Der har således hen over sommeren - ud over "admiralforsamlingen" - været afholdt flere sammenkomster med mad og hygge for at støtte afdelingen.

Det største sommerarrangement var afdelingens ét år forsinkede 75-års-jubilæum. Her deltog ud over mange af afdelingens medlemmer også landsformand i Danmarks Marineforening, Steen Engstrøm, samt borgmester for Brøndby Kommune, Kent Max Magelund.

Inden jubilæumsfesten løb af stablen, havde afdelingens skyttelav samt afdelingens arbejdsbold og afdelingens støtteforening Brøndby Maritime Venner i fællesskab klargjort og istandsat de to søminer, der pryder indgangen til Marinegården.

Selve dagens store højdepunkt var Søværnets Tamburkorps' fremragende opvisning og underholdning.

FISTRIKT FYN

▲ 14 medlemmer fra syv af distrikt Fyns 11 afdelinger deltog i juli i et vellykket it-orienteringsmøde i marinehuset i Svendborg.

ASSENS

▲ Afgående fregatkaptajn i Assens Marineforening, Torsten Stoyer, tjekker de 31 deltagere ved årets fregatskydning. Afdelingsformand Søren Hansen overvåger, at alt går korrekt til.

BRØNDBY

▲ Borgmester for Brøndby Kommune, Kent Max Magelund, ønsker kommunens Marineforening tillykke med den forsinkede 75-års-jubilæumsfest. Brøndby Marineforening blev stiftet den 15. oktober 1945.

ESBJERG

▲ Esbjerg Marineforening bidrog med disse smukke modeller udstillet på Esbjerg Hovedbibliotek til at markere de søfarendes dag den 25. juni.

ESBJERG

▲ Esbjerg Marineforenings salutkanonmandskab klar til fra dækket af MHV 904 LYØ at skyde byens festuge i gang.

FANØ

▲ Afdelingsformand Jens Martin Christiansen byder velkommen til grillfest ved marinehuset på Fanø.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

I Ebeltoft Marineforening går det igen med fuld skrue. Således har afdelingen sammen med den lokale Vaabenbrødreforening og handelsstandsforening i august arrangeret musik med Prinsens Musikkorps på byens torv.

Afdelingens Slupkor og Travaljeroer har løbende gang i aktiviteterne. Det gælder også flagalléholdet, der på vegne af byen sørger for opsætning af stænger med flag, når der er diverse arrangementer i Ebeltoft.

Skyttelavet:

De ugentlige træningsskydninger har igen fuld tilslutning. Herudover har ni skytter deltaget i den landsdækkende hjemmebaneskydning. I skriven-

FANØ

▲ Hans Novrup (t.v.) med retvisende fregatkaptajndistinktioner som et synligt bevis på, at han nu er regerende fregatkaptajn i Fanø Marineforening.

de stund er der herudover fuldt fokus på tilrettelægnngen af landsskyttestævnet den 2. og 3. oktober 2021.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Over hele verden anerkendes de søfarendes dag den 25. juni som en del af FN's internationale dag for verdens søfarende. Esbjerg Marineforening er altid med i forbindelse med markeringen af dagen i byen. Således også i år, hvor afdelingen stillede effekter til rådighed for en stor udstilling om verdens søfarende på Esbjerg Hovedbibliotek.

Afdelingens salutkanonmandskab var også på arbejde, da Esbjerg Festuge blev skudt i gang med salut fra Hjemmeværnsflotille 131 Esbjergs fartøj MHV 904 LYØ.

Af medlemsaktiviteter er der ifølge Nils Brandt Petersen banko den 18. november samt julefrokost den 4. december og juleafslutning den 18. december.

FANØ

fano-marineforening.dk

44 medlemmer og ledsagere deltog i Fanø Marineforenings første event efter coronanedlukningen. Det fortæller Hans Novrup. Med strålende sol på en skyfri himmel og perfekt tilberedt grillmad garneret med fælles-sang og harmonikamusik, blev det en i særklasse god eftermiddag.

15 skytter skulle der til for at finde årets fregatkaptajn i Fanø Marineforening. Ifølge det oplyste blev fregatten sænket på rekordtid. Kun fem og en halv omgang skulle der til, inden Hans Novrup kunne overtage fregatkaptajntitlen for det kommende år.

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

FREDERIKSVÆRK

frederiksvaerkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

GILLELEJE

gillelejemarineforening.dk

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

Thyboen Jonas Vingegaard gjorde i juli 2021 en bemærkelsesværdig indsats med en andenplads i UCI World Tour-løbet Tour de France. På den baggrund blev der arrangeret velkomstevent, da han efterfølgende vendte hjem til Glyngøre, hvor han er bosiddende. Glyngøre Marineforening deltog med flagbærer og mandskab.

GRENAA

grenaamarineforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

HALS

halsmarineforening.dk

Hals Marinekor samlede i august et par hundrede mennesker under deres koncert på terrassen foran Marinehuset. Ifølge korleder Ole Peter Christensen foregik arrangementet i samarbejde med Hals Kirke. Efter fællessang underholdt koret med en række sømandssange og lystige viser om hav og fjord.

I øvrigt har kordirigent Mogens Jacobsen netop holdt 25-års-jubilæum.

HASLEV

Distriktsformand for distrikt Sydsjælland og Øerne, Henrik Marrill Christiansen, skriver, at det var lige ved og næsten, at Haslev Marineforening nåede at runde 100 år.

– Men corona, sygdom og en meget høj gennemsnitsalder satte den 8. juni 2021 et punktum for afdelingen i Sydøstsjælland. Overskydende økonomi overførtes til Stevns Marineforening og blev indsat på en særskilt konto. Pengene disponeres så på generalforsamlingen 2022, oplyser distriktsformanden.

Marinestuen blev endelig ryddet den 29. august 2021. Som skrevet under noter fra Stevns Marineforening er flere medlemmer overflyttet til denne afdeling.

Haslev Marineforening blev stiftet som Danmarks Marineforenings afdeling nummer 35 den 18. juni 1924. I alt er der siden 30. april 1913 stiftet 109 lokalafdelinger. I dag er der 74 aktive lokalafdelinger.

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

▲ Afdelingsformand for Glyngøre Marineforening, Svend Poulsen, gør med Villy Johansen på rollatoren sig klar til at modtage den professionelle cykelrytter Jonas Vingegaard. (Foto: Jan Sand)

▲ De 45 medlemmer af Hals Marinekor forstår at underholde med højt humør. På den baggrund er koret blevet bedt om at give flere koncerter hen over 2022.

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm besøgte i maj sammen med distriktsformand for distrikt Vestsjælland, Søren Brusgaard, Holbæk Marineforenings marinestue. Ifølge Jørn Michaelsen var det et hyggeligt møde, hvor Steen Engstrøm blandt andet lovede at komme igen en anden god gang for at fortælle om sin lange karriere i Søværnet.

Generalforsamlingen den 28. maj havde fokus på afdelingens økonomi, der i forbindelse med blandt andet fejringen af 100-års-jubilæet i september, deltagelse i sendemandsmødet i Skagen og ekstraordinære udgifter i forbindelse med flytningen af marinestuen i 2020, er lidt under pres. Der budgetteres således med et mindre underskud i 2021. Dette til trods blev det besluttet ikke at ændre på kontingentet. ▶

HOLBÆK

- ▲ Afdelingsformand Ole Puggaard (t.v.) - der i øvrigt rundede de 80 år den 8. juli - ses her med landsformand Steen Engstrøm (i.m.) og distriktsformand Søren Brusgaard ved arrangementet i Holbæk Marinestue den 8. maj.

KORSØR

- ▲ Under generalforsamlingen blev rengøringsholdet i Korsør Marineforening aflønnet som det sig hør og bør. F.v. ses Verner Jappe, Søren Rasmussen, Keld Due, Bjarne Jensen og Erling Jensen. Afgående banjermester Klaus Jensen overrækker kurvene.

Valghandlingen gav genvalg til de, der var på valg, samt nyvalg til Jørn Michaelsen som afdelingssekretær.

Den 11. juni deltog medlemmer i distriktsmødet i Holbæk. Desværre måtte et foredragsarrangement planlagt til den 25. juni aflyses på grund af for få tilmeldinger.

Til gengæld står den på kammeratligt samvær den 29. oktober, banko den 26. november og julefrokost den 18. december 2021.

HORSENS

horsensmarineforening.dk

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

KOLDING

Koldingmarineforening.dk

24 medlemmer valgte på generalforsamlingen i august Verner Jensen, Henrik B. Nielsen og Jan Ulrik som nye bestyrelsesmedlemmer. Dette fordi afdelingskasserer Erik Schultz og bestyrelsesmedlem Peter Broeng ikke ønskede at forny deres mandater. Under forsamlingen modtog Ejner Hansen og Erik Petersen 25-års-medlemsemler.

Som det fremgår under rubrikken Apropos, deltog fem medlemmer fra afdelingen i jubilæumstævnet på Nyholm den 29. august 2021.

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

Niels Hald fortæller, at afdelingen har ligget noget stille under coronaen, men da alle medlemmer er gamle nok til at være vaccineret, er der nu gang i afdelingen igen.

Blandt andet skydes der hver mandag på skydebanerne på Lyngby Stadion. Der er også åben i marinestuen hver lørdag, hvor medlemmer og ledsagere kan komme forbi til en hyggesnak, en bid brød og en øl eller to. Fire medlemmer fra Kongens Lyngby Marineforening deltog den 29. august i jubilæumstævnet på Nyholm.

På vegne af medlemmerne i afdelingen udtrykker Niels Hald et "Æret være deres minde" for Jørgen Schalet og Willy Bode, der er gået bort. To gode medlemmer, som vil være savnet.

KORSØR

korsoermarineforening.dk

Daværende pandemiregler gjorde, at generalforsamlingen i Korsør Marineforening i juni blev afholdt i Store Magasinbygning, der ligger vis-a-vis Marinehuset. Da det ikke var muligt at tilvirke forplejningen i de lånte lokaler, indchartrede bestyrelsen en pølsevogn, så mødedeltagerne kunne få stillet deres sult.

– Afdelingen betalte, hvilket var en stor succes, oplyser Theis Rossschou. Marinestuen var efterfølgende åben, så der kunne skylles efter.

Desværre har afdelingen mistet deres mangeårige kasserer Mogens Larsen.

– Mogens var en meget afholdt og god kammerat, som vi vil savne, lyder det fra Theis Rossschou.

I skrivende stund mangler afdelingen at få genbesat kassererposten.

Ellers står den på åleskafning den 16. oktober fulgt op med julefrokost den 4. december og juleafslutning den 18. december.

KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

– København Marineforenings traditionsrige sommergrillarrangement blev i år velsignet med sol og godt vejr. Det fortæller afdelingsformand Per Vilstrup.

Eventet, der foregik på vejpladsen foran marinestuen, havde 25 deltagere.

– Vi fik udvekslet minder, men vi fik også glædet os over, at vi igen kunne samles og se hinanden efter coronaen, siger Per Vilstrup, der også oplyser, at det lokale medlemsblad med Lone Vilstrup Olesen har fået ny layouter som afløser for Hans Frederiksen.

Afdelingens efterårsprogram er fastlagt og havde opstart ultimo august.

KØGE

koege-marineforening.dk

Som det fremgår af nærværende tidsskrifts forside, havde Køge by og Køge Marineforening i juli 2021 besøg af det svenske museumsskib Minnesveparen M20.

– Dagen efter sejlede M20 med nogle af vores medlemmer ud i Køge Bugt, hvor der blev lagt blomster, der hvor vraket af DANNEBROGE ligger i dybet. Senere på dagen var der besøg hos Køge Maritime Modelbyggerlaug, og dagen sluttede med spisning og hygge i Marineforeningen, oplyser Edle Sørensen, der forsætter: – Den 7. august var der sommerfest. Det var et rigtig fint arrangement, hvor kokken med hjælpere havde styr på det kulinariske. I alt udgjorde medlemmer og deres ledsagere 71 personer. Det var en rigtig dejlig dag, som nok skal blive gentaget til næste år. Vores næste arrangement var fregatskydningen. Her mødtes vi i Marinestuen og blev modtaget af mig som afgående fregatkaptajn.

Så begyndte skydningen, og der skulle 34 skud til før, det første sejl blev nedlagt, men så gik det også hurtigere. Skydningen blev afbrudt kl. 12.30. Kabysen havde fremstillet en formidabel skipperlabskovs, og da den var sat til livs, startede skydningen igen. Efter skud nr. 193 røg krudtkammeret på "Schwartzemberger" i luften. Dermed var det Flemming Gall, der blev regerende fregatkaptajn i Køge Marineforening. De øvrige vindere var John Engskov, Gunnar Nielsen, Claus Pedersen, Gull Andreasen, Kim-Regin Sustmann, Niels Chr. Rasmussen, Lars Pedersen, Poul Sørensen, Jan Dreyer og Leif Brinksholt. Årets finskytte blev Kim-Regin Sustmann med 29 point ud af 30 mulige.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

MARSTAL

marstalmarineforening.dk

Den 11. juli 2021 anduvede 28 medlemmer og ledsagere fra Svendborg Marineforening marinehuset i Marstal. Forlægningen fra Svendborg til Marstal foregik om bord på coasteren "Caroline S" og jagten "Viking". Ifølge Jens Weiss havde såvel værter som gæster en god oplevelse. Dermed blev dagen en dag, der tegner godt for det fremtidige samarbejde.

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

MORSØ

morsmarine.dk

MØEN

▲ Afdelingsformand i Køge Marineforening, John Engskov (t.v.), ønsker afdelingens nye fregatkaptajn Flemming Gall tillykke med sejren. (Foto: Jerry Katz)

moensmarineforening.dk

Bendt Lund fortæller, at generalforsamlingen i Møen Marineforening i august 2021 omfattede såvel 2019 som 2020. Dette til trods blev det et rigtig godt møde, hvor maden fra Landsled, hvor et af medlemmerne residerer som krofar, garneret med et utroligt godt indlæg af landsformand Steen Engstrøm om fremtidens Marineforening, gik op i en højere enhed. – Tak til Steen Engstrøm for din deltagelse ved vores generalforsamling. Vores marinestue står altid åben for besøg af dig og den øvrige landsbestyrelse, slutter noteinformationen fra Bendt Lund.

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBE

nibe-marineforening.dk

Lørdag den 14. august afholdt Nibe Marineforening fregatskydning.

– Ulig foregående år foregik fregatskydningen efter mange medlemmers ønske denne gang på en lørdag. Dette kunne spejles i antallet af de knapt 24 tilmeldte, idet adskillige skulle til konfirmationer, bryllup og andre aktiviteter, men beslutningen blev truffet sidste år, og således faldt aktiviteten på en lørdag, fortæller Kenneth Kajberg. – Programmet begyndte på Nibe Torv kl. 08.30 med opstilling i geledder. Efter antrædning kunne der traditionen tro affyres kanonsalut. Efter diverse små informationer lod afdelingsformand Hans Jørgen Christensen de utålmodige marinere påbegynde vandringen mod den nuværende fregatkaptajns bolig. Dog viste vejret sig fra sin noget ugunstige side, idet gruppen blev fanget af et kortvarigt skybrud under vandringen. En smule regn var dog ikke noget, der fik de tidligere marinere til at miste humøret, så kort efter nåede ►

NIBE

▲ Nibe Marineforenings nyslåede fregatkaptajn Tommy Lyngsø er som skikken byder i Nibe klar til at give en omgang, efter at han har overtaget fregatkaptajnkæden.

NYBORG

▲ Poul-Arne Hvid Callesen (t.h.) modtager en velfortjent gavepose fra afdelingsformandskollegaen i Nyborg Marineforening, Kurt Verner.

RANDERS

▲ Ni af de ti besætningsmedlemmer fra MHV 902 MANØ er medlem i Struer Marineforening. Her står den på hygge i Marinehuset i Randers.

følget frem, hvor afgående fregatkaptajn Jens Poulsen bød velkommen, lyder det fra Kenneth Kajberg.

Skydningen foregik fra omkring kl. 10 til omkring kl. 16, kun afbrudt af frokost. Resultatet blev, at Tommy Lyngsø nu kan smykke sig med titlen som fregatkaptajn anno 2021 i Nibe Marineforening.

Øvrige vindere var: Kristian Adelsen, Jens Poulsen, Lars Brøndum og Jan Zaar. Morten Christensen blev vinder på såvel gevær som pistol.

– Trods det lavere antal deltagere dette år, må fregatskydningen siges at have været mindst lige så hyggelig som tidligere år, idet mange hyggede videre i marinstuen, opsummere Kenneth Kajberg.

NYBORG

marineforeningennyborg.dk

Nyborg Marineforenings generalforsamling gav nyvalg til Charlotte Søgaard Jørgensen i bestyrelsen samt valg som bestyrelsessuppleanter til Ann Branderup, Erik Grubak Schmalfeldt og Uffe Ringmose.

Under generalforsamlingen modtog Erik Dyrskov Rasmussen 25-års-medlemsblemlen, mens Ove Nielsen blev udnævnt til Årets Mariner i afdelingen.

I forbindelse med udgivelsen af publikationen om Torpedomissilbåden BREDAL havde bestyrelsen planlagt et foredrag med forfatteren til publikationen, afdelingsformand for Sønderborg Marineforening, Poul-Arne Hvid Callesen.

– Arrangementet måtte aflyses to gange. Men i juli lykkedes det endeligt, og ca. 50 medlemmer mødte op for at høre Poul-Arne fortælle om sin tid om bord på BREDAL. Det blev en rigtig hyggelig lørdag med foredrag og luksurfrokostbuffet, oplyser Ann Branderup.

Ann Branderup gør i øvrigt opmærksom på, at afdelingens seneste udgivelse ”Med OLFERT i Golfen” ud over anmeldelse og omtale i nærværende tidsskrift også har fået flotte ord på med vejen i flere af mediehuset Jysk-Fynske Mediers udgivelser på Fyn.

NYKØBING FALSTER

nykfmarineforening.dk

NYKØBING SJÆLLAND

nyksjmarineforening.dk

NÆSTVED

naestvedmarineforening.dk

ODENSE

odense-marineforening.dk

RANDERS

randersmarineforening.dk

Bestyrelsen i Randers Marineforening tilsidesatte i juli sommerferieperioden og holdt åben tre tirsdage. Det blev en succes og gentages formodentligt i 2022. I skrivende stund planlægges regattafest den 21. august samt mindesamling med efterfølgende skafning i marinstuen den 29. august. Ultimo august anduvede Hjemmeværnsflotille 122 Thyborøns fartøj MHV 902 MANØ Randers. Det skete i forbindelse med en navigationsøvelse i Randers Fjord. Slopikstibestyrer Torben Bruzen fik via sin kammerat, fartøjsfører Per Rud Jensen, foranlediget et besøg i Marinehuset, hvor

afdelingen bød på skafning og faglig snak omkring såvel Danmarks Marineforening som Marinehjemmeværnet.

Skyttelavet:

Halvårsskydningen mellem skyttelavene i Randers og Aarhus Marineforeningen blev vundet af skytterne fra Randers. Det oplyser Ole Poulsen. Bedste skytte fra Randers blev Niels Høeg med 98 point. De øvrige skytter fra vinderholdet var Flemming Nielsen, John Pedersen, Preben Birkeskov og Gunnar Kristensen. Næste dyst med kollegerne fra Aarhus er planlagt til den 22. oktober, hvor skytterne mødes i Aarhus.

RIBE

Ribe Marineforenings tidligere afdelingsformand Jørgen Petersen fik medio juli tildelt 70-års-jubilartegnet for indkaldelse til Søværnet. Tildelingen foregik ved et event i Jørgen Petersens hjem i Ribe, hvor Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm og fru Lene Engstrøm sammen med den regerende afdelingsformand Helle Andsbjerg samt flere medlemmer fra Ribe Marineforening havde en god oplevelse sammen med det for Ribe Marineforening tidligere yderst markante medlem. Jørgen Petersen var således en del af afdelingsbestyrelsen i 45 år, heraf 27 år som afdelingsformand. Det blev også til 17 år som distriktsformand og medlem af Danmarks Marineforenings landsbestyrelse.

– Jeg har altid været rigtig glad for at være medlem af Ribe Marineforening. Der har altid været et godt kammeratskab og sammenhold, fortæller Jørgen Petersen til det lokale nyhedssite Ryk Ind, der i forbindelse med jubilarerentet bragte et portræt af jubilaren.

ROSKILDE

roskildemarineforening.dk

– Pandemi aflutningsopstartsarrangementet i Roskilde Marineforening var en veltilrettelagt sommer- og grillfest med 28 deltagere den 3. juli. Det fortæller Kristian M. Pedersen, der også oplyser, at fregatskydningen den 7. august havde 19 skytter på plads. Afgående fregatkaptajn Bent Johansen ankom som det sig hør og bør i Roskilde i det lokale brandvæsens gamle stigevogn.

Inden skydningen gik i gang, modtog Ebbe Bjarne Jensen 50-års-medlemsemlen, mens Søren B. Jensen fik sit 40-års-medlemsemlen.

Efter 290 skud kunne Ebbe Bjarne Jensen overtage titlen som fregatkaptajn anno 2021 i Roskilde Marineforening. Øvrige vindere var: Jan Nyquist, Erik Løkke, John Andersen, Toni Sørensen, Jogvan Olesen, Jørgen Christoffersen, Roland Larsen, Bent Johansen, Keld Christensen, Alex Jensen og Kis Nyquist.

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

SKIVE

skive-marineforening.dk

Som omtalt på denne plads i juli/august-udgaven har Skive Marineforening nedsat et stående udvalg under navnet Bådelavet. Det er blevet en succes. Ivan Hill Petersen fortæller således, at aktiviteten har tilført afdelingen en snes yngre medlemmer.

– Desværre har interessen fra de eksisterende medlemmer været meget lille, hvilket nok skyldes, at de små livlige joller, der er i vandet i 2021, ikke

▲ Bestyrelsen i Ribe Marineforening inviterede i august vennerne fra Fano Marineforening til sommerfest i byens smukkeste have. 12 medlemmer og ledsagere sagde ja til invitationen. Som det fremgår af vedstående foto, var det et i særklasse hyggeligt arrangement. (Foto: Hans Novrup)

▲ Afdelingsformand for Roskilde Marineforening, Keld Christensen, ønsker Ebbe Bjarne Jensen tillykke med titlen som afdelingens fregatkaptajn anno 2021.

▲ Skyttelavsformand i Skive Marineforening, Johnny Aagaard, kan fra skydelederbordet tjekke, at skyttelavskasserer Kurt Christensen overvåget af assisterende baneleder Leif Reinhold afgiver retvisende skud.

appellerer til den ældre generation. Bådelavet arbejder derfor på, at der i 2022 yderligere søsættes en betydeligt større båd med lukaf - drivkvasen "Akita" - som også skulle kunne tiltale de mindre adrætte medlemmer. ►

Fredag den 3. august var Skive Marineforening vært for Distrikt Nord-vestjyllands kursus i det nye medlemskartotek. Kurset blev ledet af landsformand Steen Engstrøm.

Repræsentanter fra samtlige afdelinger, bortset fra en enkelt, som måtte melde forfald, deltog i denne lærerige aften, som viste et system, som syntes at falde i alle de tilstedeværendes smag.

Skyttelavet:

Skive Marineforenings Skyttelav afholdt den 4. august fregatskydning. Vejret viste sig fra sin bedste side med solrigt og vindstille vejr, hvilket fik flere end de forhåndstilmeldte til at slå et slag forbi det topmoderne Skive Skydecenter, hvor skydningen fandt sted.

Efter 333 skud blev Svend Nørgård Petersen udråbt som fregatkaptajn. Efter skydningen forhalede hele forsamlingen til Marinestuen for at fejre fregatkaptajnen og indtage en velfortjent frokost. I øvrigt skydes der nu igen hver søndag formiddag fra kl. 10:00 i det nævnte skydecenter.

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

Som fortalt på tekstsiderne deltog mandskab fra Slagelse Marineforening. da Helligåndskirken i byen medio august 2021 fik overdraget en model af orlogsskibet SVENSKE LØVE. Den smukke model, der nu er indlemmet i den danske kirkeskibsflåde, er bygget af modelbygger Ole Søgaard, der i øvrigt er medlem af Korsør Marineforening.

▲ Flagkommandoen fra Slagelse Marineforening ved overdragelsen af kirkeskibet SVENSKE LØVE er f.v. Jens Jensen, Bent Jensen, Peter Lotinga, Max Green og Uffe Rasmussen.

▲ Svendborg Marineforenings nyeste - og formodentligt yngste - medlem Patrick Holst Madsen ses sammen med sine skibskammerater fra DANNEBROG som nummer fire f.v. (Foto: Jim Mollerup)

STEVNS

Medlemsbladet "Klinten" skriver i juliudgaven, at Stevns Marineforening ultimo august i år har fået overført seks medlemmer fra Haslev Marineforening, der ved samme lejlighed blev nedlagt. Herudover har afdelingen fået ét ny medlem, ligeledes fra Haslev.

Så selv om det selvfølgelig ærgrer afdelingsformand Gert Arno Pedersen, at kollegerne i Haslev måtte lukke, glæder han sig dog over, at fremtiden ser lys og lovende ud for afdelingen i Store Heddinge.

STRUER

Medlemstilgangen til Struer Marineforening fortsætter. Det fortæller afdelingsformand Mads Lund. Ud over nye ikke tidligere medlemmer har afdelingen også fået tilgang af en tidligere fraflyttet Struerbo.

– Da HP (som er kaldenavnet) forlod Struer for mange årtier siden til fordel for det sjællandske liv, var Struer Marineforening i sølle forfald med ganske få medlemmer og et mere eller mindre ukendt lokale på det lokale hotel/værtshus. Derfor er det naturligvis med stor fornøjelse og glæde, at vi kan tage pænt imod et af vores bysbørn i en genopstået Marineforening med 65 medlemmer plus en pæn skare af støttemedlemmer, siger Mads Lund.

I juni deltog afdelingen i 100/101-året for Genforeningen i 1920.

– I samarbejde med kommunen afviklede vi åben marinestue. Lige efter vores strategi om øget lokal synlighed og samarbejde med kommunen, lyder det fra afdelingsformanden.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Under kongeskibet DANNEBROGs besøg i Svendborg benyttede bestyrelsen i Svendborg Marineforeningen lejligheden til at optage værnepligtig orlogsgast Patrick Holst Madsen som medlem i afdelingen.

– Ved lidt telefonaktivitet lykkedes det at få Patrick til at aflægge besøg i Marinestuen. Patrick havde følgeskab af 10 værnepligtige fra DANNEBROG, og vi benyttede lejligheden til at vise, hvordan nye medlemmer bliver optaget i Danmarks Marineforening. Efter en times hyggeligt samvær, lidt snak med de tilstedeværende i stuen, rundvisning i huset og en forfriskning fra baren samt fotografering foran vores kongeflag, returnerede gasterne til kongeskibet, fortæller afdelingsformand Erik Bodal.

Mens juni bød på sankthansfest, kunne medlemmer og ledsagere i juli begive sig på sommerudflugt til Marstal. Forlægningen fra Svendborg til Marstal og retur foregik om bord på coasteren "Caroline S" og museumsskibet "Viking".

Primo august havde afdelingens nye kabysteam premiere på en udvidet lørdagsfrokost. Efter skafningen kunne sportsinteresserede frokostdeltagere på storskærm se de danske håndboldherrer vinde VM for anden gang i streg.

Medio august blev der afholdt fregatskydning i skyttehuset i Christiansminde. Ifølge Jim Mollerup skulle der kun afgives 66 skud, inden Henning Larsen kunne smykke sig med titlen som årets fregatkaptajn i Svendborg Marineforening.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

TØNDER

Facebook: [Tønder marineforening.](#)

VEJLE

[vejlemarineforening.dk](#)

VIBORG

Jan Roager var skydemester, da 14 skytter fra Viborg Marineforening den 21. august dystede om fregattitlen på skydebanerne Danerlyng. Det oplyser Teibøl. Det blev så i øvrigt samme Lars Teibøl, der efter en hård dyst blev udnævnt til regerende fregatkaptajn i Viborg Marineforening. Skydningen blev afsluttet med præmieoverrækkelse i marinestuen. Ved den lejlighed fik Per Andersen tildelt 25-års-medlemseblemet.

På klubaftenen den 15. oktober kommer tidligere chef for Jægerkorpset, pensioneret oberstløjtnant og nuværende forfatter og politiker, Poul Dahl, forbi stuen for at berette om sin karriere i det danske forsvar.

VORDINGBORG

[vordingborgmarineforening.dk](#)

ÆRØSKØBING

[aeroeskoebing-marineforening.dk](#)

AABENRAA

[aabenraa-marineforening.dk](#)

Under generalforsamlingen i august i Aabenraa Marineforening blev afdelingskasserer gennem 40 år, Lars Hvenegaard Petersen, udnævnt til æresmedlem i Aabenraa Marineforening. 21 medlemmer deltog i forsamlingen der afsluttedes med skafning.

AALBORG

[aalborg-marineforening.dk](#)

AARHUS

[aarhusmarineforening.dk](#)

– Efter den lange nedlukning af stuen på grund af coronaen startede vi op igen med den traditionsrige sommertur. Det fortæller Søren Holck og uddyber: – Denne gang gik turen til Voergaard Slot i Nordjylland, hvor vi blev ført rundt i de prægtige rum på slottet. Derefter gik turen til Hals Marineforening, hvor der blev budt på skafning. Der skal rettes en stor tak til Hals for en god og kammeratlig atmosfære. På hjemvejen passerede vi byen Visborg, hvor der er rejst en mindesten over den hvide hest, som Kong Christian den X red på i 1920 ved genforeningen.

Den 26. juni blev den årlige generalforsamling afholdt efter flere udsættelser. Denne forløb planmæssigt efter dagsordenen.

Kabyssen er startet op med skafning den første lørdag i måneden, og der håbes på god tilslutning. Efter en stille juli måned fik vi den 24. august besøg af gasterne fra Kongeskibet og garderne fra Gardergården ved Marselisborg. Traditionen tro mødtes de to hold til fodboldkamp, og denne gang vandt gasterne fra DANNEBROG. Efterfølgende blev der budt på skafning i marinestuen.

▲ Afdelingsformand for Viborg Marineforening, Martin Schmidtke (t.v.), overrækker Lars Teibøl diverse regaler som tegn på hans nye titel som regerende fregatkaptajn i afdelingen.

▲ Afdelingskasserer Lars Hvenegaard Petersen modtager af afdelingsformand Viggo Hansen æresmedlemseblet og diplom som tegn på udnævnelsen til æresmedlem af Aabenraa Marineforening.

▲ Sergent Kirstine Verner fra kongeskibet DANNEBROG med pokalen fra Aarhus Marineforening, som skibets besætning fik for fodboldtriumfen over hærkollagerne fra Gardergården i Marselisborg.

▲ Den står på hygge i Aarhus Marineforenings stue efter de sportslige tiltag. (Foto: Sonja Kirk)

Efter sommerpausen er sangholdet startet op igen. Det er afdelingskasserer Cai Jensen, der er leder af koret, og der øves hver 14. dag.

Skyttelavet:

Skyttelavet er igen i gang med træningsskydning. Der skydes hver 14. dag, og alle skytter træner flittigt. Den 13. august 2021 var der arrangeret venskabskydning i Randers. Denne gang vandt Randers Marineforenings Skyttelav vandrepokalen. Efter skydningen gik turen til Randers Marineforenings marinestue til præmieoverrækning.

Padborg/Gråsten Marineforening udviser stor stabilitet

Med en fremmødeprocent på over 50 og med konstant 20 medlemmer i en årrække, endda med ét ny medlem på vej ind i afdelingen, er der ingen umiddelbare udfordringer i Danmarks Marineforenings sydligste jyske lokalafdeling. Det bekræfter afdelingssekretær Carsten Novrup.

– Vi udgør en rigtig god medlemskreds her i afdelingen ved Flensborg Fjord. Marinehuset i Kruså er ejet af et af vores medlemmer, så vores driftsomkostninger er minimale, siger Carsten Novrup, der også fortæller, at Padborg/Gråsten Marineforenings faste årlige omdrejningspunkt er modtagelsen af Dronningen på pladsen foran Gråsten Gamle Rådhus, når hun indleder sommerresidensen på Gråsten Slot. Her stiller afdelingen altid med flag og to flagbærere.

– Vi er også parate, når der er brug for at deltage i relevante events ad hoc. Vi var således med ved den store Genforeningsfest på Dybbøl Banke den 13. juni i år, lyder det fra afdelingssekretæren.

Årets medlemsaktiviteter omfatter månedlige sociale arrangementer i Marinehuset. Herudover er der ud over generalforsamlingen flere ulkeaftener på eventkalenderen. Bestyrelsen deltager aktivt i distriktsmøderne i distrikt Syd og Sønderjylland samt fra tid til anden i sendemandsmøderne.

På det seneste er der opstået et godt samarbejds miljø med kollegerne i Sønderborg og Aabenraa Marineforeninger.

– Vi inviterer altid hinanden med til vores arrangementer i Marinestuerne og på udflugter, fortæller Carsten Novrup.

▲ Borgmester for Sønderborg Kommune, Erik Lauritzen, modtager her Dronningen på pladsen foran Gråsten Gamle Rådhus. Som det tydelig fremgår, er der ud over borgmestervelkomst som vanligt også opstillet en flagparade med flaget fra Padborg/Gråsten Marineforening.

Seneste skud på aktivitetsfronten er, at bestyrelsen går med planer om at arrangere fregat skydning.

AKTIVITETER I TO KOMMUNER

Efter kommunalreformen i 2007 har Padborg/Gråsten Marineforening aktiviteter i såvel Søn-

derborg som Aabenraa kommune. Medlems-tallet har siden stiftelsen den 3. november 1949 været stærkt varierende fra 15 til 110. Ved Danmarks Marineforenings 100-års-jubilæum i 2013 var medlemstallet 19. Og nu er der så et nyt medlem på vej ind i kredsen.

Marineforeningen

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG" - MEDLEMSBLAD FOR DANMARKS MARINEFORENING

NOVEMBER / DECEMBER 2021 | NR. 6 | 109. ÅRGANG

■ **KOMMENTAR: DANMARKS MARINEFORENING
KOM HELSKINDET IGENNEM PANDEMIEN**

■ **TEMA: SKIBSBEVARINGSFONDEN
- TRÆSKIBSPROJEKTER I DANMARK**

▲ Tre enheder fra Mine Counter Measures Danmark var primo oktober på besøg i Limfjorden. Her besøgte de blandt andet Thyborøn med efterfølgende forlægning til Lemvig. Marineforeningerne i såvel Thyborøn som Lemvig havde under havnearløbene besætningerne på besøg i marinestuerne. MSD 6 SALTHOLM ses her på vej østerud i Nissum Bredning fotograferet fra MSF 3 af medsejlende medlemmer fra Thyborøn Marineforening. *(Foto: Bent Thomsen)*

Danmarks Marineforening kom helskindet igennem pandemien

Af landsformand Steen Engstrøm

Ja, 2021 startede som endnu et Herrens år i covid-19-krisens tegn, men der var heldigvis lys for enden af tunnelen – og det var hverken et modkørende eksprestog eller en lille mand med pandelampe. Foråret var på sin vis meget positivt, fordi det åbnede muligheder for en kærvkommen fysisk gensynsglæde, vi alle har haft så stort et behov for.

Dette giver mig anledning til at understrege, at det, der gør Danmarks Marineforening stærk såvel indadtil som udadtil, er, at vi er én forening samlet under ét sæt vedtægter og med én overordnet ledelse.

At være en del af Danmarks Marineforening, hvad enten det er som menigt medlem eller en del af en afdelingsbestyrelse, er et personligt ansvar. Det kræver en passende grad af rummelighed, tolerance og positiv vilje til at være en del af dette mere end 100-årige traditionsbundne kammeratlige samvær om vores fælles passion for det maritime miljø. Konflikt, kiv og bare lade stå til mellem mennesker bidrager på ingen måde til vores trivsel, velvære og fremtid.

ET GODT SENDEMANDSMØDE

Vi har den 6. november gennemført efterårets landsbestyrelsesmøde, hvor vi samlede op på aktioner fra det meget veltilrettelagte og gennemførte sendemandsmøde i Skagen. En meget stor tak til Skagen Marineforening for deres store indsats.

Vores drøftelser omfattede blandt andet behovet for en bedre kommunikation fra den enkelte afdeling via distriktet til landsbestyrelsen/landsledelsen og omvendt. En optimering er, at vores mødestruktur skal hænge bedre sammen. Altså møderne i afdelingen, distriktet og forretningsudvalget skal ligge i den rigtige rækkefølge, så informationerne kan tilflyde landsbestyrelsen rettidigt. Tilbagemeldingerne fra møderne i forretningsudvalget og landsbestyrelsen kommer dels traditionelt via distriktsformændene og dels skriftligt i form af "Nyt fra FU/LB".

En anden aktion er, at der er nu samlet en gruppe af proaktive kvindelige medlemmer, der skal se på mulighederne for en mere passende beklædning (uniformering) af vores mere end 370 kvindelige medlemmer, end den vi allerede udbyder. Dette kunne måske endda tiltrække flere kvindelige medlemmer til Marineforeningen. Målet er at kunne vise et nyt udbud af beklædningsmuligheder på forårets sendemandsmøde i Løgstør den 13.-15. maj 2022.

LANDSSKYTTESTÆVNET

Jeg havde den store glæde at deltage i årets landsskyttestævne, herunder landsmødet, hvor det blev besluttet at lukke deres hidtidige egen hjemmeside for i stedet at være en integreret del af Danmarks Marineforenings nye hjemmeside. Dette er nu gennemført. Hermed understreger vi også, at skyttelavene er en del af Marineforeningen og endda en betydelig del.

Nogen har så for nylig ganske retteligt spurgt, om vi ikke skulle synliggøre de mange lokale orkestre og kor, som Marineforeningen rummer – se temaet i Under Dannebrog nr. 3-2021. Det er derfor tanken også at dedikere disse orkestre og kor en plads på hjemmesiden. Dette skal der så nu indsamles data til. Yderligere tilgår afdelingsformændene snarest.

EN DEL AF EN STØRRE HELHED

Danmarks Marineforening er også en del af en større helhed. Nærmere bestemt Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd, hvor jeg i år er genvalgt som formand. Vi har netop efter et møde med forsvarschefen og udmelding af program fra Kongehuset, iværksat planlægningen af en flag-/faneborg til Hendes Majestæt Dronningens regeringsjubelium lørdag den 15. januar 2022 i København. Dette sker naturligvis i tæt koordinering med Hendes Majestæt Dronningens adjutantstab og Forsvarskommandoen.

Jeg har endvidere for nylig haft et tidligere omtalt relationsmøde med chefen for Søværnskommandoen. Her talte vi blandt om, hvordan

Danmarks Marineforening kan være relevant i tiden ved at understøtte rekrutteringen til Søværnet og Det Blå Danmark i øvrigt. Dette handler om at være synlige i lokalsamfundet og kunne fortælle den gode historie. Også om at være forandringsparate, herunder at røgfylde marinestuer måske ikke er i fremtidens ånd. Og her må jeg så desværre gentage, at vi er én Marineforening og ikke et antal billige værtshuse med maritim udsmykning. Vores styrke er at værne om de maritime traditioner og kere om hinanden.

Introduktionen af vores nye medlems- og økonomisystem har via mine orienterings-/uddannelsesbesøg i distrikterne givet mange positive "hurra"-oplevelser. Det er faktisk ikke så svært endda. Heldigvis har jeg kun oplevet ganske få dedikerede nej-sigere, og dette handler i bund og grund nok mest om en indgroet negativ tilgang og uvilje til at ville. Dette er dog ikke særligt befordrende for dem, der gerne vil.

GODE OPLEVELSER

Der har i år været rigtig mange gode positive oplevelser i mit perspektiv. Jeg og min hustru har med stor glæde imødekommet mange ønsker om tilstedeværelse. Samlet set har jeg i år tilbagelagt godt 15.000 km på landevejen for Danmarks Marineforening. Og det gør jeg fortsat med glæde.

Slutteligt ønskes I alle en glædelig jul samt et godt og lykkelbringende nytår.

Samarbejde mellem lokalafdelingerne styrker Danmarks Marineforenings profil

Det har altid været der: samarbejdet mellem Danmarks Marineforenings mange lokalafdelinger.

Men det er som om, at tendensen på det seneste er styrket. Om det har noget at annamme med den hændende pandemi er ikke klart. Men fakta er, at der nu laves mange fællesarrangementer lokalafdelingerne imellem.

Danmarks Marineforening fremstår derfor som en fasttømret enhed, der med alle til rådighed stående midler støtter op om foreningens tre

hovedopgaver: forsvarspolitisk lobbyisme, maritim formidling og kammeratskab.

Dermed løfter vi sammen opgaven som en samlende faglig og social forsvarspositiv organisation, der skal fastholde og udbygge danskernes interesse og forståelse for Søværnets og søfartens nationale og internationale virke.

Og det gør vi med glans.

Morten

Læserskaren for Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" er forhenværende og nuværende personel ved Søværnet og Marinehjemmevernet samt søfartsrelaterede brancher og interessegrupper. MTUD udkommer seks gange årligt i et printoplag pr. udgave på 9.000 eksemplarer samt som e-magasin på sitet marineforeningen.dk. Der er anslået 40.000 læsere/brugere pr. udgave.

Danmarks Marineforening

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten, samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personer, der er eller har været tjenstgørende under Orlogsflaget, eller har eller har haft ansættelse til søs.

Æresformand er Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

Marineforeningen

Trondhjemsvej 5, kld.
2100 København Ø
Tlf. 3315 2886
Postgirokonto: 2 00 16 08
Mail til Landskontoret og "Slopkisten"
landskontoret@marineforeningen.dk
www.marineforeningen.dk

Kontortid

Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand

Kommandørkaptajn
Steen Engstrøm
Tlf. 22 32 26 43
lf@marineforeningen.dk

Landsnæstformand

Seniorsergent
Søren Konradsen
Inf@marineforeningen.dk

Landkasserer

Statsaut.rev.
Flemming Heden Knudsen
Tlf. 20 26 16 94
lk@marineforeningen.dk

Landssekretær

Vakant

Skytteudvalgsformand

Pierre Jensen
Tlf. 5159 3372
pmmj1961@gmail.com

Under Dannebrog

ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august, oktober, december.
Redaktør Ansvarshavende
Leif Mortensen
MKM - Viborg og Fårup
Tlf. 2192 3055
lm@mkmedier.dk
eller red@marineforeningen.dk

Samtlige tekster uden byline er skrevet af redaktør Leif Mortensen

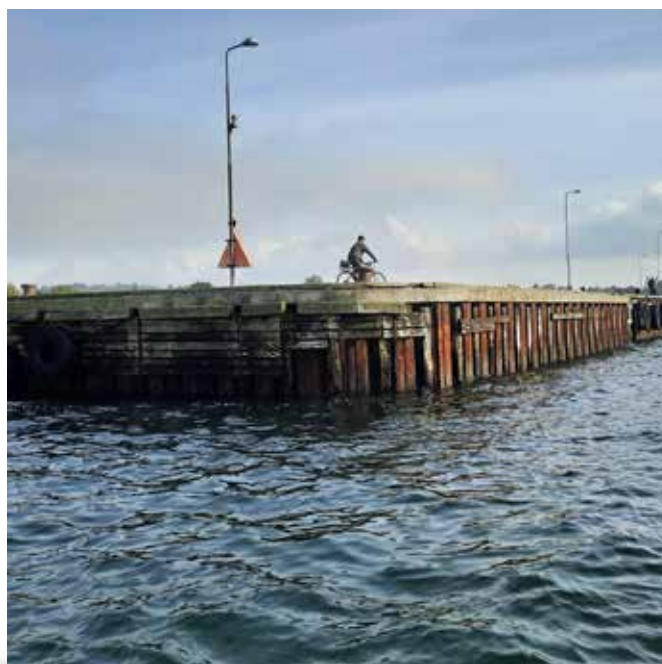
Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte debatindlæg, før de offentliggøres. Med henvisning til Pressenævnets regler for god presseskik forbeholder redaktionen sig desuden ret til at afvise indlæg, der af redaktionen opfattes som skadelige, ærekrænkende eller som kan virke agtelsesforringende. Det gælder også debatindlæg, der risikerer at skade Danmarks Marineforenings ry og omdømme i offentligheden.

... Danmarks Marineforenings medlemstal er 8.003 personer pr. 1. november 2021. I øvrigt en fremgang på 46 siden sidste melding på denne plads. Hermed er det anden gang i streg, at vi kan melde om øget medlemsoptag i organisationen ...

... De søfarendes faglige organisationer, De allierede Danske Krigssejleres Veteranforening, Frihedskampens Veteraners Mindefond og Danmarks Marineforening deltog som en del af Kulturmattens events i København med en udstilling ved Mindeankret i Nyhavn. Udstillingen omfattede opstillende plancher samt uddeling af pjecer. Der var også en løbende fortælling om Krigssejlerne samt Mindeankerets historie og grunden til, at ankre blev opsat netop her ...

... Svendborg Marineforenings vinterforedrag er som følger: Den 25. november: Lars Dreyer fortæller om sin hemmelige aktivitet under den kolde krig. Den 27. januar: Martin Stockholm fortæller om iværksætter. Den 24. februar: Poul H. Kamban beretter om tre generationer til søs for sejl, damp og diesel. Den 31. marts: Rasmus Nygaard beretter om polarskibet "Nella Dans" togter til Sydpolen. Den 28. april står den på rundvisning på SIMAC i undervisningsinstitutionens nye faciliteter på Svendborg Havn ...

▲ ... Ifølge flere medier bliver NATO-molen ved kysten til Ebeltoft Vig fjernet inden udgangen af dette år. Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse bekræfter således over for TV2 Østjylland, at NATO finansierer såvel fjernelsen af molen som de tilhørende brændstoftanke. På vedstående foto af henholdsvis Sonja Kirk og Bent Olsen ses anlægget fra såvel land- som søsiden ...

◀ ... Randers Kommune modtog ultimo september 2021 som den første kommune prisen som Årets Veterankommune. Prisen er indstiftet af forsvarsminister Trine Bramsen og har til formål at styrke og synliggøre kommunernes vigtige veteranindsats. – Prisen er en anerkendelse af den kommune, som yder en særlig støtte til veteraner, og som har politisk fokus på området, sagde forsvarsministeren blandt andet ved overrækkelsen. Randers Kommune har sat barren højt, da kommunen har en stærk og unik lokalveteran-indsats. Kommunen har med en bred vifte af aktive foreninger og solide aktører øget sit fokus på veteraner markant. I alt var 25 af landets 98 kommuner indstillet til prisen. Skulpturen, der er skabt gennem et samarbejde mellem veteraner og erhvervsskoleelever fra Syddansk Erhvervsskole, er udført af metal fra en pansret mandskabsvogn, der har tjent i internationale missioner, og skal fungere som vandrepokal. (Foto: Randers Kommune) ...

◀ ... Under Helgolands Laugets danske medlemmers høstmøde, der blev afholdt i Fredericia Marineforenings marinestue, blev den lokale marineforeningsafdeling optaget som venskabsmedlem nummer 1 i den dansk-norske forening. Helgolands Laugets primære formål er at være minderne om slaget ved Helgoland den 9. maj 1864, blandt andet mindeoblisken i Kristiansand i Norge. På vedstående foto modtager afdelingsformand Bent Telander (t.h.) medlemsdiplomet af Helgolands Laugets oldermænd, Per Dichmann Hansen ...

▲ ... Søhelten, den 331-årige viceadmiral Peter Wessel Tordenskiold, bliver hvert år på sin fødselsdag den 28. oktober fejret og mindet af to danske Tordenskiold-foreninger. I Frederikshavn er det Officersklubben Tordenskiold - Venner af Tordenskiold, der markerer dagen. Først med kranselægning ved Tordenskiold-statuen på Fisketorvet i byen, hvorfra han startede mange af sine legendariske operationer mod arvefjenden Sverige. I år blev kransen fra Frederikshavn Kommune og Flådestation Frederikshavn lagt af garnisonskommandant, kommandørkaptajn Jan Landberg Svendsen. Inden kranselægningen holdt han en kort, men retvisende tale med omdrejningspunkt i Tordenskiold. Ved det efterfølgende arrangement i Flådestationens Officersmesse blev museumsformidler Kenneth Kristensen og orlogskaptajn Lars Møller optaget i den traditionsbærende forening Venner af Tordenskiold. På vedstående foto har kommandørkaptajn Jan Landberg Svendsen lagt kransen ved Tordenskiold-statuen. (Foto: Preben Olsen) ...

... I København er det Selskabet Danske Tordenskiold-Venner, der markerer Tordenskiolds fødselsdag. Således også i år, hvor dagen blev markeret ved en gudstjeneste i Holmens Kirke med påfølgende kranselægningshøjtidelighed ved søheltenes sarkofag i Kapelsalen. Her blev der lagt krans af Norges ambassadør, Hds. E. Katja Christina Nordgaard for Norge, flotilleadmiral Carsten Fjord-Larsen for Søværnet, orlogskaptajn René Krarup Holm for Marinehjemmevernet, kommandørkaptajn Steen Engstrøm for Danmarks Marineforening, kommandørkaptajn Gustav Lang for Tordenskioldsselskabet Hvite Øm, Staveren i Norge og kontreadmiral Lars Kragelund for Selskabet Danske Tordenskiold-Venner. Blandt de øvrige medvirkende var kransbærere og musikere fra Kvindelige Marineres Musikkorps, Holmens Kantori under ledelse af kantor Jakob Lorentzen samt sopranen Monica Stevns, sognepræst Rasmus Jensen og medlemmer af Danmarks Marineforening. Efter højtideligheden i Holmens Kirke forlagdes til et middagsarrangement i Norges Hus. Her markerede man Lars Kragelund, der på dagen runde de 70 år. Arrangementet sluttede med et indlæg af admiral Tim Sloth Jørgensen om Nyholms fremtid som maritimt kulturcentrum i København. (Foto: Vibeke Rode Møller) ...

Lods Jakob Emil Halfdanarson

blev den 30. august 2021 tildelt Den kongelige belønningsmedalje med krone.

Overfyrrpasser i Forsvarskommandoen Flemming Brodersen

er den 4. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandørkaptajn Anders Lønne Christiansen

er pr. 4. oktober 2021 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Orlogskaptajn Lars Hansen

er pr. 4. oktober 2021 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Kommandørkaptajn Per Ertløv Hansen

er pr. 4. oktober 2021 udnævnt til Ridder af 1. grad af Dannebrogordenen.

Overfyrrpasser Jes Mahler Jensen

er den 4. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Nikolaj Rudi Syhler Johansen

er den 4. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Bo Søberg Larsen

er den 4. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Poul Verner Mellemsgaard

er den 4. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandørkaptajn Lars Bjerring Ravn Nielsen

er pr. 4. oktober 2021 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Marinespecialist Lars Juel Nielsen

er den 4. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Marinespecialist Karsten Reifenstein

er den 4. oktober 2021 tildelt Fortjenstmedaljen i Sølv.

Kommandørkaptajn Martin Ole Thorup

er den 4. oktober udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Orlogskaptajn Brian Hvilshøj

udnævnes til kommandørkaptajn fra den 1. december 2021 og beordres efter ansøgning i stillingen som Chef for Joint GEO METOC Support Center ved Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse fra samme dato.

Major, tidligere forsvarsminister og nuværende medlem af Europa-Parlamentet for Venstre Søren Gade Jensen

er med virkning fra 1. marts 2022 udpeget som ny Kommitteret for Hjemmeværnet.

Efterlyser informationer om krigssejlertelegrafister

RADIOTELEGRAFISTFORENINGEN AF 1917'S VETERANER EFTERLYSER TIDLIGERE MEDLEMMER AF RADIOTELEGRAFISTFORENINGEN AF 1917, DER UNDER 2. VERDENSKRIG SEJLEDE I ALLIERET TJENESTE.

Den oprindelige Radiotelegrafistforening af 1917 er nedlagt, da uddannelsen ikke findes mere. I dag har den digitale teknik taget over, hvorefter GMDSS er udbredt i alle sejlede enheder.

Jan Preisler fra veteranforeninger fortæller, at der ved foreningens 50-års-jubilæum i 1967 blev udgivet et jubilæumsskrift, hvori de 15 medlemmer, som satte livet til under sejlads i allierede fartøjer, blev nævnt og mindet.

– Vi ved, at de sejlede medlemmer efter krigens afslutning kom hjem, når der viste sig en lejlighed, men at der ikke blev gjort særlige foranstaltninger. Det er derfor svært at få et sam-

let indtryk af, hvor mange og hvem der var tale om. Jeg har prøvet at undersøge sagen ved studier i tilgængelig litteratur, siger Jan Preisler, og uddyber: – I bladet Radiotelegraferen nr. 4 - april 1946 står følgende under foreningens beretning på generalforsamlingen: I Henhold til denne Lov er der af Ministeriet udbetalt Ferieløn til 31 Medlemmer af Foreningen, og endnu er der henvendt 30 Medlemmer, der ikke er kommen hjem, og som vil kunne komme ind under Ferielovens Bestemmelser. Opmærksomheden henledes paa, at Anmodning om Hjemsendelse i Henhold til denne Lov skal være indgivet til en dansk Konsul inden 1. Maj 1947.

Telegrafisterne udgjorde den mindste besætningsgruppe blandt de danske krigssejlere. Men er der blandt nærværende tidsskrifts mange læsere nogle, der sidder inde med informationer om radiotelegrafister, der i perioden 1940 til 1945 sejlede på danske eller andre allierede fragtskibe, må de meget gerne kontakte Jan Preisler fra Radiotelegrafistfor-

eningen af 1917's Veteraner på mailadressen janpreisler@gmail.com og/eller telefon 4242 4058.

▲ Jan Preisler håber, at nogle af læserne af Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" har informationer om krigssejlerne telegrafistgruppe.

Frederik i flåden

Tre historikere med stor maritim viden, Rasmus Dahlberg, Søren Nørby og Jakob Seerup, har i skøn forening skrevet bogen Frederik i flåden. Som de fleste læsere formodentligt allerede har regnet ud, er det en fortælling om Danmarks konge fra 1947 til 1972, Frederik 9.'s lange liv på havet.

Hen over 200 rigt illustrerede sider kommer de tre forfattere i en billedtekstop sætning godt omkring Frederik 9.'s liv som kronprins, konge og søofficer. Teksten vinkler den maritime del af kongens liv på en sådan måde, at læserne efter bogens sidste side ikke er i tvivl om, at Kong Frederik 9. nærrede stor kærlighed til søen og den danske flåde. At kongen samtidig var en god og varm skibskammerat, gør ikke historien ringere. Mange af bogens faktuelle fortællinger er små, gode og morsomme historier fortalt af Dronning Margrethe til de tre forfattere under et interview om bord på kongeskibet DANNEBROG.

Forfatterne skriver som optakt til bogen, at Danmarks kronprins, den senere Kong Frede-

rik 9., den 20. september 1921 blev udnævnt til sekondløjtnant i Søværnet og dermed indledte en karriere som officer i den danske flåde.

For en dansk kronprins var det unikt at blive søofficer. Men den unge Frederik var på rette kurs, og hans tid som tjenstgørende var med til at definere ham som menneske. Han var værdsat af sine kolleger som en dygtig officer, der førte sit skib med sikkerhed og ledte

mandskabet med respekt og tillid. Og han var afholdt for sit engagement, sin ligefremme færd og sit gode humør. Da Frederik i 1947 blev konge, måtte han sige farvel til karrieren i Søværnet, men livet igennem holdt han kontakten til gamle venner i flåden, optrådte i Søværnets uniform og inspicerede fartøjer og unge kadetter med et skarpt øje. Kongen nød også at tage kommandoen om bord på kongeskibet, når det sejlede til Grønland eller lagde til i danske havnebyer, hvor hans foretrukne morgenbad foregik med en spuleslange på dækket.

FREDERIK I FLÅDEN

Udgivet af Gads Forlag

Skrevet af Rasmus Dahlberg, Søren Nørby og Jakob Seerup

Projektledelse: Henrik Sebro

Forlagsredaktion: Rikke Kensinger

Grafisk tilrettelæggelse: Le bureau
200 sider. Rigt illustreret.

Hardcover – format 195x265 mm

Forlagets pris: kr. 299,95

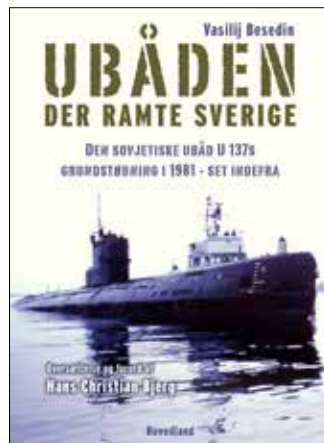
ISBN:978-87-12-06576-0

Ubåden, der ramte Sverige

Orlogshistoriker Hans Christian Bjerg har skrevet indledningen til Ubåden, der ramte Sverige. Indledningen er et godt oplæg til den efterfølgende, måske i danske øjne lidt naivistiske, minutøse fortælling om begivenhederne om bord på den sovjetiske ubåd U 137 i dagene op til og dagene efter ubådens grundstødning på den svenske ø Torunskär den 27. oktober 1981 kl. 19.57 lokal tid.

Forfatteren er daværende kaptajn af 3. grad (svarende til kaptajn løjtnant) i den sovjetiske flåde Vasilij Besedin. Vasilij Besedin gjorde på toget tjeneste som sampolit (politisk officer) om bord på U 137.

Grundstødningen var en skandale for såvel Sovjetunionen som Sverige. Sovjetunionen hævdede, at der var tale om en navigationsfejl. Hvordan kunne en operationsklar ubåd navigere så håbløst med en fejlmargen på rigtig mange sømil?

Sverige hævdede modsat, at U 137 var på et spiontog. Hvordan kunne en fremmed stridsenhed trænge så dybt ind i et militært øvelsesområde, hvor civil trafik ikke var tilladt, uden at det blev opdaget af svenskerne?

Den sovjetiske søofficers fortælling er en samtidig øjenvidneskildring af begivenheder-

ne og ifølge forlaget et indlæg i den fortsatte diskussion om årsagen til grundstødningen.

UBÅDEN, DER RAMTE SVERIGE

– DEN SOVJETISKE UBÅD U 137'S
GRUNDSTØDNING I 1981 – SET INDEFRA

Udgivet af forlaget Hovedland

Skrevet af Vasilij Besedin

Indledning og oversættelse: Hans Christian Bjerg

Svensk oversættelse: Marina Kulcinskaja

Fagkorrektur: Peter M. Legéne

Tilrettelæggelse: Finn Brohus

Illustreret med samtidige dokumentariske billeder, tegninger og kort

Udgivet med tilskud fra Dansk Ubådsforening
Pris: kr. 199,95

ISBN:978-87-7070-780-0

Danmarks Marineforenings lokalafdelinger cateringservicerer internationale flådebesøg

Siden etableringen af Danmarks Marineforening den 30. april 1913 har organisationen såvel teoretisk som praktisk støttet op om det danske søværn. Eksempelvis er Søværnets jubilarstævner for indkaldelse til den maritime del af forsvaret siden 1914 tilrettelagt og afviklet af Danmarks Marineforening på vegne af Søværnet.

Det praktiske samarbejde blev i september eksemplificeret i forbindelse med to flådeøvelser i henholdsvis Vadehavet samt det nordlige Kattegat og Skagerrak. Her foregik de medfølgende sociale arrangementer i marinestuerne i Esbjerg og Skagen.

SAMARBEJDE VED OMFATTENDE OLIEFORURENINGER

Sagsbehandler for Øvelser og Beredskab ved Søværnskommandoen i Karup, kaptajnøjntnant Nanna Flensborg, var kontaktpersonen mellem Søværnet og marineforeningerne i de to byer. For at give en forklaring på, hvorfor der i september var flådebesøg i Esbjerg og Skagen, fortæller hun, at øvelsen i Esbjerg var i henhold til den såkaldte DENGERNETH-plan, hvor skibe fra Danmark, Tyskland og Holland træner samarbejde i forhold til at håndtere en olieforurening til søs i Vadehavet.

– Øvelsen arrangeres årligt, og ansvaret for planlægning og afvikling går på omgang blandt de tre lande. Således skal vi næste år være i Holland med denne samarbejdsplan, forklarer hun og uddyber: – Øvelsen i Skagen var i henhold til Københavnsaftalen, hvor skibe fra Danmark, Norge og Sverige træner samarbejde i forhold til at håndtere en oliefor-

▲ Tagselvbuffeten til 90 gæster er klar i marinestuen i Skagen.

urening til søs. Det primære geografiske område for denne øvelse er det nordlige Kattegat og Skagerrak. Også her arrangeres øvelsen årligt, hvor de tre lande skiftes til at være værter for øvelsen. Næste år er det Sverige, der har ansvaret for at afvikle denne øvelse. Så det er samme grundpræmis, altså internationalt samarbejde ved omfattende olieforureninger, men to forskellige bagvedliggende planer og aftaler, siger Nanna Flensborg.

HYGGE I MARINESTUERNE

Mens Esbjerg Marineforening den 22. september var vært for i omegnen af 40 flådefolk fra de tre skibe, der efter øvelsen anduvede den sydvestjyske storhavn, var der i Skagen den 28. september dobbelt op med over 80 gæster fra ni enheder.

Tilbagemeldingerne fra såvel Søværnet samt marineforeningerne og de besøgende udenlandske og danske søfolk var, at det var to

▲ Garderoben i marinehuset i Esbjerg var fyldt op, da huset i september lagde rum til den sociale del af flådeøvelsen DENGERNETH-plan.

gode arrangementer, hvor afslappet hygge og forplejning udgjorde det overordnede omdrejningspunkt i nogle timer, inden besætningerne igen tørnede om bord.

▲ Danske, norske og svenske miljøenheder under besøget den 28. september 2021 i Skagen. (Foto: Frede Svendsen og Nils Brandt Petersen)

Søværnet inklusive Marinehjemmeværnet og Kystredningstjenesten råder som omtalt hen over året over 20 forskellige skibstyper. Med udgangspunkt i bogen *Flåde Guiden – Det danske søværn i det 21. århundrede* og med løbende support af bogens forfatter Søren Nørby, ph.d., Søværnets historiske konsulent, Institut for Militærhistorie, Kulturforståelse og Krigsteori, Forsvarsakademiet, er vi i gang med at gennemgå historik og data fra Søværnets forskellige skibsklasser. I denne udgave sætter vi spot på Søværnets patruljefartøjer.

Patruljefartøjerne P520 DIANA, P521 FREJA, P522 HAVFRUEN, P523 NAJADEN, P524 NYMFEN og P525 ROTA

Opkaldt efter guder og sagnvæsener fra den romerske, græske og nordiske mytologi.

► P522 Havfruen af Diana-klassen fotograferet i 2009. (Foto: K. Zimmermann)

De seks patruljefartøjer af Diana-klassen blev bygget som erstatning for Søværnets orlogskuttere af Barsø-klassen. Beslutningen om anskaffelsen blev taget i maj 1999, og klassens navnefader, DIANA, indgik i Søværnets tal i 2007. Da ROTA højeste kommando i december 2009, var klassen fuldtallig.

Designet af Diana-klassen tog, sammen med den mindre Holm-klasse, der blev konstrueret samtidig, udgangspunkt i designet bag de ministrygningsdroner, som Søværnet havde fået bygget i begyndelsen af 1990'erne. Baseret på erfaringerne fra ministrygningsdronerne blev blandt andet Diana-klassens skrogform og aptering ændret for henholdsvis at øge fartøjernes fart og besætningens komfort.

Diana-klassen blev bygget til også at kunne operere under varmere himmelstrøg og blev derfor udstyret med et stort air-conditionsystem. Udfasingen i 2010 af Søværnets patruljefartøjer af Flyvefisken-klassen betød imidlertid, at hovedparten af de opgaver, som Flyvefisken-klassen hidtil havde varetaget i danske farvande, tilfaldt Diana-klassen. Klassens enheder håndterer derfor i dag opgaverne omkring suverænitets håndhævelse i danske farvande samt støtte til det civile samfund som de primære.

► P525 ROTA øver med en af Flyvevåbnets Lynx-helikoptere i marts 2012. Lynx-helikopterne udgik af Forsvaret i 2017, og deres vigtige opgaver er i dag overtaget af Flyvevåbnets nye SEAHAWK-helikopter. (Foto: P. Körnefeldt)

- I kraft af deres begrænsede bevæbning er enhedernes krigsmæssige værdi lille, men takket være deres relativt høje fart på over 25 knob er de centrale i det beredskab, der hurtigt kan reagere, hvis der skal gennemføres eftersøgninger, redningsoperationer, miljøovervågning, forureningsbekæmpelse eller akut ammunitionsrydning.

Besætningen består af 12 mand, der normalt har omkring 155 sejldage om året. Søværnet råder over otte besætninger, der roterer mellem de fem enheder. Der er normalt konstant tre enheder på patrulje i hver sin del af de danske farvande.

Chefen for Diana-klassen har enten rang af premierløjtnant eller kaptajn løjtnant.

Diana-klassen er underlagt 3. Eskadre og har base i Korsør. I 2019 er fem af de seks enheder under kommando, idet HAVFRUEN siden 2017 har ligget oplagt som følge af Forsvarets anstrengte økonomi.

TEKNISKE OPLYSNINGER

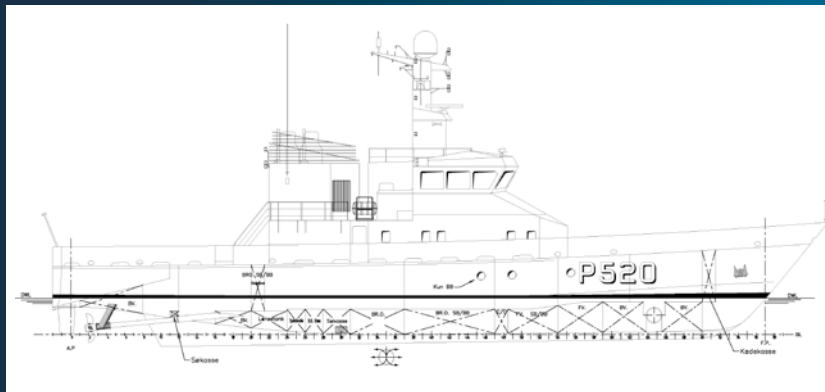
Skibene er bygget i glasfiberkomposit og udrustet med en enkelt flexcontainerposition på agterdækket. Her findes også et modul, der indeholder to 150 meter lange flydespærringer til brug ved forureningsberedskab.

Skroget er opdelt i syv vandtætte sektioner, og fartøjerne er bygget til at kunne bevare stabiliteten med et rum vandfyldt.

Diana-klassens enheder er godkendt til sejladis i op til 10 centimeter is.

Enhederne drives frem af to dieselmotorer, der giver en topfart på 25 knob, og enhedernes to skruer agter og en bovpropel forrest gør dem meget manøvredygtige. De var oprindeligt tiltænkt en mindre motor, men udfasningen af Flyvefisken-klassen i 2010 gjorde det muligt at udstyre halvdelen af Diana-klassen med Flyvefisken-klassens noget større motorer. De tre resterende enheder blev udstyret med motorer købt hos den svenske flåde.

Diana-klassen er derudover udstyret med en hurtiggående gummibåd, der er placeret på en slikske agter og derfor kan sættes og bjærges i næsten al slags vej

DIANA-KLASSEN

Byggeværft: Faaborg Værft A/S i samarbejde med Kockums i Sverige

Søsat: 2006-2007

Mål: længde: 43 m
bredde: 8,2 m
dybgang: 2 m

Deplacement: 276 tons

Topfart: 25 knob

Fremdrivning: 2 MTU 396 16V TB94 dieselmotorer, 2 skruer, 1 bovpropel

Aktionsradius: ca. 750 sømil ved 22 knob

Besætning: 12 mand, køjeplads til 15

Bevæbning: op til 2 x 12,7-mm maskingeværer

VELKOMMEN TIL TEMAUDSTILLINGEN FREGATTENS HÅNDVÆRK

Oplev fregattens håndværk med alle sanser i vores nye temaudstilling!

Levende håndværk: Nu sætter vi fokus på det imponerende håndværk, der skulle til for at bygge det enorme krigsskib i 1860 – og som stadig lever og kan opleves på museet i dag.

Book en rundvisning i håndværket: Lige nu kan du opleve det spændende arbejde med at udskifte dæksplankerne henover vinteren. Mød vores dygtige håndværkere og kom helt tæt på arbejdet.

FREGATTEN
JYLLAND

Se mere på www.fregatten-jylland.dk

Hadsund Marineforening bliver den første 100-års-jubilar i 2022

DET BLIVER MEDLEMMERNE I HADSUND MARINEFORENING, DER ÅBNER RÆKKEN AF I ALT FIRE 100-ÅRS-AFDELINGSJUBILARFESTER I KALENDER-ÅRET 2022.

Og det hele startede med, at "- den ihærdige Formand for Marineforeningens Lokalkreds for Aalborg og Omegn, Hr. Fabrikant Im. Stuhr, med Næstkommanderende Brofoged Hjorth og Lods Kristensen, trods Snedriver og Fygevejr havde mast sig i Bil fra Aalborg og hertil for at give en kraftig Haand med ved Starten af Marineforeningens Lokalkreds i Hadsund. I Hotel Hadsunds Sal var der mødt 30-40 inden- og udenbys gamle Marinere og ekstraordinære Medlemmer af Marineforeningen, men det stive Vejr holdt en Del hjemme, og de gik glip af en god Aften."

Således står der at læse i Under Dannebrog på side 4, Hæfte 1, januar 1922.

Hermed blev Hadsund Marineforening afdeling nummer 31 af de i alt 109 afdelinger, der fra 30. april 1913 og frem til 31. maj 1997 er oprettet i regi af Danmarks Marineforening. Stiftelsesdagen er den 11. januar 1922.

STABIL AFDELING

Under en hyggelig kaffeslabberas i marinestuen fortæller en samlet bestyrelse, at Hadsund Marineforening i det store og hele kører godt. Medlemstallet er endda steget i pandemiperioden til 54. Efterårsprogrammet for 2021 indeholder i alt seks faglige og sociale arrangementer.

– Ud over at det kører godt hos os selv, har vi også et godt samarbejde med især Garderforeningen her i byen, siger afdelingsformand Henrik Ræbild Rasmussen. De gode takter i afdelingen indebærer også, at mange af arrangementerne er med ledsagere. Dette er med til at styrke det sociale element i afdelingen og sikrer samtidigt, at deltagerantallet til arrangementerne altid er i den gode ende.

EGET MARINEHUS PÅ LEJET GRUND

Gennem tiderne har Hadsund Marineforening haft lokaler i flere af byens restaurationsvirk-

▲ Bestyrelsen i Hadsund Marineforening i jubilæumsåret er f.v. afdelingsnæstformand Karl Salmonsén, afdelingsformand Henrik Rasmussen, Torben Rishøj, Torben Christensen, Poul-Erik Thorsen, Ole Holm Nielsen og afdelingskasserer Jess Stegger.

▲ Marinehuset og marinestuen i Hadsund emmer af maritim hygge. Her under flaghejsning ved en nytårsmønstring.

somheder samt private virksomheders kantiner. For år tilbage vedtog den daværende bestyrelse at købe et tidligere smedeværksted, der lå på en lejet grund ved fiskerihavnen i Hadsund. Med medlemmernes hjælp og økonomisk støtte fra flere lokale fonde fremstår marinehuset i Hadsund i dag som et godt og inspirerende mødested for såvel medlemmerne som øvrige maritimt interesserede borgere i den østjyske søkøbstad ved indsejlingen til Mariager Fjord.

JUBILÆUMSFESTIVITAS I TO ETAPER

I skrivende stund er jubilæumsprogrammet ikke endeligt fastlagt. Det står dog klart, at jubilæet ikke kommer til at gå upåagtet hen, og bestyrelsesmedlemmerne er enige om, at festen skal deles op i flere events. Festdagen omfatter således både en reception, et åbent hus-arrangement garneret med udstilling for medlemshvervning, jubilæumsfest samt besøg af Søværnets Tamburkorps.

Dansk rederi med få danske søfarende styrker veteranforening

ET MEDLEMSTAL PÅ OMKRING 100 ER DET HØJESTE ANTAL, DER I FORENINGEN LAURITZEN-VETERANERNES LEVETID HAR VÆRET PÅ MEDLEMSLISTEN.

Det er der ifølge foreningens formand, tidligere styrmand, søfartsskolelærer og velfærdschef Jens Aa. V. Schulz, én god grund til.

– Den store tilslutning skyldes, at der er kommet mere og mere fokus på betydningen af gode arbejdsforhold, uanset om arbejdspladsen befinder sig i land eller til søs. Rederiet J. Lauritzen har langt tilbage i tiden haft ry for at være på forkant med de søfarendes velfærd. Man talte om, at der var en særlig Lauritzen-ånd i skibene. Fra rederiets side blev denne Lauritzen-ånd tilskyndet ved, at rederiet f.eks. stillede cykler til rådighed for søfolkene, man var tidligt ude med at etablere swimmingpool, motionsrum, bogbeholdning og fællesmesser om bord, og blandt danske rederier var rederiet J. Lauritzen det første, der indførte - og tilskyndede til - børne- og ægtefællesejls; ja, i nogle af skibene var der endda indrettet legerum til de medsejlede børn. Og hvis børnene ikke kunne komme med ud at sejle, så havde rederiet i Dronningmølle en børnepension, hvor uddannet personale tog sig af børnene, mens forældrene

▲ "Nella Dan" var et af rederiet J. Lauritzens berømte polarskibe tilknyttet ANARE (Australian National Antarctic Research Expedition). Skibet på 2.186 BRT var klar fra Aalborg Værft den 4. oktober 1961. "Nella Dan" sank i farvandet ved Antarktis i 1987. (Foto: Papirfoto leveret af Jens Aa. V. Schulz)

var til søs. Med rederiets opbakning blev der ude i skibene gjort meget for at sikre det gode samarbejds-klima på tværs af rang og funktion, og utallige grillfester, udflugter, filmaftener og ækvatordåb blev afholdt, ofte med økonomisk støtte fra rederiet, fremfører Jens Aa. V. Schulz i en presseinfo.

På generalforsamlingen i september 2021 blev det på baggrund af, at der ikke er mange danskere tilbage i rederiets skibe besluttet, at foreningen fremadrettet også optager tidligere JL-personale fra diverse landtjenester.

Aarhusiansk fiskehandler inviterede til begravelse

CLAUSENS FISKEHANDEL I AARHUS VILLE SIGE FARVEL TIL ØSTERSØ-TORSKEN MED VIN OG SUPPE

Af Louise Svane Pedersen, *Fiskeritidende*

Lørdag den 23. oktober klokken 15 inviterede Jakob Clausen og resten af personalet i Clausens Fiskehandel til begravelse for Østersø-torsken. Den noget usædvanlige begravelse fandt sted på havnen i Aarhus.

12. oktober blev de nye kvoter for 2022 forhandlet færdig i Ministerrådet i EU, og i den ombæring blev det offentliggjort, at kvoten på Østersø-torsk blev skåret med intet mindre end 88 procent.

Det er en kvotenedgang, der vil have store konsekvenser for de tilbageværende fiskere i Østersøen. De har i bund og grund ikke længere noget at fiske efter. Det er den problematik, som Jakob Clausen ved hjælp af sit

event ville gøre forbrugerne opmærksomme på.

I løbet af begravelses-eventet fortalte Jakob Clausen de fremmødte, hvad det med kvoter går ud på, hvorfor sælerne er et problem for fiskerne, og hvorfor politikerne ikke kan beskyldte fiskerne for at overfiske i Østersøen. Til den anderledes begravelse blev der serveret kold hvidvin og jomfruhummersuppe, og alle fik noget torsk med hjem.

Palle Mosegaard, tidligere afdelingsformand i den nu nedlagte Hillerød Marineforening, gjorde sig efter jubilarstævnet 2021 på Nyholm nedenstående tanker fra sin tid i Søværnet. Efter værnepligten stod den på job som vicekriminalkommissær hos Rigspolitiets rejsehold. Palle Mosegaard har også i fællesskab med Danmarks Marineforenings tidligere landssekretær, pensioneret kriminalassistent Ib Ketler, gjort FN-tjeneste på Cypern. Det var i øvrigt også sammen med Ib Ketler, at han efter pensionering fra politiet i en årrække var tjenestegørende som kontormedhjælper på organisationens landskontor.

Jubilartanker

Den 29. august 2021. Palle Mosegaard

Netop hjemme igen fra årets jubilarstævne havde jeg stadig tanker omkring min tid som værnepligtig i Søværnet. Indkaldt april 1955. Rekrut i Arresødal. Sov i 16-mandstelt. Nattefrost. Ingen opvarmning. Istapper på vandhænerne i vasketeltet. Højlydt sang over lejrens højttalere med omkvædet "Op med humøret, tralalala." Madkø under åben himmel og i slut. 8. kompagni med de groveste gutter, jeg har delt vilkår med. Nogle af dem blev leveret af politiet.

FRA ARRESØDAL PÅ KORPORALSKOLE PÅ HOLMEN

Vores klasse var en af de første, man ville udanne til signalfolk. Alt fra semafor og flag til morseblink. Man skulle være hurtig, og jeg var så langsom, at jeg blev "skriver" ved korporalskolen på Margrethholm. Jeg var en slags altmuligmand.

I begyndelsen af 1956 satte vinteren ind med hård frost, så en stor motorbåd ved den lille landgangsbro var ved at komme i klemme i isen, som frøs tykkere. Min overfenrik beordrede derfor skriveren (mig) til døgnet rundt at grave grødis op af den cirka halv meter brede rende mellem is og båd. Der skulle så hældes en portion solarolie i renden. Det var et sted uden læ, så blæsten og frosten havde frit slag.

Nå, men jeg gjorde alene mand som beordret, også om natten, selvfølgelig. En formiddag cyklede jeg derned og blev klar over, at der var meget glat langs renden, hvor grødisen havnede. Alligevel faldt jeg i renden med kun den højre arm oppe på isen. Jeg sprællede og gispede, men sagde til mig selv, at jeg skulle tage det roligt. Det gjorde jeg så og kom på en eller anden måde op af det kolde vand i renden og op på isen, hvor jeg så blev rigtig kold i 10 graders frost med blæst fra Øresund.

Min overfenrik blev synligt rystet, da jeg lidt efter stod på hans kontor og dryppede. Fra

den dag skulle vi altid være to mand, og den ene skulle stå oppe og holde i det tov, som den anden med skovlen havde om livet.

I begyndelsen af min tid som skriver var vi tre af slagsen. Den ene havde som jeg en tid på korporalskolen som signalmand. Han kunne godt lære det hele, også opslag i de hemmelige kodebøger. Problemet var bare, at han var uddannet på avisen Land og Folk. Derfor havde han som skriver.

Men tilbage til min overfenrik. Han benyttede ofte mig som bud til nærmeste tobaksforretning henne på Christianshavn. Hvorfor han kun skulle have en pakke fem styks Golf-cerutter, ved jeg ikke. Jeg kørte gerne hans ærinder.

Dagen før min hjemsendelse fra søværnet i sommeren 1956 købte jeg en pakke Golf-cerutter, som jeg ville efterlade som en besked fra farvelhilsen. Jeg lagde den på hans skrivebord under nogle papirer, så han kunne tro, at pakken var hans egen.

Få dage senere ringede jeg til hans skriver på kontoret for at høre, hvordan min overfenrik havde reageret på min Golf-gave.

Skriveren svarede: "Hold da kæft, han kom ind ad døren helt hvid i hovedet, smækkede døren bag sig og sagde, at jeg ikke fik lov at gå nogen steder, før han havde fået en forklaring."

"En forklaring på hvad", spurgte jeg, og han svarede: "Her byder man sin orlogskaptajn en cerut, og så eksploderer den under næsen på ham."

Jeg svarede ham, at det nok var hilsen fra Mosegaard.

"Jeg tænkte det sateme nok," sagde han.

For at være sikker på et muntert resultat havde jeg armeret alle cerutterne i Golf-pakken med to cigarettnald i begge ender.

Jeg frygtede ikke for en reaktion fra Søværnet og hørte aldrig for min spøg, men har da alligevel sammenlignet med den netop aktuelle sag mod en mand, der som dreng fandt noget sprængstof og beholdt det, til han var næsten 43 år.

TEL. & FAX 33 12 82 53
POSTGIRO NR.: 102-3071
D. B. 3001.3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

DK - 2000 Frederiksberg
Dronning Olgas Vej 9, st.
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAND.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE

ORDENSBÅND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER

BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

A large wooden ship hull is under restoration in a workshop. The hull is supported by wooden stands and is surrounded by various tools and equipment. The workshop has a high ceiling with a glass skylight. The background shows a green tarp and a ladder.

MED FORTIDEN IND I FREMTIDEN – SKIBSRESTAURERINGS- PROJEKTER I DANMARK

Når en række historiske skibe modtager midler fra Skibsbevaringsfonden til restaurering, er det ikke blot en investering i søm, skruer og planker til at holde vores fælles kulturarv sejlene. Det er en investering, der rækker langt ud over det enkelte skibsprojekt, og som har en række positive afledte effekter. Med restaureringsprojekter i havne fra Bornholm til Ribe og

fra Rødbyhavn til Skagen er det effekter, der spreder sig som ringe i vandet over hele landet. Nanna Folke Olsen fra Skibsbevaringsfonden giver i dette tema-skriv en retvisende fortælling om fonden og de omtrent 210 bevaringsværdige skibes enorme betydning for den danske maritime kulturarv.

(Tekst og Foto: Nanna Folke Olsen, Leif Mortensen og Skibsbevaringsfonden)

Af Nanna Folke Olsen

Hvert år uddeler Skibsbevaringsfonden i gennemsnit ca. 3 mio. kr. til restaurering af bevaringsværdige skibe. Ansøgerfeltet er bredt. Fra joller til tremastede skonnerter og færger, fra klassiske sejlskibe til fiskekuttere, pensionerede hjemmевærnsfartøjer og ekspeditions-skibe. Det er skibe af både træ, jern og stål, nittede, svejsede, klink- og kraelbyggede. Skibe, som hver for sig repræsenterer en del af den danske maritime historie.

Midlerne og måden at skruer arbejdet med skibene sammen på er medvirkende til, at den danske flåde af bevaringsværdige skibe er en af de største og mest varierede i verden. Landet over er der gang i projekter, hvor entusiastiske mænd og kvinder, unge som gamle, frivilligt lægger tid, kræfter og en anseelig økonomisk indsats i at bevare den sejlen-de kulturarv til glæde for os alle sammen. Da Skibsbevaringsfonden i gennemsnit kun bidrager med ca. 50 % af omkostningerne ved en restaurering, aktiverer Skibsbevaringsfondens midler samtidig et tilsvarende beløb fra anden side.

De midler, der uddeles af Skibsbevaringsfonden, er målrettet restaurering og bevaring af skibene. Som sådan går de som oftest til materialer og arbejds-løn, og resultatet er flotte, velbevarede sejlen-de skibe, der kan bidrage til fortællingen om et land omgivet af vand. Der er altså et tydeligt kulturhistorisk resultat af midlerne fra Skibsbevaringsfonden, og som sådan har de omtrent 210 bevaringsværdige skibe i Danmark en værdi i sig selv. Men graver man lige et spadestik dybere, så har midlerne til skibsbevaringen en række afledte effekter, og derfor er investeringen i fortidens fartøjer også en investering i en række samfundsnyttige områder.

TURISME OG OPLEVELSESØKONOMI

Som alle ved, når de har besøgt en dansk havn, så er der få ting, der virker lige så tiltrækkende, som en havn fuld af skibe. Når skibene til Fyn Rundt, Limfjorden Rundt, Sundtolddagene og æble- og kartoffelræs lægger til kaj, myldrer havnene af besøgende, og når Træskibs Sammenslutningen holder deres årlige pinsestævner med op mod 100 skibe, kan man tale om Danmarks største udstilling af sejlen-de kulturarv med tusindvis af

▲ Hvor der er historiske skibe samlet, strømmer folk til. Her er det fra Træskibs Sammenslutningens pinsestævne i 2018.

interesserede gæster, der kommer for at opleve skibene. Også på tv-skærmen bevarer de historiske skibe deres tiltrækningskraft. Det seneste eksempel er skonnerter "Aron" fra 1906, der samlede danskerne i programserien Lyden af Danmark.

Den sejlen-de kulturarv spiller også en direkte rolle som platform for oplevelse og turisme. Fartøjerne indgår som en del af infrastrukturen med færger som "Ida" af Bogø og NÆS-SUND-færgen mellem Thy og Mors, der begge sejler i fast rute. Andre skibe sejler charter med turister, lejrskoler og private selskaber. Fælles for dem alle er, at de ligger og giver havnene den attraktionsværdi, som en tom kajkant ikke kan. Tænk bare på et Nyhavn, Kulturhavnen i Helsingør eller Svendborg havn uden master og dunkende glødehovedmotorer.

Når Skibsbevaringsfonden giver midler til den sejlen-de kulturarv, er det altså en sund investering i turisme og oplevelsesøkonomi, som er med til at styrke disse områder på tværs af landet.

At skibene er en del af oplevelsesindustrien, er ikke nogen ny opfindelse. Passagermotorbåden "Viking" af Ry blev bygget i 1924 af bådbygger M. Christensen, Silkeborg, til turistsejlsads på Silkeborgsøerne. Den var bygget som en 2 m længere kopi af søsterskibet "Turisten" (i dag "Gl. Turisten", der også stadig er i fart) og sejlede sammen med denne i

rutefart mellem Ry og Himmelbjerget. I 2008 blev den overtaget af Hjejleselskabet og flyttet til Silkeborg, men lå derefter mestendels uvirksom hen. I 2018 overtog lokale erhvervsfolk båden med planer om en totalrestaurering og fremtidig drift som turistmotorbåd i samarbejde med Hjejleselskabet. Målet var at føre skibet tilbage til sit oprindelige udseende fra 1924, og den samlede udgiftsramme for projektet var 2,5 mio. Skibsbevaringsfonden bidrog til en del af denne totalrestaurering, mens private investorer sørgede for resten. "Viking" er i dag færdigrestaureret og er igen indsat i sit oprindelige fartområde. Når turister besøger Søhøjlandet, går de direkte om bord i et stykke kulturhistorie, der både formidler Søhøjlandets særlige natur- og kulturmiljø og historien om Søhøjlandets hundredårige tradition for turismesejlsads. Det er levende, sejlen-de kulturarv for fuld skrue.

BESKÆFTIGELSE I DE MARITIME ERHVERV

Når Skibsbevaringsfonden giver midler til skibsprojekter, er det som hovedregel et krav, at restaureringen foregår på et professionelt værft eller bådbyggeri. Der findes i dag i omegnen af 25 værfter og bådbyggerier i Danmark af meget varierende størrelse, som kan varetage hele eller dele af restaureringsprojekter for de historiske skibe. Dengang småskibe og coastere stadig anløb havnene med gods og passagerer, hvor der var en fiskerflåde i hver havn med respekt for sig selv, ►

- ▶ og hvor Esbjerg var hjemhavn for over 600 fiskekuttere, udgjorde restaureringen af bevarelsværdige skibe en forsvindende lille del af indkomstgrundlaget for de dengang mange danske værfter. I dag ser billedet anderledes ud, og for de tilbageværende værfter, der fortsat har kompetencerne til at arbejde med historiske skibe, udgør restaureringen en

ganske betydelig del af arbejdet og indtægten. Det samme er tilfældet for andre mindre maritime håndværk som f.eks. sejlmagere.

Nogle skibsprojekter har også netop restaureringen og uddannelse inden for de landbaserede maritime erhverv som mål i sig selv. Det er tilfældet med "Bien" i Korsør. FGU Syd-

og Vestsjælland købte galeasen "Bien" i 2020 med det formål at bevare fartøjet og efter endt restaurering at sejle med det som skoleskib. "Bien" blev bygget i 1898 som jagtbygget skonnert af skibsbygger Lars J. Bager til svigersønnen Andreas Petersen i Marstal. Fartøjet målte dengang 58 BT og var bygget til fragtsejls. I årene fremover blev skibet forlænget flere gange, og i 1937 blev det rigget om til motorgalease. I 1954 ændrede skibet igen funktion og sejlede nu som sten-fiskerskib, indtil det i 1985 overgik til Korsør Sportsfiskerservice og igen blev rigget op som galease og brugt til passagersejls. Som sådan sejlede det frem til 2020, da FGU Syd- og Vestsjælland overtog det.

▲ "Viking" af Ry (1924), som den så ud i 1935. "Viking" udmærker sig ved fortsat at sejle i det fartområde og med den funktion, som den oprindeligt var bygget til.

▲ "Viking" under restaureringen i 2019. Skroget er blevet klædt op, og skibet begynder så småt at ligne sig selv igen.

▲ "Bien" af Korsør (1898) blev erhvervet af FGU Syd- og Vestsjælland i 2020 med det formål at bevare og restaurere fartøjet som et uddannelsesprojekt. Skibet ses her på bedding ved Ring-Andersen i Svendborg ved en anden lejlighed.

FGU Syd- og Vestsjælland har igangsat en omfattende flerårig restaurering af fartøjet, hvor eleverne på skolen indgår, og hvor "Bien" bruges som udgangspunkt til at ruste de unge til uddannelse og beskæftigelse. Inden for rammerne af FGU-skolens eget værft i Korsør kan eleverne deltage i alle processer af restaureringen, og dermed prøve kræfter med en lang række af de arbejdsopgaver, der knytter sig til skibs- og bådbyggeri. Efter endt restaurering skal skibet fungere som skoleskib og sejlede værktøj, hvor målsætningen er at få flere unge gjort interesserede i en maritim uddannelse.

REKRUTTERING OG UDDANNELSE

Moderne søfart er stort set usynlig for de fleste danskere. Den danske handelsflåde er blandt de ti største i verden målt på opereret tonnage, men langt hovedparten af skibene kommer kun sjældent i en dansk havn. De bygges på udenlandske værfter og sejler i international fart langt fra Danmark. De få anløb sker ikke længere i bynære havne, men i lukkede, terrørsikrede havne langt i god afstand til bymidten.

I modsætning hertil ligger mange af de historiske skibe lige midt i byhavnene og kan være med til at give inspiration og lyst til et liv til søs. Så selv om der er langt fra livet om bord på en tomastet skonnert og et moderne containerskib, så kan det være en lejrskoletur med skonnerterne "Fulton" eller "Fylla" eller en pilketur med en af de gamle fiskekuttere i Helsingør, der giver inspiration til at tage en uddannelse inden for Det Blå Danmark.

◀ Restaurering af bevaringsværdige skibe er med til at fastholde og videreføre traditionelle maritime håndværk og kundskaber, som det sker på Han Herrer Havbådes Værft i Slettestrand. Her er det dog en båd af nyere dato.

Et mere direkte bidrag til rekruttering og uddannelse er skoleskibene. "Georg Stage" og "Danmark" uddanner begge unge mennesker, som hvert år går videre til en karriere til søs eller går videre i uddannelsesforløb i land. De to skoleskibe har en succesrate, som er set få andre steder i uddannelsessektoren, både hvad angår beskæftigelse og frafald.

Også på folkeskoleniveau findes der flere historiske skibe, som med stor succes bidrager til uddannelse og dannelse. Skonnerterne "Marylin Anne" med base i Struer og "Zar" med base i Helsingør tilbyder begge elever i folkeskolens øverste klassetrin et alternativ til den almindelige folkeskole og en anderledes skoleform, der kan ruste eleverne til at komme videre i uddannelsesverdenen. Omdrejningspunktet for disse anderledes skoleformers succes er netop skibene og deres drift. Her har alle elever en plads i fællesskabet, når de deltager aktivt i skibets drift, og de udvikler selvstændighed og selvværd igennem de mange opgaver, som livet om bord byder på.

Når Skibsbevaringsfonden tildeler midler til de historiske skibe, er det således også en investering i rekruttering og uddannelse. Ikke blot inden for Det Blå Danmark, men også i en bredere forstand, hvor skibene bidrager til at gøre unge mennesker uddannelsesparate. Som en ekstra bonus er disse uddannelser i sagens natur beliggende uden for de store byer, og skibene er således med til at styrke uddannelsesmulighederne i hele Danmark.

SOCIALPÆDAGOGISK ARBEJDE

For mange børn og unge med udfordringer i tilværelsen har et ophold om bord på et af de historiske skibe været et vendepunkt i tilværelsen. Det kan være fællesskabet om bord, hvor der er brug for alle hænder, det kan være det nye perspektiv, som man får på verden, når den ses fra søsiden, eller det kan være den selvtillid, det giver at mestre nye færdigheder.

På skonnerten "Fulton" af Marstal fra 1915 er en gruppe af unge med forskellige udfordringer en fast del af besætningen om bord og indgår i skibets daglige drift. Formålet med opholdet på skibet er at styrke de unges selvtillid og trivsel og ikke mindst at skabe motivation til næste skridt i livet i form af uddannelse eller beskæftigelse.

Flere af de historiske skibe er i dag målrettet til socialpædagogisk arbejde, og det har vist sig, at netop skibene kan noget helt særligt, når det handler om at komme på ret kurs igen. Når Skibsbevaringsfonden tildeler midler til restaureringsprojekter på disse skibe, kan det altså også ses som en investering i en socialpædagogisk indsats, som er med til at styrke udsatte børn og unge og få dem på ret køl igen.

LOKALE FÆLLESSKABER OG FORANKRING

I Danmark hviler bevaringen af den sejlene kulturarv i høj grad på det private initiativ. En række skibe er ejet af museer eller andre in-

stitutioner, men hovedparten af de bevaringsværdige skibe er ejet af enten privatpersoner, foreninger eller laug, der har gjort til det deres hjertesag at bevare de historisk værdifulde skibe. Dermed er skibsprojekterne med til at styrke de lokale inkluderende fællesskaber, hvor mænd og kvinder, unge og gamle finder glæde i et fælles samlingspunkt.

I Københavns Nordhavn, i Skudehavnen, ligger et af de skibe, som har formået at samle gamle og unge i et stærkt fællesskab. Jagten "Elise" blev bygget i Svendborg i 1907 til skipper G.N. Jensen i Lohals til brug for fragtfart. I 1925 blev den solgt til Femø, hvor den sejlede i frugtfarten og med kunstgødning fra København. I 1937 blev den solgt videre til Agersø, hvor den blev brugt til pakETFart. PakETFart er rutefart med passagerer, fragt og til tider post i fast fart mellem bestemte havne og på faste tidspunkter. For "Elises" vedkommende blev det ruten Agersø-Skælskør indtil 1972, hvor den blev solgt og bygget om til lystfartøj. I en lang årrække lå den i København og fik udført et stort restaureringsarbejde, men undervejs stoppede arbejdet op, og skibet lå længe stille og ventede på bedre tider.

De bedre tider indfandt sig i 2018, hvor en gruppe af tidligere Georg Stage-elever og folk med træskskibsbaggrund stiftede en forening med det formål at bevare "Elise" og restaurere fartøjet tilbage til det udseende, som skibet havde ved søsætningen i 1907. I dag er skibet mere end halvvejs i den gennemgribende ▶

- ▶ restaurering. Når skibet er færdigrestaureret, skal skibet sejle og medvirke til at holde det traditionelle sømandskab og maritime håndværk ved lige og dermed inspirere til et liv inden for den maritime verden. I tillæg ønsker foreningen at engagere og aktivere ældre med interesse for det maritime miljø, som eksempelvis kan indgå aktivt i formidlingen af skibets historie og bevaring.

Et bevaringsprojekt som "Elise" er en omkostningstung affære. Skibsbevaringsfondens midler rækker et stykke af vejen, men skibet er et godt eksempel på, hvordan fondens til-

delinger kan fungere som en blåstempling af et givent projekt og medvirke til at udløse fondsmidler fra anden side. I "Elises" tilfælde er det lykkedes foreningen at skaffe midler til restaureringen for over kr. 1.100.000 fra en række private fonde og virksomheder. Midler, som går direkte tilbage i de maritime erhverv og dermed er med til at sikre beskæftigelse og uddannelsesmuligheder også i fremtiden.

LEVENDE HAVNE – MED SKIBE

Skibe og foreninger som Elise findes heldigvis over hele landet, men mange steder er de også truet fra overraskende hold. Igennem de

seneste årtier er mange havne blevet tømt for indhold og i stigende grad bygget til med erhvervsdomiciler og boliger, der ikke har anden tilknytning til vandet end ønsket om ud-sigten. Flere steder har det fortrængt skibene og de maritime miljøer fra havnene. En sådan udvikling skaber i sidste ende helt døde havne og nyttesløse spejlbassiner. Det er ikke en udvikling, der tjener byerne på længere sigt, for uden skibene mangler der liv i havnene, og uden havneplads kan der ikke holdes liv i skibene. Derfor er midler til bevaring af de historiske skibe, der fortsat ligger i havnene, en hånds-rækning til grupper af ildsjæle, der kæmper for skibene og de kulturmiljøer, som heldigvis fortsat findes rundt omkring i de danske havne.

Enkelte steder i Danmark er man da også gået en anden vej. I Holbæk blev den gamle industrihavn gradvist funktionstømt, og i stedet påbegyndtes opførelsen af glasfacader - men nu er udviklingen vendt. Nationalmuseets restaureringsværft og kystkulturcenteret Kystliv Holbæk, der har fået plads på havnen, og de historiske skibe, der ligger i havnen, har været med til igen at gøre Holbæk til en levende havn, der er spændende at besøge for såvel borgere som turister.

Også i Middelfart holder man fortsat den kulturhistoriske fane højt og kæmper for den sej-lende kulturarv i det maritime miljø omkring Middelfart Gl. Havn. Her holder Lillebæltværftet og Lillebælt Smakkelaug til sammen med en efterhånden imponerende flåde af fartøjer, der blandt andet tæller "Fortuna", "Espina Ehlers", "De to søskende", "Nordstjernen", "Ditte" samt "Adventura" og "Mira". Heraf er flere erhvervsdrivende charterskibe. Det seneste skud på stammen er "Støren", der blev udpeget til Historisk Monument af Skibsbevaringsfonden i september. Betegnelsen Historisk Monument dækker over fartøjer, der i al væsentlighed fremstår uforandret, og som fremviser en række af de træk og elementer, der er særlige for netop dette skib og for den bådtype, som det repræsenterer.

"Støren" blev bygget i Middelfart i 1933 som åben bundgarnsjolle til fisker Hans Hansen i Skagen. Efter en årrække som bundgarnsjolle blev den ombygget til ramslagsjolle, og i 1998 solgt til Aalbæk. Fra 2001 fandt den anvendelse som ramslagsjolle og til bugsering i Aalbæk havn. I 2015 stod jollen for at blive hug-

- ▲ Foreningen bag Jagten "Elise" (1907) er et eksempel på, hvordan skibsbevaring også er drevet af unge kræfter. ELISE-foreningen tæller tidligere GEORG STAGE-elever, som kastede sig over skibsbevaringen for fortsat at kunne vedligeholde de traditionelle maritime færdigheder fra deres tid om bord på "Georg Stage" og om muligt inspirere andre til et liv til søs. "Elise" er over halvvejs i en omfattende restaureringsproces. Her er det dog tidligt i forløbet.

- ▲ Vi kan håbe, at jagten "Elise" en dag kommer til at tage sig lige så flot ud og forhåbentlig også med lige så mange glade skibsentusiaster om bord. Fotograf og år ukendt.

▲ Flot så det ud i Træskibshavnen i Århus med mastetoppe og flag, da Skibsbevaringsfonden i september 2021 uddelte Historisk Monument-status til ikke færre end tre skibe.

▲ I Holbæk er udviklingen vendt fra glasfacader og spejlbassiner til en mere levende havn med restaureringsværft, kystkulturcenter og naturligvis sejlede historiske skibe. Her er det søsætning af en af Kystliv Holbæks joller i 2020

get op. Den gamle jolle var i for dårlig stand, og man ønskede ikke at bruge de fornødne midler på at få den tilbage i drift. Skibsbevaringsfonden blev kontaktet, og det lykkedes at få overdraget "Støren" til Lillebælt Smakelaug, som var interesserede i at få jollen tilbage til dens fødested. Jollen blev fragtet til Middelfart, og efter en totalrestaurering udført af de engagerede frivillige kræfter i Smakelaug kunne den søsættes og ved samme lejlighed udnævnes til Historisk Monument. I fremtiden kommer jollen til at indgå i Smakelaugets flåde af fartøjer, og som en del af det levende kulturhistoriske miljø omkring Middelfart Gl. Havn.

FREMTIDEN FOR SKIBSBEVARING

Med alle de mange igangværende restaureringsprojekter og sejlede historiske skibe, er det nemt at være optimistisk på den sejlede kulturarvs vegne. Der er ingen tvivl om, at der fortsat er mange engagerede private skibsejere, foreninger og laug, der har lysten og viljen til at lægge kræfter, tid og penge i at bevare og sejle med skibene. Derfor vil der også i fremtiden være skibe og maritime miljøer at nyde, når man besøger en dansk havn, og derfor vil midlerne tildelt skibsbevaringen fortsat gøre gavn inden for beskæftigelse, uddannelse, rekruttering m.m. i de maritime erhverv.

Når der alligevel er mørke skyer i horisonten, skyldes det, at en god del af midlerne som Skibsbevaringsfonden får tildelt fra Kul-

turministeriet til uddeling har en udløbsdato. Skibsbevaringsfondens økonomiske grundlag udgøres af dels en fast bevilling fra Udlodningsmidlerne (tidl. Tips- og Lottomidlerne) og dels af skiftende midlertidige bevillinger på finansloven. Seneste bevilling er toårig og udløber med 2022. Hvis ikke det lykkes at fastholde tillægsbevillingerne efter 2022, vil det betyde en betydelig reduktion af både bevillingerne til skibenes restaurering samt den faglige rådgivning til restaureringsværfter, skibsejere, myndigheder, fonde m.v. Det vil sammenlagt utvivlsomt forringe den fremtidige fartøjsbevaring i Danmark og særligt ramme de igangværende langsigtede restaureringsforløb.

Skibsbevaringsfonden arbejder derfor på at få gjort tillægsbevillingerne fra finansloven permanente og gerne i en størrelsesorden, der tillader fonden at bevare kontinuiteten i be-

varings- og udviklingsarbejdet og opretholde den gode og nødvendige platform for bevaring af den sejlede kulturarv. Det kommer til at kræve en fælles og kontinuerlig arbejdsindsats fra alle de maritime kulturaktører, hvis det skal lykkes.

Når man i fremtiden besøger en af de danske havne og her oplever de små og store historiske skibe, så er det værd at huske på, at de udover deres kulturhistoriske værdi også bidrager til turisme og oplevelsesøkonomien, til beskæftigelsen i de maritime erhverv, til rekruttering og uddannelse, til socialpædagogiske projekter, til lokalt foreningsliv og forankring og ikke mindst til lokale kultur- og havnemiljøer og kystliv. Derfor mener vi i Skibsbevaringsfonden, at det er vigtigt at arbejde for, at den sejlede kulturarv fortsat kan være en vigtig og levende del af Danmarks kulturarv og udvikling i fremtiden.

Fakta:

- Skibsbevaringsfonden er en selvejende institution, der arbejder for at bevare den sejlede danske kulturarv. Det gøres ved at udpege bevaringsværdige skibe i Danmark og tildele rente- og afdragsfri lån til restaureringen af disse fartøjer. Desuden bidrager Skibsbevaringsfonden til at udbrede kendskabet til den sejlede kulturarv bredt i befolkningen. Fondens midler kommer fra Kulturministeriet.
- I Danmark har ca. 210 historiske skibe bevaringsstatus (2021). Gennem de seneste 25 år har fonden tildelt lån til knap 140 af dem, fordelt på 382 forskellige restaureringsprojekter.

Landsskyttestævnet bød på gode resultater

DE TRE STORE TURNINGER BLEV IGEN VUNDET AF DEN EFTERHÅNDEN FASTE STAB AF ELITESKYTTER FRA DANMARKS MARINEFORENINGS 20 SKYTTELAV.

Manglende skydetræning under pandemiperioden afholdt flere af Danmarks Marineforenings Skyttelav fra at deltage i landsskyttestævnet. Årsagen til udeblivelsen er ifølge flere kilder, at skydefærdighederne hos stævnedeltagerne er af en så høj standard, at har den forberedende træning ikke været tilstrækkelig, er det umuligt at få tilfredsstillende resultater med hjem. Denne påstand viste sig at være korrekt al den stund, at alle tre overordnede turneringer havde gengangere på sejrspodiet. At deltagerantallet i år så blev lidt mindre end de seneste år fik ingen negativ betydning for de knap 100 skytter fra 11 ud af 20 skyttelav, der alle fik nogle gode faglige og sociale oplevelser med hjem fra årets stævne i Ebeltoft.

HJÆLP FRA EBELTOFT MARINEFORENING REDDER FORPLEJNINGSDALEN

Den ovennævnte pandemi har som skrevet haft negativ indflydelse på deltagerantallet. Men herudover var pandemien også tæt på at ødelægge den sociale del af stævnet.

– Det hotel, vi havde booket til overnatninger og middag lørdag aften og præmiefrokosten søndag middag meddelte, at på grund af pandemien kunne de ikke arrangere de to bespisninger. Så gode råd var dyre, siger landsskytteudvalgsformand Pierre Jensen. – Men heldigvis trådte vores gode kolleger i Ebeltoft Marineforenings Skyttelav i karakter og tog uden megen betænkningstid begge bespisninger på deres kappe, og det er jeg utrolig glad for. Ikke mindst, fordi det sociale er en vigtig del af vores landsskyttestævner, lyder det fra Pierre Jensen.

KAMP OM TITLERNE

Var der færre skytter end normalt, var der til gengæld flere skytter med i kampen om topplaceringerne. Men ingen kunne dog slå Christian Nielsen fra Hanstholm/Thisted Marineforenings Skyttelav, der for andet stævne i streg blev landsskytte. Veteranlandsskytten 2021 Jørn Mortensen fra Ebeltoft Marineforenings Skyttelav har gennem en år-række taget pokalen hjem som såvel landsskytte som veteranlandsskytte. Endelig er det et særtilfælde, hvis ikke det er skytterne fra Nyborg Marineforenings Skyttelav, der løber med holdmesterskabet. Det gjorde de så også i år.

▲ Afdelingsformand Erich Heiner Franzen (t.v.) og landsformand for Danmarks Marineforening, Steen Engstrøm, flankerer her veteranlandsskytte Jørn Mortensen og yderst til højre landsskytte Christian Nielsen.

▲ Bent Larsen modtager på vegne af Nyborg-skytterne pokalen for årets holdvinder.

▲ Der var præmier til samtlige 11 deltagende skyttelav. Én pokal og 10 flotte gaveæsker doneret af Ebeltoft Marineforening.

▲ Buffeten er klar efter præmieseancen i Marinestuen i Ebeltoft. (Foto: Sonja Kirk)

Til medlemmer af Danmarks Marineforening

Få del i overskuddet i et kundejet forsikringselskab

GF Forsikring er ejet af kunderne. Det betyder, at det er dig, der får glæde af årets overskud - og ikke aktionærer. Når årets skader er gjort op, får du din andel af overskuddet retur i form af billigere forsikringer – også selvom du har haft en skade.

Som medlem af Danmarks Marineforening kan du blive forsikret i GF Forsvarsklubber – en del af GF Forsikring. Se her, hvad du får:

- ✓ **Del i overskuddet:** I 2020 var overskudsdelingen i GF Forsvarsklubber 15% på bilforsikringen og 5% på øvrige forsikringer.
- ✓ **Billig Autohjælp.** Det koster kun 385 kr. om året, så er du sikret assistance, hvis din bil ikke kan køre.
- ✓ **Bedst i test-forsikringer:** Forbrugerrådet Tænk har testet bilforsikring, indboforsikring, ulykkesforsikring og husforsikring som en samlet pakke og kåret GF Forsikring som Bedst i test.
- ✓ **Høj kundetilfredshed:** GF Forsikringer er placeret i toppen på Trustpilot og vurderes som 'fremragende'.

Få et tilbud, og se hvad et kundejet forsikringselskab, kan betyde for dig.

Synes du, at GF Forsikring lyder som noget for dig?

Ring til os på 70 30 15 14

Husk, at det er nemt at skifte selskab. Siger du ja tak til tilbuddet fra GF Forsvarsklubber, så sørger vi for at opsiges forsikringerne hos dit nuværende selskab, og du får besked, når alt er på plads.

GF Forsvarsklubber

www.gf-forsvaret.dk · Tlf. 70 30 15 14 · forsvaret@gfforsikring.dk
Strandvejen 59 · 2100 København Ø · CVR-nr. 19 37 57 49

GF Forsvarsklubber tilbyder forsikringer via GF Forsikring a/s, som er et dansk forsikringselskab omfattet af Garantifonden for skadesforsikringselskaber.

*Overskud
til hinanden*

DISTRIKT

STORKØBENHAVN, BORNHOLM & GRØNLAND

Distriktformand: Gert Allan Larsen
Tlf.: 20 43 87 96, E-mail: gert-allan@larsen.dk
Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Ishøj, Godthåb og Bornholm

DISTRIKT

NORDSJÆLLAND

Distriktformand: Palle Pedersen
Tlf.: 20 10 50 53, E-mail: jytpal@gmail.com
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Frederikssund og Frederiksværk

DISTRIKT

VESTSJÆLLAND

Distriktformand: Søren Brusgaard
Tlf.: 21 42 30 14, E-mail: ksbrusgaard@gmail.com
Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør og Skælskør

DISTRIKT

SYDSJÆLLAND & ØERNE

Distriktformand: Henrik Marrill Christiansen
Tlf.: 51 23 50 70, E-mail: hmc.stege@mail.dk
Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Nakskov og Nykøbing Falster

DISTRIKT

FYN

Distriktformand: Erik Jørgen Bodal
Tlf.: 40 45 30 11, E-mail: erik@bodalenergi.dk
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland og Middelfart

DISTRIKT

SYD- & SØNDERJYLLAND

Distriktformand: Per Dichmann Hansen
Tlf.: 22 48 88 43
E-mail: dmfdistriktsosjylland@gmail.com
Tønder, Esbjerg, Fanø, Ribe, Padborg/Graasten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa og Vejle

DISTRIKT

MIDTJYLLAND

Distriktformand: Lars Gjøttermann
Tlf.: 29 63 21 13, E-mail: gjaet@post.tele.dk
Aarhus, Randers, Grenaa, Ebeltoft, Viborg, Horsens, Samsø og Skanderborg

DISTRIKT

NORDVESTJYLLAND

Distriktformand: Per Toftum Larsen
Tlf.: 40 15 58 93, E-mail: pertoftum@live.dk
Skive, Lemvig, Ringkøbing/Hvide Sande, Hanstholm/Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn og Struer

DISTRIKT

NORDJYLLAND

Distriktformand: Charley F. Pedersen
Tlf.: 23 65 04 28, E-mail: cfp@post.tele.dk
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals og Hobro

Notesiderne indeholder variable relevante informationer, foto samt permanente siteoplysninger fra afdelingerne. Deadline for siterettelser og informationer er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

LANDSBESTYRELSEN

Beslutningen om at afholde Danmarks Marineforenings landsbestyrelsesmøder rundt i lokalafdelingerne førte lørdag den 6. november de 12 landsbestyrelsesmedlemmer til Gilleleje. 12 fordi landssekretærposten på nuværende er ledig. Efter en god og omfattende gennemgang og efterfølgende beslutninger omkring diverse opgaver og forhold i landsorganisationen var medlemmerne fra de seks lokalafdelinger i distrikt Nordsjælland søndag inviteret til dialogmøde med den samlede landsbestyrelse i marinehuset i Gilleleje. Dialogmødet blev afrundet med undervisning af landsformanden i medlemssystemet på Danmarks Marineforenings site.

LANDSBESTYRELSEN

▲ Marinehuset i Gilleleje lagde primo november rum til dialogmødet mellem afdelingerne i distrikt Nordsjælland og Danmarks Marineforenings landsbestyrelse. (Foto: Søren Konradsen)

DISTRIKT SYDSJÆLLAND & ØERNE

Seks af distrikt Sydsjælland & Øernes syv lokalafdelinger stillede med i alt 22 deltagere ved distriktsmødet i august i marinehuset i Vordingborg. Med afdelingsformand Jes Hansen som dirigent kom mødet godt og grundig igennem dagsordenens otte punkter. Distriktformand Henrik Marriill Christiansen kom i sin gennemgang af meddelelser omkring udfordringerne ved Danmarks Marineforenings IT-system. Udfordringer, der i skrivende stund er taget hånd om, blandt andet med et planlagt IT-møde med landsformand Steen Engstrøm som mødeleder og underviser. Under meddelelser rundede deltagerne nærværende tidsskrifts leder i juli/august-udgaven, der omhandlede emnet støtteforeninger. Her mente flere, at lederen ikke gav udtryk for en holdning, der er opbakning til i alle afdelinger. Selv om der ikke havde været holdt distriktsmøde siden 11. marts 2020, var der ifølge referenten Niels Chr. Rasmussen ikke megen aktivitet at berette om fra afdelingerne al den stund, at alle lokalafdelinger havde været lukket grundet pandemien.

DISTRIKT SYDSJÆLLAND & ØERNE

▲ Mellem den faglige del af distriktsmødet i distrikt Sydsjælland & Øerne og den efterfølgende overdådige gastronomiske del kreeret af formanden for støtteforeningen, Kathe Holberg, var der tid til fotografering af mødedeltagerne foran marinehuset i Vordingborg. (Foto: Claus Falcon)

DISTRIKT MIDTJYLLAND

Efter en pause på syv år var det igen Samsø Marineforening, der var vært ved distriktsmødet. Det skete den 28. september 2021, hvor afdelingsformand John Carøe på vegne af medlemmerne i Samsø Marineforening bød deltagerne velkommen.

– Med 30 deltagere fra de gæstende afdelinger og hele syv fra Samsø blev distriktsmødet det mest besøgte i rigtig mange år, fortæller distriktformand Lars Gjøttermann. Mødet bød på udskiftning af distriktsformandssuppleant. Ny mand på posten er afdelingsnæstformand i Ebeltoft Marineforening, Frank Hede.

DISTRIKT MIDTJYLLAND

▲ Sonja Kirk har her fanget de 30 deltagere ved distriktsmødet på Samsø for distrikt Midtjylland. (Foto: Sonja Kirk)

DISTRIKT NORDVESTJYLLAND

Distriktformand Per Toftum Larsen oplyser, at planlægningen af sendemandsmødet i 2022 kører på skinner.

– Alle distriktets otte afdelinger stiller med mandskab til planlægningen og håndteringen. Ud over de sociale events under sendemandsmødet har vi også gang i etableringen af Løgstør og Vesthimmerlands Marineforening, siger Per Toftum Larsen.

Til den ende er der indgået et kommunikationssamarbejde med Nordjyllands store medievirksomhed Det Nordjyske Mediehus i Aalborg samt tilsagn fra museumsdirektør

Anders Bloksgaard om brug af lokaler på Limfjordsmuseet i Løgstør til opstartsmødet. Den tentative plan er, at den nye marineforeningsafdeling fødes på sendemandsmødets kammeratskabsaftenen fredag den 13. maj 2022.

DISTRIKT NORDJYLLAND

Den sidste dag i oktober var der indkaldt til distriktsmøde i Hobro Marineforenings marinstue. – Jeg gav en orientering om hvad der på landsplan var sket i Danmarks Marineforening siden vi sidst have distriktsmøde for over et år siden, siger distriktformand Charley F. Pedersen. Der var også en orientering om det nedsatte uniformsudvalg for de kvindelige medlemskollegaer samt om det foreløbige program for Dronningens 50 års jubilæum i januar 2022.

DISTRIKT NORDJYLLAND

▲ Deltagerne ved distriktsmødet i distrikt Nordjylland er her forevige under en mødepause.

AMAGER

amagermarineforening.dk

ASSENS

assens-marineforening.dk

BOGENSE

bogensemarnineforening.dk

BORNHOLM

Med landsformand Steen Engstrøm som mellemmand er det lykkedes bestyrelsen i Bornholm Marineforening at lande en låne-aftale med Danske Veteraners lokalafdeling på Bornholm om at låne deres lokale på Almegårds Kaserne. Afdelingsformand Carsten Kofoed er utrolig glad for aftalen, der måske på den lange bane kan indebære, at afdelingen senere kan få stillet egne lokaler til rådighed som marinstue.

BRØNDBY

marineforening.dk

Kim von Wowern fortæller, at generalforsamlingen, som i Brøndby Marineforening kaldes

- ▶ for admiralforsamlingen, i september havde 110 medlemmer på deltagerlisten.
 - Vi håber, at læserne bærer over med vores frie fortolkning og omskrivning af denne så vigtige årlige begivenhed, lyder det fra noteinformanten, der uddyber: – Weekenden den 2.-3. oktober deltog vores skytter i en dejlig tur til landsskyttestævnet i Ebeltoft. Det havde drengene og pigerne i fregatbyen arrangeret rigtig godt. Stor tak til vores skyttelavsformand Henning Aadorf, som havde den hårde tjans som ”driver”. Og tak til Else Aadorf for den sublime forplejning i bussen. Skyttelavsformand Henning Aadorf blev i øvrigt på skyttelavets admiralforsamling udnævnt til æresmedlem af Brøndby Marineforenings Skyttelav. Til medlemsmødet den 7. september var der mødt ca. 120 medlemmer frem. Sjældent har der være så stille, som da vores foredragsholder Kaare Vagner fortalte om sit spændende liv. Selv om han ikke holder foredrag længere, så havde vi været så heldige, at det var en næsten to år gammel aftale, udsat på grund af corona, der blev indfriet. Kaare Vagner, som er formand for Eventyrernes Klub, fortalte om sin opvækst og sine mange ture til Grønland og troperne og meget mere. Stor tak til ham for et helt og aldeles sublimt foredrag. En fantastisk aften, hvor medlemmerne rigtig nød at se hinanden igen efter lang tids isolation og fravær. Pigerne i køkkenet Bente Hein og Else Aadorf kæmpede med opvasken og køkkenarbejdet. En stor tak til dem. God mad, gode foredrag og et godt kammeratskab, det går aldrig af mode.

EBELTOFT

marineforeningen-ebeltoft.dk

Efter sommerfesten den 20. august med 66 deltagere var bestyrelsen klar til sammen med Vaabenbrødreforeningen at arrangere Den Nationale Flagdag den 5. september. Jørgen Brøgger fortæller, at arrangementet startede med parade med orkester og faneborg i spidsen fra Nørreport til Det Gamle Rådhus, hvor der var velkomst, fællessange og hovedtale af orlogs- og sømandspræst emeritus, tidl. generalsekretær for Dansk Sømandskirke, Ronald Pedersen. Efterfølgende var der et lukket arrangement i Marinestuen for deltagende veteraner og deltagere i paraden.

– Den 13. september afholdtes den årlige fisketur om bord på veteranskibet ”Skødshoved” og m/s ”Hopla”. Der var 17 deltagere,

og de fik en samlet fangst på 115 makrel, 3 sej, 2 knurhaner og et ukendt antal fjæsinger. Torskepokalen tilfaldt Emil Grønlund, og Merkopokalen Thorkil Thorsen, oplyser Jørgen Brøgger.

Den 24. september indledtes vintersæsonens kammeratskabsaftener. Som altid var den første kammeratskabsaften i sæsonen med ledsager og indledende fællesspisning. Aftenen bød også på et interessant foredrag af maskinmester Gustav Schmidt Hansen med titlen ”Mine 40 år i Det Blå Danmark”. Tirsdagstræffet samler fortsat 25-30 gaster hver tirsdag til hyggelig formiddagskaffe og efterfølgende praktiske gøremål. Den 13. oktober mødtes flaggasterne for at klargøre byens flaggallé til efterårsferien Ebelfestival.

Med sluppen fra Ebeltoft Marineforening i front blev der i år sat ekstra kolorit på åbningen af byens Ebelfestival, der altid finder sted i efterårsferien.

– Det store optog modtog på Havnen æbleskuden, der kom sejlene hertil med æbler fra Æbelø til Ebeltoft. De farvestrålende æbler blev lastet i de veteranbiler, der indgik i optøget, og som fragtede æblerne til Torvet til tonerne af de gamle slupsange fremført af sluggasterne og -koret i spidsen for optøget, fortæller Jørgen Brøgger.

Under hele sejladsen samlede raslerne ihærdigt ind til Ebeltoft Marineforenings Fond til støtte for unge mennesker, der gerne vil have en søfartsuddannelse. I relation hertil omdelte raslerne ca. 200 foldere, der i ord og billeder fortalte om fonden og dens formål og om den gamle sluptradition, der i Ebeltoft går mindst 325 år tilbage i tiden.

Skyttelavet:

Den 19. september afvikledes årets Soldaterforeningsskydning Djursland på skyttelavets skydebaner i Marinehuset. I alt deltog 48 skytter fra otte forskellige soldaterforeninger. Ifølge referenten blev det en win/win-situation for Ebeltoft Marineforenings Skyttelav. De tre bedste holdskydeplaceringer, de fem bedste individuelle placeringer samt bedste individuelle skytte (Georg Sand) var status efter turneringen.

– Optakten til landsskyttestævnet den 2.-3. oktober medførte øget deltagelse til de ugentlige træningsskydninger, fortæller Jørgen Brøgger. – Vi selv var det skyttelav, der stillede med flest skytter til landsskyttestævnet, i alt 16. Vores skytter opnåede fornemme

resultater. Vi formoder, at det bliver refereret andetsteds i bladet. Ved landsskyttestævnets kammeratskabsaften blev Christian Koudal tildelt skyttelavets hæderstegn indstillet af lokalafdelingen i Ebeltoft. Vi vil gerne benytte lejligheden til at takke alle, der deltog i landsskyttestævnet. Tak for det gode humør, I kom med, og den gode stemning, I dermed bidrog til. Tak, fordi I på denne gode måde var med til at markere 100-året for det første skydearrangement i Ebeltoft Marineforening, lyder det fra Jørgen Brøgger.

▲ Sluppen fra Ebeltoft Marineforening på vej op i Ebeltoft by for at deltage i opstarten på Ebelfestivalen anno 2021.

ESBJERG

marineforeningen-esbjerg.dk

Skyttelavet:

Esbjerg Marineforenings Skyttelavs første aktivitet efter nedlukningen var generalforsamlingen den 11. september. Det oplyser Hans Novrup, der også fortæller, at det blev en hyggelig eftermiddag med samvær og stor gensynsglæde.

▲ Skyttelavsformand Lars Raunsbæk (t.v.) og skyttelavskasserer Preben Johnny Madsen glæder sig over, at Esbjerg Marineforenings Skyttelav igen har gang i træningen.

(Foto: Hans Novrup)

FANØ

fano-marineforening.dk

Fanø Marineforenings årlige udflugt gik i år til Horsens med besøg i Horsens' tidligere statsfængsel som besøgs mål. Her blev fanikkerne guidet rundt af en god og spændende fortæller. Fængslet blev nedlagt i 2006 og fungerer i dag som museum og kulturhus.

Hjemturen gik via cateringbesøg i Fredericia Marineforenings nye marinehus.

– Fredericia Marineforening skal have stor tak for et fremragende og hyggeligt arrangement, siger afdelingssekretær Hans Novrup.

Primo oktober stod den på Martha-aften i Marinestuen. De 16 deltagere afsluttede film-delen med skafning. Ifølge det oplyste dog uden Brotsjösild.

▲ Så er der serveret Martha-aften-forplejning i Fanø Marineforening. (Foto: Hans Novrup)

FREDERIKSHAVN

marinestuen-frederikshavn.dk

Afdelingsnæstformand m.m. Torben Madsen fortæller, at bestyrelsen nu er kommet over aktiviteterne i forbindelse med Frederikshavn Marineforenings 100-års-jubilæum.

– Den 11. juni havde vi en reception for distriktets andre marineforeningsafdelinger samt indbudte gæster fra kommunen, samarbejdspartnere og Søværnet. En kanon hyggelig dag. Stiftelsesdagen den 12. juni startede med morgenparole, flaghejsning samt musik ved Tordenskioldsgarden. Derefter morgenbrunch for vores egne medlemmer og fri bar til kl. 1300. Igen en rigtig god dag, lyder det fra Torben Madsen.

Den 4. september var det så tid til den egentlige fest. Her deltog landsformand Steen Engstrøm og distriktformand for distrikt Nordjylland, Charley F. Pedersen, med fruer. På dagen fik afdelingen tre nye medlemmer, der ifølge Torben Madsen trækker afdelingens gennemsnitsalder gevaldigt ned. Halfdan Graugaard modtog samtidig med et års forsinkelse 70-års-jubilartegnet for indkaldelse til Søværnet i 1950.

Flere besætninger fra Søværnets enheder i Frederikshavn bruger marinestuen til diverse fester. Således også i august, hvor to besætninger forlagde sommerfestivitassen til marinehuset.

DANNEBROGs besætning var ligeledes i august traditionen tro på besøg hos Frederikshavn Marineforening.

– Vi holder et foredrag om Danmarks Marineforening garneret med pølser og diverse drikkevarer. Vi udleverer samtidig et bæger og et lille kontant beløb til årets gast, der af sine VPL-kammerater om bord er valgt under årets togt. I år blev det værnepligtig 329 Søren Blanke Jensen. Om aftenen holdt hele DANNEBROGs 2021 besætning deres afslutningsfest i marinestuen, fortæller Torben Madsen.

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm holder 100-års-jubilæumstale til Frederikshavn Marineforening fra marinehusets talerstol.

▲ Afdelingsformand for Frederikshavn Marineforening, Preben Olsen (t.h.), overrækker 70-års-jubilartegn for indkaldelse til Søværnet til Halfdan Graugaard.

FREDERIKSSUND

frederikssundmarineforening.dk

Medlemmer og ledsagere fra Frederikssund, Hundested og Frederiksværk marineforeninger besøgte den 19. september 2021 Marinehjemmeværnssektionen Slipshavn, der er en del af Hjemmeværnsskolen.

– Her fik vi en historisk rundvisning af skolechefen, orlogskaptajn Mads Kjærgaard Sørensen samt en mulighed for at prøve, om man stadig kunne styre et skib. Heldigvis foregik det i skolens avancerede simulator under kyndig vejledning af Bent Larsen fra Nyborg Marineforening, der er tilknyttet Slipshavn som rundviser, fortæller afdelingssekretær Peter C. Koch.

Fra Slipshavn forlagde gruppen til marinehuset i Nyborg, hvor kollegerne fra Nyborg Marineforening havde disket op med en lækker frokostbuffet.

▲ Marinehuset i Nyborg lagde i september 2021 rum til udflugtsfrokosten for medlemmer og ledsagere fra Frederikssund, Hundested og Frederiksværk marineforeninger. T.h. ses siddende afdelingsformand for Nyborg Marineforening, Kurt Verner.

FREDERIKSVÆRK

frederiksværkmarineforening.dk

FAABORG

faaborgmarineforening.dk

Den forsinkede generalforsamling gav ingen ændringer i bestyrelsen. Efter godkendelse af beretning og regnskab blev alle genvalgt, og dermed fortsætter bestyrelsen med uændret mandskab.

Sendemandsdeltagerne fra Faaborg Marineforening vil gerne sende en stor tak til bestyrelsen i Skagen Marineforening for et veltillrettelagt og mindeværdigt arrangement både fredag og lørdag.

Lørdag den 2. oktober var der et godt fremmøde til afdelingens første rigtige arrangement efter pandemien. Ifølge afdelingsformand Torben Ralph Nielsen var det lykkedes hovmesteren at skaffe den mængde ål, der var nødvendig for, at ingen skulle gå sulten hjem.

Ugen efter blev Villy Gyldenløve Kjeldsen efter en perfekt træffer i krudtkammeret udnævnt til ny fregatkaptajn i Faaborg Marineforening.

Skyttelavet:

Generalforsamlingen i Faaborg Marineforenings skyttelav gav også genvalg til alle, der var på valg. Så her fortsætter bestyrelsen med samme bemanning.

▲ Fregatkaptajnskærf samt fregatkaptajntegn og pokaler står på spil, når der afholdes fregat-skydning i Faaborg Marineforening.

► GILLELEJE

gillelejemarineforening.dk

Gilleleje Marineforening lagde i weekenden 6. – 7. november lokaler til brug for såvel den faglige som den sociale del af Danmarks Marineforenings efterårs landsbestyrelsesmøde. Arrangementet startede med frokost lørdag efterfulgt af møde afsluttende med middag og kammeratligt samvær til ud på aftenen. Søndag var der dialogmøde mellem medlemmer fra marineforeningerne i distrikt Nordsjælland og landsbestyrelsen. Efter frokost var der IT-undervisning for afdelingernes IT-ansvarlige med fokus på Danmarks Marineforenings sites medlemssystem.

GLYNGØRE

glyngore-marineforening.dk

Glyngøre Marineforening stillede med tre medlemmer til sendemandsmødet i Skagen. Det oplyser Bent-Ole Kristensen.

Næste år er medlemmerne fra Glyngøre Marineforening selv med på tampen, da de som afdeling i distrikt Nordvestjylland er medarrangør af sendemandsmødet på Løgstør Parkhotel. Sendemandsmødet løber af stablen lørdag den 14. maj med diverse sociale tiltag både fredag, lørdag og søndag.

I forbindelse med årets træskibssejls Limfjorden Rundt havde afdelingen besøg af 30 medlemmer og ledsagere fra Viborg Marineforening. Efter frokosten forlagde viborgenserne til Skive for at se de 69 sejlede enheder krydse målstregen ud for Skive Havn. 28 medlemmer og ledsagere mødte frem til afdelingens ulkeaften i september. Ifølge Bent-Ole Kristensen var det en fin aften med masser af god snak hen over bordene.

10 skytter deltog i oktober i afdelingens fregatskydning. Efter 172 skud kunne afdelingsformand Svend E. Poulsen udnævne Flemming Hansen som ny regerende fregatkaptajn i Glyngøre Marineforening.

GLYNGØRE

▲ To enheder fra sejskibstræffet Limfjorden Rundt er her på vej nordud i farvandet ud for Glyngøre. (Foto: Jan Sand)

GRENAA

grenaamarineforening.dk

HADERSLEV

haderslevmarineforening.dk

Årets bustur gik til søfartsbyen Husum i Nordslesvig.

– Her besøgte vi byens flotte skibsfartsmuseum, der spreder sig over fire etager og blandt andet omfatter en stor samling af skibsmodeller samt en afdeling, der omhandler hele verdens skibshistorie, fortæller afdelingsformand Svend Folkert Detlefsen.

Ud over det maritimfaglige element blev der også tid til at tjekke den lokale gastronomis formåen. Så alt i alt blev det en meget vellykket dag, lyder det fra afdelingsformanden.

HADERSLEV

▲ F.v. ses Svend F. Detlefsen, Mogens Detlefsen, Jes Detlefsen og Per Koustrup under Haderslev Marineforenings besøg på skibsmuseet i nordtyske Husum.

HALS

halsmarineforening.dk

HANSTHOLM/THISTED

htmarineforening.dk

Knud Erik Kristensen fortæller, at der nu igen er gang i Hanstholm/Thisted Marineforening. – Der er fint fremmøde om lørdagen og fredag eftermiddage, hvor vi nyder at være sammen igen. Og der bliver raflet lystigt.

Ved generalforsamlingen i august blev det besluttet at skære antallet af bestyrelsesmedlemmer ned fra ni til syv. Det nye bestyrelsesantal faldt på plads uden problemer, idet Ivan O. Sørensen og Kristian Amby ikke ønskede genvalg. Afdelingskasserer Harry Christiansen og bestyrelsesmedlem Henning K. Nielsen blev genvalgt. I øvrigt var der fra generalforsamlingen et ønske om, at afdelingsnæstformanden skal træde til, når afdelingsformanden ikke er til stede.

Under tekniske spørgsmål blev det besluttet at fjerne den rustne mine, der er placeret ved signalmasten. Ellers glædede de 24 deltagere sig til at komme i gang med sæsonen 2021/2022.

20 medlemmer mødtes den 7. oktober til pudseaften. Efter en times hårdt, men vellykket arbejde stod den på skafning.

HANSTHOLM THISTED

▲ Den rustne mine pyntede ikke ved den flotte flagmast ved marinehuset i Hanstholm, og derfor besluttede generalforsamlingen i Hanstholm/Thisted Marineforening at fjerne den

HANSTHOLM THISTED

▲ Æresmedlem i Hanstholm/Thisted Marineforening, tidligere afdelingsformand Harry Josefson, har rundet de 86 år, men han møder stadig frem i marinestuen for at tjekke, om der er styr på sagerne. T.v. Knud Erik Kristensen

HELSINGØR

Under generalforsamlingen i juni blev Helsingør Marineforenings mangeårige kasserer Asbjørn Jørgensen udnævnt til æresmedlem i Helsingør Marineforening.

Ved fregatskydningen i august stillede 36 skytter op til kampen om den ærefulde titel som fregatkaptajn. Efter en kort, men hård dyst, kunne Jan Kreiberg trække sig tilbage som vinder.

Lidt leveringsforbistring af proviant forsinkede sommerturen med Sundbusserne til den svenske ø Hven med en halv times tid. Det bragte dog ingen skår i glæden, så alle fik alligevel en god dag.

Tre medlemmer fra afdelingen deltog i jubilæumstævnet på Nyholm den 29. august. Det var henholdsvis en 50-, 65- og 70-års-jubilar. Helsingør Marineforening deltog med mandskab ved markeringen af Den Nationale Flagdag i Helsingør den 5. september. Afdelingen var også på plads med syv medlemmer til sendemandsmødet i Skagen.

– De tog af sted allerede torsdag med fly til Aalborg og derfra videre med taxa til lejet ind-

kvartering i Skagen, fortæller afdelingssekretær Flemming Köppen.

I september viste afdelingen flaget ved kirkeskibsophængningen i Hellebæk Kirke. I oktober stod den så på ulkeaften med optagelse af flere nye medlemmer.

▲ Afdelingsformand Svend Jørgen Hansen (t.h.) ønsker Jan Kreiberg tillykke med fregatkaptajntitlen. T.v. afgående fregatkaptajn Else Weber.

HIRTSHALS

hirtshalsmarineforening.dk

HOLBÆK

facebook.com/holbaekmarineforening

Jørn Michaelsen fortæller, at ni medlemmer fra Holbæk Marineforening den 4. september deltog i Nykøbing Sjælland Marineforenings fregatskydning. – Efter en hyggelig dag vendte de hjem med tre præmier for nedskydning af diverse sejle.

Afdelingen deltog med en fem mand stor flagkommando ved Holbæk Kommunes markering af Den Nationale Flagdag den 5. september.

Som det fremgår andet steds i nærværende tidsskrift kunne Holbæk Marineforening efter næsten ét års forsinkelse endelig fejre afdelingens 100 års jubilæum den 18. september. - Vi vil gerne sige tak for de mange gaver fra lokalafdelingerne i distrikt Vestsjælland og Danmarks Marineforening. Samtidig tak for tilskuddet fra Soldatens og Orlogsgastens Fond i forbindelse med arrangementet omkring Søværnets Tamburkorps, lyder det fra Jørn Michaelsen.

HORSENS

horsensmarineforening.dk

For at skabe lidt trængsel i bussen inviterede afdelingsformand for Horsens Marineforening, Britt Abild Andersen, kolleger med ledsagere fra marineforeningerne i Vejle og Kolding med på afdelingens efterårsudflugt til

Thyborøn. Det sagde over 30 ja tak til. Hovedmålet i den vestjyske fiskeriby var Sea War Museum Jutland.

– Vi fik en fantastisk rundvisning på museet af den unge guide Christian Toftegaard. Christian er uddannet historiker og fortalte om 1. Verdenskrig med en entusiasme, som jeg sjældent har oplevet, lyder det begejstret fra afdelingsformanden.

Under den efterfølgende frokost på Restaurant Mallebukken fik østjyderne selskab af afdelingsformand for Thyborøn Marineforening, Bent Thomsen, og bestyrelsesmedlem Martin Bødker.

Inden hjemtransporten rundede gruppen Marinehuset i Thyborøn, hvor den stod på hyggesnak og en enkelt kop øl.

▲ To af lokalerne på Restaurant Mallebukken i Thyborøn er indrettet under kølen på to tidligere vesterhavskuttere, så det var selvfølgelig i et sådant miljø, bestyrelsen fra Horsens Marineforening havde booket udflugtsfrokosten i oktober.

HUNDESTED

hundested-marineforening.dk

HØRSHOLM/RUNGSTED

mfhr.dk

KERTEMINDE

kerteminde-marineforening.dk

Generalforsamlingen, der blev holdt den 6. august i Munkebo Kulturhus, bød på nyvalg af Hans Christian Jensen til bestyrelsen, da Poul Erik Pedersen ikke ønskede genvalg. Ifølge Preben Ernst blev såvel bestyrelsens årsberetning som regnskabet godkendt.

Sammen med kollegerne fra Nyborg Marineforening var medlemmer fra Kerteminde Marineforening i juni på en rigtig hyggelig udflugt til blandt andet Fiskeriets Hus i Bagenkop på Langeland. Turen gik via veteranurbåden "Helge" til Valdemar Slot på Tåsinge inden forlægning til Langeland med hjemturkafningsbesøg i marinehuset i Svendborg.

– Vi takker for en god forplejning hos kollegerne i Svendborg og for en god dag sammen med kollegerne i Nyborg, lyder det fra Preben Ernst.

Samarbejdet med Nyborg Marineforening fortsætter ind i det nye år. Bestyrelsen opfordrer derfor medlemmerne fra Kerteminde Marineforening til at gøre brug af de fællestilbud, der kommer fra Nyborg Marineforenings bestyrelse.

Skyttelavet:

En ihærdig træning påbegyndt allerede i august sikrede skytteholdet fra Kerteminde en tredjeplads ud af ti tilmeldte hold ved landsskyttestævnet i oktober i Ebeltoft. Hjemmebaneskydningen 2020/2021 gav en andenplads ud af ni hold. I øvrigt er skytterne fra Kerteminde lidt bekymrede for skyttelavens fremtid, da der i år kun deltog 10 ud af de 20 skyttelav i Danmarks Marineforening. For at øge lokalinteressen og medlemskredsen i Kerteminde Marineforenings Skyttelav flyttes tirsdagsaftenskydningerne efter 50 år fremadrettet til torsdage kl. 1400.

Denne drastiske ændring skal også ses på baggrund af, at Kertemindeskytterne til stævnet i Ebeltoft kun kunne stille med fire skytter, hvilket var det laveste antal nogensinde fra det nordvestfynske marineforenings-skyttelav.

KOLDING

koldingmarineforening.dk

12 medlemmer og ledsagere fra Kolding Marineforening tog imod Horsens Marineforenings tilbud om at være med i deres sommerudflugt den 9. oktober til Sea War Museum Jutland i Thyborøn.

I forbindelse med Kolding Lystbådehavns åbent hus event den 15. oktober var der åben i marinestuen. – Vi serverede gratis kaffe og gæsterne kunne købe øl og vand. Det blev et fint arrangement med et godt besøgstal i stuen, siger Keld Kristensen.

Den 12. december er der julehygge i marinestuen med gløgg, æbleskiver og gratis lotteri. Den 9. januar 2022 står den så på nytårsparole med fri forplejning.

KONGENS-LYNGBY

kongens-lyngby-marineforening.dk

KORSØR

korsømarineforening.dk

► KØBENHAVN

kbh-marineforening.dk

Johnny Bannow fortæller, at foredragsholderne til vinterens og forårets medlemsmøder i København Marineforening er på plads. Som det ser ud medio oktober, kommer der i januar et indlæg af en tidligere flymekaniker. Forsvarschef, general Flemming Lentfer, er på i februar, mens forsvarsminister Trine Bramsen holder et indlæg i marinestuen i maj.

Pensioneret kontreadmiral Kurt Birger Jensen har i efteråret besøgt København Marineforening. Det har pensioneret orlogskaptajn og nuværende medlem af Grønnedalsforeningen Jan Bøgsted også. Det skete i oktober, hvor han med fokus på tjenesten i Grønland fortalte om sin karriere i Søværnet. I november var det den nuværende jagtkaptajn og chef for DANNEBROG, kommandør Peter Schinkel Stamp, der var på programmet.

▲ Tommy Hesselberg under sit indlæg for medlemmer og ledsagere fra Køge Marineforening.

KØGE

koege-marineforening.dk

Ultimo september besøgte Tommy Hesselberg Køge Marineforening for at give en retvisende historie om sit job som Sikorsky-helikopterpilot igennem 38 år. Ifølge Karen Richardt var det et godt arrangement, der blandt andet bød på en filmoftagelse fra en redningsmission i Nordsøen.

Afdelingen har også haft medlemmer med ledsagere på besøg på Nyholm med rundvisning på de tre museumsenheder PEDER SKRAM, SEHESTED og SÆLEN. Rundvisningen blev styret af Karl-Erik Knaack fra København Marineforening og Kim Sustmann fra Køge Marineforening. Besøget blev garneret med skafning på Restaurant Lynetten.

Den 4. oktober lagde medlemmer fra Køge og Stevns marineforeninger blomster ved min-

detavlerne på Herfølge Kirke og Klosterkirkegården i Køge for slaget i Køge Bugt den 4. oktober 1710. Her omkom den dansk-norske søofficer kommandør Ivar Huitfeldt sammen med hovedparten af besætningen på orlogsskibet DANNEBROGE.

LANGELAND

langelands-marineforening.dk

LEMVIG

Generalforsamlingen i september havde 25 medlemmer på plads. Det oplyser Reinhardt Nygaard. Han fortæller også, at dirigenten Thomas Gundersborg fik godkendt afdelingsårsberetning samt afdelingskasserer Charlie Clemmensens årsregnskab. Ny i bestyrelsen er Bente Dubgaard, der afløser Per Kristiansen, der ikke ønskede genvalg. Ny bestyrelsessuppleant er Thomas Gundersborg. Christian Vennevold, Reinhardt Nygaard, Bjarne Tved, Finn Rytter, Aage Andersen, Poul Kynde og Allan M. Jacobsen blev genvalgt til deres poster.

Forsamlingen blev også brugt til at tildele Ole Jensen og Svend Åge Lilleøre 25-års-medlemsemler. Efter generalforsamlingen deltog 36 personer i en veltirettagt grillfest, der ifølge flere kilder varede til næsten midnat.

Medio oktober var Lemvig Marineforening vært ved et skafningsarrangement for besætningen fra de tre Mine Counter Measures-enheder HIRSHOLM MSD 5, SALTHOLM MSD 6 og MSF 3 Thyborøn. Ifølge pålidelige kilder fra Thyborøn var forplejningen fra værterne af høj karat.

▲ Svend Åge Lilleøre (t.v.) og Ole Jensen modtog ved generalforsamlingen i Lemvig Marineforening deres 25-års-medlemsemler.

MARSTAL

marstalarmineforening.dk

MIDDELFART

middelfartmarineforening.dk

Niels-Henrik Jensen fortæller, at det månedlige møde i Middelfart Marineforening i oktober var en stor genåbningsfest, der samtidig markerede starten på afdelingens normale aktiviteter. – Der var en fin tilslutning med 32 deltagere. Efter spisningen var der fællessang, hvor Susanne Bering akkompagnerede på harmonika. Alex Hyldal havde skrevet en sang om ålen, dens liv og endeligt, og sangen blev sunget flere gange. Svend Trap og Henrik Traugott-Olsen fortalte et par gode historier.

▲ Oktobermødet i Middelfart Marineforening bød på såvel skafning som musisk underholdning ved Susanne Bering suppleret med fællessang af deltagerne.

MORSØ

morsmarine.dk

Skippermødet før afgang fra Nykøbing Mors af de sejlede enheder ved september måneds Limfjorden Rundt foregik som vanligt i marinehusets marinestue, der ligger vis-à-vis kajkanten i inderhavnen. I alt 70 skibe deltog i årets udgave af det populære sejlevent, der pågår i den vestlige og sydvestlige del af Limfjorden.

Der var ifølge Anton Kirk Toft 25 deltagere om bordet ved medhjælperfesten, der få dage efter blev fulgt op af den årlige Martha-aften med stort set samme deltagerantal.

I skrivende stund planlægges to arrangementer. Ulkeaften med foredrag samt fiskebuffet. Fiskebuffeten er for medlemmer og ledsagere.

MØEN

moensmarineforening.dk

NAKSKOV

nakskov-marineforening.dk

NIBEnibe-marineforening.dk**NYBORG**marineforeningennyborg.dk

Gennem årene har lokale sømandsforeninger eller lokalafdelinger af Danmarks Marineforening opstillet udfasede og opfiskede hornminer rundt i de danske havnebyer. Således også i Nyborg, hvor minen ifølge nærværende tidsskrifts udgave hæfte VI i 1920 blev afsløret på Nyborg Strand den 10. maj 1920. Foreningsmeddelelsen fortæller i øvrigt følgende: " – Man samledes ved sekstiden på terrassen uden for Christianslund Badehotel, og herfra marcherede den ret talrige forsamling med F.D.F.'s Musikkorps i spidsen til stranden, hvor den ret imponerende mine er smukt anbragt på en forhøjning og virkelig er en pryd på den smukke strand".

Herefter gennemgår foreningsmeddelelsen i detaljer de mange sange, taler og skåle, der af byens honoratiorens blev leveret ved den efterfølgende festmiddag. Foreningsmeddelelsen slutter således: "Der holdtes endnu en lang række taler, og festen sluttede med et fornøjeligt bal".

Nyborg Marineforenings medlemsblad fortæller, at minerne er ægte søminer, der uden sprængstof blev doneret af Marineministeriet til opstilling som minebøsser. Formålet var at indsamle penge, hvoraf 1/3 ofte gik til Sømandsforeningen af 1856 og resten til de lokale sømandsforeninger eller afdelinger af Danmarks Marineforening. Marineforeningens minebøsser er oftest bemalet i dannebrogfarver. De indsamlede midler blev brugt til velgørenhed over for gamle søfolk, sømandsenker og faderløse børn. De lokale midler kunne også bruges til driften af et sømandshjem eller vedligeholdelse af fremmede sømandsgrave. Ingen af minerne fungerer længere som minebøsser, men står stadig som et uofficielt monument om fortiden. I Ny-

NYBORG

▲ Medlem i Nyborg Marineforening, Willy Bjørn, har totalrenoveret "Minebøssen" ved marinehuset i Nyborg.

borg Marineforening har vi dog bevaret navnet "Minebøssen" som gennem salg af lotteri i stuen er med til at støtte op om sociale arrangementer i stuen

Minen blev senere flyttet fra Nyborg Strand ned på Midtermolen og kom herefter ned på den nuværende placering ved marinehuset. Her har Willy Bjørn, som det fremgår på vedstående foto, sørget for, at minen nu står skarpt i orlogsrød og hvid, hvor den er med til bringe fortiden ind i nutiden, så den kan bevares for fremtiden.

NYKØBING FALSTERnykfmarineforening.dk

Siden Nykøbing Falster Marineforening den 21. november 1913 blev etableret som Danmarks Marineforenings lokalafdeling nummer tre, har det altid været mandlige medlemmer, der sad på afdelingens skyttetrone. Det fik Tina Vallentin Christensen ændret på, da hun efter en formidabel skydning vandt fregatkaptajntitlen ved den årlige fregatskydning.

I skrivende stund planlægger bestyrelsen i øvrigt afdelingens fødselsdagsfest i november. Her bydes medlemmer og ledsagere til banko med den nødvendige forplejning.

NYKØBING FALSTER

▲ Fregatkaptajn anno 2021 i Nykøbing Falster Marineforening, Tina Vallentin Christensen, er her flankeret af afdelingskasserer Helle Karlsen og afdelingsformand Karsten Laugesen.

(Foto: Flemming Karlsen)

NYKØBING SJÆLLANDnyksjmarineforening.dk**NÆSTVED**naestvedmarineforening.dk**ODENSE**odense-marineforening.dk**RANDERS**randersmarineforening.dk**Skyttelavet:**

Ole Poulsen oplyser, at den udsatte generalforsamling i Randers Marineforenings Skyt-

telav blev afviklet den 6. september. De 17 deltagere godkendte såvel bestyrelsens beretning som regnskabet. Alle, der var på valg, blev genvalgt.

Det forestående jubilæum og indkøb af patroner blev kort behandlet, inden afdelingsformand for Randers Marineforening, Lars Gjøttermann, takkede skyttelavet for det gode samarbejde de to bestyrelser imellem.

12 skytter deltog i landsskyttestævnet i Ebeltoft. Holdskydningen gav en 7. plads ud af de 11 deltagende skyttelav. Bedste hjemmebaneskytte var Niels Høeg. Han var også bedst holdskytte. De øvrige holdskytter på 7. pladsen var Torben Bruzen, Flemming Nielsen og Lars Gjøttermann.

Under landsmødet ved landsskyttestævnet modtog Gunnar Kristensen indstillet af landskytteudvalget skyttelavets hæderstegn.

RINGKØBING/HVIDE SANDE

Skydelokalerne under Hvide Sande Idrætshal lagde i september rum til fregatskydning samt korvetskydning i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening. De mandlige skytter gennemførte ifølge Per Ravn en god og sportslig retfærdig dyst, der endte med, at Jens Kofoed efter kun 104 skud kunne udnævnes til afdelingens fregatkaptajn anno 2021.

Pigerne havde ifølge det oplyste en lidt længere kamp, inden Sofie Simonsen vandt korvetkaptajntitlen.

Den faglige del af skydningen blev afrundet med skafning på den lokale Hvide Sande-restaurant, Café Marina.

RINGKØBING-HVIDE SANDE

▲ Jørgen Enevoldsen (t.h.) har netop overrakt Jens Kofoed kæde og pokal som bevis på, at han hen over 2021/2022 er regerende fregatkaptajn i Ringkøbing/Hvide Sande Marineforening.

ROSKILDEroskildemarineforening.dk

SKAGEN

skagenmarineforening.dk

SKIVE

skive-marineforening.dk

SLAGELSE

marineforeningen-slagelse.dk

STEVNS

– Den 17. september kunne 27 af medlemmerne i Stevns Marineforening endelig afholde 2020-generalforsamlingen. Det fortæller afdelingsformand Gert Arno Pedersen.

Så nu er afdelingen igen i gang med de vante faglige og sociale arrangementer. Medlemmer var således med ved blomsterlægning på Herfølge Kirkegård og Klosterkirkegården i Køge som markering af årsdagen for slaget i Køge Bugt den 4. oktober 1710. Afslutningen af 1. Verdenskrig blev også markeret med blomsterlægning den 11. november ved kapellet på Lille Heddinge Kirkegård.

Den 11. december står den på gløgg og æbleskiver i marinestuen.

Ellers ønsker bestyrelsen alle medlemskollegerne en glædelig jul og et godt nytår med tak for opbakningen under pandemiperioden.

STRUER

▲ Søren Peter Jensen havde struerboerne i sin hule hånd under sin fortælling om 43 års virke i Grønland.

STRUER

Der er efter sommerferien igen kommet liv i marinestuen i Struer.

– Besøgstallet er sædvanligvis omkring 15 medlemmer hver onsdag og 20 medlemmer hver lørdag, hvor der ofte er lækker frokost, fortæller afdelingsformand Mads Lund.

Den 13. oktober fortalte Søren Peter Jensen om sine 43 år i Grønland. Han blev for et par år siden medlem af Struer Marineforening, så det var her, han sidste år fik overdraget sit 50-års-jubilartegn for indkaldelse til Søværnet.

– Foredraget var helt overdådigt. Vi kom igen nem en række historiske nedslag samt Søren

Peters egen grønlandskarriere, der indeholder job som maskinarbejder, lærer og direktørpost i Royal Arctic Line. Ja, vi fik sågar serveret røget laks netop hjembragt fra Grønland af foredragsholderen selv, lyder det fra afdelingsformanden. Søren Peter Jensen kom også omkring sit medlemskab i Godthåb Marineforening.

– Den ligner på mange måder Struer Marineforening. Frivillighed og det kammeratlige sammenhold er og må forblive knudepunktet i Danmarks Marineforening. Præcis som i Godthåb som i Struer og i de øvrige lokalafdelinger, siger Mads Lund.

SVENDBORG

▲ En nagelfast del af trafikken hver tirsdag på Svendborgsund er Svendborg Marineforenings travalje "Manø", som fremdrives af et hårdtarbejdende travaljemandskab.

SVENDBORG

svendborgmarineforening.dk

Aktivitetsniveauet i Svendborg Marineforening kommer godt omkring såvel faglige som sociale events. Således deltog 39 medlemmer og ledsagere den 1. september i udflugten til Haderslev og Årø. Programmet indeholdt besøg hos kollegerne i Haderslev, sejltur på Haderslev Fjord med landgang på Årø. Her var der tid til at se øen på egen hånd inden returen til fastlandet med den ordinære færge. Her stod bussen klar til hjemtransport til Svendborg.

Den Nationale Flagdag blev tilrettelagt af Svendborg Marineforening, Svendborg Kirkegårde og Svendborg Kommune. Ved monumentet Fønixreden på Assistens Kirkegård var der tale ved chefen for Hjemmeværnsdistrikt Fyn, oberstløjtnant Ulrik Arensbach, samt kransenedlægning og fællessang. Endvidere medvirkede Peder Most Garden.

Det første af sæsonens maritime foredrag var med overlæge Kr. Aagaard Poulsen, der har været læge ved Forsvaret i 30 år. Han fortalte,

ledsaget af mange billeder, om sine udsendelser for Hæren og Søværnet. I Jugoslavien og i Afghanistan var opgaven ofte behandling af svært sårede, kun med primitivt og mangelfuldt udstyr. Senere har han deltaget i piratjagt ved Afrikas Horn.

Oktober har i skrivende stund budt på to sociale events. Udvidet lørdagsfrokost og ållespisning. Begge med mange deltagere i marinestuen.

Ifølge Jim Mollerup holder travaljegruppen traditionerne ved lige med rotur hver tirsdag.

SØNDERBORG

soenderborgmarineforening.dk

THYBORØN

Som fortalt andetsteds på notesiderne havde Thyborøn Marineforening i oktober besøg af kolleger og ledsagere fra Horsens, Vejle og Kolding marineforeninger.

Den 12. oktober anduvede de tre Mine Counter Measures-enheder HIRSHOLM MSD 5, SALTHOLM MSD 6 og MSF 3 Thyborøn. I den forbindelse besøgte 14 besætningsmedlemmer marinestuen for skafning og hyggeligt samvær.

– Det viste sig, at skipperen på MSF 3, sergent Lars Thomsen, for 25 år siden var bydreng hos vores afdelingskasserer Elmer Nørgaard, dengang han var indehaver af Thyborøn Skibsprovantering, fortæller afdelingsformand Bent Thomsen. – Lars returnerede for fire år siden til Søværnet efter 12 års civiljob hos dykkerrederiet JD-Contractor, hvor stifteren Gert Normann Andersen jo har etableret Sea War Museum Jutland og Mindeparken her i Thyborøn, uddyber Bent Thomsen. Under forlægningen til Lemvig dagen efter var seks medlemmer fra Thyborøn Marineforening medsejlende passagerer.

THYBORØN

▲ SALTHOLM MSD 6 ved kaj i Lemvig er her fotograferet fra styrehuset på MSF 3. (Foto: Bent Thomsen)

Ultimo oktober havde Thyborøn Marineforening besøg i marinehuset af mandskab fra enheden MHV 902 MANØ, Hjemmeværnsflotille 122 Thyborøn. Den 12 mand store besætning fra MANØ, der til daglig opererer fra Struer, er næsten alle medlem i Struer Marineforening. Ifølge det oplyste var det et yderst fornøjeligt besøg til stor glæde for alle deltagerne.

TØNDER

Facebook: Tønder marineforening.

Med 100 procent fremmøde til medlemsarrangementerne i Tønder Marineforening har afdelingsformand Per Dichmann Hansen ingen grund til klage.

– Senest holdt vi medlemsmøde hos John L. Steffensen i Skærbæk. Han var rigtig i det kulinariske hjørne og havde lavet noget yderst lækker mad. Så vi havde som sædvanlig en rigtig hyggelig aften, hvor de mere eller mindre sande historier fra livet på søen blev fortalt, fortæller afdelingsformanden.

▲ Danmarks Marineforenings mindste afdeling med fire medlemmer, Tønder Marineforening, stiller altid med fuldt hold til afdelingsarrangementerne.

VIBORG

Afdelingssekretær Lars Teibøl er død. Lars var i en årrække et markant og skattet medlem af bestyrelsen i Viborg Marineforening. – Vi kommer til at mangle Lars, og vi savner ham utrolig meget, siger afdelingsformand Martin Schmidtke, der på vegne af alle medlemsskolleger i afdelingen udtrykker et "æret være Lars Teibøls minde".

Sensommerudflugten gik den 18. september til Glyngøre og Skive. Omdrejningspunktet var den store sejlerevent Limfjorden Rundt. Efter frokost hos kollegaerne i Glyngøre Marineforening forhalede de 30 medlemmer og ledsagere samt kollegaer fra Viborgs øvrige soldaterforening til Skive, hvor skipperen på Skonnerten "Fylla" inviterede om bord, så han kunne fortælle om skibet og dets togter.

Danmarks Veteraners afdeling Viborg inviterede i september og medio november medlemmer fra Viborg Marineforening til bowling med efterfølgende spisning. – På kammeratskabsaften fredag den 15. oktober havde vi Poul Dahl, tidligere chef for jægerkorpsset, på besøg. Han berettede om sit liv i militærets tjeneste. Et interessant foredrag, som han kaldte "Fra Skræ til Bagdad", fortæller Henning Jensen.

VEJLE

vejlemarineforening.dk

VORDINGBORG

vordingborgmarineforening.dk

ÆRØSKØBING

aeroeskoebing-marineforening.dk

AABENRAA

aabenraa-marineforening.dk

AALBORG

aalborg-marineforening.dk

– Afdelingsnæstformand Michal Brandi blev ved generalforsamlingen tildelt Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv.

Det oplyser afdelingsformand Charley Frank Pedersen.

– Den 5. september havde vi det første arrangement efter covid-19-nedlukningen. Det var en jazzmatiné med Lime Rivers Jazzband. Arrangementet tiltrak godt 60 personer, der havde en god eftermiddag med mad og jazz. Fredag den 8. oktober var der ulkeaften, hvor vi fejrede fregatkaptajn 2020 Fritz Dahl. I alt 48 personer deltog i den lidt forsinkede fejring. Afdelingen havde ingen fregatskydning i 2021, så derfor blev det 2020-fregatkaptaj-

▲ Michal Brandi, afdelingsnæstformand i Aalborg Marineforening, med diplom og Danmarks Marineforenings hæderstegn i sølv på brystet. T.v. afdelingsformand Charley Frank Pedersen.

nen, der blev hyldet, lyder det fra afdelingsformanden.

Årets julestue, hvor der serveres gløgg og æbleskiver, er berammet til søndag den 12. december.

▲ Afdelingsformand for Aarhus Marineforening, Kai Berg (t.v.), ses her sammen med afdelingens tre 40-års-medlemsjubilærer Mogens Fabritius, Michael Urban Nielsen og Bent L. Albertsen. (Foto: Anders Godtfred Rasmussen)

AARHUS

aarhusmarineforening.dk

Lørdag den 11. september blev den årlige jubilarfest afholdt.

– Det er en fantastisk dag, hvor vi fejrer de personer, der har været medlem af Aarhus Marineforening i lidt flere år end de fleste. I 2021 var der fire jubilærer, som skulle fejres. Tre havde 40-års-medlemsjubilæum: Bent L. Albertsen, Mogens Fabritius og Michael Urban Nielsen. Knud Jakob Birthin havde 70-års-jubilæum, men han havde desværre ikke mulighed for at møde op, siger Søren Holck.

Fire medlemmer fra Aarhus Marineforening deltog i sendemandsmødet i Skagen.

– Det var godt tilrettelagt, og Skagen Marineforening skal takkes mange gange for et godt arrangement, lyder det fra Søren Holck.

Den 28. september blev der afholdt generalforsamling i sangkoret. Det foregik uden problemer, og koret fortsætter i sin vante gang med Cai Jensen som leder. Der øves hver 14. dag.

Skyttelavet:

Skyttelavet træner flittigt, og den 2. oktober deltog skytterne i landsskyttestævnet i Ebeltoft. Sonja Kirk blev bedste holdskytte fra Aarhus Marineforenings Skyttelav. Søren Holck satte sig på andenpladsen. Skytterne fra Aarhus takker kollegerne fra Ebeltoft for et veltilrettelagt stævne.

Jubilæumsfest i Holbæk Marineforening

Selv om dåbsattesten viser den 16. november 1920, skulle vi frem til den 18. september 2021, inden marineforeningsafdelingen på sydsiden af Holbæk Fjord kunne markere sit 100-års-jubilæum.

Til gengæld var der så fuldt blus på markeringseventet. Søværnets Tamburkorps satte som altid, når de 22 musikere sammen med den daglige leder og musikdirigenten er på opgave rundt i landet, et positivt præg på dagen. Først med koncert på torvet og så med en efterfølgende siddende koncert ved byens tidligere kaserne, hvor Holbæk Marineforening har til huse.

Jørn Michelsen oplyser, at Holbæk Kommunes borgmester Cristina Krzyrosiak Hansen holdt en flot tale, der blandt andet rundede sømandslivet på godt og ondt.

– Hun lagde især vægt på vigtigheden af, at der til stadighed er marineforeninger, der kan bringe historier, skrøner og beretninger videre til de næste generationer, fortæller Jørn Michelsen.

Fra Holbæk Kaserne forlagde deltagerne til Holbæk Veteranforenings lokaler, der i dagens anledning lagde rum til receptionen. Efter velkomst ved afdelingsformand Ole Puggaard var der tale og jubilæumsgave fra landsformand Steen Engstrøm. Gaven var en fregatlampe, der er en kopi af lamperne på fregatten JYLLAND.

– Lampen gjorde sig godt på gavebordet, der i forvejen var fyldt op af gaver og flasker, der var ankommet i løbet af dagen, lyder det fra Jørn Michelsen.

Ud over afdelingens egne medlemmer og inviterede gæster omfattede gæstelisten også medlemskolleger fra flere af marineforeningsafdelingerne i Distrikt Vestsjælland.

▲ Danmarks Marineforenings landsformand Steen Engstrøm holder tale for 100-års-jubilæet i Holbæk Marineforening. T.v. afdelingsformand Ole Puggaard.

▲ Holbæk Kommunes borgmester Cristina Krzyrosiak Hansen er her flankeret af Søværnets Tamburkorps' efterhånden legendariske tamburmaj og forsanger samt medlem af Holbæk Marineforening, korporal Martin Dollerup, og afdelingsformand Ole Puggaard.

(Foto: Bjarne Nielsen)